

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА**

**ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ
КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ
НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ**

**ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ
СТЕФАНИКА
КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

**ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ
УКРАЇНКИ
КАФЕДРА ПРАКТИКИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ**

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ
ІНСТИТУТ
ІНОЗЕМНИХ МОВ

**СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ А.С. МАКАРЕНКА
КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ЛІНГВОДИДАКТИКИ**

**ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. Б.
ХМЕЛЬНИЦЬКОГО, НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ІНОЗЕМНИХ МОВ
КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ
АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ**

**МАТЕРІАЛИ
IV ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«МОВА, ОСВІТА, НАУКА В КОНТЕКСТІ МІЖКУЛЬТУРНОЇ
КОМУНІКАЦІЇ: ВИКЛИКИ ЧАСУ»**

25 квітня 2023 р., м. Тернопіль

ТЕРНОПІЛЬ - 2023

УДК 811.111+378.016:811.111]:005.745
С88

Мова, освіта, наука в контексті міжкультурної комунікації: матеріали IV Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 25 квітня 2023 р.) / За ред. Шонь О.Б. Тернопіль: ТНПУ, 2023. 185 с.

Друкується за рішенням науково-методичної комісії факультету іноземних мов Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (Протокол №11 від 27.06.2023 року)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шонь Олена Богданівна – кандидат філологічних, доцент, завідувач кафедри англійської філології та методики навчання англійської мови Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Гарасим Тетяна Олегівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології та методики навчання англійської мови Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Довбуш Ольга Іллівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології та методики навчання англійської мови Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Відповідальна за випуск – Гарасим Тетяна Олегівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології та методики навчання англійської мови

***Автори несуть відповідальність за достовірність поданої інформації.
У збірнику зберігається стилістика та орфографія авторів матеріалів.***

ЗМІСТ

Балик В.Р.	9
ПАРАЛІНГВІСТИЧНІ ЗАСОБИ КОМУНІКАЦІЇ ТА СПОСОБИ ЇХ РЕАЛІЗАЦІЇ	9
Балящук І. О.	10
TEACHING LISTENING SKILLS TO PROSPECTIVE FOREIGN LANGUAGE TEACHERS.....	10
Баранцев Я.А.	12
THE USE OF PODCAST TECHNOLOGY FOR THE FORMATION OF LISTENING COMPREHENSION COMPETENCE OF PRE-SERVICE ENGLISH TEACHERS.....	12
Безкоровайна Ю. І.	13
MAIN TENDENCIES IN TRANSLATING NATIONALLY MARKED WORDS	13
Бейгер І.Р.	15
STYLISTIC MEANS IN SPORTS ADVERTISING.....	15
Бих І.О.	17
BASIC PRINCIPLES OF COMMUNICATIVE TEACHING APPROACH	17
Бірбан М. І.	19
PECULIARITIES OF THE FORMATION OF FOREIGN LANGUAGE GRAMMATICAL COMPETENCE OF HIGH SCHOOL STUDENTS	19
Богачук Н. А.	20
ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТАРШОКЛАСНИКІВ У ГОВОРІННІ	20
Броварська А.А.	23
ОСОБЛИВОСТІ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ЛІТЕРАТУРИ РОБЕРТА КУВЕРА	23
Vasylenko P. V.	26
DRAMATIZING AS A TECHNOLOGY OF TEACHING ENGLISH TO TEENAGERS	26
Вітович.Т.Б.	28
INTEGRATING ONLINE AND OFFLINE LEARNING METHODS IN EDUCATION	28
Гаврилишин О. А.	30
КОНЦЕПТ УСПИХ/SUCCESS В ПЕРЕКЛАДІ АМЕРИКАНСЬКОЇ МЕМУАРНОЇ ЛІТЕРАТУРИ (НА МАТЕРІАЛІ ПЕРЕКЛАДУ РОМАНУ МІШЕЛЬ ОБАМА «СТАНОВЛЕННЯ»)	30
Голова М. П.	31
АУДІОВІЗУАЛЬНИЙ ПЕРЕКЛАД ЯК СПОСІБ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В ЕРУ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	31

Городицька Ю.П.	33
ФОРМУВАННЯ У МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ КЕЙС- МЕТОДУ	33
Грибинюк Ю. Р.	35
ВИКОРИСТАННЯ GOOGLE JAMBOARD У ФОРМУВАННІ АНГЛОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МОНОЛОГІЧНОМУ МОВЛЕННІ УЧНІВ БАЗОВОЇ ШКОЛИ В УМОВАХ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ.....	35
Гурбін О. В.	37
ОСОБЛИВОСТІ ОНЛАЙН НАВЧАННЯ ДЛЯ РОЗВИТКУ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ГОВОРІННІ.....	37
Демко В.В. ,	39
НІМЕЦЬКІ СЛОВА-ЗАПЕРЕЧЕННЯ У ТЕКСТОПРОСТОРІ КОРНЕЛІ ФУНКЕ.....	39
Джиджора Р. Р.	41
ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНА ПІДГОТОВКА ВИКЛАДАЧА ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У СВІТЛІ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ	41
Дмитрин С. В.	44
ВІДТВОРЕННЯ МАРКЕРІВ ІНДИВІДУАЛЬНО-АВТОРСЬКОГО СТИЛЮ АРТУРА КОНАН ДОЙЛА В УКРАЇНСЬКИХ ПЕРЕКЛАДАХ.....	44
Дрофа Р.В.	45
STYLISTIC FEATURES OF ENGLISH ADVERTISING SLOGANS	45
Дух А.Ю.	47
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В КОНТЕКСТІ АДАПТАЦІЇ ІНОЗЕМЦІВ В КРАЇНАХ ЄС.....	47
Красюк Л.В.	49
ОСОБЛИВОСТІ ЗОБРАЖЕННЯ ГОЛОВНИХ ПЕРСОНАЖІВ В РОМАНІ «МІСЦЕ ВОДІЯ» МІЮРІЕЛ СПАРК.....	49
Емірлінг С.В.	52
ALTERNATIVE METHODS OF ASSESSMENT.....	52
Єфименко В. М.	54
ЛІНГВОКОГНІТИВНИЙ ПІДХІД ДО АНАЛІЗУ ПОХІДНИХ АНГЛІЙСЬКИХ ІМЕННИКІВ ІЗ СУФІКСОМ <i>-DOM</i>	54
Зоненко М.В.	56
МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ В УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ ПРОДУКТИВНИХ ЛЕКСИЧНИХ НАВИЧОК НА ОСНОВІ СИСТЕМИ ВПРАВ ДЛЯ ПИСЬМА ТА ГОВОРІННЯ.....	56
Зубрик К.С.	59
FUNCTIONAL FEATURES OF MEDICAL METAPHORS.....	59

Іваницька В. О	60
ТЕМА ПОЕТА І ПОЕЗІЇ ЯК ВІДОБРАЖЕННЯ ВЛАСНОГО «Я» У ТВОРЧОСТІ ЕМІЛІ ДКІНСОН.....	60
Коломієць С.В.	63
ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН-СЕРВІСІВ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	63
Корень А.М	64
ЕЛЕКТРОННІ ЖУРНАЛИ ТА СИСТЕМИ АІКОМ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ.....	64
Косовський А. В.	66
ЛЕКСИЧНО - СЕМАНТИЧНІ ПРИЙОМИ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛІЙСЬКИХ ТЕРМІНІВ У ТРАНСПОРТНІЙ ГАЛУЗІ.....	66
Кот А. В.	68
КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ ПРОСТІР РОМАНІВ ЕЛІЗАБЕТ ГІЛБЕРТ (НА МАТЕРІАЛІ РОМАНУ «МІСТО ДІВЧАТ»)	68
Коцюба В. В.	70
TRANSLATION REVIEW OF ASTRID LINDGREN'S "KARLSSON-ON-THE-ROOF" INTO ENGLISH AND UKRAINIAN.....	70
Кравець Т. В.	72
ПРОБЛЕМИ В ОВОЛОДІННІ АКАДЕМІЧНИМ ПИСЬМОМ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	72
Кривошия Д.Ю	74
ПАРАТЕКСТУАЛЬНИЙ ВИМІР РОМАНУ «КРАДІЙКА КНИЖОК» М. ЗУЗАКА	74
Крокош Ю.В	78
ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАЛЬНОГО ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ УЧНІВ 6 КЛАСУ	78
Кузицька Я. М	79
ОНЛАЙН-ПЛАТФОРМИ ДЛЯ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ З РІЗНИМИ ТИПАМИ ПАМ'ЯТІ, СПРИЙНЯТТЯ ТА ОБРОБКИ ІНФОРМАЦІЇ.....	79
Кухарук Х.А	82
ЗВОРОТНИЙ ЗВ'ЯЗОК У ФОРМУВАЛЬНОМУ ОЦІНЮВАННІ ВМІНЬ ГОВОРІННЯ МАЙБУТНІХ ЖУРНАЛІСТІВ	82
Левицька Х. М	83
БІОЛОГІЧНА ТЕРМІНОЛОГІЯ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ.....	83
Мазурчук В.П.	85
ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК КОМПОНЕНТ ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	85

Марухняк О.І.	87
ДИДАКТИЧНА ГРА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ЛЕКСИЧНИХ НАВИЧОК УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	87
Мельник Д. О	89
THE ROLE OF GRAMMAR COMPETENCE IN FOREIGN LANGUAGE LEARNING	89
Миган О.Б.	91
EUPHEMISMS AS A SOURCE OF SYNONYMY IN THE MODERN ENGLISH LANGUAGE (ON THE MATERIAL OF JOE BIDEN’S POLITICAL SPEECHES).....	92
Moroz A. O.	93
SIMILE AS A STYLISTIC COLORING OF R. BRADBURY’S NOVEL –SOMETHING WICKED THIS WAY COMES!	94
Мулярчук О.Р.	95
LINGUOPRAGMATICS OF APPLE COMMERCIALS	95
Obidny A. O., Vovk Yu. O.	99
ENGLISH POLITICAL IDIOMS: SEMANTICS AND STRUCTURE.....	99
Олійник А. І., Ярема А. Р	101
TEACHING ENGLISH USING ONLINE RESOURCES	101
Пантелеймін А.М.	103
ВІДТВОРЕННЯ КОМІЧНОГО ПРИ ПЕРЕКЛАДІ КОМЕДІЙНИХ СЕРІАЛІВ	103
Пастернак В. Ю.	105
ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНІ ТЕРМІНИ У РІЗНИХ ТИПАХ ДИСКУРСУ	105
Патриляк Л.І.	107
ЛЕКСИЧНІ ЗАСОБИ ОПИСУ ПРИРОДИ НА МАТЕРІАЛІ СТАТЕЙ NATIONAL GEOGRAPHIC	107
Позднякова А. В.	108
ОСНОВНІ ТАКТИКИ САМОПРЕЗЕНТАЦІЇ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО ІМІДЖУ ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.....	108
Позднякова А. В.	110
ОПРИЯВЛЕННЯ ЗАХИСНИХ МЕХАНІЗМІВ В ОПОВІДАННІ «ТРИ НЕПРОЧИТАНІ ЛИСТИ» ІРВІНА ЯЛОМА	110
Потапов М.І.	111
ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ ПОНЯТТЯ PANDEMIC У ТЕКСТАХ АНГЛОМОВНИХ ГАЗЕТ	111
Пронь Р.М	112
ФЕНОМЕН ПОСТКОЛОНІАЛЬНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	112
Русіна К.-М. В.	114

РОЗВИТОК НАВИЧОК СЛУХАННЯ УЧНІВ ЗА ДОПОМОГОЮ ОНЛАЙН РЕСУРСІВ	114
Сенатор В.О.	116
ТИПОЛОГІЯ ДИСКУРСУ В СУЧАСНІЙ ЛІНГВІСТИЦІ	116
Скиба В. О.	121
РОЗВИТОК ВМІНЬ 21 СТОЛІТТЯ В КОНТЕКСТІ ІТ	121
Стефанюк Т.І.	123
ПРОБЛЕМНІ СИТУАЦІЇ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ЛЕКСИЧНИХ НАВИЧОК УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	123
Стульківська С.В.	124
THE PECULIARITIES OF THE CONCEPT -HORROR IN LITERATURE	124
Танцюра Л. Л.	126
ОСОБЛИВОСТІ МОТИВУ ВИЖИВАННЯ У КАНАДСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ.....	126
Triukhan V. P	128
LATE ADOLESCENTS‘ PSYCHOLOGICAL PROPERTIES OF THE BRAIN.....	128
Цехош Д. С.	130
ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНІЙ МОВІ В УКРАЇНІ.....	130
Цимбалюк В.В.	132
ОСОБЛИВОСТІ РОСІЙСЬКОЇ ПРОПАГАНДИ В АНГЛОМОВНИХ ПУБЛІКАЦІЯХ.....	132
Човніцька Х.І.	134
THE DEVELOPMENT OF STUDENTS‘ LISTENING COMPREHENSION IN LEARNING ENGLISH	134
Чух У.В.	137
INTERPRETATION OF THE CONCEPT -LEXICAL-SEMANTIC FIELD IN MODERN LINGUISTIC SCIENCE	137
Шикман А.М	139
ІНТЕРТЕКСТУАЛЬНІСТЬ ЯК СТИЛЬОВА ОЗНАКА ХУДОЖНЬОГО ПОСТМОДЕРНОГО НАРАТИВУ	139
Шиш Ю.Ю	141
ВПЛИВ ТВОРЧОСТІ АГАТИ КРІСТІ НА РОЗВИТОК АНГЛІЙСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ	141
Shcherbukha R.H.	143
BASIC CONCEPTIONS OF SECOND LANGUAGE ACQUISITION	143
Юрчак Х. І.	145
JANE AUSTEN AND HER NOVEL OF MANNER	145
Яручик О.В.	148
ОНЛАЙН ПЛАТФОРМИ / ХМАРНІ СЕРВІСИ / КОНСТРУКТОРИ ЗАВДАНЬ / ТЕСТІВ	

Балик В.Р.

група зМAM-11

Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка

Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Шуляк І.М.

ПАРАЛІНГВІСТИЧНІ ЗАСОБИ КОМУНІКАЦІЇ ТА СПОСОБИ ЇХ РЕАЛІЗАЦІЇ

У сучасному комунікативному середовищі мова є найважливішим та найбільш універсальним, проте не єдиним засобом спілкування. Для того, щоб повністю і найбільш точно донести свою думку до співрозмовника, людина використовує різноманіття засобів, які нам надає мова і культура, наприклад, окрім вербального повідомлення під час спілкування також беруть участь невербальні засоби комунікації, так звані паралінгвістичні засоби і тілесні знаки. Комунікація – важливий чинник існування суспільства.

Паралінгвістичні засоби комунікації є важливими елементами, що впливають на сприйняття та інтерпретацію повідомлень. Вони мають безпосередній вплив на сприйняття інших людей, а також на створення певного емоційного настрою у співрозмовника. Паралінгвістика - це галузь лінгвістики, яка вивчає несловесні аспекти мовлення. Вона включає в себе голосові характеристики, такі як тембр та інтонація, а також невербальні елементи, такі як міміка, жести та постава тіла. Загалом, паралінгвістика досліджує будь-які елементи спілкування, які не належать до словесної мови.

Паралінгвістика є порівняно новою мовознавчою дисципліною, адже як окремий науковий напрям з'явилась порівняно недавно – у 50-ті роки ХХ століття. Однак слід зазначити, що жести і різні види тілесних рухів (тобто невербальні засоби спілкування) виникли мільйони років тому, тоді ж, коли з'явилися і люди. У той час, коли люди ще не мали певного набору слів для висловлювання своїх думок, вони використовували невербальні засоби, такі як жести, рухи тіла тощо [2, с. 83].

Слід зазначити, що якості голосу є основними категоріями паралінгвістики, які є модифікаціями шуму мови. Функціонуючи в системному зв'язку із мовою, до них належать тон та темп мовлення, тембр, інтонація, сила голосу, жести, міміка, поза тощо. Проте існують також й інші категорії паралінгвістики, зокрема різноманітні способи вираження шуму, які не мають у собі «структури мови», а розрізняють їх як вокальні характеристики: сміх, плач, ридання чи стогін [3, с. 137-138].

Аналізуючи окремі аспекти реалізації, голос є потужним джерелом інформації, оскільки він часто дає цінність уявлення про емоційні та когнітивні стани комунікатора. До того ж дослідження показують, що вокальне вираження емоцій може вірогідно інформувати слухача про стан людини, наприклад, чи людина сердита, сумна, нудьгує, боїться або щаслива. Важливо, що емоційні вирази, закладені в голосових рисах, передають інформацію поза почуттями того, хто висловлює свою думку [4, с. 480].

Окрім цього, інтонація – засіб передачі думки у певному голосовому тоні, що може містити вимогу, прохання, ствердження, схвалення, пораду, попередження, образу, вибачення, зневагу тощо. Іноді партнер і не усвідомлює, що може сказаним образити

співрозмовника за допомогою інтонації. Часто двозначна фраза, висловлена з відповідною інтонацією і супроводжена поглядом, може глибоко образити людину [1, с. 116].

Голосові особливості також є ефективними засобами передачі додаткової інформації у відео інтерв'ю. Наприклад, зміна тембру та інтонування може відображати зміну настрою під час розмови. Тон мовлення може також передавати рівень згоди з висловлюванням і додаткові відтінки.

Не менш важливим засобом є міміка, яка може передавати безліч емоцій, таких як радість, смуток, страх, подив, дивування тощо. Наприклад, уклінна посмішка може показувати ввічливість та повагу, тоді як нахмурений чоло може свідчити про незадоволення або роздратування. Жести можуть передавати інформацію про настрій та емоції мовця, а також доповнювати словесну мову. Зокрема, використання паралінгвістичних засобів у відео інтерв'ю може бути надзвичайно важливим, оскільки візуальний елемент має великий вплив на сприйняття. У такому разі, застосування цих засобів робить комунікацію більш приємною та зрозумілою для співрозмовника.

Підсумовуючи вищезазначене, можна зробити наступний висновок. Паралінгвістичні засоби комунікації є важливими елементами мовлення, які допомагають передати якнайточніше емоції, настрої та інші особливості мовця. Міміка, жести та голосові характеристики можуть бути використані для доповнення словесної мови та передачі більш повної інформації. Однак, способи використання паралінгвістичних засобів комунікації можуть відрізнятися залежно від культури та мови, тому важливо розумно та доцільно їх використовувати у кожній комунікативній ситуації зокрема.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Курило О.Й., Розман І.І. Вербальні та невербальні аспекти культури спілкування. Молодий вчений. №4.3 (44.3). 2017. С. 114-118.
2. Романцова Я.В. Паралінгвістичні засоби комунікації. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія. № 47 том 2. 2021. С.82-85.
3. Allan James. Prosody and paralanguage in speech and the social media: the vocal and graphic realisation of affective meaning. *Linguistica*, 57(1), 137–149. URL: <https://doi.org/10.4312/linguistica.57.1.137-149> (retrieved from: 12.04.2023).
4. Joshua J. Guyer. Pablo Briñol. Thomas I. Vaughan-Johnston. Leandre R. Fabrigar. Lorena Moreno. Richard E. Petty. Paralinguistic Features Communicated through Voice can Affect Appraisals of Confidence and Evaluative Judgments. Springer. *Journal of Nonverbal Behavior* (2021). №45. P. 479-504. URL: <https://doi.org/10.1007/s10919-021-00374-2> (retrieved from: 12.04.2023).

Баляшук І. О.
гр. мСОАМ-12

Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка
Науковий керівник – д.п.н., професор Задорожна І. П.

TEACHING LISTENING SKILLS TO PROSPECTIVE FOREIGN LANGUAGE TEACHERS

Prospective foreign language teachers have to master foreign language communicative competence

at the level appropriate to teach different age groups students and communicate effectively in various situations and contexts with representatives of other cultures.

Listening competence is a component of foreign language communicative competence which to much extent determines the effectiveness of communication.

Experts say that listening is the most often used language skill. Thus, there is information that female college students spent 42 % of their communication time on listening, 25 % on speaking, 15 % on reading, and 18 % on writing [2, p. 978].

Listening is the primary skill which enables the perception of ideas, information etc. The analysis of literature [1] enables the conclusion that the main components of listening competence are:

- ✓ knowledge;
- ✓ listening skills;
- ✓ vocabulary skills;
- ✓ grammar skills;
- ✓ phonetic skills;
- ✓ strategic skills.

The abovementioned skills include a range of subskills determined by the types of listening – listening for gist, listening for details etc.

There are three types of listening models that reflect the listening process [2, p. 979].

The first type – bottom-up processing is hierarchical, from the most specific information at the bottom to the most general at the top. The process starts with decoding the sounds and finishes with decoding the whole text. Phonemic units are decoded and connected together into words, words are connected into phrases, phrases into utterances, and utterances construct a text. In other words, the succession may look as following:

phonological level → morphological level → lexical level → syntactical level [2, p. 979].

This model is mainly associated with linguistic knowledge, but does not take into account the background knowledge of the listener and interactiveness of text comprehension process.

Top-down model presupposes employing background knowledge, predictions based on the prior knowledge, context and situation. However, the listener may fail as it is doubtful that we can count on only our prior to understand the new information [2, p. 979].

Thus, the third type of model seems the most well-grounded as it covers the main features of the previously described models and overcomes the disadvantages of both of them. The model incorporates complex and simultaneous processing of background knowledge, context, linguistic information and prediction. If the listener is not familiar with the content of the listening text and lacks language proficiency, he/she can employ his linguistic knowledge to understand the information. However, if the listener lacks linguistic knowledge, but knows the content, the context and has sufficient prior knowledge, he/she can employ top-down model to understand the text [2, p. 979].

Students should be purposefully taught to use the three models, choose the most appropriate one depending on the situation, task, type of the test etc.

The three models of listening processing should be developed through intensive and extensive listening. The first type aims at building basic listening skills and requires students to understand almost every sentence and word, which means that students usually listen to a text several times, analyse transcript etc. Extensive listening improves overall listening ability and presupposes students grasping the general meaning of the passage [2, p. 982].

Therefore, teachers must encourage both intensive and extensive listening and develop students' ability to use the three models.

REFERENCES:

1. Задорожна І.П. Проблеми та перспективи розвитку вищої іншомовної освіти в Україні. Педагогічний альманах. Херсон, 2019. Вип. 43. С.97-104.
2. Gilakjani A. P., Ahmadi M. R. A Study of Factors Affecting EFL Learners' English Listening Comprehension and the Strategies for Improvement. Journal of Language Teaching and Research. Vol. 2, No. 5. P. 977-988.

Баранцев Я.А.

група 351.2

Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка

Науковий керівник – канд. пед. наук, доцент Подосиннікова Г.І.

THE USE OF PODCAST TECHNOLOGY FOR THE FORMATION OF LISTENING COMPREHENSION COMPETENCE OF PRE-SERVICE ENGLISH TEACHERS

Nowadays, in the light of modernisation of the process of foreign languages teaching, it has become utterly important not only to improve the means of education that have been traditionally used, but also to introduce innovative ones related to wide digitalisation of all spheres of human activity. Moreover, the integrated approach to teaching foreign languages and cultures requires that the development of student's communicative competence be consistently combined with the immersion into manifold life contexts. Thus, modern technology appears to be helpful in providing foreign language classes with authentic material and activities to develop students' skills and subskills of linguistic, speech, sociolinguistic, and learning-strategic competences.

Meanwhile, one of effective techniques that may considerably enhance the formation of listening comprehension competence of pre-service English teachers is podcasting. Podcasts are defined as digital media files distributed over the Internet that resemble a radio show, audio performance, interview, lecture, or news item belonging to the oral genre of broadcasting [2, p. 178]. Besides, basic technical and didactic characteristics of podcast technology are authenticity, topicality, competence, autonomy, multi-channel perception, mobility of the technical means, multifunctionality, productivity, and interactivity [ibid.]. It is also to be indicated that podcasts present an opportunity to get acquainted with cultures of English-speaking countries.

Furthermore, the taxonomy of podcasts may be classified according to six criteria, to wit, podcast type, presentation method, duration, author, style, and purpose [1, p. 44]. Examples of websites offering podcasts in English for students of different levels of language proficiency include: www.learningenglish.voanews.com, www.britishcouncil.org, www.bbc.co.uk, www.podcastsinenglish.com, www.breakingnewsenglish.com, etc.

It is also necessary to take into consideration the stages of proceeding while working with educational podcasts, which are the same as those of the formation of foreign language listening comprehension competence: pre-listening, while-listening, and post-listening. Therefore, it is essential to specify various types of exercises that may be introduced at each of the mentioned stages. Specifically, the pre-listening stage may include such activities as predicting the content of the podcast based on keywords / title / illustration, predicting words / events / topics, discussing students' experience, expressing one's own point of view on a problem, etc.; at the while-listening stage, it is advisable to offer exercises for finding answers to questions, ascertaining whether the statements correspond to the content of the podcast, filling in the gaps in sentences, etc.; at the post-listening stage the exercises are communicative and aim to

integrate the information received by the students while listening to the podcast, such as answering questions or writing an essay upon the topic [ibid., p. 45].

In conclusion, it is appropriate to say that podcast technology may contribute to the formation of listening comprehension competence of pre-service English teachers, and it needs further implementation in the process of teaching foreign languages and cultures. The outlook of our research consists in specifying requirements for using podcast technology while forming listening comprehension competence of pre-service English teachers.

REFERENCES:

1. Давиденко О. В., Пономаренко О. В. Подкастинг як засіб формування компетентності в англomовному аудіюванні студентів молодших курсів. *ScienceRise: Pedagogical Education*. 2018. № 5 (25). С. 43–46.
2. Кардашова Н. В. Англomовний подкаст як засіб формування компетентності в аудіюванні студентів мовних спеціальностей. *Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія Педагогіка та психологія*. 2015. № 24. С. 176–185. URL: <http://visnyk-pedagogy.knlu.edu.ua/article/download/69621/64877>.

Безкоровайна Ю. І.

група МАМ-13

Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка

Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Довбуш О. І.

MAIN TENDENCIES IN TRANSLATING NATIONALLY MARKED WORDS

Nationally marked words constitute a special subgroup of lexical units within a language that perform a function of conveying culturally important information. Most commonly known as realia these words have many names, such as –units of specific national lexicon (I. Korunets'), –lacunae (O. Selivanova), –exotic words (A. Suprun, O. Morokhovskiyi). Similarly, there is no consensus in terms of a single definition for this linguistic phenomenon. While opinions differ, researchers agree that realia require a special approach in translation as they carry information about phenomena that are absent in the linguaculture of the translation language.

A leading Ukrainian researcher in this sphere R. Zorivchak proposes in her book –*Realia and Translation*ll (1989) such a definition: –Realia are mono- and polylexemic units, the main lexical meaning of which contains a complex of ethnocultural information traditionally attached to them, which is foreign to the objective reality of the receiving language ll [1, p. 58]. In her work, she notes that the concept of –realiall in translation studies arises only when languages and cultures are juxtaposed, and cannot exist outside of this juxtaposition. At the same time, according to the researcher, it is not necessary to include any language phenomenon that is considered nationally specific as a reality. Realia is considered as a clearly defined category of translation studies related to the binary juxtaposition of languages [1, p. 52].

R. Zorivchak distinguishes 9 ways of translating realia: transcription (transliteration), hyperonymic renaming, descriptive periphrasis, combined renomination, calque, transposition at the connotative level, assimilation, contextual interpretation, situational equivalent [1, p. 93].

Transcription involves a transfer of a realia from a source language into a target language using the graphic means of the latter while maintaining the original phonetic form. *E.g. Tower –*

Tayep, Wall-Street – Волл-Стрим [1, p. 159].

Transliteration demands a letter-for-letter translation into the target language. *E.g. lord – лорд, гривня – hryvnia.*

Hyponymic renaming is based on the method of generalization and hyponymic relations. Within these relations, two terms can be defined – a hyperonym (a general term) and a hyponym (a specific term). During hyperonymic renaming, a specific term is substituted with a general term which results in a loss of certain cultural information. *E.g. свитка – coat, ulster – пальто.*

Descriptive periphrasis is a descriptive phrase, with the help of which a phenomenon, object, person or realia is called not directly, but descriptively through its characteristic features [3, p. 18]. *E.g. полонина – a mountain meadow, опришок – peasant rebel.*

Combined renomination usually consists of transcription with a descriptive periphrasis. This method is thought to be one of the most effective ways of conveying the semantics of a realia unit, though it inevitably comes with an increase in words. The transcribed word retains the –strangeness|| and –foreignness|| of the realia, and descriptive periphrasis explains the semantics of the word, its denotational, connotational and cultural meaning. *E.g. паска – paska, sweet bread, вечорниці – the Vechernitzi, the evening gathering and revel of youths and maidens* [1, p. 122-123].

Calque is a special type of adoption where the structural-semantic models of a source language are reproduced element by element with the materials of the target language [1, p.128]. Calque is often called a word-for-word translation. The essence of calque is in the remaking of the original text with the means of the target language. This process activates word-building means and triggers the formation of semantic neologisms. *E.g. стінгазета – wall newspaper, орден Ярослава Мудрого – the Order of Yaroslav the Wise* [1, p. 128].

Transposition at the connotative level involves replacing a realia of source language with a realia of target language with a different denotative but equivalent connotative meaning. *E.g. калина – cranberry* [1, p. 133].

The method of assimilation consists in the reproduction of the semantic and stylistic functions of the source realia by a foreign language analogue – the realia of the target language. *E.g. козачок – a valet, вйїт – a reeve* [1, p. 135].

Contextual interpretation involves translating realia with the help of a lexical unit that is logically connected with the realia of the target language but is not a dictionary equivalent. *E.g. медвідник – a bear-sword.*

A situational equivalent is the reproduction of an equivalent situation, semantics of reality, denotative, connotative, national and cultural information with a situational equivalent, which works only in the context of a particular situation. Finding a situational equivalent is a creative process in which the context plays a guiding role. *E.g. свату – matchmakers, нану – the gentry* [1, p. 139].

In conclusion, realia are one of the most dangerous pitfalls of the translation process. Their complex meanings require a translator to have vast linguistic and cultural expertise. The classification of methods of realia translation includes transcription (transliteration), hyperonymic renaming, descriptive periphrasis, combined renomination, calque, transposition at the connotative level, assimilation, contextual interpretation and situational equivalent. The way of translating a certain realia unit is determined by the linguistic and cultural context.

REFERENCES:

1. Зорівчак Р. П. Реалія і переклад (на матеріалі англомовних перекладів української прози). Львів: Вид-во при Львів. ун-ті, 1989. 216 с.
2. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): підручник. Вінниця: «Нова Книга», 2003. 448 с.
3. Левітін Т. Л. Структурні й семантичні особливості відтворення німецько- та англомовних реалій українською мовою. Вісник КДПУ імені Михайла Остроградського. Кременчук, 2007. Випуск 5. С. 16–19.

Бейгер І.Р.

група АМ-43

Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка

Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Гарасим Т.О.

STYLISTIC MEANS IN SPORTS ADVERTISING

Any kind of advertising is a great and most effective way to promote products, services, ideas through mass media, and especially by means of the Internet or social media. The main purpose of advertisements and commercials is to attract the attention of consumers and encourage them to take certain actions, i.e. buying goods or services, and increasing sales.

Advertising could be of different forms, can deal with different themes and include different levels of aggressiveness. It can be a simple ad or a dizzying video of different brands. Advertising campaigns could be targeted at different audiences, depending on the target market and marketing strategies.

Most advertising messages focus on getting people to buy a particular product or service, but there are other forms of advertising that motivate and inspire consumers. B.V. Becker believes that advertising is used to convey messages to consumers, and can also help create a strong image of an individual or even group, which will make consumers more inclined to the advertised product as a whole [1, p. 58].

There are many formulas for creating certain ads. For example, there are research selection criteria based on the simple premise of how advertising works. An intermediate type of response suggests that advertising, consciously or unconsciously, must produce a certain psychological effect before it affects behavior. Everything happens in this approximate order: awareness, memory, attitude toward the brand [2, p. 26].

One of the examples of advertising that not only encourages people to buy a product, but also motivates people is Nike sports advertising. In general, this advertising can be more effective when it not only induces a purchase, but also inspires and motivates consumers to take actions that are consistent with their values and aspirations. For example: *–If you have only one hand, don't just watch football ... play it at the highest level!* Moreover, this type of advertising message stimulates consumers to develop and self-realize. Such messages can inspire people to achieve their dreams, reveal their potential, and stimulate them to learn new things.

In order for the advertisement to make an even greater impression on potential buyers, it uses various stylistic means. In Nike sports advertising, we can clearly identify them and trace their influence on the overall style and impression left by the commercial.

First of all, what attracts our attention in this advertising message is a significant number of conditional sentences (*If people say your dreams are crazy...if they laugh at what they think you can do...well...keep it up.*). The use of conditional sentences prompts the audience to reflect on their own goals and ambitions and encourages them to ignore any negativity or criticism they may encounter.

In addition, there is an imperative mood (*Don't let it stop...*), which in turn gives a command, demand, or instructions directly to an audience. Advertisements also feature elliptical sentences (*Do both*), that can help convey a message faster and more effectively than using complete sentences, and has a great impact on conciseness. Another syntactic expressive means is detachment (*When they talk about the greatest team in the history of the sport, make sure it's your team.*) is used to create an objective tone by presenting facts or observations without expressing a personal opinion.

When watching a Nike ad, we immediately notice a wide range of repetitions – *Don't* is repeated throughout the commercial to emphasize the importance of going beyond what is expected or what others believe is possible. Furthermore, the use of irony (*If you're born a refugee. Don't let it stop you from playing soccer ... for the national team ... at age 16.*) highlights the absurdity of the idea that physical disabilities should limit their potential and encourages the audience to reject any limitations they may face and instead pursue their goals. The metaphor (*... calling a dream crazy is not an insult. It's a compliment*) is used to compare the audience's dreams to something that is admired and respected, rather than something that is foolish or unattainable. Furthermore, we can find here antitheses: *school & world* – where a small community is contrasted to the whole humanity, *something & everything*, *anybody & somebody*. This device is used to create contrast by placing two opposite ideas or phrases side by side.

Analyzing Nike's sports advertisement, we also came across hyperbole – *the fastest runner, the greatest team, the greatest athlete ever* – that creates an exaggerated sense of ambition and possibility and encourages the audience to strive for the highest level of achievement. In addition, this ad also uses aposiopesis – *If people say your dreams are crazy ...if they laugh at what they think you can do...good. stay that way* – to create tension or emphasize a point by abruptly ending a sentence and give costumers space to think. Allusions are used in the given advertisement – *a girl from Compton, an Ironman* – to refer to a well-known person or place to create a greater impact of meaning and make the advertisement more interesting and attractive to the audience. In a Nike commercial slang is also present – *yeah* – to create an informal tone that will appeal to a young and diverse audience. Besides, an abbreviation – *OBJ* – will make the advertising message more concise and memorable.

Overall, the stylistic devices and expressive means used in a new Nike commercial create a sense of ambition, urgency, and determination. Moreover, the audience is encouraged and motivated to achieve high goals and their dreams, regardless of any obstacles or criticism they may face. Stylistic means have a huge influence on people's perception and consciousness as

well as on their decisions; it is a good commercial move that will help companies to attract consumers and increase sales. When all stylistic devices are effectively used as in the analyzed advertisement, it becomes more memorable, attractive, convincing, credible and relevant.

REFERENCES:

1. Becker B.W. Values in advertising. *A methodological caveat. Journal of Advertising Research* 38(4), 2010. Vol. 38, №4. P. 57-60.
2. Vakratsas D., Ambler T., How Advertising Works: What Do We Really Know?. *Journal of Marketing, January*. 1999. Vol. 63. P. 23-43.

Бих І.О.

група мСОАМ – 12

Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка

Науковий керівник – канд. пед. наук, доцент Левчик Н. С.

BASIC PRINCIPLES OF COMMUNICATIVE TEACHING APPROACH

The knowledge of foreign languages becomes one of the crucial abilities for all students of Higher Education Institutions. It is impossible to overestimate the influence of school education as the basis for laying a qualitative foundation for the future of each person. Due to the rapid development of technology, there are new challenges for students, which is why an important component of learning is the development of communication skills and abilities, as well as flexibility in applying the acquired knowledge in appropriate situations. The aim of this thesis is to familiarize the audience with the Communicative Teaching Approach and its principles in teaching a foreign language.

In Cambridge Learner's Dictionary, the Communicative teaching approach is defined as a method of teaching a foreign language that stresses the importance of learning to communicate information and ideas in the language. [1] The communicative Language Teaching Approach was developed due to the urgent need to change the previous teaching methods, which were based mainly on the grammatical aspect of language learning. Due to the spread of English to other continents, there was a need for spontaneous communication between people, which revealed gaps and shortcomings in previous methods. The main goal of learning English was the ability to communicate and maintain a conversation in any situation.

According to Noam Chomsky, who can be considered the first theorist of the Communicative Approach, the goal of language learning is the notion of competence. That means the ability of a person to form in the mind all possible generating structures, which produce an utterance as a product [2, p.3]. However, such an ideal level of language knowledge was criticized by other scientists.

That is why in the late 1960th, North American linguist and anthropologist, Dell Hymes, introduced the notion of "communicative competence", which reflects the key position of using language as the ability to use language appropriately in a given situation, language usage is

based not only on the ability to use grammar structures but in accordance to context of the conversation. [3, p.1]

The Communicative Teaching Approach put the main focus of learning on the students, and their ability to communicate and interact with other people. That is why, according to Savignon, there are eight principles of the Communicative Language Teaching Approach:

1. Language teaching is based on a view of language as communication. Through it, speakers make meaning and communicate for a specific purpose, whether orally or in writing.
2. Diversity is part of language development and use.
3. Competence is relative, not absolute.
4. Varieties of language can be used as models for learning and teaching.
5. Culture is a means for shaping a speaker's communicative competence, both in the first and subsequent languages.
6. Various techniques and methodologies are allowed.
7. Language use serves to express ideas, interact with others and understand and produce texts and is related to the progress of competence in each.
8. Learners should use the language in performing tasks, for a variety of purposes throughout the learning process [2, p.5]

Thus, the usage of the Communicative Teaching Approach during the lessons in school includes the development of fluency and the ability to communicate in various conditions, the usage of authentic materials, as well as encouragement for students to increase their participation during classroom activities. The role of the teacher in the process can include just guiding in the right direction and supporting students during classes. In many cases, students will try to use their native language during pair or group discussions, which is one more strategy of the Communication Approach, however, the teacher should find ways and plan the lesson in such a way as to minimize the usage of the mother tongue.

REFERENCES:

1. Oxford Learner's Dictionary. URL: <https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/english/the-communicative-approach?q=communicative+language+teaching>. (дата звернення:13.04.2023)
2. Lillis T. Communicative Competence. Lillis Theresa. 2005. URL: https://www.researchgate.net/publication/42798583_Communicative_Competence.
3. Suemith M. The Communicative Language Teaching Approach: Theory and Practice. Merlissa Suemith. 2011. URL: <file:///C:/Users/klient/Downloads/232429-the-communicative-language-teaching-appr-3d20a903.pdf>.

Бірбан М. І.

група МСОАМ – 12

Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка

Науковий керівник – канд. пед. наук, доцент Левчик Н. С.

PECULIARITIES OF THE FORMATION OF FOREIGN LANGUAGE GRAMMATICAL COMPETENCE OF HIGH SCHOOL STUDENTS

Grammar skill is the ability to automatically recall grammatical means from long-term memory. The formation of foreign language grammatical competence among high school students is a complex process that involves various factors such as language exposure, instructional methods, cognitive abilities, and motivation. This thesis aims to explore the peculiarities of the formation of foreign language grammatical competence of high school students, including the role of explicit and implicit instruction, and the impact of individual differences on the acquisition of grammatical knowledge. [3, p.1]

High school students are at a critical stage of their language learning journey, and the peculiarities of forming their foreign language grammatical competence are worth exploring.

One of the main peculiarities of forming foreign language grammatical competence for high school students is the need for a solid foundation in their native language grammar. The grammar rules of a native language are often taken for granted, and students may not realize the importance of mastering these rules. However, a solid understanding of native language grammar can help students comprehend the grammar rules of a foreign language.

Another important aspect of forming foreign language grammatical competence for high school students is the role of contextual learning. Students should be exposed to a variety of authentic materials, such as texts, audio recordings, and videos, that provide meaningful context for grammar rules. By connecting grammar rules to real-life situations, students can better understand the usage and meaning of grammatical structures.

In addition, high school students should have ample opportunities to practice their foreign language grammatical competence through speaking and writing activities. These activities should be designed to provide feedback and guidance to students, helping them to identify their errors and improve their skills. Peer feedback and self-reflection can also be beneficial in helping students to identify their strengths and weaknesses in foreign language grammatical competence.

Moreover, high school students should be aware of the differences between their native language and the foreign language they are learning. Understanding these differences can help students to avoid common errors in their foreign language grammatical competence. For example, students may need to learn the different word order or use of prepositions in the foreign language.

Finally, high school students should be encouraged to develop a positive attitude towards learning foreign language grammatical competence. Learning a new language can be challenging, but with perseverance and dedication, students can improve their skills. Teachers can help students to develop a growth mindset by providing positive feedback and creating a supportive learning environment.

In conclusion, forming foreign language grammatical competence for high school students requires a solid foundation in their native language grammar, contextual learning, ample practice opportunities, awareness of language differences, and a positive attitude towards learning. By focusing on these peculiarities, students can develop a strong foreign language grammatical competence and become effective communicators in the target language.

REFERENCES:

1. Fomicheva, E. V., Smirnova, N. A. Formation of Foreign Language Grammatical Competence in High School Students. *International Journal of Emerging Technologies in Learning*. 2019. №14. p. 80-94.
2. Hanna Tsvietkova, Nadiia Konovalova. Peculiarities of foreign language communicative competence formation in children or Middle School age. *Educational scientific space*. 2022. p.1-15.
3. Odilova N.A. Formation of grammatical skills among high school students when teaching speaking in English lessons. *An article in foreign magazine*. 2020. №6. p. 1-3.

Богачук Н. А.

група мСОАМ-12

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Науковий керівник — канд. пед. наук, доцент Клименко А. О.

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТАРШОКЛАСНИКІВ У ГОВОРІННІ

Вивчення іноземних мов є значущим в сучасному глобалізованому світі. Йдеться не лише про можливість спілкуватися з людьми з різних країн, а й про розуміння їхніх культур і традицій. Сучасні методи та технології можуть бути неймовірно корисними для досягнення цієї мети. За допомогою додатків для вивчення мов, онлайн-курсів і програм мовного обміну учні можуть розвивати свої мовні навички у власному темпі та найбільш ефективним для них способом.

Попри розвиток вміння користуватися мовою у письмі та розумінні її на слух, велику увагу слід приділяти навичкам говоріння, адже, саме це є активним, продуктивним видом мовленнєвої діяльності, який може забезпечувати усне спілкування іноземною мовою в таких двох видах, як діалог та монолог. Цей процес ґрунтується на механізмах формування думки. Говоріння, як і будь-яка інша діяльність, має певну мету, мотив, в основі якого лежить потреба; предмет говоріння — думки того, хто говорить; продукт говоріння — висловлювання (діалог або монолог) і результат говоріння - реакція (вербальна або невербальна) на висловлювання [4, с. 299; 6, с. 77].

Говоріння, як складова лінгвосоціокультурної компетентності передбачає набуття особистістю лінгвістичних знань у поєднанні із культурологічними, (лінгво-)країнознавчими, соціокультурними і міжкультурними та здатності брати участь у

комунікативних стосунках і користуватися ними для досягнення своїх цілей в іншомовному спілкуванні. [1, с. 140-141].

Говоріння як продуктивний вид мовленнєвої діяльності характеризується такими **основними ознаками**: *вмотивованість* (внутрішня потреба у спілкуванні); *активність* (зовнішня і внутрішня); *цілеспрямованість* (підпорядкованість практичній меті); *ситуативність* (співвіднесеність змісту та мовного оформлення висловлювання з умовами спілкування); *евристичність* (спонтанність, непередбачуваність мовленнєвих дій, їх залежність від ситуації); *темп* [4, с. 299].

Мовлення не буває однотипним, оскільки воно поділяється на **діалогічне** та **монологічне**. **Монологічне мовлення** включає в себе розгорнуті висловлювання одного мовця. Таке висловлювання орієнтоване на певну аудиторію. **Діалогічне мовлення передбачає** взаємодію двох чи більше осіб. В такому випадку кожен співрозмовник є одночасно слухачем та мовцем [6, с. 340].

З-поміж методів та методик навчання в умовах сьогодення широко застосовується *комунікативний метод*. Сутність вказаного методу полягає у «зануренні» учнів у природні умови спілкування для того, щоб навчити їх комунікувати з іншими співрозмовниками.[6, с. 1-2]. Оволодіння комунікативною навичкою передбачає розвиток різних вмінь учнів, наприклад, фонетичні особливості, сприймання мови на слух та граматику. Таким чином можна простежити зв'язок згаданого вище методу з іншими, наприклад, із *аудіо-лінгвальним методом*. Передбачається, що учні опановують певну лексичну та граматичну структуру з орієнтацією на застосування цих структурних одиниць в усному мовленні. Навчання за допомогою вище згаданих методів навчання включає в себе застосування **традиційних**, використовуючи певні підручники, один із яких - «*English Pattern Practice*». Прикладом цьому слугує наступна серія вправ: заучування структур, підстановка певних упущених елементів у зразкові структури (із зміною форми) [2 с. 15-17].

Невпинний розвиток **інформаційних технологій** обумовлює необхідність *впровадження їх у навчання* в цілому, в тому ж числі і у школах та вищих навчальних закладах. Дослідники наголошують, що інтернет-технології мають позитивний вплив на формування молодшої людини, її моральний розвиток, а також на навчальний процес, зокрема, в контексті вивчення іноземних мов. Використання інтерактивних технологій та мультимедійних засобів може допомогти учням краще засвоювати іншомовний матеріал, покращувати вимову та інші навички, а також збільшувати їх мотивацію до навчання. [5, с. 2].

Одними із прикладів сучасних інформаційних ресурсів є веб-сайти, які дають можливість попрактикуватися у різних видах навичок з іноземної мови. Такі ресурси виступають засобами навчання у процесі оволодіння іншомовною комунікативною компетентністю.

До веб-сайтів, які сприяють покращенню усних навичок іноземної мови належать платформи, що надають можливість для відпрацювання навичок усного мовлення, наприклад, *Vokis*, яка виступає для учнів легким способом практикувати свою вимову. Інші платформи, на кшталт *VoiceThread*, *Voxopop* і *Audioboo* можна використовувати для

створення асинхронних усних дискусій, ініційованих такими медіа, як фотографії або відео, навіть з носіями мови. Заняття в класі для відпрацювання навичок усної мови онлайн підкреслюють інноваційні та мотиваційні способи навчання, що забезпечує ефективну взаємодію між усіма учасниками спілкування [8].

Серед сучасних соціальних мереж Інтернету особливо популярним є «Тік Ток», який окрім розважального контенту, пропонує певну кількість навчального контенту, орієнтованого на учнів. Контент включає в себе відео-вправи із скоромовками, записи готових комунікативних ситуацій із паузами та розбір «топових» помилок при спілкуванні. До онлайн засобів вивчення іноземної мови належать і мобільні застосунки, такі як «English Conversation» (Рисунок 1), «British Council», «Cake», та інші, які допомагають навчитись говорити або ж покращити свої навички володіння іноземною мовою, зокрема у контексті говоріння.

Ефективними видами комунікативної діяльності на уроках чи заняттях для практики навичок у говорінні слугуватимуть такі, як запис себе на відео під час повторення певних розмовних фраз, співання пісень, а також практика діалогів на різні теми із віртуальними співрозмовниками. У більшості з додатків чи платформ можна вибирати рівень, що допоможе адаптувати матеріали для тієї чи іншої цільової категорії. Завдяки широкому спектру вибору тем, роботу із інформаційними технологіями без труднощів можна поєднати з тематикою програмних занять та інших традиційних видів діяльності. Можливість поспілкуватися із співрозмовниками сприяє покращенню вимови та розвитку швидкого темпу мовлення. Використання популярних соцмереж чи мобільних додатків значно сприяє розвитку навичок говоріння іноземною мовою у реалістичних комунікативних ситуаціях, а не лише шаблонних. Тим не менш, теми побутового характеру включаються до переліку охопленої тематики ситуативного спілкування старшокласників, згідно з чинною програмою та Загальноєвропейськими рекомендаціями [4, с. 312; 9].

Цифрові навчальні ресурси нового покоління мають вагомі переваги: урок з їх наповненням стає інтерактивним та мультимедійно наповненим. Це покращує взаємодію учнів та вчителів та мотивує процес діяльності [7].

Попри те, що сучасні інформаційні технології вагомо допомагають опанувати здобути іншомовну комунікативну компетентність, варто пам'ятати, що потрібно зберігати і в цьому баланс. Використовувати інтернет ресурси варто обережно, аби не поставити позитивний результат навчання під сумнів [3, с. 53].

В цілому, для ефективного вивчення іноземних мов використання сучасних технологій та методик набуває все більшої важливості. Однак, важливо зберігати баланс між їх використанням та традиційними методами навчання, оскільки і ті, і інші мають свої переваги. Наприклад, інтерактивні технології та мультимедійні засоби можуть допомогти учням краще засвоювати іншомовний матеріал, покращувати вимову та інші навички, а також збільшувати мотивацію до навчання. З іншого боку, традиційні методи, такі як аудіювання, читання та письмо, допомагають учням розвивати мовленнєві навички та засвоювати граматику та лексику. Однак, важливо не забувати про розвиток навичок говоріння, який є однією з ключових складових успішного вивчення іноземних мов.

Використання інтерактивних технологій та інших сучасних засобів навчання може бути корисним, але вони не замінюють особистого контакту з викладачем або репетитором, який може допомогти учням усунути помилки та надати індивідуальну підтримку. Отже, важливо зберігати баланс між традиційними методами та сучасними технологіями, щоб забезпечити ефективне навчання іноземних мов у всіх аспектах мовної компетентності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Дацків О. П. Комплекс вправ для формування лінгвосоціокультурної компетентності майбутніх учителів англійської мови засобами драматизації. Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія». Острог: Вид-во НаУОА, 2019. Вип. 7(75), жовтень. С. 140–144.
2. Класифікація методів навчання. URL: <https://cutt.ly/n7LnmCA> (Last accessed: 15.04.23).
3. Клименко А. О. Практичні аспекти використання мультимедійних презентацій у викладанні іноземних мов. Гуманітарний вісник Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету ім. Григорія Сковороди: Науково-теоретичний збірник. Переяслав-Хмельницький, 2014. № 33. С. 51-57.
4. Максименко А. П., Морська Л. І., Паршикова О. О. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика. 2013. С. 592.
5. Свистунова Т. М. Проблеми розвитку інформаційно-комунікаційної культури школярів у сучасному освітньому середовищі. Інноваційна педагогіка. Харків, 2019. Випуск 14. Т 1. С. 217-220.
6. Традиційні й інноваційні методи навчання іноземних мов. URL: <https://cutt.ly/S7LnfuS> (Last accessed: 15.04.23).
7. Холод І. В. Методика викладання англійської мови: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Умань, 2018. 165 с.
8. Research Gate. Social media in the foreign language classroom: Promoting oral communication skills online. URL: <https://cutt.ly/ST42Qtj> (Last accessed: 04.04.23).
9. Speak English with Mish. URL: <https://www.instagram.com/speakenglishwithmish/> (Last accessed: 30.11.21).

Броварська А.А.

група А-4

Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького
Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Шуба Ю. В

ОСОБЛИВОСТІ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ЛІТЕРАТУРИ РОБЕРТА КУВЕРА

Роберт Кувер – відомий американський письменник-постмодерніст, якого вважають одним із батьків метапрози та гіперлітератури. Творчий доробок письменника включає романи, новели, оповідання та п'єси.

Роман «Походження бруністів» («*The Origin of the Brunists*», 1966 р.) став початком активної творчої діяльності американського письменника. Ключовою фігурою роману постає *Homo Ludens*. Читачеві пропонується зануритися в життя понад двох десятків

персонажів різних соціальних верств, які вирізняються широким діапазоном поглядів та намагаються зрозуміти сенс життя. Розповідь ведеться в різних формах – вираження внутрішньої свідомості через листи до редактора, монологи, позаземні і духовні голоси та проповіді, адже письменник переходить від одного персонажа до іншого, змінюючи формат оповіді. Основним методом оповіді є невідомий голос від третьої особи, який іноді концентрується на окремому персонажі, наслідує мовленнєві моделі людини, яка потрапила у фокус уваги. Р. Кувер зображує життя персонажів сповнене ритуалами та іграми (релігія, спорт, політика та мистецтво), дотримання ними соціальних ролей та виступає з критикою усталених інституцій. Для роману характерні поєднання реалізму, натуралізму із абсурдними та сюрреалістичними елементами, метафіктивний стиль, увага на впливі релігійних вигадок і міфів [2], що говорить про намагання письменника вийти за межі єдиного літературного напрямку.

Другий роман «Всесвітня асоціація бейсболу» («*The Universal Baseball Association*», 1968 р.) стилістично відрізняється від «Походження бруністів». Центральною фігурою твору стає Генрі Во, який живе в двох реальностях – повсякденні та штучно створеному ним світі бейсболу. Розповідь роману ведеться від третьої особи через перспективу Генрі. Р. Кувер вміло переходить від повсякденної реальності Генрі до уявної бейсбольної ліги. Читач відслідковує два рівні у творі: рівень життя головного героя та рівень гри. З позиції Генрі ці дві сфери заважають одна одній, тому він прагне поєднати ці світи, але напруга між двома реальностями лише зростає. Для головного героя світ гри видається більш динамічним і реалістичним ніж буденне життя, таким чином уявний світ Генрі загрожує існуванню реального світу. Письменник використовує наступний прийом: репрезентує читачам здавалося б непохитну реальність, далі розкладає її на частини, ставить під сумнів існування кожного елемента та нарешті змінює їх. Те, що аудиторія сприймає як дійсність згодом може виявитися витвором уяви або чимось помилково витлумаченим [2]. Ідея множинності реальностей також була реалізована Р. Кувером в оповіданнях «Нахожа няня» і «Ліфт», що увійшли до збірки «Пісеньки та наспіви: небилиці».

Третій роман американського письменника «Публічне спалення» («*The Public Burning*», 1977 р.), який вийшов майже через десять років після другого, вважається критиками одним з найбагатших у мовному плані творів американської національної літератури. Твір охоплює період правління Річарда Ніксона та висвітлює страту подружжя Джуліус і Етель Роузенберґів під час Холодної війни за звинувачення у шпигунстві на користь Радянського Союзу. Книга є фантазією митця щодо ролі Річарда Ніксона в цій справі, репрезентуючи президента в співчутливому світлі, адже Ніксон постає перед читачами як жертва власних вад і жадібності. Р. Куверу вдається написати історично достовірний та міфічний за масштабом твір, де реальні факти змішуються з вигадкою [2], створюючи твір у жанрі історіографічної металітератури.

Збірка «Пісеньки та наспіви: небилиці» («*Pricksongs & Descants*», 1969 р.) стала третьою книгою Р. Кувера, в якій зібрані оповідання, що публікувалися в журналах ще до появи перших романів автора. У більшості оповідань письменник відкидає традиції, щоб дати більше можливостей для уяви. У збірці читач може спостерігати інший погляд на біблійні сюжети та казки, наприклад, про Червону Шапочку, Гензеля і Гретель тощо.

Книга доводить, що письменник віртуозно створює розмаїті історії: ті, що ревізують, переглядають казки, історії про парадоксальність, а іноді й про безглуздість життя. Майстер слова намагається осучаснити зміст старих історій, зробити їх актуальними для сучасників, руйнуючі звичні для читача міфи [2].

Наступна збірка оповідань «Однієї ночі в ліжку та інші короткі зустрічі» («*In Bed One Night & Other Brief Encounters*», 1983 р.) складається з дванадцяти коротких оповідань, кожне з яких розповідає історію про зустрічі між людьми, які змушені приймати важливі рішення у складних життєвих ситуаціях. У цій збірці Р. Кувер використовує міфологічний архетип «героя-подорожнього», демонструючи, що подорожі не завжди мають позитивний вплив на життя людей, часто змушують усвідомити власні слабкості та недоліки. Письменник досліджує тему відносин між людьми, їхні почуття, спогади та переживання. Кожна історія є своєрідним портретом людей на різних етапах свого життя, описує їхні пошуки, мрії та бажання, розкриває різні сторони людської природи.

Загалом, для творів Р. Кувера характерне звернення до міфологічних та казкових архетипів, які набувають нового прочитання у цього американського письменника. Наприклад, у повісті «Мачуха» митець ставить перед собою завдання зруйнувати та переосмислити однойменний архетип. Оповідачем твору є Мачуха, яка зображується як знедолена жінка, що намагається врятувати падчерку, яку звинувачують у злочині якого, вона, можливо, не вчиняла. Приймачка мати влаштовує втечу дівчини з в'язниці. Разом вони переховуються в лісі. Врешті-решт втікачку повертають та страчують, не дивлячись на намагання мачухи її врятувати. Головним ворогом жінки є Жнець (*Reaper*), який втілює чоловічий світ, світ смерті та насильства, якому намагається протидіяти Мачуха, як втілення жіночої сили і ненависті. Після смерті доньки Мачуха перетворюється на мстиву фурію і починає відповідати усталеному архетипу [1]. Р. Кувер застосовує таку техніку деконструкції і в інших творах. На думку, Н. Криницької: «Основним матеріалом для деконструкції Р. Кувера в оповіданні «Мертва королева» й повісті «Мачуха» стають архетипічні сюжети, в яких образ нерідної матері негативний. Відштовхуючись від суперечливості міфу, Кувер реконструює або повністю переписує його <...>» [там само, с.91].

Ще одним прикладом переписування знайомого сюжету є оповідання «Повернення дітей темряви» («*The Return of the Dark Children*»), основою для написання якого стає середньовічна легенда про щуролова німецького міста Гамельн. Сказання датується XIII століттям. У ньому розповідається, що гамельнський магістр відмовився заплатити дудареві-щуролову за врятування міста від пацюків. Натомість, розгніваний сопілкар використав чарівний інструмент і вивів у невідомому напрямку всіх міських дітей, які зникли назавжди. У своєму творі «Повернення дітей темряви» американський письменник ніби пише продовження історії. У ній жителі невідомого міста, що колись постраждали від руки дударя і втратили дітей, вже майже забули про давню трагедію та народили нових спадкоємців. Та «бумеранг», випущений колись, знову повертається. Місто переживає нашествя щурів. Суспільство, опираючись на інстинктивне почуття провини, породжує та поширює поговори. Люди переказують, що пацюки – це перероджені душі

зниклих дітей, які прагнуть помститися рідним за забуття, спокійне, забезпечене життя, жадібність, байдужість [2]. Таким чином Р. Кувер демонструє, що все у світі повторюється, а люди, які не здатні переоцінити життєві цінності, визнати власні помилки, приречені розплачуватися за них знов і знов.

Отже, для експериментальної літератури американського письменника Р. Кувера характерне створення множинних реальностей, кожна з яких може бути прочитана та інтерпретована читачем як реальна, що має право на своє існування, а відомі сюжети, архетипи, декорації переосмислюються письменником та руйнують традиційне сприйняття загальноприйнятих істин, що сформувалося у читача в дитинстві.

ЛІТЕРАТУРА

1. Криницкая Н. И. Реконструкция мифа в творчестве Роберта Кувера (на примере рассказа «Мёртвая королева» и повести «Мачеха»). Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Філологія. 2018. Вип. 19. С. 89-94.

2. Evenson B. Understanding Robert Coover. Columbia: University of South Carolina Press, 2003. 192 p.

Vasylenko P. V.

gr. 101FO

National University –Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic

Scientific supervisor – PhD in Pedagogical Sciences, Associate Professor Korol T. H.

DRAMATIZING AS A TECHNOLOGY OF TEACHING ENGLISH TO TEENAGERS

Modern foreign language teaching methodology is rapidly developing searching for new ways to boost communicative competence acquisition by the students. Ability to use a foreign language as the means of communication is considered an ultimate goal of training process, which should reflect and reproduce real life situations, take into account students' interest and needs. As a result, both scientists and teachers are seeking for new training technologies, which provide opportunities for the integrated teaching of foreign communication. In this context, dramatization as a teaching technology appears to be rather promising. It can be quite righteously treated as a technology since it ensures integrated teaching of different language aspects (phonetic, lexical, grammatical and cultural) as well as receptive and productive speech activities in a creative way on the basis of interdisciplinary relations. The application of this technology should result in some practical outcomes in the form of theatrical production. In this context, we can treat dramatizing as a particular type of a project. Dramatizing as a teaching technology was developed and implemented by P. Slade and B. Way at English schools.

This technology seems to be extremely appropriate in the teenagers' classroom. Since this age group of learners is characterized by such features as the dominance of the peers community over the world of adults. This provides absolutely new situation of social development. At this period, training and learning lose their priority, while communication, emotional development and interpersonal relationships grow in their importance. Teenagers' self-perception features egocentrism, which incorporates the behaviour patterns directed to the imaginary audience,

practicing in performance of new social roles, and the wish and willingness to attract one's attention. So teenagers tend to act and dramatize in their real life that can be quite naturally transferred to the English classroom.

Any dramatizing should start with the selection of the materials to be acted and performed by the teenage students. They should meet a number of requirements (be interesting and exciting for teenagers, contain relevant vocabulary, grammar structures and speech patterns, possess some aesthetic and educational potential, etc.), on the one hand, and be approved or maybe even suggested by teenagers themselves. Here we can recommend involving both eternal classic and contemporary teenage series.

The first stage should be a preparatory one. It comprises linguistic and organizational phases. The first involves vocabulary and grammar presentation, training in their uses, reading and discussing the lines to be acted. Sometimes videos of the relevant productions, films or series can be effectively applied at this stage. That is the high time to learn about the author of the play or film director responsible for the creation of the chosen piece. Organisational phase is about parts distribution among the students according to their language proficiency level and personal preferences. It is extremely important to keep balance at this phase, since the leading parts are always few, while teenagers are very sensitive.

The second stage correlates with training, where the students get an opportunity to practice emotional reciting, trying different intonating and stressing techniques, searching for the best ways of their personal expression and rendition of characters' features, desires and intentions. At this stage, we can practice different types of transformations of emotional coloring, vocabulary representation, grammatical form (with the help of paraphrasing or retelling) and even the plot. This stage provides some space for the development of students' creativity and opens the way for improvisation and fluency as the ultimate goal of teaching speaking. Students' interpretation of the characters also takes place at this stage. Here we can ask them to select playlists or books to be read, computer games to be played and even places to be visited by them. Keeping a diary on behalf of the character is a great way to incorporate writing activity into dramatizing. Some passages of students' acting and performance can be video recorded and actively analysed from the viewpoint of success and failures, searching and correcting different types of mistakes.

The third stage is performance itself. It serves as the product presentation, where each student receives an opportunity to reveal his/her personalities and talents. In case of dramatizing technology, it coincides with the assessment. It should be based on clearly stated criteria, including creative approach, performance quality, etc. Moreover, assessment should involve different agents: teachers, peers and performers themselves. Reflection on the performance and learning outcomes is of great value.

No doubt, that each stage should be equipped with specifically developed exercises and hand-out materials that makes the perspectives of our further research.

REFERENCES

1. Tao L. T., Yen P.H., Khang N. D., Tan V., Khoi M., Quyen B.N. Digital Drama Technique in English as a Foreign Language Teaching and Learning: From Viewers' and Actors' Perspectives. Nurture. 2022. Vol. 16(2). P. 65-74.

Вітович.Т.Б.

група мСОАМ-12

Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка
Науковий керівник – д-р п.н., професор кафедри англійської філології та методики навчання англійської мови, проректор з наукової роботи та міжнародного співробітництва Задорожна І.П.

INTEGRATING ONLINE AND OFFLINE LEARNING METHODS IN EDUCATION

Blended learning combines integrating online learning with traditional face-to-face instruction. [1]. The terms hybrid learning, technology-mediated instruction, web-enhanced instruction, and mixed-mode instruction are also used to describe blended learning.[1]

-Blended learning is an educational approach that combines traditional classroom instruction with online learning. Technology plays a decisive role in blended learning, and there are various technologies that can be used in English lessons to enhance students' learning experiences|[3]

Technology plays a significant role in blended learning, and there are several technologies that can be used in English lessons to enhance students learning experiences. [1]

The technologies commonly used in blended learning in schools:

- Video conferencing tools: Zoom, Skype, and Google Meet.
- Online group work tools: Google Docs, Padlet, Canva.
- Online assessments and quizzes: Kahoot, Quizlet, and Google Forms.

These are just a few examples of the technologies that can be used in blended learning English lessons. The specific technologies used will depend on the needs and the preferences of the teacher.

Components of Blended learning

- Synchronous
- Asynchronous

The key difference between synchronous and asynchronous communication is synchronous communications are scheduled, real-time interactions by phone, video, or in-person. Asynchronous communication happens on your own time and doesn't need scheduling.[2]

Some examples of synchronous components of blended learning include:

- Face-to-face Tutoring
- Video Conferencing using tools such as Zoom or Google Meet.
- Virtual classroom sessions where students can ask questions in real-time
- Group work using online tools such as Google Docs or Canva

Examples of asynchronous components of blended learning include:

- Recorded video lessons or educational videos.
- Discussion forums or online-chats

- Online tests or tasks that can be finished and submitted at any time.
Blended learning combines the best aspects of synchronous and asynchronous learning to create more effective learning.
Pros and cons of blended learning in school[4]
Pros of blended learning: flexibility, opportunity to watch a lesson online, learning becomes interesting, helps to develop knowledge about the use of the latest technologies and the Internet
Cons of blended learning: heavy reliance on technology, lack of face-to-face interaction, technical difficulties.
There are several models of blended learning:
- Face-to-face driver is conventional method of learning in which students attend class, listen to the teacher's lesson, and take part in discussions. [1]
- Rotation model - alternation of different forms of education including, face-to-face and online learning[1]
- Self-blend model is a model where students independently choose which forms of learning they want to use for each specific subject[1]
- Online driver model – learning is carried out remotely through online platforms, where teachers remotely control and manage the learning process of students, contractual verification meetings with the teacher are possible

These are just a few examples of the many models of blended learning that are being used in schools and educational settings around the world.[1]

The value of blended learning in school is constantly expanding today.

At school, students actively use e-learning when learning English, as it meets the requirements of students who live in the age of e-technologies. Blended learning technologies, in my opinion, considerably broaden the scope of distance learning by making materials accessible to students who study in-person and students who are overseas.

REFERENCES

1. Blended Learning URL: <https://designinginstructionwithk.com/2019/06/23/blended-learning-why-it-is-the-best-learning-approach/>. (Last accessed:09.04.2023)
2. What is Blended Learning URL: <https://gbsge.com/en/news/newsroom/newsroom/what-is-blended-learning/>. (Last accessed:09.04.2023)
3. Змішане навчання –ключ до змін. URL: <http://www.gidromet.edu.kh.ua/Files/downloads/%D0%9A%D0%BB%D1%8E%D1%87%20%D0%B4%D0%BE%20%D0%B7%D0%BC%D1%96%D0%BD.pdf>. (Last accessed:09.04.2023)
4. Шелестова, Л. В. Змішане навчання у початковій школі: методичні рекомендації. Київ: Фенікс, 2021 URL: https://lib.iitta.gov.ua/728314/1/ShLV_metodichka%202021.pdf (Last accessed:09.04.2023)

Гаврилишин О. А.

група МАУП-15

Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка

Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Цепенюк Т. О.

КОНЦЕПТ “УСПИХ/SUCCESS” В ПЕРЕКЛАДІ АМЕРИКАНСЬКОЇ МЕМУАРНОЇ ЛІТЕРАТУРИ (НА МАТЕРІАЛІ ПЕРЕКЛАДУ РОМАНУ МІШЕЛЬ ОБАМА “СТАНОВЛЕННЯ”)

Відображення концепту УСПИХ/SUCCESS є актуальним питанням у сучасному світі, адже це наскрізний елемент багатьох творів світової літератури, зокрема невід’ємна частина американської культури. Сьогодення вимагає від нас чималу кількість зусиль задля того, щоб завоювати своє місце у світі, а УСПИХ є одним із ключових критеріїв, за яким оцінюється становище тієї чи іншої людини у суспільстві. Мемуарний роман Мішель Обама –Становлення» саме відображує її шлях до успіху з точки зору представниці американського суспільства. Авторка підтверджує, що УСПИХ безпосередньо пов’язаний із проблемою життєвого шляху, здатністю людини досягати поставлені цілі, а також із наполегливістю [1].

Впродовж тисячоліть література є дзеркалом душі народу, тому для перекладача важливо сприймати мову твору як відображення свідомості певної культури. Цим питанням займається лінгвокультурологія, ключовою одиницею якої є концепт. Вивчення концепту вимагає перш за все когнітивного підходу, який розглядає мовні явища з точки зору людського сприйняття. До визначення терміну –концепт» підходили багато лінгвістів та перекладознавців, зокрема О. Чередниченко, А.П. Гаврилюк, С. Жаботинська, О. Кагановська, А. Н. Приходько, А. Сніжко та інші [2, с. 79, 3, с. 161].

Проаналізувавши різні судження ми можемо стверджувати, що концепт – це змістове, багатошарове, ментальне утворення свідомості, що відображає сприйняття людиною зовнішнього світу, її оцінює ставлення до навколишніх процесів та явищ, на основі її набутого досвіду та знань, що формується під впливом оточення та культури народу у поєднанні із власними внутрішніми судженнями, тож вимагає від перекладача залучення когнітивно-концептуального аналізу твору [3, с. 163]. О. Чередниченко стверджує, що переклад це комунікативний процес, в якому беруть участь автор вихідного тексту, перекладач та читач. Оскільки це представники різних культур, то актуальною проблемою перекладознавства є відтворення культурної специфіки оригіналу в перекладі на когнітивних засадах [3, с. 164].

Дослідженням порівняльного аспекту концепту УСПИХ/SUCCESS займався А. М. Сніжко у роботі –Метафоричні моделі концепту УСПИХ (на матеріалі англійської та української мов). Відповідно до його когнітивної моделі УСПИХ визначається здобутками, а саме досягненням чогось БАЖАНОГО [2, с. 80].

Концепт УСПИХ є особливо цікавим у мемуарній літературі, адже в такому випадку автор самостійно визначає те БАЖАНЕ та сам оцінює наскільки він його досягнув. В мемуарній літературі концепт УСПИХ визначається лише суб’єктивно автором, що вимагає від перекладача точної передачі оцінного ставлення автора до свого життя. У

романі Мішель Обама зображено соціальні та особисті сфери її життя, як представниці американського суспільства. Оскільки, когнітивна картина світу українського та американського читача дещо відрізняється у питаннях УСПІХу жінки у суспільстві, то автора перекладу роману Максим Гоцацюк використовує перекладацькі трансформації з метою збереження однакового комунікативного впливу та читачів оригіналу та перекладу [1]. Проаналізуємо текст перекладу:

—*All of us believe you belong here, I'd said to the Elizabeth Garrett Anderson girls...* [4, с. 424].

—*Ми всі вважаємо, що ви гідні успіху*, – я сказала дівчатам із школи *Elizabeth Garrett...* [1, с. 436].

Перекладач застосував перекладацькі трансформації та додав слово УСПІХ, якого немає в оригіналі твору, замість метафори, для того, щоб зробити висловлювання більш –близьким для українського читача.

Отже, проаналізувавши концепт УСПІХ у мемуарному романі Мішель Обама –*Становлення*, ми можемо зробити висновок, що УСПІХ це невід'ємна частина як американської, так і української культур, проте із деякими когнітивними відмінностями у сприйнятті цього концепту представниками обох націй, які враховані при перекладі роману, задля збереження його правильної інтерпретації для українського читача.

ЛІТЕРАТУРА

1. Мішель Обама. *Становлення*; пер. з англ. М. Гоцацюка. Київ, 2022. 480 с. + 16 с. кольор. Вкладка.
2. Сніжко А. М. Лінгвокультурний концепт успіх (на матеріалі української та англійської мов). *Мова і культура*. Київ, 2008. Вип. 10, том 3. С. 79–83.
3. Чрділелі Т. В. Роль аналізу концепту у перекладацькому процесі. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації*. Том 30 (69) № 1, 2019. С. 162–167.
4. Michelle Obama. *Becoming*. New York, 2018. 465 p.

Голова М. П.

група МАУП-15

Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка

Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Караневич М. І.

АУДІОВІЗУАЛЬНИЙ ПЕРЕКЛАД ЯК СПОСІБ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В ЕРУ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Сучасний світ не стоїть на місці, а разом із ним розвивається кіноіндустрія. Щодня з'являються тисячі нових мультфільмів та кінострічок, у результаті чого перекладачі стають посередниками не лише між носіями різних мов, а й представниками різних культур.

Аудіовізуальний переклад став центром вивчення та обговорення багатьох українських науковців, таких як Н. М. Абабілова [1, с. 79-85], І. В. Усаченко [1, с. 79-85]

та Т. В. Журавель [2, с. 35-38]. Наприклад, Т. В. Журавель у своїй роботі «Кінопереклад як вид аудіовізуального перекладу і його становлення в Україні та світі» досліджує терміни «кінопереклад» та «аудіовізуальний переклад»; порівнює етапи розвитку та становлення українського та іноземного кіноперекладу. З її тверджень можна зробити висновок, що на даному етапі аудіовізуальний переклад в Україні почав стрімко розвиватись, адже ринок вимагає забезпечення високоякісної адаптації іноземних стрічок, через що з кожним днем відкривається все більше студій дубляжу [2, с. 35-38].

Сфера кіноперекладу є доволі молодою підкатегорією вітчизняного перекладознавства, тому вона має багато «наріжних каменів». Наприклад, в такому процесі важливо врахувати поєднання зображення та текстової складової, тобто приділити однакову увагу вербальній та невербальній стороні фільму [3, с. 70-74]. Зазвичай, перекладач аудіовізуального матеріалу вдається до застосування трансформацій, щоб адаптувати фільм до вторинного реципієнта. На особливу увагу фахівця заслуговує гра слів, сленг, діалекти, нецензурна лексика. У свою чергу, реципієнти матеріалу повинні не тільки сприймати інформацію через вербальні чи невербальні канали, а й отримувати насолоду від перегляду кінострічки іноземного походження.

Щодо перекладу кінопродукції, то виділяють декілька його видів: дублювання (*dubbing*) – остаточна заміна оригінальної звукової доріжки та озвучення нового наявного перекладу за участю професійної команди озвучення; субтитрування (*subtitling*) – це текстовий варіант перекладу, який, зазвичай, виводиться на екран зі збереженням оригінальної звукової доріжки; закадровий переклад (*voice-over*) – зменшення гучності оригінальної аудіодоріжки та накладання поверх нової з готовим перекладом [1, с. 79-85]. При цьому кожен із них має свої мінуси: обмеження кількості тексту на екрані (субтитрування), підбір слів для синхронізації адаптованого тексту з губами акторів – ліпсінк (дубляж), низька якість озвученої аудіодоріжки (закадровий переклад). Водночас усі вони мають спільну мету – забезпечити якісний переклад, щоб реципієнт мав змогу насолодитись надбанням іншої країни чи культури, тобто встановити контакт між парою країн та провести, так би мовити, спільну розмову [4, с. 10-15].

Однак слід врахувати і той факт, що велику роль відіграє саме цільова аудиторія, адже їй потрібно мати певний «багаж знань» на мовному та позамовному рівнях – великий словниковий запас, почуття гумору, широкий кругозір. Тобто глядач повинен вміти не тільки пасивно сприймати отриману інформацію, а й проаналізувати аудіовізуальний матеріал. Зрештою, виходить, що успіх кінострічки знаходиться не лише в руках автора чи перекладача, а й цільової аудиторії.

Таким чином, процес локалізації аудіовізуального матеріалу передбачає не тільки здатність перекладача вдало адаптувати продукт для вторинної цільової аудиторії, беручи до уваги вербальний та невербальний канали сприйняття інформації, а й вміння глядача синхронно проводити паралелі та порівняння під час перегляду фільмів, розпізнавати сенси, закладені їх творцями. Для здійснення міжкультурної комунікації за допомогою кінопродукції перекладачі забезпечують її дублювання, субтитрування та закадрове озвучення. Як показує практика, найпопулярніший – дубляж аудіовізуального матеріалу, адже це дозволяє глядачеві максимально насолодитися моментом.

ЛІТЕРАТУРА

1. Абабілова Н. М., Усаченко І. В. Аудіовізуальний переклад як виклик для сучасних перекладачів. Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. Германістика та міжкультурна комунікація. 2020. Вип. 2. С. 79–85.
2. Журавель Т. В. Кінопереклад як вид аудіовізуального перекладу і його становлення в Україні та світі. Науковий вісник ДДПУ імені І.Франка. Сер. Філологічні науки. 2018. № 10. С. 35–38.
3. Кузенко Г. М. Кінопереклад як особливий вид художнього перекладу. Одеський лінгвістичний вісник. 2017. Вип. 9. С. 70–74.
4. Gottlieb H. Texts, Translation and Subtitling – in Theory and in Denmark. The Danish Institute at Athens: Aarhus Universitetsforlag. 2001. P. 10-15.

Городицька Ю.П.

група мСОАМ-12

Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка

Науковий керівник - канд. пед. наук, доцент Левчик Н. С.

ФОРМУВАННЯ У МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ КЕЙС- МЕТОДУ

Формування лінгвокраїнознавчої компетентності є важливим завданням для майбутніх вчителів англійської мови, оскільки це допоможе їм краще розуміти культурні та соціальні особливості англословних країн та налагоджувати більш ефективну комунікацію зі своїми учнями. Одним з дієвих засобів для цього є кейс-метод. Використання такого методу у навчанні лінгвокраїнознавчої компетентності може бути корисним, оскільки це дозволяє студентам вивчати практичні ситуації та розв'язувати проблеми, які можуть виникнути у їх професійній діяльності. Цей підхід може допомогти майбутнім вчителям англійської мови зрозуміти взаємозв'язок між мовою та культурою та розвивати навички міжкультурної комунікації.

Дослідження є актуальним, оскільки суспільство англословних країн стає все більш мультикультурним, що вимагає від вчителів англійської мови бути готовими до різних культурних особливостей та викликів, з якими вони можуть стикатися у різних мовних та культурних середовищах. Формування лінгвокраїнознавчої компетентності за допомогою кейс-методу може допомогти майбутнім вчителям англійської мови забезпечити якісну освіту та підготувати студентів до спілкування в мультикультурному середовищі, а також допоможе їм розвивати толерантність та культурну компетентність.

Прикладами кейс-методу для формування лінгвокраїнознавчої компетентності у майбутніх вчителів англійської мови можуть бути теми, пов'язані з традиціями англійського народу, культурними особливостями США, Канади, Австралії та Нової Зеландії та інших англословних країн, міжкультурною комунікацією на робочому місці, різницею у мовних звичках в різних англословних країнах тощо. Для прикладу, можна

розглянути кейс про традиції різних регіонів Великої Британії та їх вплив на мову та культуру. Інший приклад - кейс про культурні відмінності між США та Великою Британією та їх вплив на мовлення. Також можна розглянути кейс про міжкультурну комунікацію на робочому місці між американцями і британцями.

У кожному кейсі студентам потрібно буде проаналізувати культурні та соціальні аспекти, пов'язані з мовою, вирішити проблемні ситуації та розробити стратегії міжкультурної комунікації. Це допоможе їм не тільки збільшити свою лінгвокраїнознавчу компетентність, а й розвивати навички критичного мислення та сприяти їх професійному розвитку. Такі приклади показують, як кейс-метод може сприяти розвитку у майбутніх вчителів англійської мови розуміння культурних та соціальних особливостей англомовних країн і вдосконаленню навичок міжкультурної комунікації.

Ось кілька переваг використання кейс-методу для формування лінгвокраїнознавчої компетентності у майбутніх вчителів англійської мови [2]:

- Активне навчання: Кейс-метод надає студентам можливість активно працювати з матеріалом та взаємодіяти з ним, аналізувати різні ситуації та знаходити рішення, що покращує їх розуміння теми.
- Розвиток критичного мислення: Кейс-метод сприяє розвитку критичного мислення студентів, оскільки вони повинні аналізувати та оцінювати інформацію, що міститься в кейсах, та ділитися своїми думками.
- Розвиток міжкультурної компетентності: Кейс-метод допомагає студентам зрозуміти різноманітні культурні аспекти, які можуть впливати на вивчення англійської мови та міжкультурну комунікацію. Вони навчаються розуміти та поважати культурні різниці, що може допомогти їм стати більш ефективними вчителями.
- Сприяє співпраці: Кейс-метод базується на співпраці та дискусіях між учасниками курсу, що сприяє розвитку комунікативних навичок, необхідних для майбутніх вчителів англійської мови.
- Підвищення мотивації: Кейс-метод може підвищити мотивацію студентів, оскільки вони можуть бачити, як їхні знання та навички застосовуються на практиці.

Використання кейс-методу для формування лінгвокраїнознавчої компетентності у майбутніх вчителів англійської мови є перспективним підходом. Цей метод дозволяє створювати ситуації, які наближені до реального життя, та розвивати навички аналізу та прийняття рішень у різних сферах. До перспектив використання кейс-методу у формуванні компетентності в лінгвокраїнознавстві можна віднести такі аспекти [3]:

1. Розвиток критичного мислення: студенти навчаються аналізувати та оцінювати інформацію, роблячи висновки на основі фактів, а не на основі власних поглядів.
2. Розвиток комунікативних навичок: студенти навчаються спілкуватися з іншими людьми та вирішувати конфлікти, а також співпрацювати з колегами.
3. Підвищення мотивації: студенти більш активно займаються, оскільки кейс-метод дозволяє більш глибоко та практично засвоювати матеріал.
4. Підвищення якості навчання: кейс-метод дозволяє студентам підготуватися до реальних ситуацій, що відображається на якості підготовки майбутніх вчителів англійської мови.

Отже, формування лінгвокраїнознавчої компетентності у майбутніх вчителів англійської мови з використанням кейс-методу є важливим елементом підготовки фахівців у сучасному світі. Цей метод дозволяє студентам зрозуміти теоретичні концепції

на прикладах практичних ситуацій, що забезпечує більш ефективне навчання. Використання кейс-методу в навчанні може допомогти майбутнім вчителям розуміти культурні та соціальні особливості інших країн та розвивати навички міжкультурної комунікації, що є особливо важливим у контексті мультикультурності сучасного світу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Використання кейс-технології на уроках англійської мови. URL: <https://vseosvita.ua/library/vikoristanna-kejs-tehnologii-na-urokah-anglijskoi-movi-177852.html> (дата звернення: 19.04.2023).
2. Кейс-метод (Case Study) як форма інтерактивного навчання. Освітній проект «На Урок» для вчителів. URL: <https://naurok.com.ua/keys-metod-case-study-yak-forma-interaktivnogo-navchannya-4586.html#:~:text=Мета%20кейс-методу%20–%20поставити%20учнів,i%20управління%20дискусією,%20роботою%20учнів.> (дата звернення: 19.04.2023).
3. Кейс-уроки як новий тренд в освіті: приклади та методологія. Освітня платформа EduFuture 7W. URL: <https://ua.edufuture.biz/wpm/sluzhbova/kejs-uroki/> (дата звернення: 19.04.2023).

Грибнюк Ю. Р.

група 331.2

Сумський державний педагогічний університет імені Антона Семеновича Макаренка

Науковий керівник - Подосиннікова Г. І.

ВИКОРИСТАННЯ GOOGLE JAMBOARD У ФОРМУВАННІ АНГЛОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МОНОЛОГІЧНОМУ МОВЛЕННІ УЧНІВ БАЗОВОЇ ШКОЛИ В УМОВАХ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

Монологічне мовлення є важливою складовою мети навчання англійської мови у базовій школі. Зазвичай підлітки готові висловлювати свою точку зору та ділитися ідеями з вчителем, але їм потрібні опори (візуальні, структурні, вербальні), особливо в умовах змішаного навчання, яке визначають як навчання, за якого частина пізнавальної діяльності учнів відбувається на уроці під безпосереднім керівництвом учителя, а інша – у самостійній роботі з електронними ресурсами. [1]

Для того, щоб керувати мовленнєвою діяльністю учнів і зробити уроки більш яскравими та цікавими, учителю доцільно використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні засоби навчання – зокрема, платформу Google Jamboard.

Google Jamboard – це безкоштовний інтерактивний сервіс від Google, покликаний допомогти передати власні ідеї, працювати та допрацьовувати цікаві креативні рішення спільними зусиллями. Базується цей девайс на хмарних технологіях, тож користуватися ним можна з будь-яких гаджетів, все відбувається в режимі реального часу, це дуже зручно в умовах змішаного навчання, можна працювати як на звичайних уроках, так і під час онлайн занять.

Платформа Google Jamboard легка в освоєнні та користуванні як для вчителя, так і для учнів середньої школи.

Програма надає достатню кількість інструментів, які допоможуть учням в висловленні власної думки та роботі в команді:

- пензлик (чотири види – ручка, фломастер, пензель, маркер);
- гумка (очищає поверхню від зайвих елементів);
- курсор (дозволяє переміщати елементи);
- різнобарвний стікер (для розміщення текстових заміток);
- форми (додавання різних форм та заливка їх кольором);
- текст (доступні кілька типів тексту за розміром);
- вставка зображень;
- лазерна вказівка (дозволяє фіксувати увагу учнів на окремих елементах). [2]

За допомогою Google Jamboard вчитель може взаємодіяти з усім класом, оскільки в одному документі можна створити до 20 сторінок – слайдів для роботи. Цей інструмент має дуже зручний функціонал та створює ряд можливостей для висловлення власної точки зору. Учні з легкістю можуть фіксувати власні ідеї за допомогою різнокольорових стікерів, малювати різні різнокольорові фігури та потім вставляти власний текст, в результаті чого можна створювати цікаві діаграми та колажі з певної теми. Також можна використовувати різні види тексту та змінювати їх колір, малювати за допомогою чотирьох видів пензлика, також різними кольорами (використовувати маркери для виділення ключової та важливої інформації).

Простір робочої поверхні досить великий, тому можна створювати багато опор різних типів. Сервіс має необмежені можливості для роботи з ескізами, діаграмами та таблицями, можна завантажувати власні шаблони для роботи. Також дуже зручно, що можна завантажувати малюнки, адже у панелі інструментів уже встановлена кнопка для пошуку малюнків у Google просторі. За допомогою всіх інструментів можна висловлювати власну думку, створювати яскраві, цікаві плакати та колажі та працювати у групі. Малюнки, таблиці, діаграми, стікери можна легко переміщувати по всьому робочому полю, розміщувати як заманеться.

Існує багато форм і прийомів роботи з даною платформою. Це може бути обговорення поданого на дошці матеріалу, де діти діляться своїми враженнями, відповідають на запитання вчителя. Це також можуть бути різні види мозкових штурмів, де учням треба обговорювати наочне питання, відповідати на запитання вчителя та записувати свою точку зору на стікерах. Можна завантажити текст та аналізувати його, попросити учнів за допомогою маркерів виділяти ключеві моменти та підписувати чому вони так думають. Вчитель може об'єднувати дітей у групи, давати тему для роботи для створення групового проекту чи плакату. [3]

Таким чином, Google Jamboard надає змогу вчителю робити уроки яскравими та цікавими, а учням надає багато можливостей для висловлення власної думки за допомогою різних інструментів.

ЛІТЕРАТУРА

1. <https://sqe.gov.ua/zmishane-navchannya-yak-organizuvati-yaki/>
2. <https://vseosvita.ua/news/google-jamboard-mozhlyvosti-dlia-dystantsiinoho-navchannia-36229.html>
3. <https://naurok.com.ua/post/taemnici-roboti-z-interaktivnoyu-doshkoyu-jamboard>

Гурбін О. В.

група мСОАМ-12

Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка

Науковий керівник – кан. пед. наук, викладач Нацюк М. Б.

ОСОБЛИВОСТІ ОНЛАЙН НАВЧАННЯ ДЛЯ РОЗВИТКУ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ГОВОРІННІ

Навчання зазнало колосальних змін. Суспільство зіткнулося з рядом проблем, які потребували нагального вирішення. Саме у цей момент розвиток освіти здійснив прогресивний крок, коли з'явилася можливість навчатися дистанційно.

Мета дослідження - проаналізувати особливості формування іншомовної компетентності в говорінні в онлайн навчанні, визначити переваги і недоліки цього формату роботи у навчанні іноземної мови студентів-філологів.

Онлайн-навчання – це освітня інновація, яка включає в навчання елементи інформаційних технологій[1]. Суб'єкти використовують інтернет мережі, як спосіб передачі, взаємодії, що дають змогу підтримувати різні форми навчальних послуг. Онлайн-навчання є рішенням для продовження викладацької та навчальної діяльності, навіть якщо це невідбувається віч-на-віч. Ефективність онлайн-навчання буде досягнута, коли виконані передумови, а саме наявність онлайн-медіа, управління часом та підключення до Інтернету. Очікується, що застосування викладачами онлайн-навчання вдома не зменшить розуміння студентами отримання навчальних матеріалів під час лекцій. Однак насправді впровадження онлайн-навчання має кілька перешкод. Крім базових, таких як стабільне підключення до інтернету та електромережі, є й ті, що впливають на продуктивність цього процесу [3].

Запропоноване дослідження описує різні аспекти онлайн уроків англійської мови. До уваги взято розвиток компетентності в говоріння. Вміння говоріння — це набір умінь адекватно й точно висловлювати ідеї, почуття чи думки [4]. Під час онлайн-навчання очікується, що студенти зможуть вільно висловлювати ідеї, які не з'являються під час очних лекцій через сором'язливість, страх або навіть відсутність хороших вербальних навичок.

Онлайн-навчання, безсумнівно, має позитивний вплив як для викладачів, так і студентів. Розглядаючи переваги для студенти, можемо виділити розвиток самостійності, підвищення мотивації, зниження негативних афективних факторів. Ряд досліджень доводить, що менталітет студентів змінюється [4]. Сміливість і висока ініціатива - це риси, які описують сучасних учнів, тому вони здатні отримувати і відтворювати інформацію. Вони припиняють бути пасивними слухачами. Ця навчальна взаємодія робить їх центром освітньої діяльності. Високий рівень навчальної самостійності також впливає на мовленнєві навички учнів, оскільки ця незалежність покращує розуміння навчального матеріалу. Учні з більшим ентузіазмом ставлять запитання щодо навчального матеріалу, щоб поглибити своє розуміння. Це, звичайно, навчає студентів висловлювати свою думку щодо матеріалу, який вони опрацьовують.

Використання цікавих засобів навчання та вміння викладачів використовувати їх за призначенням ведуть до вражаючого результату освітнього процесу. Це у свою чергу підвищує мотивацію студентів до навчання. В учнів з'являється оптимістичний настрій, і зменшується тривога того, хто виступатиме. Це тому, що позитивне ставлення є найбільшим внеском у непередбачене висловлювання. Висока навчальна мотивація також підвищує впевненість учнів у мовленні та висловленні думок. Дослідження Барона Р. [5] вказує, що учні отримують більше мотивації, інтересу та впевненості в навчанні, що удосконалює їхнє вміння говоріння. Також зазначалося, що найбільшою проблемою навчання онлайн є розвиток мовленнєвих компетентностей [5]. Раніше не було технічних можливостей таких, як аудіо- чи відео-живого елементу, тому вони були зосереджені лише на удосконаленні письмових навичках, збільшенні словникового запасу чи відточення граматичних аспектів.

Завдяки стрімкому прогресу сучасні технічні засоби дають можливість варіювати розмовні види діяльності під час онлайн занять. Ліндсей Клендфілд описує, як максимально використати можливості, які надають технології [2]. З появою кращих і стабільних інструментів відеоконференцій і вільного доступу до Інтернету можна розвивати говоріння у реальному часі. Широке використання програмного забезпечення для аудіо- та відеозапису та кращих камер на пристроях також дають учням можливість «розмовляти». Це індивідуальний виступ перед усім класом, відкрита робота у парах або ж у невеликих групах у кімнатах для сеансів, якщо у вас є онлайн-платформа, яка може це забезпечити.

З іншого боку, також є кілька відповідних результатів досліджень, наприклад, дослідження Шоліхи Р. А. [6], яке стверджує, що під час впровадження онлайн-навчання практика розмовних навичок стикається з кількома перешкодами, тому навчання стає менш ніж оптимальним. Серед причин: відсутність мотивації у студентів, відчуття ізоляції.

Через відсутність спілкування віч-на-віч деяким студентам важко зосередитися під час онлайн-занять. Фізична відсутність вчителів чи однокласників позбавляє студентів відчуття дійсності та мотивації, необхідні для відвідування занять вчасно, дотримання термінів і подальшого прогресу. Це може призвести до прокрастинації та зниження оцінок [6].

Інша сторона - ізоляція. Онлайн-навчання дає студентам можливість навчатися, працювати та займатися іншими інтересами одночасно. Але відсутність однокласників і викладачів у найближчому оточенні може викликати у студентів відчуття ізоляції. І хоча студенти можуть спілкуватися зі своїми однокласниками через Zoom або Google Meet, це не те саме, що фізична взаємодія.

Онлайн навчання також дає ряд можливостей для таких учнів В дослідженні, проведеному Сяйфудін М. [7], було зазначено, що застосування методу змішаного навчання покращує мовленнєві навички студентів. Оскільки ораторські навички потрібно тренувати особисто, це буде важко зробити лише через інтернет-ЗМІ.

За результатами дослідження можна зробити висновок про відсутність впливу онлайн-навчання на вміння говоріння студентів. Студенти мають можливість розвивати компетентність в говорінні навіть під час онлайн-навчання. Це пояснюється сміливістю та високою ініціативою студентів університету у реагуванні на стимули

викладача. З іншого боку, цікаві засоби навчання також можуть підвищити мотивацію навчання учнів. Це може зробити їх більш впевненими у розмові та висловленні думок.

ЛІТЕРАТУРА

1. Wulandari, I. G., & Agustika, G. N. (2020). Dramatik Pembelajaran Daring pada Masa Pandemi Covid-19 (Studi pada Persepsi Mahasiswa PGSD Undiksha). *Mimbar PGSD Undiksha*, 8(3) 515-526.
2. <https://www.cambridge.org/elt/blog/2020/10/20/developing-speaking-skills-remotely/>
3. https://www.researchgate.net/publication/357730429_The_Effect_of_Online_Learning_Process_on_Speaking_Skill
4. Alchamdani, A., Fatmasari, Anugrah, E. R., Sari, N. P., Putri, F., & Astina, A. (2020). The Impact of Covid19 Pandemic on Online Learning Process in the College at Southeast Sulawesi. *Jurnal Kesehatan Lingkungan*, 12(1) , 129-136.
5. Baron, R. (2020). Students' Perception on Online Application in Speaking Skill. *VOLES: Voices of English Language Education Society*, 4(2), 213-221.
6. Sholihah, R. A. (2020). Praktik Pembelajaran Keterampilan Berbicara di Masa Pandemi Covid-19. *Naturalistic: Jurnal Kajian Penelitian dan Pendidikan dan Pembelajaran*, 5(1) , 705-717.
7. Syaifudin, M. (2017). Improving Students Speaking Skill by Implementing Blended Learning (Online Learning and Classroom). *Jurnal INFORMA Politeknik Indonusa Surakarta*, 3(2) , 30-34.

Демко В.В.,

група 201 ГО

Національний університет

«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Науковий керівник – канд. філол. наук, ст. викл. Бондар Н.В.

НІМЕЦЬКІ СЛОВА-ЗАПЕРЕЧЕННЯ У ТЕКСТОПРОСТОРИ КОРНЕЛІЇ ФУНКЕ

Стрімкий розвиток інформаційно-технологічних, економічних, освітніх процесів країн уможлиблює розширення меж міжкультурних відносин. Омовлені екстралінгвальні трансформації зумовлюють активізацію дослідження мови. У русло гострих для сьогоденної лінгвістики проблем належить вивчення мовних явищ різних рівнів, оскільки досконале володіння мовою охоплює не лише навички читання і письма, а й враховує уміння думати і висловлюватись мовою, яка вивчається.

Заперечення в німецькій мові – це багатогранне явище, що змінюється разом із розвитком мови, складність якого для вивчення та розуміння полягає в розбіжності з українською мовою. Незважаючи на значний масив досліджень (Г. Пауль, О. Шендельс, Г. Хельбіг, О. Бегагель, К. Адамчик, Е. Бруч, Г. Фалкенберг, В. Бублітц та ін.), проблема правильного перекладу заперечення залишається маловивченою.

Суть заперечення – один із ключів до розуміння німецької мови, оскільки кожен словесний вираз обертається між двома поняттями – так чи ні. Цей лінгвальний феномен є універсалиєю, що проявляється на всіх рівнях структури мови. Тож, метою розвідки є з'ясування особливостей перекладу німецьких слів-заперечень українською мовою у текстопросторі сучасної німецької письменниці Корнелії Функе.

Німецький лінгвіст О. Бегагель у своїх дослідженнях виділяв три типи заперечень:

- 1) заперечується тільки дія, виражена дієсловом. Засобом заперечення є частка *nicht*, що ставиться до присудка;
- 2) заперечується який-небудь недієслівний член речення. Засобом заперечення також є частка *nicht*;
- 3) заперечується одночасно й дія, виражене дієсловом, і який-небудь недієслівний член речення. Засобом заперечення є заперечні займенники й прислівники [2, 22-45].

Іншу класифікацію пропонує К. Адамчик [1,31-37]. Він намагається знайти відмінність в тому, до чого належить заперечення. Саме по тій частині, яка в кожному окремому випадку заперечується, автор виділяє такі типи заперечення:

1. Предикативне заперечення. Заперечується те, що між членами речення існує співвідношення:

Er hat das Fenster nicht geöffnet.

2. Заперечення існування. Цей тип заперечення означає, що серед групи не існує жодної особи, яка б виконала дію стосовно інших членів групи, тобто дія взагалі неможлива:

Niemand hat das Fenster geöffnet.

3. Сильне часткове заперечення. Заперечується один з членів, але дія залишається можливою, якщо місце даного члена займе інший.

Nicht er hat das Fenster geöffnet.

До цього ж типу належить заперечення однієї конкретної дії, якщо при цьому мається на увазі наявність іншої:

Er hat das Fenster nicht geöffnet, sondern geschlossen.

4. Заперечення з контрастом. Це підтип предикативного заперечення, при якому має місце заперечення й протиставлення:

Er hat das Fenster nicht geöffnet, aber sie hat es geöffnet.

Для носіїв мови побудова і вживання заперечних конструкцій не складає жодних труднощів, а от процес їх засвоєння під час вивчення іноземної мови надзвичайно складний. У процесі порівняння заперечень у двох мовах може з'ясуватися і спільне, і відмінне, що визначає статус німецької мови як однієї з германських, української – як слов'янської мови та ще підтверджує їхнє спільне індоєвропейське походження.

Зауважимо, що найбільш вживане заперечне слово у творі Корнелії Функе «Володар над злодіями» – частка **nicht**, яку подибуємо 44 рази: *Wahrscheinlich nicht, murmelte er. Bestimmt nicht.* – Мабуть що ні, бурмотів він. Та справді ні [2,76]; *Es war eine schöne Brücke, aber das bemerkten sie nicht.* – Це був досить гарний місточок. Але вони цього не помітили [2,77].

У текстовпросторі аналізованого твору оприявлено також прислівники **nie** (5 разів), **niemals** (7 разів), що заперечують все речення більшою мірою, ніж **nicht**. *Telefonnummern konnte er sich schwer merken, aber ein Gesicht vergaß er nie.*

Заперечне слово **nein**, що характерне здебільшого для заперечної відповіді на стверджувальне чи заперечне запитання, вжито в тексті 11 разів.

Отже, заперечення в німецькій мові має розбіжності з його експлікацією в українській мові. Перспективу дослідження вбачаємо у вивченні особливостей функціонування цього лінгвального явища у художньому німецькомовному дискурсі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Adamzik K. Linguistische Perspektiven. – Berlin : Langenscheidt, 2000. 234 S.
2. Behagel Otto. Die deutsche Sprache. 11. Auflage. – Berlin / New York : Walter de Gruyter, 1954. 321
3. Funke Cornelia. Herr der Diebe. – Berlin: Cornelsen Verlag, 2008, 56 S.

Джиджора Р. Р.
група МСОАМ - 12

Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка
Науковий керівник – канд. пед. наук, доцент Серняк Оксана Михайлівна

ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНА ПІДГОТОВКА ВИКЛАДАЧА ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У СВІТЛІ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ

На сьогоднішній день професійна підготовка викладача є однією з найважливіших складових успіху в навчальному процесі. Викладачі, які мають високу професійну компетентність та педагогічний досвід, здатні не лише передавати знання студентам, а й розвивати їх критичне мислення, аналітичні та творчі здібності. Підвищення рівня професійно-педагогічної підготовки викладачів є актуальною проблемою для дослідження в галузі освіти.

Означеній темі присвячені дослідження Бігич О. Б., Дубасенюк О.А., Гузій Н.В., Ніколаєва С.Ю. та ін. Проте, і надалі проблема професійної підготовки викладача постійно перебуває в центрі уваги вчених-методистів та вчителів-практиків.

Мета нашого дослідження полягає у теоретичному аналізі основних аспектів професійно-педагогічної підготовки викладача англійської мови, огляді методів та засобів підвищення ефективності його професіоналізму та компетентності, а також висвітленні методів діагностики професійно-педагогічної компетентності майбутніх викладачів іноземної мови.

Однією з теоретичних основ формування професійної компетентності викладача іноземної мови є концепція компетентнісного підходу до навчання. В рамках означеного підходу сучасна педагогічна наука розглядає професійно-педагогічну компетентність викладача іноземної мови як складне поняття, що охоплює низку різних аспектів, які

мають взаємозв'язок між собою. Іншими словами, професійно-педагогічна компетентність викладача іноземної мови включає знання, уміння, навички та особистісні якості, які дозволяють йому ефективно проводити навчальний процес.

Згідно з цим підходом, навчальний процес повинен орієнтуватися на формування набуття знань, умінь і навичок, які необхідні для виконання певної професійної діяльності. У випадку викладача іноземної мови, компетенції можуть включати володіння мовою на рівні необхідному для викладання, знання методик викладання іноземної мови, уміння використовувати технології в навчальному процесі тощо. [<https://nus.org.ua/questions/zo-take-kompetentnisnyj-pidhid-u-navchanni-vidpovidaye-derzhavna-sluzhba-yakosti-osvity/>]

Водночас, компонентно-структурний аналіз професійної компетентності викладача іноземної мови передбачає виокремлення основних компонентів, що складають цю компетентність. Основними компонентами професійної компетентності викладача іноземної мови сучасна методика, перш за все, вважає знання іноземної мови, а саме граматичні, лексичні та фонетичні знання, необхідні для викладання іноземної мови на високому рівні. Як зазначає Державна служба якості освіти: «...викладач повинен володіти мовою на рівні, який дозволяє йому передавати знання студентам та виконувати свої професійні обов'язки ефективно»[с.2].

Наступним елементом професійно-педагогічної компетентності викладача англійської мови є методичні знання. Цей компонент включає в себе знання про різні методики викладання іноземної мови, які можуть бути використані для досягнення найвищих результатів у навчанні студентів. На переконання Державної служби якості освіти: «...викладач повинен знати, як вибирати та застосовувати методики в залежності від потреб та особливостей кожного окремого студента» [<https://nus.org.ua/questions/zo-take-kompetentnisnyj-pidhid-u-navchanni-vidpovidaye-derzhavna-sluzhba-yakosti-osvity/>].

Водночас, сучасна методика навчання іноземних мов опирається на особистісно-орієнтований підхід, який, як зазначає Дубсасенюк О. І., «...базується на тому, що кожен викладач має свою унікальну особистість зі своїми інтересами, переконаннями, цінностями та поглядами на життя. У процесі формування професійної компетентності викладача повинні враховуватися ці особистісні риси, а також розвивати викладача як особистість [с.20].

Бігич О. Б. наголошує на контекстуальному підході, який передбачає, що вивчення іноземної мови повинно відбуватися в контексті реального життя, а це означає оволодіння викладачем іноземної мови знаннями про культуру, традиції та практики, пов'язані з мовою, яку він викладає. Він повинен бути здатен використовувати ці знання, щоб підтримувати мотивацію своїх студентів та забезпечувати їхнє успішне вивчення мови [с.22].

У світлі вищесказаного, вважаємо за потрібне навести приклад модифікованої за Н.В. Гузій [с.22] діагностики сформованості професійної поведінки майбутніх викладачів іноземної мови у вигляді листка самостереження студента-практиканта у процесі керівництва навчально-пізнавальною діяльністю студентів на занятті англійської мови.

Практикантам пропонується уважно прочитавши анкету, дати оцінку наступним

аспектам власної професійної поведінки у процесі за такою шкалою: 5 – відмінно; 4 – добре; 3 – задовільно; 2 – незадовільно, поданою у Таблиці 1.

Таблиця 1.

Діагностика сформованості професійної поведінки майбутніх вчителів іноземної мови
Листок самостереження студента-практиканта

_____ я починаю заняття вчасно із пояснення мети заняття;

_____ я забезпечую студентів належними інструкціями щодо виконання навчального завдання;

_____ я застосовую індивідуальні та фронтальні різні види роботи наряду з колективними з метою забезпечення підтримання концентрації уваги моїх студентів, усвідомлюючи, що рівень їх уваги змінюється у процесі заняття;

_____ я організовую навчальну діяльність студентів так, щоб у різних формах роботи забезпечувалась взаємодія між самими студентами та мною забезпечуючи належний зворотний зв'язок (питання, відповіді) з метою забезпечення комунікативного спрямування ходу заняття;

_____ я застосовую поділ групи на різні за розміром та складом об'єднання для забезпечення колективних видів роботи в залежності від мети заняття та видів навчальної діяльності;

_____ я заздалегідь планую розстановку столів та крісел у відповідності до видів навчальної діяльності на занятті, розсаджуючи студентів для забезпечення взаємодії та комунікації між ними та викладачем;

_____ я забезпечую діяльнісний підхід до вивчення предмету, який я викладаю;

_____ я забезпечую на занятті такі види діяльності, які передбачають спонтанність, експериментування, критичне мислення;

_____ я використовую сучасну наочність та технічні засоби навчання;

_____ я здійснюю належне коригування навчально-пізнавальною діяльністю студентів, враховуючи проблеми, які виникають під час заняття;

_____ я зводжу до мінімуму своє домінування у певних видах діяльності з метою повнішого розкриття моїх учнів;

_____ я забезпечую належний контроль за навчально-пізнавальною діяльністю студентів у процесі вирішення навчального завдання;

_____ я даю студентам можливість перевірити, як вони засвоїли новий матеріал, закінчуючи заняття аналізом участі кожного студента у навчально-пізнавальній діяльності малої групи на занятті;

_____ моя система оцінювання чітка і зрозуміла для моїх студентів, на занятті відсутні причини для непорозумінь з приводу оцінок;

Наступний етап передбачає підрахунок загальної кількості балів внизу листка-

спостереження і обговорення майбутніми викладачами різних аспектів професійно-педагогічної поведінки викладача англійської мови

На наше переконання, означена діагностика професійно-педагогічної поведінки майбутнього викладача англійської мови забезпечить практичне використання компетентнісного підходу у процесі формування молодого спеціаліста у галузці іноземних мов.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гузій Н.В. Педагогічний професіоналізм: Історико-методологічні та теоретичні аспекти: Монографія. К.: Вид-во НПУ імені М. Драгоманова, 2004. 243 с.
2. Дубасенюк О.А. Теоретико-технологічні засади впровадження особистісно орієнтованого підходу у професійно-педагогічній підготовці майбутнього вчителя // Професійна педагогічна освіта: особистісно орієнтований підхід : монографія / за ред. О. А. Дубасенюк. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2012. С. 14-40.
3. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін./ за загальн. ред. С. Ю. Ніколаєвої. К. : Ленвіт, 2013. – 590 с.
4. <https://nus.org.ua/questions/zo-take-kompetentnisnyj-pidhid-u-navchanni-vidpovidayerzhavna-sluzhba-yakosti-osvity/>

Дмитрин С. В.

група МАУП-15

факультет іноземних мов Тернопільський національний педагогічний університет ім В.

Гнатюка

Науковий керівник - канд. філол. наук, доцент Цепенюк Т. О.

ВІДТВОРЕННЯ МАРКЕРІВ ІНДИВІДУАЛЬНО-АВТОРСЬКОГО СТИЛЮ АРТУРА КОНАН ДОЙЛА В УКРАЇНСЬКИХ ПЕРЕКЛАДАХ

Кожному автору притаманний стиль. Існує таке поняття, як індивідуальні маркери, тобто особливі риси, які визначають стиль автора і дозволяють відрізнити його твори від творів інших письменників та поетів. Для перекладача важливо відтворити індивідуальні особливості оригіналу, тому що, по-перше, сукупність цих маркерів створює унікальний стиль творів, задає тон та атмосферу. Якщо перекладач не відтворить ці всі тонкі моменти, то читачі не сприймуть переклад так, як оригінал. По-друге, особливості авторського стилю також визначають деталі, та ідеї, які закладені в текст. Тому перекладач, який нехтує авторськими ознаками, цілком може спотворити смисл твору. Питання відтворення індивідуального авторського стилю впродовж тривалого часу висвітлюються у низці наукових праць як вітчизняних, так і зарубіжних дослідників, серед яких варто виокремити Іванченко А., Хайдер Є., Мегела К [2, 3, 4].

У цій розвідці ми розглянемо відтворення маркерів індивідуального стилю А. К. Дойла в українських перекладах. Однією із характерних рис стилю Артура Конан Дойла є використання лаконічного та влучного опису дій та фізичних рухів. Для прикладу, в уривку із оповідання «The Adventure of the Illustrious Client» дії головного героя

описуються так: —*I had asked him whether anything was stirring, and for answer he had shot his long, thin, nervous arm out of the sheets which enveloped him and had drawn an envelope from the inside pocket of the coat which hung beside him* [5, с. 3]. В перекладі уривок відтворений, також використовуючи подібний прийом: —*Я спитав Холмса, чи має він зараз щось цікаве; замість відповіді той висунув свою довгу, тонку, нервову руку з-під простирадла, в яке був закутаний, і дістав з кишені пальта, що висіло поруч, конверт* [1]. Крім цього, автор додає опису особистості Шерлока Холмса за допомогою слів *he had shot his long, thin, nervous arm*, вказуючи на те, що герой є неспокійним.

Ще однією характерною рисою стилю Артура Конан Дойла є використання великих та детальних описів, для того щоб створити атмосферу та тон навколо події, яка наближається. На початку оповідання *–The Lion’s Mane* автор описує локацію: —*My villa is situated upon the southern slope of the downs, commanding a great view of the Channel. At this point the coast-line is entirely of chalk cliffs, which can only be descended by a single, long, tortuous path, which is steep and slippery.* [5, с. 164]. Автор перекладу також використав прийом детального опису для пояснення читачеві оточення та атмосфери: —*Моя вілла стоїть на південному схилі височини Даунс, із якої відкривається гарний краєвид на Ламанш. Берег у цьому місці — суцільна крейдяна стіна, і спуститися до води можна лише довгою, звивистою стежкою, яка дуже крута й ковзка.* [1].

Отже, перекладачам необхідно розуміти важливість відтворення стилю автора. Однак також варто пам'ятати, що неможливо перекласти твір, не залишивши власних слідів, тому що перекладач – це також індивідуальність із власними маркерами свого стилю.

ЛІТЕРАТУРА

1. «Архів Шерлока Холмса» Дойл Конан Артур читати повністю на lib.com.ua. Бібліотека української та зарубіжної літератури lib.com.ua. URL: <https://lib.com.ua/uk/book/arkhiv-sherloka-kholmsa/> (дата звернення: 08.02.2023).
2. Іванченко А. В. Дискурсотворчі фактори у перекладі художньої прози (на матеріалі українських перекладів романів Стівена Кінга): автореф. дисканд. філол. наук : 10.02.16 / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - Київ, 2010. - 18 с.
3. Мегела К. І. Відтворення стильової своєрідності оригіналу у перекладі дискурсивних маркерів. Проблеми семантики слова, речення та тексту 2012. № 28. С. 274–277.
4. Хайдер Є. М. Відтворення авторського стилю Г. Гессе у перекладах українською та російською мовами : Дисертація. Київ, 2017. 229 с.
5. Conan D. A. The Case-Book of Sherlock Holmes (Wordsworth Classics) (Wordsworth Collection). Wordsworth Editions Ltd, 1998. 432 p.

Дрофа Р.В.

група. 301GO

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Науковий керівник – канд. пед. наук, доцент Король Т. Г.

STYLISTIC FEATURES OF ENGLISH ADVERTISING SLOGANS

An advertising slogan is a short catchy phrase that is used to sell a product or service making it memorable. Primarily, it is aimed at the creation of brand awareness and its promotion

on a particular market. It can be presented in plenty of different ways both in written and spoken mode, frequently being combined with the company logo or some other branding visual and/or audio elements, creating a consistent multichannel marketing message. As a result, linguistic and stylistic features of an English advertising slogan still attract a lot of attention in contemporary studies.

Overall, persuasive pragmatic function to motivate customers to take an action, namely to purchase a product or service, to visit a website, or to engage with a brand appears to be dominant for an advertising slogan. In order to perform this function advertisement developers employ varied linguistic strategies to transmit their messages to the target audience. One of them is the application of versatile stylistic devices, which are mainly examined in modern linguistics in terms of fiction literature. Therefore, the purpose of this research is to analyze the stylistic features of English advertising slogans that are commonly used to promote products and services on television, print and social media.

Taking into account different possible channels of advertisement delivery, stylistic devices in advertising slogans function at all the language levels: 1) graphic; 2) phonetic; 3) lexical and semantic; 4) grammatical and syntactic; 5) syntactic and lexical.

At the graphic level, they are represented in written / printed slogans and mainly involve graphons. They are stylistic devices involving intentional violation of a graphical form of a word or word combination used to reflect its original pronunciation. For example, *I'm here just for DONUTS. Beanz Meanz Heinz*. At this level different fonts and capitalization options are also widely used (*Discover the Magic of Our Product! – Baby Magic*).

Phonetic stylistic devices include alliteration, assonance, onomatopoeia, rhythm and rhymes, which are actively applied in slogans delivered in oral mode, converting them into catchy and memorable lines sticking to the consumers' minds. Alliteration is a phonetic stylistic device based on the repetition of similar consonant sounds in close succession, especially at the beginning of the words following each other. Due to alliteration application, slogans appear to be special even without visual cues and easily recognizable with the first sounds. A good example of this would be: *Melts in your mouth, not in your hands* – *M&Ms*. The repetition of the consonant -m in *-melts in your mouth* creates a sense of smoothness and creaminess that is ideal for a candy brand. Another example is Maybelline's slogan *-Maybe she's born with it. Maybe it's Maybelline* which uses alliteration combined with repetition and even pun to create a sense of confidence and beauty.

Rhyme is another phonetic device widely used for advertising slogan development that features the repetition of identical or similar concluding syllables in different words. It creates even higher memorable effect, however, requires more efforts from the developer. Here are a few examples of rhyming words employment in advertising slogans: *-The quicker picker-upper* – *Bounty*, *-For a body that's tight, try Sprite* – *Sprite*. The given examples represent different rhyming strategies from the viewpoint of brand name involvement into the rhyme or not.

At the lexical semantic level, the most widely spread stylistic devices are metaphors, epithets, puns, and humor. Metaphor is a lexical semantic device in which one thing is represented in terms of the other based on their similarity: *COKE. Taste the feeling* (Coca-Cola). *Unwrap a Smile* (Debbie Cakes). *Refresh your Roots* (Tusker). *Passion you can Taste* (Starbucks)

Coffee). *Brew a better day* (Green Mountain Coffee), etc. Personification as one more variation of metaphor appears to be rather productive in advertising slogan development. It consists in giving human characteristic features to nonhuman things or inanimate objects: *Red Bull Gives You Wings*. *Twix & Tea. happy Together*. Epithet is a lexical semantic stylistic based on the interplay of emotive and logical meaning in an attributive word or word combination used to characterize an object from the subjective point of view: *Perfectly Aged* (Sunrice Pishori Rice). Puns are witty plays on words that rely on the multiple meanings of a single word or the similarity between two words (paronymy). They add humor and wittiness to an advertising slogan: *You donut want to miss this deal!* invented by a bakery to present their special offer on donuts; *Burger up your life!* offered by fast food outlet. *We're here to dish out smiles* used by a catering outlet to emphasize their willingness to create a positive dining experience. *It's tea-riffic!* invented by a tea shop to promote their range of teas where pun is incorporated into epithet.

Humor is a complex stylistic device based on the simultaneous application of different means aimed at creating funny and entertaining effect: *You're not you when you're hungry* (Snickers); *Our pizza is so cheesy, it'll make you smile like the Mona Lisa!* (pizzeria).

At the grammatical syntactic level, we find plenty of repetitions (*This is a value. This is McDonald's. Love a Burger, Love a McDonald's*) and parallelisms. While similes dominate at the syntactic and lexical one: *Breakfast without orange juice is like a day without sunshine*.

In conclusion, stylistic devices play a crucial role in creating company, brand, and product slogans, making them unique, memorable, easily identifiable and recognizable as well as persuasive.

REFERENCES

1. Трибуханчик А. М. Курс стилістики англійської мови (для денного відділення). Ніжин: Вид-во НДУ імені М. Гоголя, 2006. 64 с.
2. Ha T.T.X., Bao N.K.V. Lexical features in food advertising Slogan in American English and Vietnamese. *South Asian Research Journal of Arts, Language and Literature*. 2022. Vol. 4(5). P.161-166.

Дух А.Ю.

група 331.1

Сумський державний педагогічний університет

імені А.С.Макаренка

Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Козлова В.В.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В КОНТЕКСТІ АДАПТАЦІЇ ІНОЗЕМЦІВ В КРАЇНАХ ЄС

Зважаючи на різке зростання темпів та зміну характеру міграційних процесів населення України до країн Європейського Союзу внаслідок війни, існуючі проблеми міжкультурних комунікативних процесів набувають особливої значущості. Багато наших співвітчизників стикаються із різноманітними непорозуміннями та подекуди розчаруваннями, почувавши себе «чужинцями» у незнайомому суспільстві серед людей,

які мають відмінні погляди, розуміння, систему життєвих цінностей та повсякденного укладу, поведінкові усталені норми та правила. Це створює передумови для більш детального дослідження актуальних проблем міжкультурної комунікації.

Комунікації пронизують усі аспекти життя суспільства, соціальних груп та окремих індивідів, а тому практичне життя суб'єктів складається з чергування ситуацій безпосереднього спілкування. Розуміння іншої людини, її намірів, бажань, прогнозування поведінки оточуючих людей, а також здатність зробити себе зрозумілим для інших, виявляються життєво важливими факторами. Особливо актуальними проблеми міжкультурної комунікації постають в умовах адаптації до нової культури.

Міжкультурній комунікації приділяли увагу як вітчизняні, так і зарубіжні науковці. Обґрунтуванню спілкування та комунікації культур присвячено дослідження Г. Почепцова, М. Кагана, В. Ільганаєвої, Б. Родіонова, О. Холода, А. Соколова. Міжкультурна взаємодія та діалог культур досліджені у роботах В. Вандишева, О. Пономарьова, М. Кагана, В. Соковніна. Підручники для системного підходу до вивчення міжкультурної комунікації розробили А. Садохін, С. Тер-Минасова, В. Зусман, В. Зінченко, З. Кірнозе.

Класифікація відносин між культурами дозволяє краще зрозуміти природу можливих конфліктів, а також виокремити низку передумов ефективної комунікації. Так, Т. Скубішевська поділяє відносини між культурами на три типи: а) утилітарне ставлення однієї культури до іншої; б) неприйняття однієї культури іншою; в) взаємодія, взаємозбагачення, тобто відношення культур між собою як рівноцінних суб'єктів [1, с. 59].

Як бачимо, в перших двох типах відносин одна зі сторін є домінуючою, в той час як третій тип відношень відповідає формату рівноправного міжкультурного діалогу. Саме такий тип відношень можна вважати найбільш конструктивним в умовах сучасної міжкультурної комунікації в демократичних країнах, адже він створює сприятливі умови для розвитку взаємодіючих культур.

Крім типу відносин між культурами, слід також брати до уваги окремі аспекти міжкультурної комунікації. В. Манакін виокремив шість основних аспектів: культурологічний, психологічний, лінгвістичний, етичний, соціально-комунікативний та професійно-прикладний [2, с. 153]. Врахування кожного з них може суттєво допомогти в налагодженні ефективної комунікації, особливо в контексті соціальної адаптації.

Сучасні американські дослідники К. Сітарам і Р. Когделл запропонували певні рекомендації, що допомагають формуванню терпимого відношення до представників інших культур. За цими рекомендаціями, основним є те, що людина не повинна судити про переконання, цінності і звичаї інших культур виключно з точки зору своїх власних поглядів чи декларувати судження, маючи на меті підкреслити переваги однієї культури над іншою. Ці та інші рекомендації сприяють виробленню толерантного відношення до іншої культури. Толерантність при цьому є критично важливим показником діалогу культур і припускає терпимість по відношенню до чужих поглядів, вірувань, інакомислення, поведінки, відкритість до критики іншими людьми своїх власних ідей, позицій і дій, що є важливим фактором для порозуміння українців з громадянами країн ЄС. За В. Соколовим, толерантність розглядається як «певна світоглядна і морально-психологічна установка особистості на те, якою мірою приймати або не приймати різні, передусім, чужі ідеї, звичаї, культури, норми поведінки тощо» [3, с. 57].

Це відповідає результатам опитування «Єврбарометр», проведеного на

замовлення Єврокомісії, у звіті якої вказано, що європейці наступним чином визначили свої ціннісні пріоритети: права людини (37%), мир (35%), демократія (34%), верховенство закону (22%), повага до життя людини (14%), рівність (13%), особиста свобода (11%), самовираження (4%), релігія (3%). Окремо у дослідженні виділено відношення європейців до таких цінностей, як повага до інших культур, солідарність і толерантність – вони нараховують 17%, 15% та 10% відповідно від загальної кількості понять [4].

Ефективній міжкультурній комунікації заважають такі чинники, як прагнення давати оцінку характеристику представникам інших культур, упередження та стереотипи, підвищена тривожність або напруга в спілкуванні, тощо. Найбільш серйозний негативний вплив мають конфлікти, що виникають через бінарне розподілення на «свій – чужий». У сучасному суспільстві функціонують спеціальні терміни, що виокремлюють чужинців у касту «не-своїх»: *турист, мігрант, нелегал, гастарбайтер, біженець*, тощо. Використання таких назв у певному комунікативному контексті, зокрема міжнародному, може спричинити конфліктну ситуацію.

Отже, при дослідженні проблем міжкультурної комунікації потрібно враховувати як особливості відносин між певними культурами (домінантність чи рівноцінність), так і окремі аспекти безпосередньо комунікації. Зважаючи на це, розуміння наявних об'єктивних складнощів, які виникають під час контактування мігрантів з соціальним оточенням, куди вони прибули, та врахування суб'єктивних чинників, що неодмінно здійснюють свій вплив на розвиток взаємовідносин між місцевим населенням країн ЄС та переселенцями, зважена оцінка існуючих можливостей, ризиків та, загалом, перспектив, що відкриваються, виховання в обох сторін комунікаційного процесу толерантності та демократичності, бажання зрозуміти одна одну, сприйняти різницю культур та соціальних звичаїв робить процес міжкультурної комунікації більш свідомим, позитивним та ефективним.

ЛІТЕРАТУРА

1. Скубішевська Т. С. Роль мовних стратегій у міжкультурній комунікації. Мультиверсум: Філософський альманах. Київ, 2004. № 43. С. 57–64.
2. Манакін В. М. Мова і міжкультурна комунікація: навч. посіб. Київ : Видавничий центр «Академія», 2012. 288 с.
3. Соколов В. М. Толерантность: состояние и тенденции. Социологические исследования. Минск, 2003. № 8. С. 54–63.
4. Європейські цінності: реальність чи міф. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/25131805.html> (дата звернення: 31.05.2022).

Красюк Л.В.

група М – 3.1

Черкаський національний університет ім. Б.Хмельницького

Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Шуба Ю.В.

ОСОБЛИВОСТІ ЗОБРАЖЕННЯ ГОЛОВНИХ ПЕРСОНАЖІВ В РОМАНІ «МІСЦЕ ВОДІЯ» МЮРІЕЛ СПАРК

Твори шотландської письменниці М. Спарк неможливо віднести до якось єдиного літературного напрямку. Дослідники вбачають в них риси католицького екзистенціалізму,

схильність до реалізму, вказують на модерністські риси та захопленість сюрреалізмом, доводять їх відповідність постмодерністським традиціям. Очевидним є і вплив ідей «театру абсурду» на творчість М. Спарк, які втілилися в двох романах письменниці «Не турбувати» та «Місце водія», вплинувши на сюжет і стилістичні прийоми нарації та особливості зображення головних героїв. Зупинимось детальніше на описі персонажів роману «Місце водія», чия абсурдність ситуації в основі сюжету залишає у читача більше питань ніж відповідей.

На початку роману М. Спарк знайомить читача з головною героїнею Ліз, яка збирається у нав'язану керівництвом відпустку, пропрацювавши без відпочинку в бухгалтерській конторі протягом шістнадцяти років. Усі інші персонажі – випадкові люди, яких Ліз зустрічає, готуючись до подорожі, чи безпосередньо під час своєї подорожі: дві продавчині у відділі жіночого одягу, висока білявка з пишними формами в аеропорту, яка вибирає книгу для читання; Річард, який, за висловлюванням Ліз, є «її типом»; Білл – схилений на сексі макробіотик; місіс Фідке – стара леді, яка стає тимчасовою компаньйонкою Ліз; Карло – власник автомайстерні, який підвозить молоду жінку; хворобливий чоловік з готелю та інші незнайомці, епізоди спілкування з якими розбивають сюжет на мікросюжети і репрезентують нові моделі поведінки Ліз, неначе вона кожного разу приміряє на себе нову роль. Водночас, вони є індикатором сприйняття молодої жінки в соціумі, адже з авторського зображення зовнішності Ліз та її помешкання важко зробити певні висновки. М'юріель Спарк дає читачеві досить абстрактне уявлення як про зовнішність головної героїні: *–She is neither good-looking nor bad-looking.* [1, с.3], так і про її вік – чи то їй 29, чи то – 36, тобто читач отримує опис зовнішності жінки, на яку б ніхто не звернув уваги, якби вона пройшла повз.

На перший погляд, Ліз – образ незалежної, розумної, зі знанням чотирьох мов, неодруженої жінки, яку можна назвати акуратисткою, адже вона живе в ідеально прибраній однокімнатній квартирі. Квартира нагадує готельний номер, куди щойно заселилися, оскільки тут панує чистота до блиску і немає речей, які говорять про свою хазяйку, наче вона там і не живе. Її не цікавить інтер'єр, вона не намагається зробити свою домівку затишною. Складається враження, що жінка живе монотонним життям: робота – дім, дім – робота, яке їй випадає шанс змінити. А оскільки у більшості людей слово «відпустка» викликає позитивні емоції, то виписок гніву Ліз на пропозицію відпочити і, як виявиться пізніше, планування власного вбивства з пошуком підходящого вбивці може викликати у читача, принаймні, глибоке здивування і незрозуміння ситуації.

Спочатку спостерігаючи як Ліз вибирає нове вбрання для відпустки, у читача може створитися хибне враження, що вона хоче виглядати спокійно для чоловіків, шукаючи романтичних зустрічей за кордоном. Зрозуміло, що головна героїня відкидає ідею не бути бездоганною. Вона могла б купити сукню, що не залишає плям, що було б цілком логічним, беручи до уваги її патологічну любов до чистоти, але така пропозиція від продавчині лише її обурює. Ліз насолоджується своєю зверхньою манерою спілкування з продавцем, криком вказуючи що їй потрібно, а що не потрібно робити. Купуючи в іншій крамниці занадто яскравий одяг, який їй не личить, та не пасує разом, стає зрозумілим, що жінка навмисне хоче привернути увагу до себе. А кольоровий візерунок сукні: *—patterned in bright V's of orange, mauve and blue* [1, с. 1] та нова манера спілкуватися створює в уяві читача образ балаганної клоунеси, що контрастує зі звичним образом жінки. Дивний вибір одягу Ліз та рішення подорожувати без валізи викликає у читача чергове здивування.

В аеропорту, купуючи книгу для читання з яскравою обкладинкою, героїня знайомиться із високою білявкою, яка одягнена в рожевий літній плащ та сукню, і чий син

є адвокатом. Під час їхньої розмови вибудовується інша картина опису особистості Ліз, яка говорить що має хлопця, і в той же самий час говорить, що має його знайти. Пізніше, читаючи епізод діалогу зі швейцаром в готелі, де головна героїня передає йому ту саму книгу для читання, яку купила в аеропорту, у читача створюється ілюзія потрапляння у шпигунський роман, а репліка Ліз нагадує закодоване повідомлення чи пароль:—*You can have the book as well; it's a whydunnit in q-sharp major and it has a message: never talk to the sort of girls that you wouldn't leave lying about in your drawing-room for the servants to pick up* [1, с.21], адже це висловлювання випадає із типових готельних розмов і є дивним.

Окремої уваги заслуговує сцена, де Ліз цілеспрямовано переслідує тридцятирічного рудоволосого міцного молодого чоловіка, одягненого у темний діловий костюм, який наляканий перспективою бути в товаристві Ліз і, який виявиться «її типом» на роль майбутнього вбивці. Жінка відразу відчула, що він є «її типом» і може бути використаний у її планах, а він навпаки намагався уникнути такого розвитку подій, підсвідомо зрозумівши наміри Ліз. Також можна припустити, що Ліза обирає рудоволосого чоловіка через його колір волосся з метою яскраво та феєрично виглядати в парі на сцені власного «театру абсурду». Пізніше читач зустрічається з випадковою знайомою нашої героїні місіс Фідке, яка за дивним збігом обставин виявляється тіткою переслідуваного чоловіка та надає інформацію про свого племінника, якого палко бажає зробити щасливим, одруживши на потрібній жінці. Місіс Фідке вважає Річарда «Лізиним типом», бо на її думку, вона може захистити його від самого себе.

Протягом усього роману Ліз, її прізвище ніколи не згадується у романі, залишається повністю незбагненою, навіть у кінці твору. Усе що робить головна героїня – справжнє безумство: подорожує без багажу, ховає паспорт у таксі, шукає «свій тип», купує дивні подарунки, планує власне вбивство тощо. Вона призначає себе головною актрисою власноруч вигаданого сценарія, в якому вона нарешті стає водієм власного життя після багатьох років розчинення в масовці. Нарешті Ліз може бути приємною, або навпаки – грубою, може бути чесною, або легко збрехати, назвавши себе вдовою, навіть якщо вона ніколи не була одруженою. Її брехня та одержимість власним задумом чітко прослідковується протягом усього роману, хоча читач до останньої сторінки не розуміє її намірів.

У кінці роману читач виявляє, що Ліз свідомо переслідує свого вбивцю, бажаючи померти на обраній сцені. Вона ретельно все планує, залишаючи сліди для поліції: купівля ножа для паперу, шарф, чоловічі краватки, місце для вбивства, навіть свого вбивцю. Мюріель Спарк чітко демонструє, що події роману «Місце водія» розвиваються за сценарієм головної героїні, яка пересіла на місці водія та втілює свої бажання в реальність. Стомлена бути сірою мишею, Ліза прагне яскраво померти, як справжня актриса на сцені театру. Збираючись у подорож, головна героїня знає, що це її перша і остання подорож. Тому вона не бере багажу, яскраво одягається, не купує сукню, що не залишає плям. Також головна героїня знайомиться з випадковими людьми щоб бути запам'ятованою та знайденою після вбивства. Щоб бути впевненою, що Річард розуміє її, вона наказує чотирма мовами вбити її. І хоча саме Ліз помирає від ножових ран, читачеві важко визначити, хто ж насправді був жертвою вбивства – Ліз чи Річард, якого змусили стати вбивцею.

Одже, роман «Місце водія» М. Спарк фокусує увагу на образі головного персонажу, жінки на ім'я Ліз, чий дії не підлягають законом логіки та інстинкту самозбереження. Абсурдність дій та висловлювання Ліз утворюють в уяві читача образ божевільної жінки, акторки «театру абсурду», глядачем вистави якого є читач. Питання

ким насправді була Ліз і чому в неї спрацювала програма самознищення залишається відкритим у романі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Spark M. *The Driver's Seat*. URL : <https://booksonline.com.ua/view.php?book=145025>
(Last assessed: 14.04.2023).

Емірлінг С.В.

група мСОАМ-12

Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка

Науковий керівник – канд. пед. наук, викладач Нацюк М.Б.

ALTERNATIVE METHODS OF ASSESSMENT

The dictionary defines the term –assessment as the process of making a judgment or forming an opinion after careful consideration, deciding what level a student is at, or how much progress they are making. [2]. Since it is an indispensable part of the teaching and learning procedure, the main task is to do it effectively and adequately. The more efficiently the assessment is done, the wiser educational decisions are made and the more productive learning is enhanced.

With time, education undergoes significant changes, innovative approaches and methods of teaching are appearing, respectively, ways of assessment of students' performance have to be advanced too. So, it is worth noting that along with the traditional methods of assessment alternative ones are gaining popularity.

According to Berry R. alternative assessment is a form of assessment –designed to stimulate students' abilities to create and apply a wide range of knowledge rather than simply engage in acts of memorization and basic skill development [4, p. 17-18]. In other words, students cultivate critical thinking, analyze their learning to detect what data and skills are required to solve a certain problem. Such type of assessment includes real-life tasks which, as a rule, are multifaceted. Besides, it is a continuous process that generally demands a longer period of time, and the focus is put on holistic and learner-oriented assessment [5, p. 148, 151].

The following advantages of alternative assessment can be highlighted:

- the teacher receives information on the strengths and weaknesses of each individual learner through multiple sources based on authentic activities;
- it can show a learner's development through the work samples and documentation collected;
- it reflects exactly what is being done in the classroom;
- it promotes Active and Collaborative Learning (ACL) when done in groups;
- it provides for demonstration of applied knowledge and encourages students' learning at a deeper level. [5, p. 152; 1].

Speaking of assessment techniques, they must be varied and adapted to the needs of each group of learners. Moreover, they have to reflect the goals aimed at in the particular class. When both students and teachers decide on what kind of technique to use, it leads to positive learning outcomes.

Among the most common methods of alternative assessment are:

- teacher observation

This technique involves observing students as they work and taking systematic, continual recording of such observations to document development of learners' ability. Such notations have to be objective and specific, and they describe language development, learning styles, skills, strategies, or anything else that is important at the time of observation. Teacher observations increase the reliability and the validity of the assessment, does not create stressful situations, can focus on individual learners. [5, p. 154-155; 3, p. 317].

- self- and peer-assessment

It entails active learners' participation in the process of assessment. The usefulness of self- and peer-assessment is that they enhance learner autonomy, facilitate community within the classroom and encourage students to take responsibility for their decisions.

- portfolio assessment

A portfolio is a collection of a learner's work that displays the progress that the learner is making in connection with classroom goals. It can contain student work samples such as the learner's writing, a reading journal, and audio and/or video recordings optimally chosen by the teacher or the learner. Not only is a portfolio assessment learner-centered and allows ownership of learning, but also it offers opportunities for self-assessment, critical thinking and collaboration processes with peers. [5, p. 166-167].

To conclude, alternative methods of assessment can help modernize a student-centred approach to learning. They are used to determine what students can and cannot do rather than what they do or do not know and motivate students to apply acquired knowledge, not simply memorize material.

REFERENCES

1. Alternative Assessment. URL:
https://iti.csc.edu/deis2/ati_AlternativeAssessment_Main.html (Last accessed: 19.04.2023).
2. Assessment. *Macmillan Dictionary online*. URL:
<https://www.macmillandictionary.com/dictionary/british/assessment> (Last accessed: 19.04.2023).
3. Farris P. J., Werderich D.E. Language arts: process, product, and assessment for diverse classrooms. 6th ed. Long Grove, IL: Waveland Press, Inc., 2019. 582 p.
4. Glen B.G. Teacher thoughts on infographics as alternative assessment: a post-secondary educational exploration: Doctoral dissertation / Eastern Kentucky University. 2017. 509 p.
5. Tsagari D., Vogt K., Froehlich V., Csépes I., Fekete A., Green A., Hamp-Lyons L., Sifakis N., Kordia S. Handbook of Assessment for Language Teachers. Nicosia, Cyprus. ISBN 978-9925-7399-0-5. 2018. 218 p.

ЛІНГВОКОГНІТИВНИЙ ПІДХІД ДО АНАЛІЗУ ПОХІДНИХ АНГЛІЙСЬКИХ ІМЕННИКІВ ІЗ СУФІКСОМ –DOM

Дослідження присвячене окресленню передумов лінгвокогнітивного аналізу похідних англійських іменників із суфіксом *-dom*. Робота виконана в межах теорії словотвору – розділу мовознавства, що вивчає процес утворення нових лексичних одиниць похідних слів. Під словотвором також розуміють сам процес утворення нових слів шляхом зміни або комбінування уже наявних у мові лексичних одиниць. Він має місце у мові тому, що в навколишньому світі постійно з'являються нові об'єкти та явища, коли мова потребує нових слів для вираження нових ідей, понять, явищ або об'єктів. Предметом дослідження словотвору є вивчення морфологічної будови, семантики лексичних одиниць та засобів, за допомогою яких ці одиниці утворюються (суфіксів, префіксів, інфіксів тощо) [5, с. 7]. Дослідженням проблем словотвору присвячено багато робіт видатних мовознавців, зокрема, праці О. Кубрякової, С. Єнікєєвої, Ю. Зацного, Є. Карпіловської, І. Ковалика, З. Сікорської, Л. Вакарюка, Я. Рудницького, В. Русанівського та ін.

Основною одиницею вивчення в теорії словотвору є похідне слово – вторинна одиниця мовлення, що утворюється за певною словотвірною моделлю із застосуванням словотвірних засобів. Словотвірна модель слугує типовим зразком, «формулою», за якою утворюється похідна одиниця. Словотвірні моделі виокремлюються в межах визначених способів словотвору.

У роботі ми послуговуємося загально визнаною класифікацією способів словотвору, за якою їх поділяють на морфологічні, семантичні та морфолого-синтаксичні. До морфологічних способів словотвору, що полягають у зміні морфологічної структури слова, зараховують афіксацію (*affixation*), основоскладання (*compounding*), зворотній словотвір (*backderivation*), скорочення (*clipping*), телескопію (*blending*), аббревіацію (*abbreviation*). На думку Т. І. Панько, морфологічний словотвір є найактивнішим. До семантичних способів словотвору, що полягають у формуванні нових значень (лексико-семантичних варіантів) слів, відносять метафору (*metaphor*), метонімію (*metonymy*), розширення й звуження значення слова (*generalization and specification of meaning*) [див. 1, с. 13; 6]. До морфолого-синтаксичних способів зараховують конверсію (*conversion*).

Утворені переліченими способами похідні слова зберігають формально-семантичні зв'язки з вихідними словами, що відслідковуються у словотвірному значенні – узагальненому (схемному) значенні, спільному для певного лексико-семантичного розряду слів значення, що реалізується в одному словотвірному типі певним словотвірним засобом. Словотвірне значення ґрунтується на однотипних формально-семантичних відношеннях. Ознаками таких відношень є лексико-граматична приналежність вихідної основи до певної частини мови і тип словотвірного засобу [3, с. 10]. Ознака предмета, що покладена в основу найменування, називається внутрішньою формою слова.

Одним із найпродуктивніших способів словотвору сучасної англійської мови є **суфіксація** (один із різновидів афіксації), яка полягає у додаванні суфікса до вихідної основи [2]. Як словотвірний засіб, суфікс є афіксальною морфемою, яка розташована між коренем та закінченням і входить до складу основи. Суфікси є зв'язаними морфемами, які несуть семантичне навантаження, котре впливає на новоутворене слово. Суфікси значно частіше за префікси можуть змінювати частиномовну приналежність деривата. У лінгвістиці суфікси класифікують за їх походженням, за частиномовною приналежністю утворених за допомогою суфіксів похідних слів, за ступенем продуктивності / непродуктивності, за частотністю вживання, за загальним категоріальним значенням і емоційним забарвленням похідних слів. Наприклад, англійські суфікси *-ian*, *-an*, *-ese* найчастіше вказують на національну або територіальну приналежність особи (*Bulgarian* – болгарин, *Ukrainian* – українець, *Australian* – австралієць), професію (*electrician* – електрик, *technician* – технік, *musician* – музикант). Суфікси *-hood* і *-ship* означають стан людини, пов'язаний з віком, соціальними відносинами, іноді діяльністю або групою людей, об'єднаних цим станом (*neighborhood* – сусідство, район; *childhood* – дитинство; *friendship* – дружба; *motherhood* – материнство). Суфікс *-ness* перетворює прикметники на абстрактні іменники (*loneliness* – самотність, *darkness* – темрява; *business* – бізнес; *shyness* – сором'язливість) [4, с. 287–288].

До числа продуктивних суфіксів сучасної англійської мови зараховують *-dom*, а утворені за його участю іменники перебуватимуть об'єктом нашого подальшого дослідження. Англійський корпус WordNet містить більше 1500 слів, які містять цей суфікс. Кількість нових слів, утворених за участю цього суфікса, може коливатися залежно від контексту. Суфікс *-dom* має такі категоріальні значення, як «стан», «клас», «категорія», «державна» або «територія», тому похідні слова, які містять цей суфікс, часто мають соціальні або політичні конотації. Прикладами таких похідних слів є, зокрема, *kingdom* «королівство» (*king* + *-dom*), *freedom* «свобода» (*free* + *-dom*), *wisdom* «мудрість» (*wise* + *-dom*), *serfdom* «кріпацтво» (*serf* + *-dom*), *martyrdom* «мучеництво» (*martyr* + *-dom*), *christendom* «християнський світ» (*Christ* + *-dom*), *officialdom* «службовий клас» (*official* + *-dom*), *statehood* «державність» (*state* + *-dom*), *thralldom* «рабство» (*thrall* + *-dom*). До неологізмів, утворених за допомогою суфікса *-dom*, можна харахувати такі слова, як *geekdom* (сукупність гиків, фанатів технологій), *fandom* (фанатське співтовариство), *kiddom* (дитячий світ), *tiredom* (втома, дратівливість) та інші.

Окреслені вище положення традиційної теорії словотвору мають описовий характер, тобто описують будову, значення похідних слів, їх зв'язок із вихідними словами, однак не пояснюють поняттєвих механізмів їх утворення. З'ясування останніх є можливим завдяки залученню до методологічного апарату дослідження понять і положень когнітивної теорії словотвору. Інструментами, застосовуваними для визначення способів утворення похідних слів, можуть слугувати базисні пропозиціональні схеми, запропоновані С. А. Жаботинською у семантиці лінгвальних мереж [3].

Виявлення лінгвокогнітивних механізмів утворення похідних англійських іменників із суфіксом *-dom* пропонується здійснювати в декілька етапів. Перший етап полягатиме у пошуці похідних англійських іменників із зазначеним суфіксом у різних автентичних англомовних джерелах, зокрема, електронних базах даних. На другому етапі відбуватиметься реконструювання внутрішньої форми досліджуваних одиниць із застосуванням пропозицій базисних фреймів. Третім етапом може стати побудова

словотвірних моделей аналізованих одиниць, супроводжвана визначенням типу вихідної основи та ступеня продуктивності формальної моделі. На четвертому, завершальному етапі визначатиметься багатозначність формальних схем на основі порівняння формальних і концептуальних моделей похідних англійських іменників із суфіксом *-dom*.

Таким чином, поєднання доробку традиційної й когнітивної теорії словотвору уможлиблює з'ясування лінгвокогнітивних аспектів утворення похідних англійських іменників із суфіксом *-dom*, що, своєю чергою, сприятиме поглибленню розуміння сутності номінативних процесів загалом. Перспектива подальших досліджень вбачається в аналізі синонімії формальних схем досліджуваних похідних слів, а також у можливості застосування запропонованої методики аналізу до вивчення похідних слів з іншими суфіксами.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бондаренко Г. П. Морфологічні способи творення галузевих термінів на позначення понять лінгвістики. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського*. Серія «Філологія. Соціальні комунікації». 2020. № 4. Т. 31 (70). Ч. 1. С. 12–17.
2. Вітязь А. В. Суфіксальний спосіб словотворення в англійській мові. *Грааль науки: міжнародний науковий журнал*. 2022. № 18–19. С. 285–288.
3. Жаботинская С. А. Лингвокогнитивный подход к анализу номинативных процессов. *Вестник Харьковского национального университета имени В. Н. Каразина*. 2010. № 928. С. 6–20.
4. Михальчук Н. О. Морфологічні способи словотвору в сучасній англійській мові. *Наукові записки «Національного університету Острозька академія»* Серія «Філологічна». 2013. С. 69–73.
5. Новосілець О. В. Семантичний розвиток лексики сучасної англійської мови. *Закарпатські філологічні студії*. Том 2, Вип. 9. Ужгород, 2019. С. 21–26.
6. Dirven R., Verspoor M. *Cognitive Exploration of Language and Linguistics*. 2nd rev. ed. Philadelphia, 2004. 277 p.

Зоненко М.В.

група мСОАМ-12

Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка

Науковий керівник - канд. пед. наук, доцент Серняк О. М.

МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ В УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ ПРОДУКТИВНИХ ЛЕКСИЧНИХ НАВИЧОК НА ОСНОВІ СИСТЕМИ ВПРАВ ДЛЯ ПИСЬМА ТА ГОВОРІННЯ

Сьогодні іншомовна освіта зорієнтована на виховання особистості, здатної вільно і комунікативно доцільно спілкуватися в різних сферах суспільного життя, котра володіє уміннями та навичками, потрібними для обміну інформацією іноземною мовою.

Вивчення іноземних мов є надзвичайно важливим для молодих людей, школярів та випускників школи, які мають бажання використовувати іноземну мову для спілкування, подорожуючи, працюючи в міжнародних компаніях чи за кордоном або у спілкуванні з родичами чи друзями у приватному житті.

Вивчення іноземної мови передбачає опанування лексичного запасу мови, яка

вивчається. Тому, основою іноземної мови, а також невід'ємною складовою іншомовної комунікативної компетентності є лексична компетентність.

Проте, проблемою залишається застосування традиційного, підтримуючого підходу до навчання іноземної мови, коли на практиці, граматичній компетентності надається значно більша увага, ніж лексичній. Як наслідок, випускники шкіл володіють недостатнім лексичним запасом, необхідним для іншомовної комунікації.

Актуальність означеної проблеми полягає в тому, що сучасній школі необхідна зміна підходів до навчання та викладання іноземних мов, а саме використання нових методик, які б дозволяли сформувати в учнів більш глибокі та продуктивні лексичні навички для реального спілкування іноземною мовою.

Метою нашого дослідження є висвітлення методики формування іншомовної лексичної компетентності учнів старшої школи за допомогою системи вправління іншомовної лексики.

Формування іншомовної лексичної компетентності передбачає формування спеціальних лексичних механізмів, лексичних знань, розвиток лексичних умінь та навичок з метою іншомовної комунікації і відбувається у процесі застосування розмаїття вправ та завдань на уроці іноземної мови. Одним з ключових аспектів вивчення іноземної мови є оволодіння словниковим запасом, що передбачає вивчення нових слів і лексичних одиниць у процесі навчання.

Сучасна методика навчання іноземних мов вважає, що оволодіння іноземною лексикою передбачає певну послідовність дій зі сприйняття лексичних одиниць, ознайомлення з їх змістовою стороною, їх осмислення, запам'ятовування, а також набуття навичок вживання й розпізнавання лексичних одиниць в мовленні [4,5].

Наприклад, Ян Гендрік Гулстейн стверджує, що інтенційне (планове) вивчення лексики може бути ефективним, але також варто звернути увагу на непланове, ненавмисне вивчення слів під час читання або слухання, яке може бути також дуже ефективним. Автор вказує, що важливою є не тільки кількість нових слів, які учень вивчає, але й якість вивчення – як часто він зустрічає ці слова в різних контекстах, як часто він повторює їх, і наскільки автоматизовано він може використовувати їх у своєму мовленні [1, с. 260].

Водночас, вчений наголошує на важливості використання різноманітних вправ для вивчення слів, зокрема вправ, що сприяють розширенню лексичного запасу, таких як "словникові списки", "вправи на знаходження синонімів та антонімів" та "вправи на знаходження спільних рис між словами".[1, с. 273]

На переконання Б. Лауфера, "... розуміння слів у контексті, зазвичай, є кращим варіантом, ніж знання їх перекладу, адже контекст може допомогти читачеві вирішувати проблеми, які виникають при розумінні тексту" [2 с. 27]

З дослідження Пола Нейшна (2001) [3] можна взяти до уваги рекомендацію щодо необхідності використання різних методів викладання лексики, зокрема зосередитися на збільшенні кількості слів, що вивчаються, забезпечити повторення та практикування слів у різних контекстах, використовувати технології, такі як комп'ютерні програми та веб-сайти, щоб підвищити мотивацію та інтерес до вивчення нових слів. Ці рекомендації можуть бути корисними для педагогів, які працюють над підвищенням рівня сформованості лексичних навичок учнів.

На наше переконання, доцільним є застосування різноманітних вправ та завдань, які сприяють формуванню лексичних навичок учнів. Наприклад, використання вправ на

запам'ятовування нових слів, асоціації та використання слів у контексті дозволяє ефективно засвоювати нові слова та підвищувати рівень їх використання.

У процесі навчання англomовного лексичного матеріалу необхідне вправління у всіх видах мовленнєвої діяльності. Розробка нових методик навчання забезпечує якісні зміни у процесі вивчення мов та підвищить рівень мовленнєвої компетентності учнів.

До інноваційних навчальних технологій, які мають на меті розвиток лексичних навичок учнів можна віднести розроблені електронні системи вправ для письма та говоріння, зокрема систему підтримки вивчення мови Duolingo. Це – додаток, який дозволяє вивчати іноземну мову на практиці, через виконання вправ на слух, читання та переклад.

Система вправ для вивчення лексики на платформі Quizlet містить велику кількість вправ на запам'ятовування слів, що дозволяє покращити рівень володіння лексикою.

Система вправ для розвитку навичок говоріння Speakly представляє онлайн-курс, що дозволяє вдосконалювати навички говоріння через виконання вправ на зразок розмови з носієм мови.

Важливо зазначити, що система вправ для письма та говоріння може бути адаптована до потреб та особливостей кожного учня. Це дає можливість педагогам підвищити ефективність навчального процесу та забезпечити більш індивідуальний підхід до кожного учня.

Дослідження, проведене нами, підтверджує важливість розвитку продуктивних лексичних навичок учнів старших класів та ефективність використання системи вправ для їх формування. При використанні такої системи, учні отримують можливість збагачувати свій словниковий запас, вдосконалювати навички письма та говоріння та розширювати свої знання в різних галузях. Зокрема, система вправ для письма та говоріння може стати ефективним інструментом у формуванні цих навичок. Використання системи вправ для письма та говоріння допомагає учням збільшити активний словниковий запас та покращити їхні навички письма та говоріння англійською мовою.

Наші дослідження підтверджують важливість систематичного практикування у навчанні англійської мови. Регулярне виконання вправ для письма та говоріння допомагає учням зміцнити свої навички та підготуватися до ефективного спілкування в англomовному середовищі. Учні, які брали участь у нашому дослідженні, показали кращі результати у тестах на знання слів та правильне вживання їх в текстах, порівняно з учнями, які не використовували дану методику.

Отже, використання системи вправ для письма та говоріння є важливим компонентом у формуванні продуктивних лексичних навичок тих, хто вивчає іноземну мову на старшому етапі. Використання електронних систем вправ для письма та говоріння є важливим кроком у формуванні продуктивних лексичних навичок учнів старших класів. Означені методики можуть бути використані педагогами в навчальному процесі для досягнення вищих результатів у розвитку мовленнєвих навичок учнів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Hulstijn, J. H. (2001). Intentional and incidental second language vocabulary learning: A reappraisal of elaboration, rehearsal and automaticity. In P. Robinson (Ed.), *Cognition and second language instruction* (pp. 258-286). Cambridge: Cambridge University Press.

2. Laufer, B. (1997). The lexical plight in second language reading: Words you don't know, words you think you know, and words you can't guess. In J. Coady & T. Huckin (Eds.), *Second language vocabulary acquisition: A rationale for pedagogy* (pp. 20-34). Cambridge: Cambridge University Press.
3. Nation, P. (2001). *Learning vocabulary in another language*. Cambridge: Cambridge University Press.
4. Paribakht, T. S., & Wesche, M. (1997). Vocabulary enhancement activities and reading for meaning in second language vocabulary acquisition. In J. Coady & T. Huckin (Eds.), *Second language vocabulary acquisition: A rationale for pedagogy* (pp. 174-200). Cambridge: Cambridge University Press.
5. Schmitt, N. (2000). *Vocabulary in language teaching*. Cambridge: Cambridge University Press.

Зубрик К.С.

гр. МАМ-13

Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка

Науковий керівник – к.ф.н., доцент Гарасим Т.О.

FUNCTIONAL FEATURES OF MEDICAL METAPHORS

Mostly, the medical metaphor is used in speech to provide terms, in particular diagnoses, ambiguity. This gives a certain sense of security and peace of mind for patients. Doctors often discuss patients' diagnoses in offices, but they do it ambiguously. In this way, they enable the patient to hear a preliminary diagnosis before giving the final one, thus reducing the risks and false diagnosis. There are cases when doctors use this figurative unit in a euphemistic way. Medical metaphors hint that one can consider procedures or patients' conditions through the lens of a dangerous method [3].

Researchers believe that such models as "everyday language" and "metaphor" are related to each other, especially when they appear in medicine. There are not so many medical metaphorical phrases and sayings that form vocabulary of both the doctor and the patient. Parenteral metaphor is the most common among doctor-patient relationships, as it exists mainly in sports or military medicine in order to objectify the patient, i.e. to dehumanize the patient who has not yet been informed about his state of health [1, p. 91]. Every metaphor contains the meaning of what is expressed by the units that metaphor contains. However, a certain ambiguity allows either to diminish the characteristic of the disease or ignore any other features of the patient's condition.

People working in medicine believe that it is correct and useful for doctors, nurses, patients and their families, patient care specialists, laboratory technicians to introduce a friendly model of behavior. Such a model has two factors: negative and positive. The first factor allows to improve or "embellish" information about the therapeutic regime, medical procedures, clinical indications of the patient. The other factor explains that thanks to the truth about his state of health, it would be easier for the patient to understand his own experience with the disease. So, this is a great opportunity for doctors to deliver the correct diagnosis as soon as possible, share a therapeutic plan and monitor the recovery process [2, p. 3096].

Researchers have singled out the nominal function of using medical metaphors as the main one. Its main purpose is to explain as much as possible a more precise definition of medical terminology, i.e. it can refer to the terminological level. The structural function corresponds to the language level and its main task is to thoroughly explain and to understand complex medical concepts, such as the mechanism of pathogenesis. The mind-altering function is to motivate better and correct behavior lifestyle, as well as to help choose a good therapeutic adherence [4].

There are also two common functions of metaphors in medical terminology which were proposed specifically by clinical doctors. The task of the first function is to enter information and/or the name of an unknown material, treatment system, physical exertion, etc. Due to their careful use in speech the clinician helps the family and patient relate to the new information they have already learned. In contrast, another function of medical metaphor is the destruction of previously existing

thinking. This feature performs the role of a switch or a breaking tool. In such situations, doctors help patients and their relatives break the connection between what they already know and to deliver to them new information about the disease the patient suffers from [5, p. 843]. Thus, a new connection is created and difficult decisions begin to be made. Medical metaphor is used not only in conversation about the relationship between a doctor and a patient, but also in medical practice and assistance.

Thus, while in medicine metaphorical expressions are used for description of properties, states and structures, biomedical metaphors suggest that somatic experience is universal and central in human experience. This means that the body of each person can function as a source domain. Metaphors that relate to illness are particularly powerful in construction of deviations from the default states of the body (normal or healthy).

REFERENCES

1. Coulehan J. Metaphor and Medicine: Narrative in Clinical Practice. YALE JOURNAL OF BIOLOGY AND MEDICINE. 2003. №76. P. 87–95.
2. Gatti V. Enlightening chronic obstructive pulmonary disease through patients' and caregivers' narratives. International Journal of COPD. 2019. P. 3095–3105.
3. Kotei C. Metaphors in Medicine. URL: <https://medicalhealthhumanities.com/2017/10/26/metaphors-in-medicine/>. (дата звернення: 15.03.2023)
4. Napolitano S. Metaphors in healthcare: to better comprehend and to improve awareness. English Posts Narrative Medicine. 2019. URL: <https://www.medicinanarrativa.eu/metaphors-in-healthcare-to-better-comprehend-and-to-improve-awareness>. (дата звернення: 15.03.2023)
5. Periyakoil M.D. Using Metaphors in Medicine. JOURNAL OF PALLIATIVE MEDICINE. 2008. №6. P. 842–844.

Іваницька В. О.

Група 6.0351-1а

Запорізький національний університет

Науковий керівник - канд. філол. наук, доцент Залужна М. В.

ТЕМА ПОЕТА І ПОЕЗІЇ ЯК ВІДОБРАЖЕННЯ ВЛАСНОГО «Я» У ТВОРЧОСТІ ЕМІЛІ ДІКІНСОН

Емілі Дікінсон (1830-1886) – неповторна постать доби романтизму в американській поезії. У своїх перших публікаціях ми зробили спробу осмислення таємниці її творчості, яка знайшла запит у читача ХХ ст. і є затребуваною нині [2-4]. Як уявляється, найкраще психотип Дікінсон відчула й змалювала Соломія Павличко: «Сама Емілі Дікінсон, незнана для сучасників, байдужа до бурхливого навколишнього життя, і, мені здається, налякана ним, не могла впливати на розвиток американської поезії своєї чи найближчої літературної епохи. Так вона і залишилася самотньою вершиною, без прямих попередників чи спадкоємців. Проте з-поміж усіх її сучасників саме ілюзорно прості вірші Емілі Дікінсон найбільше імпонують нашому часові розчарувань, самотності, відчаю, апокаліптичних візій, скепсису, страху і надій» [5, с. 32].

Метою наукової розвідки є простежити авторські рефлексії щодо таємниць поетичної творчості і натхнення, так, як їх розуміла й відчувала Дікінсон. Для розкриття вербального і концептуального аспектів творів використано інтерпретаційний аналіз із наміром прослідкувати взаємозалежності між формою тексту та змістом словесно-

поетичних образів.

Неосяжна тема художньої творчості піднімається у віршах Е. Дікінсон неодноразово [1]. Наприклад, твір № 448 – фактично, ода Поету, який творить дива за допомогою самих лише слів, влучно добирає їх та відкриває очі оточуючим: "Distills amazing sense/From ordinary Meanings –/And Attar so immense/From the familiar species/That perished by the Door –/We wonder it was not Ourselves/Arrested it – before –". На думку С. Павличко, «можливі численні докази того, що Дікінсон ідентифікує себе з героїнею своїх віршів, в них відображено, просто скопійовано реалії, що оточували поетку» [6, с. 10]. У даному випадку відображено власне «Я» авторки, її ставлення до себе як до Поета (саме з великої літери, яка, з точки зору Дікінсон, надає слову високої честі). Вона пише про власне вміння побачити незвичайне у буденному, «вмерти за красу», розбити вщент міцне каміння стереотипів. Емілі постає не просто як відлюдниця, яка занурилася у примарний, химерний світ поезії, а винахідниця, що вважає інших збіднілими духовно, далекими від її відкриттів.

Of Pictures, the Discloser —
The Poet — it is He —
Entitles Us — by Contrast —
To ceaseless Poverty —

Видовищ Першовідкривач —
Поет — то саме він —
Задля відмінності — для нас
Обрав жебрацький чин — *(переклад М. Стрпиху)*

Крім того, ключовими є слова «Fortune», «Robbing», «Attar», «Time», адже вони написані з великої літери. Семантичні особливості сигналізують про значущість висловлювань, пов'язаних із виділеними у такий спосіб лексемами. В останній строфі говориться про безсмертя поетичного Талану, його вічність, велич і перебування «за межами Часів». Також проголошується його незалежність: у Поета, що не отримав визнання, є тільки він сам, далекий від реалій повсякденності.

У більш пізній поезії на цю тему, № 883, розповідається про нелегку долю поетів, викликану надмірною емоційністю їхнього ремесла, що здатне «спалити» і найстійкіших із них («The Poets light but Lamps—/Themselves—go out—»). Шукаючи натхнення вглибині своєї душі, вони спустошують її. Проте зусилля витрачені не дарма: "The Wicks they stimulate—/If vital Light", – їхнє проміння ще торкнеться чола уважного читача, розрадить його у скруті або дасть поштовх для роздумів. Невипадково поет порівнюється з сонцем: "Inhere as do the Suns". У розумінні авторки він має освітлювати дорогу мандруючому шляхом рим та метафор. Але, на жаль, за життя далеко не кожна видатна людина знаходить визнання серед сучасників. Поетка вказує на це в останніх рядках вірша: "Each age a Lens/Disseminating their/Circumference—". Настане час, і забринять їхні слова, викарбуються в пам'яті наступних поколінь. У цьому творі Дікінсон нібито передбачила власну долю – її творчий доробок було оприлюднено уже після смерті. Її «Світло» також «розсіялося Лінзою» через століття.

У студіях американських дослідниць Маргарет Хоманс і Джоан Фейт Діль

знаходимо цікаві думки про те, що Емілі Дікінсон розуміє мову «як невід'ємну фігуративність і тому здатна побудувати власне бачення світу». Маргарет Хоманс стверджує, що оскільки Емілі Дікінсон сприймала себе як агента своєї творчої енергії, вона могла писати вірші, які підривали саму структуру, на якій базуються наші мовні моделі. Емілі Дікінсон заперечувала припущення, що «опозиція необхідна для того, щоб мова мала значення». Скасування риторичного дуалізму Емілі Дікінсон стає моделлю для перегляду моделі стосунків між статями, оскільки вона визнає, що «протиставлення статей є таким же фігуральним, як і будь-який інший вид протистояння, а не буквальною необхідністю». Незважаючи на різницю в акцентах у розумінні природи поетичної творчості Дікінсон, обидві авторки формулюють кілька дуже важливих питань про природу жіночої творчості, відношення ідентичності до мистецтва, а також особистості до природи. На думку рецензента, «їхні дослідження цих питань є яскравими та мають значне значення для майбутньої роботи про романтиків, а також про Емілі Дікінсон» [7, р. 135-136].

У підсумку слід зазначити, що осмислення сутності й ролі поетичної творчості Е. Дікінсон демонструє емоційну вразливість, стоїчне прийняття життєвих негараздів і власної «інакшості» щодо родини, оточення, світу в цілому. Тонке відчуття смислового потенціалу звичайних слів та можливостей поетичного синтаксису (тире як розділовий знак), свідома відмова від суто маскулітних творчих імперативів – все це визначає унікальність поетичної ідентичності «відлюдниці з Амхерсту».

ЛІТЕРАТУРА

1. Дікінсон Е. Вірші / *Пісні Нового Світу: Улюблені вірші поетів США та Канади* / Упоряд. М. Стріха. Київ: Факт, 2004. С. 291-310.
2. Іваницька В. Поезія Емілі Дікінсон крізь призму авторської ідентичності. *США: політика, суспільство, культура. Матеріали Всеукраїнської наукової конференції молодих вчених, присвяченої 30-річчю встановлення дипломатичних відносин США й України*. Київ: КНУ ім. Т. Шевченка, 2022. С. 93-96.
3. Іваницька В. Створення образу автора на прикладі мовних особливостей лірики Емілі Дікінсон. *Збірник наукових праць студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених «Молода наука-2022»*. Т. II. Запоріжжя: ЗНУ, 2022. С. 44-45.
4. Іваницька В. Прояви гендерної ідентичності в поезії Емілі Дікінсон. *Різдвяні студентські наукові читання: Vita in lingua: Матеріали I Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції (Запоріжжя, 9 грудня 2022 р.)*. Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2023. С. 11-13.
5. Павличко С. Емілі Дікінсон: поезія скептичного ума / *Дікінсон Е. Лірика* / З англ. / Упоряд. та передм. С Павличко. Київ: Дніпро, 1991. С. 5-32.
6. Павлычко С. Философская поэзия американского романтизма. Поэтическое творчество Ральфа Уолдо Эмерсона и Эмили Дикинсон: автореф. дис. ... канд. филол. наук. Киев, 1998. 22 с.
7. Martin, Wendy. [Book Review]: Margaret Homans, «Women Writers and Poetic Identity: Dorothy Wordsworth, Emily Brontë, and Emily Dickinson» (1980); Joanne Feit Diehl «Dickinson and the Romantic Imagination» (1981). *The Wordsworth Circle*; Philadelphia, Pa. Vol. 13, Iss. 3 (Summer 1982). Pp. 135-136.

ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН-СЕРВІСІВ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.

В умовах інтенсивного розвитку суспільства ростуть вимоги до освіти. Освіта має бути відкритою до впровадження сучасних підходів до навчання. Доступність інформації та її значний обсяг змінили і вимоги до навчальних здобутків учнів, знання стали не єдиною ціллю навчання. Пошук, аналіз, критичне оцінювання, виокремлення головного, вміння застосовувати інформацію стали основним пріоритетом освіти.

Відповідно до Державного стандарту початкової освіти, вимоги до обов'язкових результатів навчання визначаються з урахуванням компетентнісного підходу. Цей підхід передбачає опанування учнями ключових та предметних компетентностей. Під час реалізації компетентнісного підходу перед вчителем постає проблема вибору засобів навчання. Зростання рівня цифровізації, різке збільшення кількості електронних пристроїв, покращення матеріально-технічного забезпечення шкіл, широке покриття та доступність мережі Інтернет, відкритість педагогів до впровадження передових технологій у навчанні створили передумови для використання такого засобу навчання як онлайн-ресурси.

Результати навчання мають враховувати розвиток ключових та предметних компетентностей. Онлайн-сервіси стають незамінним засобом у досягненні поставлених результатів. Створення завдань із використанням ігрових методів є легшим із використанням сервісів Wordwall, Learningapps. Це стимулює в учнів інтерес до використання іноземної мови у різних комунікативних ситуаціях, культурному житті, освітньому процесі, оволодіння навичками міжкультурного спілкування. Онлайн-бібліотеки, словники, квести стають чудовим засобом у використанні проєктного та проблемного методу навчання, що сприяє опануванню уміннями і навичками, які потрібні для навчання, організації власного навчального середовища та отримання нової інформації. Використання інтерактивних дошок та ігрових навчальних платформ сприяє розвитку мовних, так і соціальних компетентностей. Навчання учнів співпрацювати, спілкуватися в умовах полікультурного освітнього середовища стає значно легше із використанням онлайн-платформ.

Використання сервісів Google forms, Liveworksheets, ESLcollective як засобу контролю успішності учнів є хорошим рішенням, адже дозволяє вчителю швидше провести аналіз та співставлення результатів навчальної діяльності учнів, дає змогу перевірити всі види мовленнєвої компетенції, зокрема аудіювання, що є більш складним при використанні традиційних засобів.

Отже, зважаючи на постійний розвиток інформаційних технологій, освіти, впровадження компетентнісного підходу, є цілком обґрунтованим дослідження використання онлайн-сервісів в освіті.

ЛІТЕРАТУРА

1. Державний стандарт початкової загальної середньої освіти.

URL: http://www.mon.gov.ua/images/files/doshkilna-crednya/serednya/derzh-standart/derj_standart.doc (дата звернення: 17.04.2023).

2. Дрожжина Т. В., Гезей О. М. Проектування та проведення уроку в початкових класах на засадах компетентнісного (діяльнісного) підходу : навчальне видання. Харків : вид. група «Основа», 2014. Вип. 8, с. 127.

3. Клименко, А.О. Формування інформаційної культури майбутніх педагогів у навчальній діяльності : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : 13.00.04 - теорія і методика професійної освіти. Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2010. 20 с.

4. Савченко О.Я. Ключові компетентності – інноваційний результат шкільної освіти : підруч. для вищ. навч. закл. Київ : Рідна школа, 2011. № 8–9, с. 4–8.

5. Шакотько В. В. Досвід підготовки вчителів початкових класів у галузі інформаційних технологій. Комп'ютер у школі та сім'ї : навч.-метод. посібник. Київ : ТОВ Редакція «Комп'ютер», 2001. № 2, с. 19–22.

6. ПОСТАНОВА від 24 липня 2019 р. № 688 Про внесення змін до Державного стандарту початкової освіти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/688-2019-%D0%BF#top> (дата звернення 14.04.2023).

7. Формування ключових компетентностей учнів на уроках іноземної мови. URL: <https://naurok.com.ua/formuvannya-klyuchovih-kompetentnostey-uchniv-na-urokah-inozemno-movi-119243.html> (дата звернення 19.04.2023).

8. Klymenko A., Zakordonets N., Shymkiv I. The use of multimedia presentations for intensification of foreign languages teaching at tertiary level. URL: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/1607> (дата звернення 17.04.2023).

Корень А.М.

група Англ-24О

Волинський національний університет імені Лесі Українки

Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Шелудченко С. Б.

ЕЛЕКТРОННІ ЖУРНАЛИ ТА СИСТЕМИ АІКОМ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ

Пандемія коронавірусу та масштабні військові дії на території України стали важким випробуванням для всіх галузей суспільного життя. Не стала винятком і система освіти. Ці випробування також пришвидшили відкриття нових можливостей в українській системі освіти та довгоочікуваної модернізації. Особливо, йдеться про цифрову та дистанційну освіту. Дистанційне навчання – це спосіб здійснення процесу навчання, при якому учасники перебувають на відстані один від одного та взаємодіють за допомогою сучасних інформаційних технологій [1].

Характерною рисою розвитку сучасної освіти в Україні є оновлення всіх рівнів освіти від дошкільної до вищої, модернізація змісту, методів виховної роботи, розширення використання сучасних інформаційних та цифрових технологій у сфері освіти. Цифрова трансформація цієї галузі в Україні є вирішальним знаряддям для надання колосальних перспектив для навчання та розвитку особистості в умовах кризового явища.

Відтак 27.06.2022 було схвалено закон «Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування інтегрованих інформаційних систем у сфері освіти»

стосовно цифрових інтерактивних програмно-технічних комплексів в керуванні освітою. У закладах усіх освітніх рівнів на основі «Автоматизований інформаційний комплекс освітнього менеджменту» (АІКОМ), реалізується підтримка та поступове перетворення документів у письмовому форматі закладів та вихованців, які навчаються в дитячих садках, позашкільних та загальноосвітніх закладах, ВНЗ, в мультимедійний вигляд [2].

АІКОМ – це онлайн-система, яка автоматизує збір, зберігання та управління даними в галузі освіти. Дані можна передавати в неї з будь-якого комп'ютера з підключенням до Інтернету, після чого їх можна переглядати та опрацьовувати у формі зручних графіків та звітів [3].

Електронна процедура збору, зберігання, менеджменту та застосування відомостей у галузі навчання дає можливість приймати доцільні та оперативні організаторські рішення. Система продукує статистику в системі навчання та забезпечує моніторинг завдяки розширеним функціональним перспективам.

АІКОМ взаємодітиме з визначальними комунікаційними засобами та оприлюдненими цифровими даними у галузі освіти, зокрема з ЄДЕБО, ЄДДР тощо. За допомогою обміну інформації учасникам освітнього процесу дають змогу приймати доречні адміністративні директиви, генерувати та запроваджувати освітню діяльність.

Існує багато прикладів використання системи. Деякі з них включають:

- електронний журнал та систему оцінювання. Вчителі можуть вести облік оцінок, зауважень, відвідування, а батьки та учні слідкувати за динамікою успішності. Також відбувається автоматичний обрахунок середнього балу.
- електронний документообіг та архівування. Система сама може створювати накази, розпорядження та зберігати їх в електронному вигляді.
- організацію розкладу. Система може генерувати розклад, відповідно до вимог законодавства.
- організацію дистанційного навчання. Вчителі можуть створювати курси, тести, а учні їх виконувати. За цим буде вести моніторинг система та контролювати успішність.
- комунікацію між учнями, вчителями та батьками. Це полегшить роботу, так як це не буде потребувати інших додатків для комунікації.

У контексті цифрової трансформації таких освітніх систем існує вдосталь прогнозованих перспектив.

Серед них:

- збір правдивих та актуальних показників про працездатність систематичності навчання за схваленою системою відомостей та механічне формування звітів;
- статистичні відомості надаються адміністрації та суспільності для прийому результативних організаторських резолюцій щодо підняття загальнодоступності та якості освіти та результативності застосування державних розходів;
- випродувати змогу АІКОМ взаємодіяти з всілякими системами освіти, базами даних і урядовими списками;
- відсторонює педагогів від заповнення різноманітних заяв і паперів;
- прийом до дитячих садків, шкіл, коледжів, університетів тощо;
- налаштувати порядок прийому, випуску та переведення учнів до закладів, що працюють з АІКОМ;
- створення служби електронної реєстрації позашкільних навчальних закладів;
- електронна система на основі АІКОМ гарантує можливості для підвищення якості освітян;
- впровадження цифрової системи менеджменту професійною

(професійно-технічною) освітою [4].

Діджиталізація, поширення COVID-19 та війна в Україні відбилися на роботі системи освіти з точки зору керівництва, організації навчальних програм, контакту та оцінювання результатів навчання, щодо виробництва та застосування освітнього цифрового наповнення.

Освітні заклади всіх рівнів починають осмислювати, що діджиталізація може принести учням багато переваг і нових методів навчання.

Згідно з «Освіта. Стратегія України 2030» вищі навчальні заклади повинні не лише перенести певні частини від традиційних навчальних програм до цифрових інструментів, а й до абсолютно нової моделі цифрової освіти. Також їм потрібно розробити програми цифрової трансформації для забезпечення конкурентоспроможності освіти, наукової та економічної діяльності на національному та глобальному рівнях.

Новітня система замінить Державну інформаційну систему управління освітою (ДІСО), котра має немало недоліків, зокрема:

- Для використання на комп'ютері кожного закладу освіти має бути встановлено спеціальне програмне забезпечення.
- Результативного порядку моніторингу даних школи не існує;
- Місцева влада не володіє детальним освітнім аналізом для прийняття рішень;
- Мало хто з батьків здатен використовувати дані ДІСО при обранні школи для своєї дитини.

Отже, система АІКОМ є потужним інструментом, який допоможе ефективніше використовувати ресурси та зможе забезпечити автоматизацію багатьох аспектів освітнього процесу. Однак, важливо розуміти, що введення цієї системи вимагатиме підготовки персоналу, встановлення програмного забезпечення, дотримання захисту персональних даних та конфіденційності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Архів матеріалів – Ніжинська гімназія №2. URL: http://zosh2-nizhyn.ucoz.ua/images1/vikoristannja_cifrovikh_osvitnikh_platform.pdf (дата звернення: 18.04.2023).
2. Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування інтегрованих інформаційних систем у сфері освіти. Офіційний вебпортал парламенту України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2457-20#Text> (дата звернення: 14.04.2023).
3. АІКОМ: розробили систему, де всі зможуть переглянути статистику про школи. Нова українська школа | Веб-ресурс НУШ. URL: <https://nus.org.ua/news/aikom-rozrobily-systemu-de-vsi-zmozhut-pereglyanuty-statystyku-pro-shkoly/> (дата звернення: 18.04.2023). АІКОМ. URL: <https://aikom.iea.gov.ua/site/about> (дата звернення: 14.04.2023).

Косовський А. В.

Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка

ЛЕКСИЧНО - СЕМАНТИЧНІ ПРИЙОМИ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛІЙСЬКИХ ТЕРМІНІВ У ТРАНСПОРТНІЙ ГАЛУЗІ

Транспорт – одна з найважливіших галузей промисловості. Розвиток і вдосконалення транспортної галузі здійснюються відповідно до національної програми

України з урахуванням його важливості та на основі досягнень науково-технічного прогресу, вона становить в системі національної економіки становить близько 13 % забезпечення ВВП України і налаштована на інтеграцію в транспортну систему Євросоюзу, де функціонує Єдина транспортна система, а це технічно, технологічно, економічно взаємозв'язаний комплекс різних видів транспорту, який здійснює узгоджену (скоординовану) транспортну діяльність щодо забезпечення потреб економіки в перевезеннях. У зв'язку з прагненнями України до євроінтеграції транспортна галузь становить інтерес для перекладознавства. Транспортні зв'язки між Україною та Європейським Союзом поглиблюються з кожним днем, вантажний та пасажирський обороти постійно зростають. Особливо це є актуальним у період війни. Станом на сьогодні збитки транспортної галузі становлять більш, ніж 35 млрд. дол. Відбудова транспортної галузі повинна бути пов'язаною з глибокою модернізацією транспортного комплексу України. Тому Єврокомісія внесла зміни до індикативних мап Транс'європейської транспортної мережі (TEN-T) з включенням до них України, а це вимагає покращення комунікації між нашими державами, а також порозуміння та забезпечення бездоганного функціонування міжнародних зв'язків та міжнародного співробітництва.

1. Перекладознавство є частиною складної та багатогранної діяльності для подолання непорозуміння, мовних бар'єрів для побудови тісних економічних та науково-технічних зв'язків між державами. Науково-технічний стиль – це засоби вираження спеціалізованої інформації або простір для вираження науково-технічних текстів, він сполучає нову інформацію у логічно-організованій та об'єктивній формі. Головне для нього – систематизація досягнень науки та техніки, пізнання нового, результати досліджень у логічній та систематизованій формі. У цьому стилі провідну роль відіграє термінологія, а також спеціальна лексика.

2. Термін та терміносистема. Взаємодія та взаємозалежність технічних термінів, їхнє удосконалення та постійне влиття нових термінів свідчить про те, що англійська науково-технічна термінологія – це свого роду термінологічна система, яку можна певним чином класифікувати.

Вчений та науковець Карабан В.І. розглядає термін, як мовний знак, що репрезентує поняття спеціальної професійної галузі науки і техніки. [4, с. 54].

Головними рисами терміносистеми є цілісність, відповідність суми частин цілому (терміносистема опису певної машини, наприклад, має містити назви всіх деталей та вузлів машин чи механізмів, якщо назва однієї деталі відсутня, це вже не терміносистема, а термінологія), певна сталість (терміносистема відображує стан знань у її певній галузі на певному етапі її розвитку), структурований характер. Терміни, як слова і словосполучення, які позначають специфічні об'єкти та поняття, що використовуються спеціалістами певної галузі науки чи техніки мають такі риси: а)точність, суворота окресленість, логічна визначеність; б)для кожного поняття існує лише один термін; 3) термін – це об'єктивна назва без зайвих компонентів, ніяких метафор, асоціацій, емоційних забарвлень; 4) стислість, уникання прийменників, додаткових слів; 5) систематичність нових термінів.

3. Транспортна тематика автомобільного, залізничного, морського, річкового, авіаційного транспорту містить велику кількість термінів, як спеціальних технічних, так і тих, що супроводжують їх – юридичних, економічних, статистичних та інших термінів. Сам термін транспорт утворений від латинського слова *transportare*: *trans* - *через*, *portare* –

носити і це фактично засоби для переміщення з одного місця в інше місце людей, вантажів та інформаційних даних. Згідно творчого доробку вчених Васенко Л.А., Дубчінського В.В., Кримець О.М. терміни транспортної галузі можна поділити на :

1) загальнонаукові терміни, наприклад: *system - система, unit - одиниця, car - автомобіль, device - пристрій, actuator - датчик, delivery - доставка*. Ці терміни вживають у технічних сферах не тільки автомобільної промисловості, а й інших транспортних галузей;

2) Міжгалузеві терміни [3, с. 7] – це терміни, які паралельно вживають у суміжних галузях та наукових дисциплінах, наприклад: *fuel – паливо, speed - швидкість, hydraulic system – система гідравліки*.

3) Терміни вузькоспеціалізовані, які відображують специфіку та термінологію автотранспортної галузі, наприклад: *top dead center – верхня мертва точка, exhaust collector - колектор вихлопних газів, anti-lock brake system – анти блокувальна гальмівна система*. Ці терміни сьогодні досліджуються, вважається, що їхня частка становить не більш, ніж 25 % від загальної кількості [3, с. 108].

Оскільки ситуація з системно-структурною організацією оригінального тексту та перекладу є складною, при перекладі на сучасному етапі застосовуються різні моделі перекладу: ситуативна, семантична, психолінгвістична, трансформаційна, комунікативна та нормативна моделі мовних відповідників.

В.І. Карабан вважає, що перекладацькі лексичні трансформації – це різного роду зміни лексичних елементів мови оригіналу під час перекладу з метою адекватної передачі їх семантичних, стилістичних і прагматичних характеристик із врахуванням норм перекладу та мовленнєвих традицій культури мови перекладу. [4, с 300]. Їх застосовують, коли є невідповідність значення і контексту лексичної одиниці. Існують наступні види лексичних трансформацій: 1) транскрипція / транслітерація; 2) калькування; 3) контекстуальна заміна; 4) описовий переклад; 5) антонімічний переклад [4, с 282-298].

1. Транскрипція – це фонетична імітація слова вихідної мови. Транслітерація – відтворення по літерах вихідної лексичної одиниці за допомоги алфавіту мови перекладу. Вона відтворюється при назві фірм, організацій, підприємств, марок автомобин, як наприклад: *Volkswagen, General Motors ltd., Computer*. Разом їх називають транс кодуванням, тобто коли звукова та/або графічна форма вихідної мови передається засобами абетки мови перекладу. [4, с 282]. Такий спосіб забезпечує максимальне наближення до мови оригіналу.

2. Калькування – дослівний або буквальный переклад – прийом перекладу нових слів /термінів, коли відповідником простого чи складного термінів вихідної мови в цільовій мові вибирається, як правило перший відповідник у словнику, наприклад: *movable table – рухомий стіл*. [4, с 286].

3. Антонімічний переклад. Вкрай рідкісний спосіб перекладу, коли форма слів і словосполучень замінюється на протилежну (позитивна на негативну і навпаки), а зміст одиниці, що перекладається залишається в основному подібним. Тут слід виділити:

1) негативація, слово або словосполучення замінюється на слово з префіксом «не» або словосполучення з часткою «не», *to continue - не зупинятися, to ignore – не помічати;*

2) позитивація (слово або словосполучення з формально-вираженою заперечувальною схемою не замінюється на таке, яке не містить негативного компонента), напр., *unabolished – такий, що залишається чинним;*

3) анулювання двох негативних семантичних компонентів, напр., *not impossible* – можливий. [4, с 286].

4. Описовий переклад. Це такий прийом перекладу нових лексичних елементів вихідної мови, коли слово або словосполучення замінюється у мові перекладу словосполученням, яке адекватно передає зміст слова чи словосполучення, напр., *wail - автомобіль з високими динамічними якостями*. [4, с 297]. При цьому перекладі важливо, щоб словосполучення точно передавало всі основні ознаки.

5. Контекстуальна заміна – це така лексична перекладацька трансформація, внаслідок якої перекладацьким відповідником стає слово або словосполучення, яке не є словниковим відповідником, воно підібране із врахуванням контекстуального зазначення слова, яке перекладається, а також його контексту вживання та мовленнєвих норм і традицій мови перекладу, напр. *Materials are anything from which products can be made. Матеріали – це все те, з чого можна виготовити вироби*. [4, с 288].

Підсумовуючи викладене вище, можна зазначити, що лексико-семантичними прийомами перекладу термінів транспортної галузі є транскрипція / транслітерація; 2) калькування; 3) контекстуальна заміна; 4) описовий переклад; 5) антонімічний переклад

Перекладач, який працює з текстами транспортної галузі, повинен орієнтуватися в цій тематиці, володіти термінами і поняттями цієї сфери та вміти користуватися словниками і довідниками для пошуку термінологічних еквівалентів відповідно до контексту.

ЛІТЕРАТУРА

1. Англійсько-російсько-український словник науково-технічної термінології. Близько 22 тис. Термінів. Укл. С.М. Андреев, К.К. Васицький, Б.Ф. Уліщенко. Х.: Факт, 1999. 704 ст.
2. Болонєва О.О. Особливості перекладу англійської науково-технічної літератури. Житомир: Житомирський державний університет, 2004. 25с.
3. Васенко Л.А., Дубічинський В.В., Кримець О.М. Фахова українська мова : навч. посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 272 с.
4. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури: Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. Вінниця : Нова книга, 2004. 576 с.
5. Українсько-англійський словник автомобільних термінів. Близько 10 000 термінів. Укл.: Тригуб О.А., Шльончак І.А., Тарадушка Л.А. М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т. Черкаси : ЧДТУ, 2018. 149 с.

Кот А. В.

група Англ-41

Волинський національний університет імені Лесі Українки
Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Сфрємова Н.В.

КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ ПРОСТІР РОМАНІВ ЕЛІЗАБЕТ ГІЛБЕРТ (НА МАТЕРІАЛІ РОМАНУ «МІСТО ДІВЧАТ»)

В царині лінгвістики одні з найбільш активних досліджень відбуваються в сфері

когнітивної лінгвістики та лінгвокультурології. Така активність пояснюється відносною новизною даних мовознавчих напрямків, адже їхня поява зумовлена переходом від системно-структурної парадигми наукових досліджень до антропоцентричної, а також комунікативно-функціональної та когнітивної. Хоча когнітивна лінгвістика та лінгвокультурологія мають певні відмінності в підходах до аналізу мовних явищ, концепт є основоположним поняттям обох напрямків лінгвістичної діяльності. Дослідження концептів та процесу концептуалізації зумовлене потребою в детальному аналізі окремих мовленнєвих утворень та смислів, які формують концептуальний простір художнього твору.

Актуальність дослідження зумовлена необхідністю детального аналізу концептів, які формують концептуальний простір художніх творів Елізабет Гілберт.

Об'єктом дослідження є концепти роману Елізабет Гілберт «Місто дівчат» як одні з фундаментальних елементів концептуального простору письменниці.

Метою дослідження є аналіз концептуального простору роману «Місто дівчат», який відображає багатогранність концептуальної картини світу Елізабет Гілберт.

У сучасному науковому дискурсі дослідження поняття «концепт» відбувається в двох основних напрямках, а саме – когнітивному та лінгвокультурологічному. Перехід до комунікативно-функціональної та когнітивної парадигми вивчення мови ознаменував відмову від структуралістського підходу, який базувався «на внутрішній структурі мовної системи без урахування діяльності мовців у конкретних мовних ситуаціях» [6]. Саме тому когнітивна лінгвістика поставила собі за мету вивчення мови «у зв'язку з людиною, без якої виникнення й функціонування цієї системи було б неможливим» [2, с. 146]. В той же час, лінгвокультурологія зосередилася на дослідженні взаємодії мови та культури, тобто на аналізі культурно зумовлених мовних явищ [1].

Однак, не дивлячись на значний прогрес у сфері вивчення концепту різними галузями мовознавства, однією з найбільш актуальних проблем є відсутність універсального визначення даного поняття. Найбільш базовим є таке тлумачення: «концепт – мінімальна структурна одиниця знання» [3, с. 38]. Однак, М. Полюжин стверджує, що в когнітивній лінгвістиці концепт – «одиниця ментальних або психічних ресурсів нашої свідомості й тієї інформаційної структури, яка відображає знання та досвід людини; оперативна й змістова одиниця пам'яті, ментального лексикону, концептуальної системи й мови мозку, усієї картини світу, відображеної в психіці людини» [5, с. 216]. В лінгвокультурологічному контексті, концепт – це ментальна сутність або базова одиниця культури, яка відображає національні особливості народу чи етносу [1; 5].

Концептуальний простір – це макроконцептуальний конструкт, який утворений поєднанням і системною взаємодією художніх концептів [4, с. 121]. Елементи концептуального простору знаходять своє відображення через різні типи концептуальних структур, які слугують фоном для їх виділення, – доменів [3, с. 21]. Завдяки своїй високій повторюваності концепти здатні об'єднуватися під егідою певних концептуальних доміант і формувати концептуальний простір. В цілому, концептуалізація націлена на актуалізацію в тексті «певних мінімальних одиниць, що існують у вигляді ідей та реалізуються у вигляді концептів» [7, с. 34].

Концептуальний простір роману Елізабет Гілберт «Місто дівчат» є доволі різноманітним та неоднорідним. Авторські концепти формують концептуальні домени та асоціативні поля таких макроконцептів як, наприклад, ENTERTAINMENT, FASHION,

WOMAN, CITY та WAR. Найбільш значимими концептуальними доменами роману «Місто дівчат» є макроконцепти, які вказують на елементи соціальної і культурної сторін життєдіяльності та естетичної свідомості особистості.

В рамках даних концептуальних доменів можна ідентифікувати ряд макроконцептів, які допомагають розкрити значення концептуальних доміант. Наприклад, до концептуального домену FASHION можна віднести наступні концепти: CLOTHES, DRESS, PRINT, SKIRT, POCKETS, HAT, FABRIC, TRIMMINGS, SEWING MACHINE, SUIT, GOWN, CHAINS та EARRINGS. Це наочний приклад концептуалізації загальновідомих понять об'єктивної реальності шляхом їх вербалізації у тексті художнього твору.

Отже, концептуальний простір роману Елізабет Гілберт «Місто дівчат» відображає концептуальну картину світу письменниці, яка формується під впливом культурного процесу. Під час створення художнього твору письменниця актуалізує концепти, які репрезентують мінімальні структури когнітивного процесу в тексті. Мова використовується як засіб вербалізації явищ об'єктивної дійсності або абстрактних понять. Ієрархічний аналіз концептуального простору письменниці допомагає ідентифікувати та виокремити макроконцепти та їхні похідні, тобто проаналізувати семантику тих мовних компонентів, завдяки яким вони були вербалізовані.

ЛІТЕРАТУРА

1. Дорда С. Лінгвокультурологія як самостійний напрям лінгвістичних досліджень. Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Філологічні науки. Мовознавство. 2017. № 3. С. 411–417.
2. Кочерган М. П. Загальне мовознавство : підручник. 2-ге вид., випр. і допов. Київ : Видавничий центр «Академія», 2006. 464 с.
3. Мартинюк А. П. Словник основних термінів когнітивно-дискурсивної лінгвістики. Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2011. 196 с.
4. Ніконова В. Г. Концепт – концептуальний простір – картина світу: досвід поетико-когнітивного аналізу художнього тексту. Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Філологія. 2012. Т. 15, № 2. С. 117–123.
5. Полюжин М. Поняття, концепт та його структура. Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Філологічні науки. Мовознавство. 2015. № 4. С. 214–224.
6. Селіванова О. Засади сучасної лінгвометодології. URL: <http://oldconf.neasmo.org.ua/node/581> (дата звернення: 10.04.2023).
7. Тернієвська Є. Процес концептуалізації як аспект пізнавальної діяльності людини. *Advanced Linguistics*. 2022. № 9. С. 29–37.

Коцюба В. В.

група СОАМ-32

Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка

Науковий керівник – канд. філол. наук, викладач Шуляк І. М.

TRANSLATION REVIEW OF ASTRID LINDGREN'S "KARLSSON-ON-THE-ROOF"

Karlsson-on-the-Roof (Karlsson på taket) is popular children's book written by the Swedish author Astrid Lindgren. Original language of the book is Swedish. We have analysed two variants of literary translations of this book: into English and into Ukrainian based on word level, semantic, stylistic and grammar levels.

In the translation of proper names in the book "Karlsson-on-the-Roof" predominantly the translators use two techniques: transliteration and contextual substitution. Transliteration is used for names such as Karlsson and Oscar, which accurately represent the sound of the English name in Ukrainian. Contextual substitution is used for names such as Eric, Curliwig, Ruffy, and Cosh. These names are not directly translated but are substituted with words that convey their meaning. For example, "Eric" is translated as "Малий" which means "small" in Ukrainian. Similarly "Curliwig" is translated as "Гуль-Фія", that effectively conveys the meaning of the English name while also adding a Ukrainian flavor to it.

The translation on stylistic and semantic levels indicates that the translators use the following techniques such as: archaisation and expressivation. For instance, the sentence, "This is super fun" is translated into Ukrainian as "Як тут гарно" using expressivation, which adds an emotional element to the language to create a more vivid and engaging tone. The translation of "Hi-ho" into "Гей-гоп" and "Proud as a peacock" into "Гордий, мов півень" use archaisation, which replaces the contemporary and commonly used phrases in English with older and less commonly used ones in Ukrainian. This technique can be used to create a more literary or poetic effect in the translation.

The translations vary in their accuracy and effectiveness in conveying the intended meanings of the original Ukrainian expressions. The sentence, "Now and then you very nearly did fall down" is not an accurate translation for "Аж мурашки бігали по спині," which describes a physical sensation of shivers or goosebumps due to a strong emotional response. In contrast, "You could feel shivers down your spine" is a more accurate and effective translation that conveys the intended meaning.

In the translation on grammar level, the translators capture the tense and aspect of the verbals, as well as their functions in the sentences. In the sentence "playing little tricks," the English verbal "playing" is translated into Ukrainian as "пожартувати." This is an accurate translation of the gerund form of "playing," which functions as a noun in the sentence. In the sentence "Karlsson raised his head and peeped in," there are two verbals, "raised" and "peeped." The Ukrainian translation, "Карлсон зазирнув досередини," accurately conveys the past tense action of Karlsson raising his head and peeping in. Finally, in the sentence "It's as easy as pie to amuse children," the verbal "to amuse" is translated into Ukrainian as "забавити," which accurately captures the meaning of the verb as an action that brings joy or entertainment.

In conclusion, both translations serve the same purpose as the source text, which is to entertain and engage children into reading. The chosen translator's techniques have successfully conveyed the essence of the story in a way that is understandable to children. Overall, both translations are well done, but if we consider which one is more suitable for a young audience, then I would say that the Ukrainian translation is more appropriate. It provides a better reading experience for children due to its simplicity of language and consistency in vocabulary and style. Moreover, the translation is accurate and culturally appropriate for our readers.

REFERENCES

1. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. Вінниця: Нова Книга. 2004. 576 с.
2. Карабан В.І., Мейс Дж. Переклад з української мови на англійську. Вінниця : Нова Книга, 2003. 608 с.
3. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): Підручник. Вінниця. «Нова Книга», 2003. С. 208-221.
4. Ліндгрєн А. Малий і Карлсон, що живе на даху : Пов. для молодш. шк. віку.

Київ, 1990. 616 с.

5. Науменко Л. П., Гордєєва А. Й. Практичний курс перекладу з англійської мови на українську. [укр./англ.]. Вінниця: Нова Книга, 2011. 136 с.
6. Baker M. In Other Words. A course book on translation. Routledge. 2011. 353 p.
7. Lindgren A. Karlson on the roof. Methuen, 1975.
8. Munday J. Introducing Translation Studies. Routledge. 2016. 376 p.
9. Palumbo G. Key terms (thinkers) in translation studies. Continuum. 2009. 212 p.

Кравець Т. В.

група мСОАМ-12

Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка

Науковий керівник – канд. пед. наук, доцент Дацків О. П.

ПРОБЛЕМИ В ОВОЛОДІННІ АКАДЕМІЧНИМ ПИСЬМОМ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Академічне письмо (писання) — це діяльність дослідника або ж викладача зі створення спеціалізованих фахових наукових або ж навчальних текстів. У вузькому розумінні – це компетентність, володіння якою забезпечує можливість досліднику читати, розуміти і писати наукові тексти [3, с.129]. Це також назва нової дисципліни, що з'явилася у навчальних планах закладів вищої освіти України в рамках реформування, започаткованого Болонським процесом [2, с. 7]. Вміння висловлювати власні ідеї з використанням наукової літератури та наданням посилань на використані джерела є невід'ємною частиною навчання студентів закладів вищої освіти у всьому світі.

Метою дослідження є аналіз проблем, з якими стикаються майбутні вчителі англійської мови у процесі формування у них компетентності в академічному письмі .

Академічне письмо має систему вимог щодо використання понятійної мови, усунення різночитань, надання доказів кожному твердженню. Одна з базових конвенцій академічного письма – наукова етика, яка охоплює правила наукової комунікації, цитування. Головний принцип наукової етики полягає у послідовному розмежуванні своєї і чужої думки. Існує також розгалужена система вимог до оформлення цитат і посилань, тому важливо робити посилання не тільки на прямі, але і на непрямі цитати, відрізнити наукове джерело від ненаукового тощо. Під час написання тез доповідей, статей, курсових та магістерських робіт необхідно дотримуватися встановлених стандартів (ДСТУ), загальних вимог та правил оформлення, цитування та складання бібліографічних списків [1].

Дослідники визначають три підгрупи вмінь, необхідних для успішного оволодіння навичками академічного письма: академічна грамотність (читання, усне і писемне мовлення з урахуванням мети висловлювання; висловлення думок за допомогою інструментарію дискусій і досліджень); інформаційна грамотність (визначення інформаційних потреб і пошук джерел інформації; їх оцінка і переробка); міжкультурна грамотність (знання про різні культури, зокрема про традиції і цінності). Зазначені вміння можна визначати як структурні елементи поняття академічне письмо у межах вищої

освіти. Найскладнішими і структурно, і власне як процес опанування, є академічна та інформаційна грамотність [2, с. 8].

Проведене нами опитування 30 студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти факультету іноземних мов Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка виявило проблеми, які виникали у студентів при написанні наукових робіт:

- низький рівень мовної компетентності. У студентів є проблеми з правописом, граматикою, стилістикою та іншими аспектами мови, що призводить до недостатньої прозорості академічного письма.
- невідповідність стильовим вимогам. Академічне письмо має свої вимоги щодо стилю, оформлення, інколи ці вимоги складні для розуміння та виконання.
- недостатня кількість джерел та досліджень. Окремі студенти відзначати труднощі у пошуку матеріалів для досліджень.
- організація матеріалу: академічне письмо повинно бути організованим та логічним.
- плагіат. Студенти визнавали, що запозичали частини тексту без зазначення джерела.

Щоб уникнути описаних вище проблем, студенти повинні відводити достатньо часу на підготовку, планування та організацію матеріалу, використання достовірних джерел та оформлення цитат та списку літератури за вимогами. Крім вивчення дисципліни «Академічне письмо» студенти можуть брати участь в курсах або тренінгах з академічного письма, які надаються багатьма університетами та академічними центрами.

Висновок і перспективи подальших досліджень. Академічне письмо є важливою складовою освітнього процесу студентів закладів вищої освіти. Сформовані вміння академічної, інформаційної та міжкультурної грамотності допоможуть студентам створювати якісні зразки академічного письма. Дослідження проблем, з якими стикаються студенти при написанні наукових робіт, уможливило пошук дієвих способів їх вирішення. Наступним кроком нашого дослідження стане аналіз жанрів академічного письма, якими повинні володіти майбутні вчителі англійської мови.

ЛІТЕРАТУРА

1. Академічне письмо. URL: <http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/dlya-avtoriv-publikatsij/akadem-pismo> (дата звернення: 12.04.2023)
2. Академічне письмо: навч. посібник / Уклад. Ревуцька С.К., Зінченко В.М. Кривий Ріг. 2019. 130 с.
3. Akkaya A., Aydin G. Academics' Views on the Characteristics of Academic Writing. Educational Policy Analysis and Strategic Research. 2018. Vol. 13. № 2.P. 128 - 160. doi: 10.29329/epasr.2018.143.7

Кривошия Д.Ю.

група 91-А

Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького

Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Шуба Ю. В.

ПАРАТЕКСТУАЛЬНИЙ ВИМІР РОМАНУ «КРАДІЙКА КНИЖОК» М. ЗУЗАКА

У своїй праці *«Paratexts: thresholds of interpretation»* Ж. Женетт окреслює явище паратекстуальності як взаємозв'язок між текстом твору та середовищем, яке його оточує [1, с. 17]. Провідна функція паратекстуальних елементів полягає у сприянні до глибшого сприйняття та розуміння твору читачем. Таким чином художній твір представляється як поєднання тексту та паратексту, перцепція складових частин якого має безпосередній вплив на враження читача від тексту.

Ж. Женетт виділяє два типи паратекстуальних елементів: перитекст (передтекст) та епітекст (післятекст). До перитексту належать заголовки, підзаголовки, заголовки до розділів, передмова, епілог, присвята, епіграфи та коментарі автора. Епітекст охоплює слово видавця, відгуки та рецензії на твір, інтерв'ю, щоденникові записи та листування автора. Для кожного роду літератури характерне різне найчастіше використання тих чи інших видів паратекстуальності [1, с. 28]. Наприклад, автори драматичних творів включають у текст, який представлений репліками персонажів, ремарки. Для ліричних творів це наявність або відсутність заголовку, а також присвята та епіграф. Епічні твори вміщують більшість із названих паратекстуальних елементів, а саме назву, присвяту, а також відгуки, епіграф та передмову до твору. Отож взявши до уваги безпосереднє тло твору та середовище, створене навколо нього, Ж. Женетт зміг виокремити дві категорії паратекстуальних елементів, ті чи інші складові частини яких найбільше використовуються у різних родах літератури.

Окрім вищезначених вербальних паратекстуальних елементів, більшість творів містять також невербальні прояви паратекстуальності. До них належать ілюстрації, фотографії, таблиці та діаграми, оформлення обкладинки книги, а також візуальна презентація самого тексту твору, а саме шрифти, абзаци та верстка [2, с. 2]. Отже, інтерпретація твору читачем відбувається як на текстуальному, так і на паратекстуальному рівнях, оскільки їхні елементи тісно пов'язані між собою та не можуть існувати окремо, попри наявність ієрархії «текст-паратекст».

Сучасні письменники широко використовують у своїх творах паратекстуальні елементи, причому як вербальні так і невербальні. Зокрема роман сучасного австралійського письменника Маркуса Френка Зузака «Крадійка книжок» є яскравим прикладом цього. Найперше, що привертає увагу читача – це назва твору, яка безпосередньо вказує на головного персонажу твору – Лізель Мемінгер. По-перше, саме таке прізвисько отримує дівчинка від свого найкращого друга за той спосіб, яким вона поповнює свої запаси книжок. А оскільки сам твір, по суті, є біографією Лізель Мемінгер, то цілком логічним було назвати його ім'ям головного персонажу по типу «Дженні Герхардт» Т. Драйзера чи «Тесс із роду д'Ербервіллей» Т. Гарді. По-друге, дія роману

«Крадійка книжок» розгортається переважно між 1939 та 1943 роками у нацистській Німеччині. У цей час триває Друга світова війна, що обумовлює стиль життя персонажів, зокрема і Лізель, яка змушена переїхати до прийомної родини Губерманнів. І кожен новий виток її долі супроводжується викраденням нової книги. Лише у фіналі твору читач розуміє, що роман «Крадійка книжок» був насправді написаний самою Лізель, а Смерть стає першим читачем та редактором книги, після внесення правок і доповнень якого з книгою може ознайомитися пересічний читач. Отож заголовок тут виконує не лише ідентифікаційну та описову функції, а й символічну, оскільки книга є символом збереження індивідуальності (зокрема Лізель Мемінгер) в умовах тоталітарного суспільства.

Ще однією особливістю роману «Крадійка книжок» є наявність заголовків до розділів твору. Вони не лише організують зміст книги, а й дають можливість читачеві зрозуміти, про що йтиметься у розділі та вказують на приховані зв'язки між сюжетними лініями різних персонажів. Таким чином провідними функціями внутрішньо текстових заголовків є прогностична та описова.

Особливу роль у творі «Крадійка книжок» відіграє передмова. У ній ідеться про загальну структуру змісту роману. Це ще один натяк на те, як буде розвиватися сюжет твору. Окрім передмови у романі наявний епілог, у якому наратор розповідає про подальшу долю Лізель Мемінгер та Макса Ванденбурга. Таким чином автор підсумовує події твору та дає відповіді на важливі запитання, які залишилися нез'ясованими для читача.

Багато може дізнатися уважний читач із присвяти роману «Крадійка книжок». М. Зузак присвячує цей твір своїм батькам – Лізі та Гельмуту Зузак. Таким чином автор виявляє захоплення та вдячність до своїх батьків-емігрантів, які прищепили йому любов до читання і розповіді яких стали основою для багатьох епізодів «Крадійки книжок». Він показує важливість постатей батьків не лише у своєму житті, а й для створення роману. Можна навіть припустити, що прообразом Лізель стала мати письменника Лізі Зузак.

У романі «Крадійка книжок», окрім вербальних паратекстів, присутні також і невербальні паратекстуальні елементи, оскільки М. Зузак експериментує не лише із побудовою сюжету, а й із зовнішнім виглядом тексту. Письменник включає у нього фрагменти інших книг (наявність тексту в тексті), листи, малюнки. Саме завдяки малюнками і коментарям до них, читач може прочитати автобіографічну книгу емоцій, створену власноруч та написану Максом Ванденбургом в подарунок для Лізель. Крім цього, привертає увагу і сама графіка тексту роману, що оформлений за допомогою різних шрифтів, кегель та різновид яких теж змінюється. Деякі слова та речення написані великими літерами та виділені напівжирним та контрастним шрифтом. Окрім цього у творі є велика кількість абзаців, що складаються із одного речення. Таким чином, візуальна презентація твору відіграє важливу роль у його сприйнятті та інтерпретації читачем, створюючи додатковий рівень зорового сприйняття роману.

Отже, паратекстуальні елементи роману «Крадійка книжок» (як вербальні, так і невербальні) розширюють простір художнього твору, виводять читача за межі суто тексту та наближають до розуміння творчого задуму письменника. Уміння прочитати та

проінтерпретувати паратекстуальні елементи сприяє глибокому розумінню сюжету та прихованих від поверхового читання інтенцій автора.

ЛІТЕРАТУРА

1. Genette G. Paratexts: Thresholds of Interpretation / tr. by Jane E. Lewis. Cambridge, 1997. 427 p.
2. Text, Extratext, Metatext and Paratext in Translation / edited by V. Pellatt. Newcastle upon Tyne, 2013. 127 p.

Крокош Ю.В.

група мСОАМ-12

Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка

Науковий керівник – канд. пед. наук, доцент Дацків О. П.

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАЛЬНОГО ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ УЧНІВ 6 КЛАСУ

Нова українська школа (НУШ) – це комплексна реформа освіти в Україні, яка спрямована на модернізацію та вдосконалення системи освіти відповідно до потреб ХХІ століття. НУШ зосереджується на розвитку критичного мислення, креативності, навичок спілкування та співпраці учнів за допомогою інноваційних методів і підходів до навчання.

Однією з важливих складових НУШ є оцінювання навчальних досягнень учнів. Формувальне оцінювання спрямоване на покращення якості викладання та підвищення результатів освітнього процесу [1]. Оцінка успішності учнів має вирішальне значення для моніторингу та оцінки ефективності нових навчальних програм та методів навчання. Проте, оцінювання навчальних досягнень у НУШ залишається складною та багатогранною проблемою, яка потребує вивчення і вирішення.

Формувальний контроль результатів навчання англійської мови в середній школі стосується процесу оцінювання прогресу та успішності учнів протягом усього їхнього навчального шляху, а не лише наприкінці семестру чи навчального року. Цей тип контролю зосереджений на тому, щоб допомогти учням покращити іншомовні навички і вміння, а також та усунути прогалини у навчанні у процесі самого навчання. Метою формувального контролю є забезпечення постійного зворотного зв'язку між учнем та вчителем, виявлення компетентностей, які потребують вдосконалення, та коригування стратегій викладання для кращого засвоєння знань окремими учнями [2].

У вивченні англійської мови формувальний контроль особливо важливий, оскільки оволодіння мовою є поступовим процесом, який вимагає постійної практики та зворотного зв'язку. Учні повинні постійно розвивати свої попередні знання та навички, щоб прогресувати у вивченні мови.

Здійснення формувального контролю результатів навчальної діяльності з англійської мови у 6 класі ускладнюється тим, що вчителям досить складно знайти ефективні способи і прийоми оцінювання знань та навичок учнів на середньому ступені

вивчення іноземної мови. Якщо упровадження реформи НУШ на початковому ступені навчання дало змогу вчителям іноземної мови набути певного досвіду формувального оцінювання, то формувальне оцінювання на середньому ступені навчання потребує дослідження і впровадження у навчальний процес.

Метою нашого дослідження є розгляд проблем оцінювання навчальних досягнень та дослідження ефективних методів формувального контролю результатів навчання учнів 6 класу з англійської мови з урахуванням індивідуальних потреб та особливостей кожного учня. У процесі дослідження використано аналіз сучасних підходів до формувального контролю з англійської мови у початковій школі, а також вивчення ефективних методів та прийомів, що можуть бути використані для підвищення якості оцінювання результатів вивчення англійської мови учнями 6 класу.

Однією з основних проблем формувального контролю з англійської мови є відсутність чіткого розуміння того, як вимірювати прогрес учнів. Вчителі часто використовують лише традиційні методи оцінювання, такі як тести та оцінювання домашніх завдань, які не завжди об'єктивно відображають рівень знань, навичок та вмінь учнів.

Ще одна проблема полягає у тому, що формувальний контроль може стати додатковим джерелом стресу для учнів, які можуть переживати, що їх постійно оцінюють і критикують. Вчителі повинні бути обережні, щоб не завдавати шкоди учнівській мотивації та самооцінці.

Також може виникати проблема з об'єктивністю оцінювання. Оскільки формувальний контроль проводиться протягом всього процесу навчання, він може здійснюватися частіше і більш детально, ніж оцінювання, що проводиться один раз в кінці семестру чи року. Це може призвести до суб'єктивних оцінок, які залежать від особистих вражень вчителя про учня.

Нарешті, формувальний контроль може бути часозатратним процесом для вчителів, особливо якщо їм потрібно проводити індивідуальні консультації з учнями, виправляти домашні завдання та аналізувати результати оцінювання. Тому важливо мати ефективну систему формувального контролю, яка забезпечує баланс між якістю оцінювання та часовими ресурсами вчителів.

Висновок і перспективи подальших досліджень. Ефективний формувальний контроль у вивченні англійської мови повинен включати різні види оцінювання, такі як тести, завдання та обговорення в класі, і повинен бути адаптований до індивідуальних потреб кожного учня. Вчителі повинні надавати конструктивний зворотний зв'язок, який висвітлює як сильні сторони, так і ті, які потребують вдосконалення, і працювати зі учнями над розробкою стратегій вирішення навальних проблем. Забезпечуючи постійну підтримку та зворотний зв'язок, формувальний контроль може допомогти учням стати компетентними у вивченні і володінні англійською мовою. Перспективи дослідження вбачаємо в розробці опитування вчителів англійської мови стосовно форм і прийомів формувального оцінювання, які вони використовують у своїй професійній діяльності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Степанова-Камиш А. Формувальне оцінювання: про його інструменти та користь. URL: <https://nus.org.ua/articles/formuvalne-otsinyuvannya-pro-jogo-instrumenty-ta-koryst-vid-pedagogyni-z-kanady/> (дата звернення: 13.04.2023).
2. Підгорна О., Береговська Т. Що таке формувальне оцінювання, чому воно потрібне учням і які основні виклики. URL: <https://nus.org.ua/view/shho-take-formuvalne-otsinyuvannya-chomu-vono-potribne-uchnyam-i-yaki-osnovni-vyklyky/> (дата звернення: 13.04.2023).

Кузицька Я. М.

група Англ-240

Волинський національний університет імені Лесі Українки
Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Шелудченко С. Б.

ОНЛАЙН-ПЛАТФОРМИ ДЛЯ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ З РІЗНИМИ ТИПАМИ ПАМ'ЯТІ, СПРИЙНЯТТЯ ТА ОБРОБКИ ІНФОРМАЦІЇ

Сектор освіти стрімко розвивається і є однією з найбільш інноваційних галузей. Він відіграє вирішальну роль у створенні інноваційного середовища. Інновації в освіті здебільшого зосереджені на інтеграції інформаційних технологій у навчальний процес, а також впровадженні електронних та дистанційних компонентів навчання. Вибираючи платформу для дистанційного чи електронного навчання, важливо окреслити конкретні цілі та стратегії, щоб визначити, яка платформа найкраще підійде для запланованої мети. Кожна платформа має унікальні функції та можливості, які слід враховувати, щоб забезпечити її відповідність бажаним результатам [1].

Упровадження онлайн-платформ у навчання може бути дуже корисним для студентів з різними типами сприйняття, оскільки вони забезпечують різноманітний досвід навчання та адаптації, що відповідають індивідуальним потребам кожного. Для студентів з вадами зору онлайн-платформи можуть надавати аудіоописи, транскрипції та альтернативний текст для зображень. Окрім того, вони можуть створювати дії, які зосереджені на слуховому або тактильному навчанні. Студенти з вадами слуху також можуть скористатися онлайн-ресурсами, які мають субтитри та стенограми для аудіозаписів та відео. Для студентів з розладом аутистичного спектру онлайн-платформи пропонують чіткі інструкції, наочні посібники та структуроване навчальне середовище. Також такі платформи можуть створювати дії, які зосереджуються на сенсорній інтеграції та надають можливості для повторення та закріплення.

При використанні онлайн-платформ, додатків, ресурсів та конструкторів завдань необхідно брати до уваги види сприймання та види пам'яті, адже це впливає на спосіб, яким студенти взаємодіють з онлайн-платформами та які результати вони досягають в навчанні.

Виокремлюють декілька типів пам'яті, які відрізняються за тривалістю збереження інформації:

- Сенсорна пам'ять дозволяє людині орієнтуватися в оточенні, але зберігає інформацію лише протягом 0,2-0,5 секунди.

- Короткочасна пам'ять забезпечує збереження одноразової інформації на короткий проміжок часу, який може становити від кількох секунд до хвилини.
- Довготривала пам'ять дозволяє зберігати інформацію на довгий час.
- Оперативна пам'ять є необхідною для виконання певної діяльності в конкретний момент часу [5].

Також важливо розумітися на видах сприймання інформації. Виділяють наступні види:

1. Візуальне сприймання. Представники цієї групи найкраще сприймають інформацію, що подається у вигляді картинок, графіків або діаграм. Згадуючи щось, представники цієї групи малюють в голові зображення. У них завжди багато зошитів і листків, на яких записані важливі нюанси. Структурування та належне оформлення інформації – найкращі інструменти візуалів.

2. Аудіальне сприймання. Люди, які використовують цей вид сприймання, найбільше запам'ятовують інформацію, коли вони слухають її у вигляді аудіозаписів, відео або лекцій.

3. Кінестетичне сприймання. Люди з таким видом сприймання найбільше запам'ятовують інформацію, коли вони можуть її відчувати у вигляді рухів, дотику або практичного досвіду.

4. Дигітальне сприймання. Це сприймання характерне для людей-логіків, оскільки матеріал для цих студентів краще пояснювати за допомогою цифр, схем, ланцюжків, аналізу та причинно-наслідкових зв'язків. Поки такий студент не зрозуміє суть того чи іншого правила, ніякі картинки або пояснення йому не допоможуть [4], [6].

Взаємозв'язок між видами сприймання та видами пам'яті може впливати на те, як студенти взаємодіють з онлайн додатками. Наприклад, студенти, які використовують візуальне сприймання та довготривалу пам'ять, можуть добре запам'ятовувати інформацію, яку вони бачать на екрані. Студенти, які використовують аудіальне сприймання та короткочасну пам'ять, можуть краще запам'ятовувати інформацію, яку вони чують, проте вони можуть потребувати повторення, щоб запам'ятати цю інформацію.

Прикладом платформи, яка може бути включена в навчальний процес і яка містить завдання та тести на різні види сприймання та запам'ятовування є Kahoot, платформа для навчання, що дозволяє проводити інтерактивні заняття та тестування знань студентів в режимі онлайн. До неї можна отримати доступ через веб-браузер або мобільний додаток.

Ця платформа конструює завдання та пропонує два способи проведення тестування: "Віртуальний клас", де викладач може провести тест разом із студентами в аудиторії, показуючи питання та варіанти відповідей на екрані проектора, а студенти відповідають зі своїх мобільних телефонів або комп'ютерів, та "Самостійне навчання", де студенти проходять тестування самостійно на своїх комп'ютерах або смартфонах. Викладач може встановити дату та час, коли тест буде доступним для студентів [2].

Kahoot пропонує наступні види завдань:

- вікторина
- гра з перемішаними відповідями
- обговорення
- опитування [3].

Ось декілька корисних функцій Kahoot для студентів:

- Візуальне та слухове заохочення: Kahoot використовує графіку, зображення та звуки для створення більш візуального досвіду, що може бути корисним для студентів, які краще сприймають інформацію за допомогою зору та слуху.

- Різноманітність: Kahoot пропонує багатоманітні види завдань, що є перевагою для студентів, оскільки кожен має свій тип пам'яті і сприймання. До прикладу гравці можуть брати участь у декількох вікторинах, щоб краще засвоїти інформацію та зберегти в пам'яті. Це може бути особливо корисним для людей з короткочасною пам'яттю, які можуть забувати матеріал, якщо вони не повторюють її достатньо часто. До того ж, завдання вирішуються через взаємодію з екраном, що є особливо важливим для студентів з кінестетичним видом сприймання, адже вони використовують тачпад або мишу для вибору відповіді.

- Конкуренція: Kahoot використовує конкурентну гру, де студенти можуть боротися за першість, що може бути корисним для студентів, які краще працюють, коли їхні мізки стимулюються змаганням.

Отже, інтеграція сучасних цифрових технологій в освіту відіграє вирішальну роль у просуванні освітнього процесу та суспільства в цілому. Проте вкрай важливо забезпечити, щоб діджиталізація освіти відповідала професійним запитам майбутніх фахівців і не ставала просто відпочинком. Цифрові технології, а саме онлайн-платформи, мають слугувати додатковими інструментами для підвищення академічної успішності та стимулювання цікавості студентів до предмету шляхом використання електронних пристроїв та набуття цінних навичок з предмету, що вивчається за допомогою платформ та конструкторів завдань.

ЛІТЕРАТУРА

1. Пехник А. В. Платформи для організації дистанційного навчання – [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle>
2. Використання платформи «Kahoot» для дистанційного навчання – [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://vseosvita.ua/library/vykorystannia-platforny-kahoot-dlia-dystantsiinoho-navchannia-568951.html>
3. Онлайн-платформа навчання Kahoot – [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://samoosvita.in.ua/onlayn-platforna-navchannya-kahoot/>
4. Визначаємо тип сприйняття інформації дитиною | Агентство "Аспект" – [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://aspect.ua/ukr/blog/porady/audial-vizual-kinestet-abo-digital>
5. Типи та види пам'яті – [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://ukrubekaz.wordpress.com>
6. Типи сприйняття – [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://podskazok.net/ua/psykholohiia/typy-spryiniattia.html>

Кухарук Х.А.

група мСОАМ-12

Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка

Науковий керівник – канд. пед. наук, доцент Дацків О.П.

ЗВОРТНИЙ ЗВ'ЯЗОК У ФОРМУВАЛЬНОМУ ОЦІНЮВАННІ ВМІНЬ ГОВОРІННЯ МАЙБУТНІХ ЖУРНАЛІСТІВ

Ефективна іншомовна комунікація є важливою у багатьох сферах, в тому числі і журналістиці. Представники цієї професії повинні вміти ставити запитання, уточнювати інформацію, чітко й точно її передавати. Крім того, журналісти часто беруть участь в інтерв'ю, панельних дискусіях і публічних виступах. Усі перелічені види діяльності вимагають добре розвинутих навичок говоріння англійською мовою. Саме тому під час підготовки студентів цієї спеціальності важливо особливу увагу відводити зворотному зв'язку, що допоможе їм розвинути свої навички та збільшить шанси на успіх у вибраній сфері.

Мета дослідження полягає у з'ясуванні ролі зворотного зв'язку як одного з елементів формувального оцінювання говоріння англійською мовою майбутніх журналістів.

Оцінювання може вимірювати результат (підсумкове) або воно може зосереджуватися на процесі навчання (формувальне). Формувальне оцінювання проводиться протягом усього курсу, щоб оцінити поточну ефективність навчання [1, с. 2].

Оцінювання говоріння передбачає врахування багатьох аспектів: розуміння сказаного, вимови (продукування звуків, наголос, інтонація), граматики, лексики, прагматики (вміння досягати комунікативних цілей у конкретних ситуаціях, добирати відповідний ступінь формальності). Викладач може скористатися готовою рубрикою для оцінювання говоріння. Проте для формувального оцінювання більше підходять критерії, розроблені викладачем, адже лише так можна надати конструктивний зворотний зв'язок. Він полягає в отриманні студентами детальної інформації щодо говоріння, а не загальних коментарів, поясненні аспектів, які потрібно покращити, та наданні чітких відомостей про кроки, які можуть зробити студенти для покращення своїх навичок та вмінь. Зворотний зв'язок також повинен бути зрозумілим для студентів.

Зворотний зв'язок є одним з ключових елементів формувального оцінювання. Його використання має вагомі переваги: удосконалення навичок та вмінь усного мовлення, розвиток самосвідомості та забезпечення більш відповідального підходу до говоріння [2; 3]. Окрім цього, надання ефективного зворотного зв'язку може покращити довіру і зв'язок між студентами і викладачем та створити позитивну атмосферу для навчання.

Окрім надання зворотного зв'язку студентам, також важливо залучати студентів до цього процесу. Це можна зробити за допомогою взаємного оцінювання, коли студенти оцінюють один одного, або у формі самооцінювання, коли вони аналізують свою відповідь та визначають аспекти, які потрібно вдосконалити. При наданні регулярного якісного зворотного зв'язку студент сам починає контролювати і аналізувати власне говоріння. Залучення студентів до надання зворотного зв'язку іншим студентам групи або самооцінювання впливає на їхню автономність, адже починає здійснюватися процес саморефлексії та самостійно визначаються напрями подальшої роботи над певними

навичками та вміннями.

Таким чином, ефективний зворотний зв'язок має вирішальне значення у формуальному оцінюванні говоріння майбутніх журналістів. Надання конструктивної критики, сприяння саморефлексії та посилення мотивації сприяє розвитку студентів. Впроваджуючи ефективні стратегії зворотного зв'язку, викладачі можуть підтримати майбутніх журналістів у розвитку навичок та вмінь спілкування іноземною мовою і підготувати їх до успішної кар'єри у сфері журналістики. Перспектива подальшого дослідження полягає у вивченні цифрових інструментів для оптимізації формуального оцінювання говоріння майбутніх журналістів, в тому числі для здійснення зворотного зв'язку.

ЛІТЕРАТУРА

1. Assessment for Learning: 10 research-based principles to guide classroom practice, Assessment Reform Group. 2002. 3 p. URL: <https://www.storre.stir.ac.uk/bitstream/1893/32458/1/Assessment%20for%20learning%2010%20principles%202002.pdf> (дата звернення: 15.04.2023)
2. Black P., Wiliam D. Developing the theory of formative assessment. 2009. 40 p.
3. Florin M. Assessing English Language Learners in the Content Areas. A Research-into-Practice Guide for Educators. The University of Michigan Press. 2010. 191 p.

Левицька Х. М.

група 8.0352-2 а-з

Запорізький національний університет

Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Залужна М. В.

БІОЛОГІЧНА ТЕРМІНОЛОГІЯ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Важливою складовою різних наук є термінологія. Наука являє собою мислення, яке будується на дослідження та, відповідно, має закріплюватись термінами, тобто завершувати етап дослідження [1, с. 232-233]. Основною частиною розвитку термінології є становлення певних загальномовних норм, спрямованих на покращення розуміння між науковцями, а також організація спеціальних систем, що спрощують пошук необхідної інформації [2, с. 5]. Наукову термінологічну лексику раніше відносили до периферії загальнолітературної мови, проте вона займає дедалі важливіші позиції у мовленні наукової спільноти та професійних груп [2, с. 6].

Існує багато визначень поняття «термін». Найбільш розповсюдженим є таке: терміни – це слова конкретного значення, які точно виражають поняття та назви речей [2, с. 8]. Термін – це професійне слово або словосполучення, що виражає відповідне значення та співіснує з специфічними поняттями у галузях науки. За М. М. Глушко, термін містить чітке тлумачення понять, відповідності предметів завдяки однозначності відповідної системи [3, с. 225].

Відмінності термінів від інших слів визначає їхнє особливе значення та сфера вживання, що здебільшого складають наукові, фахові галузі. При аналізі спеціалізованих термінів часто виявляється, що вони вживаються одночасно в різних наукових галузях через відмінності термінів за ступенем спеціалізації їх значення. Згідно з цією

класифікацією терміни поділяють на три групи:

1. Загальнонаукові терміни, які використовуються у більшості галузей. У межах певної термінології вони можуть деталізувати своє значення. Це загальна термінологія.
2. Терміни, які характеризуються застосуванням у кількох подібних чи суміжних галузях, тобто міжгалузеві.
3. Вузькогалузеві терміни, ті які використовують тільки у певній науковій галузі [4, с. 22].

Біологія належить до циклу природничих наук, об'єктом її вивчення є природа, об'єкти людської практики і пізнання, тобто увесь світ [5, с. 48]. До її оформлення в окрему науку наукові знання про тваринний та рослинний світи відбивали ботанічна та зоологічна терміносистеми. Більшість біологічних термінів, котрі позначають одні і ті ж поняття, з'явилися у різний час, через пошуки універсального поняття. Це слугувало розвитку термінів-синонімів [5, с. 48]. З'єднання всіх існуючих термінів у єдину систему призвело до розуміння живої природи як єдиного цілісного світу. У 1802 р. Г. Р. Тревіранус і Ж. Б. Ламарк запропонували термін *biology* (*bios* -життя, *logos* – наука) як назву для сукупності наук про живу природу. До терміну «біологія» дотичним є поняття «природознавство», яке включає науки про живу природу, які вивчають перетворення неживої й живої природи, будову, властивості [5, с. 48]. Проте природознавство включає інші науки (фізика, математика, астрономія, хімія, геологія, біологія, медицина та ін.).

Біологія та природознавство передбачають вивчення або відкриття нових законів живої природи [5, с. 48], формулювання яких передбачає вживання термінологічної лексики. Розглянемо деяку біологічну термінологію в англійській мові, яка потрібна для розуміння даної галузі: *evolutionary biology* — еволюційна біологія, *organismal* — біологія організмів, *bioecology* — біоекологія, *bionomics* — екологія, *biotechnology* — біотехнологія, *evolutionary* — еволюційна біологія, *cellular* — клітинна біологія, *abiotic* — абіотичний, *biotic* — біотичний, *adaptation* — адаптація, пристосування, *human* — біологія людини, *botany* — ботаніка, *animal husbandry* — тваринництво [6, с. 263—264]. Багатокомпонентні терміни можуть викликати труднощі у розумінні, особливо якщо це вузькогалузєва термінологія. Проте полегшенню сприйняття деяких багатокомпонентних термінів сприяє широке застосування інтернаціональних термінів і терміноелементів греко-латинського походження [7, с. 208].

Термінолексика використовується не лише у вузькоспеціальному фаховому спілкуванні та офіційній документації (зокрема, англійською мовою), але й у публіцистиці, художніх творах та рекламних текстах, навчальній літературі, тобто має багато сфер застосування.

Отже, термін має свою специфіку, він точно та детально розкриває зміст та значення певного фахового поняття. Термінологія біологічної науки в англійській мові становить розгалужену багатогранну систему та є необхідною для правильного розуміння та застосування специфічних понять. Проте, існують деякі труднощі, пов'язані з використанням одного терміну для декількох галузей, що може призводити до неоднозначності, неконкретності та неповної деталізації у значенні.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ритікова Л. Л., Сиротін О. С. Особливості формування біотехнологічної термінології. Вісник Дніпропетровського університету імені А. Нобеля. 2012. №1. С. 232 — 236.
2. Стаховська Н.Ф. Термінознавство : конспект лекцій. Дніпродзержинськ. 2010. 123 с.
3. Борисевич І. П., Ратомська Л. В. Термінознавство та особливості перекладу термінів українською мовою. Вісник Дніпропетровського університету імені А. Нобеля. 2012. №2. С. 224 — 229.
4. Фурт Д. В., Дмитрук Л. А. Термінологія. Навчальний посібник. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2020. 172 с.
5. Симоненко Л. Лексикографічне опрацювання біологічної термінології. Лексикографічний бюлетень : Зб. наук. пр. 2009. №18. С.47 — 54.
6. Волгін С. О., Козолуп М. С, Комар Р. І. Англійська мова для біологів. Навчальний посібник. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2009. 280 с.
7. Сиротін О. С. Особливості структури та перекладу біотехнологічних термінів. Вісник Дніпропетровського університету імені А. Нобеля. 2012. №2. С. 206 — 209.

Мазурчук В.П.

група Англ-240

Волинський національний університет імені Лесі Українки

Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент кафедри практики англійської мови

Шелудченко С. Б.

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК КОМПОНЕНТ ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Сучасні комп'ютерні технології застосовуються у всіх сферах людської діяльності, тому необхідно звернути увагу на їх потенціал під час проведення навчальних занять з англійської мови. Вони дають можливість отримувати доступ до нових джерел інформації, покращують продуктивність самостійної роботи, надають перспективи для творчості, розвитку та зміцнення професійних навичок, а також дозволяють використовувати нові принципи і методи навчання. Недавні дослідження показали, що навчальні заклади, котрі широко практикували впровадження комп'ютерів у навчальний процес, мали більш ефективні результати, порівняно зі школами, що дотримувались традиційних методів навчання [1].

В методиці викладання англійської мови використанню ІТ приділяють увагу з початку 80-х років ХХ ст. Даному питанню присвячено чимала кількість наукових досліджень. Зокрема, Ю.В.Горошко, Ю.О.Жук, В.І.Загвязинський та С.А.Раков розглянули теоретичні аспекти використання ІТ у навчальному процесі. У свою чергу, проблема упровадження ІТ в освітній процес навчальних закладів знайшла своє відображення у працях В.Бикова та М.Кадемїї.

Слід виділити кілька переваг комп'ютерного навчання англійської мови:

1. Забезпечення сприятливої атмосфери та збільшення мотивації для вивчення англійської мови.

2. Більший ступінь інтерактивності порівняно з класним навчанням, здатність вибирати власний темп та рівень завдань відповідно до індивідуальних потреб.

3. Технічні переваги комп'ютерного навчання англійської мови включають можливість технічного перекладу, використання засобів для перевірки граматики та правопису, а також використання мультимедіа та інтерактивного відео для покращення навичок мовлення. Графічні можливості комп'ютера підсилюють візуальний ефект навчання.

4. Підвищення професійного рівня вчителів [2].

Незважаючи на усі переваги комп'ютерного навчання англійської мови, його потенціал не використовується повністю через проблеми, пов'язані з відносною новизною цього методу. Серед них – погана оснащеність шкіл сучасною технікою та недостатня якість програмного забезпечення, оскільки відсутні чіткі стандарти і критерії оцінки ефективності.

За допомогою різноманітних засобів інформаційних технологій можна:

- Проводити поточні та підсумкові контрольні роботи.
- Використовувати педагогічні програмні засоби для введення нового словникового чи граматичного матеріалу у випадках, коли учні мають певні труднощі.
- Використовувати засоби програмного забезпечення, такі як довідники, словники та програми перевірки орфографії, для самостійного виконання учнями творчих завдань, перекладів для дому, аналітичного читання та інших робіт, а також для створення тестів вчителем.

• Використовувати телекомунікації, зокрема для самостійного виконання завдань та спільних проєктів з англійської мови та інших предметів, переважно в позаурочний час.

У сучасних умовах відповідність рівню розвитку науки і техніки є важливою складовою педагогічної майстерності вчителя. Зокрема, інформаційні технології – «це система методів, процесів та способів використання обчислювальної техніки і систем зв'язку для створення, збору, передачі, пошуку, оброблення та поширення інформації з метою ефективної організації діяльності людей» [3]. Інформаційними технологіями, як правило, є такі технічні засоби, як аудіо, відео, комп'ютер, Інтернет.

Сьогодні методичним стандартом навчання мови є комунікативно-орієнтована методика, яка максимально наближена до реальних умов спілкування. Однак, забезпечення умов для реалізації цього методу в школі є досить складним завданням. Поява комп'ютера принесла нові, більш ефективні способи розв'язання цієї проблеми. Багато авторів, які вивчають це питання, відзначають, що комп'ютер є найбільш доцільним засобом навчання іноземної мови, метою якого є інтерактивне спілкування.

Інтерактивне навчання є інноваційною технологією, яка зараз користується великою популярністю серед вчителів іноземних мов. Це вид навчально-пізнавальної діяльності, який знаходить своє відображення у формі діалогу. Застосування різноманітних навчальних комп'ютерних програм дозволяє реалізувати цілий комплекс методичних, педагогічних, дидактичних та психологічних принципів, що робить процес навчання цікавішим.

У навчанні іноземної мови широкого застосування набули мультимедіа, тобто

«сукупність комп'ютерних технологій, в якій одночасно використовується кілька інформаційних середовищ: графіка, текст, відео, фотографія, анімація, звукові ефекти, високоякісний звуковий супровід». Найбільшого поширення набули презентації, створені за допомогою програми *Power Point*. Проектна діяльність на уроках іноземної мови є важливим компонентом використання інформаційних технологій. «Метод проектів передбачає певну сукупність навчально-пізнавальних прийомів, що дозволяють вирішити певну проблему під час самостійних дій з обов'язковою презентацією результатів» [4].

Отже, використання інформаційних технологій при проведенні навчальних занять створює унікальні перспективи для вивчення іноземної мови. Новітні комп'ютерні програми пропонують безліч можливостей для вдосконалення мовленнєвих навичок учнів, а також стають незамінним помічником у роботі вчителя. Таким чином, впровадження інформаційних технологій сприяє досягненню головної мети модернізації освіти – забезпечення гармонійного розвитку особистості, яка орієнтується в інформаційному просторі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Jackson J. Language and intercultural communication P.58.
2. Reinders, H. —Twenty ideas for using mobile phones in the language classroom. English Teaching Forum, 2010 P. 21-23.
3. Плєскач В.Л. Інформаційні системи і технології на підприємствах: підручник /В.Л. Плєскач, Т.Г. Затонацька К.: Знання, 2011. —с.718.
4. Polat E.S. The method of projects in foreign language lessons. Foreign languages at school, 2000. No. 2, 3.

Марухняк О.І.

група мСОАМ-12

Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка

Науковий керівник – канд. пед. наук, доцент Дацків О.П.

ДИДАКТИЧНА ГРА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ЛЕКСИЧНИХ НАВИЧОК УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Сьогодні ми переживаємо зміни у всіх сферах життя, які не могли не торкнутися і освітньої галузі. Прийшло усвідомлення того, що дітей треба навчати по-новому, що перевірені століттями методи навчання та виховання не дозволяють забезпечити успішну адаптацію випускників до життя в сучасному суспільстві.

Як наслідок, у 21-ому столітті великої популярності набуває діяльнісний підхід, який спрямований на розвиток навичок та вмінь учнів, застосування здобутих знань у практичних ситуаціях, пошук шляхів інтеграції до соціокультурного та природного середовища [1, с.4]. Вищезазначений підхід знаходить своє практичне призначення і в процесі навчання іноземної мови, а саме під час формування іншомовної лексичної компетентності.

Добре відомо, що процес навчання здійснюється не тільки з використанням методів, а й технологій та засобів. У сучасних умовах найпоширенішого використання

здобула ігрова технологія, суть якої полягає в тому, що вона спрямовує інтелектуальні сили учнів в одне русло і створює всі необхідні умови для пошуку рішень до нестандартних завдань.

Ігрове навчання має на меті створити комфортні умови для навчання, за яких кожен учень зможе відчувати свою успішність та інтелектуальну спроможність. Одним із засобів даної технології є дидактична гра, що є дієвою формою комунікативного методу навчання. Ігрова діяльність на заняттях англійської мови в школі безперечно сприяє ефективності формування лексичної компетентності. Її дієвість пояснюється віковими особливостями молодших школярів, яким найлегше запам'ятовувати нові лексичні одиниці у грі. Варто підкреслити, що дидактична гра дає можливість організувати цілеспрямовану мовленнєву комунікативну діяльність школярів, які постійно взаємодіють між собою в процесі гри, забезпечуючи тренування й активізацію навичок та вмій взаємодії під час обміну інформацією.

Під час гри молодший школяр на підсвідомому рівні, без сильного напруження засвоює і закріплює надзвичайно багатий лексичний матеріал. Гра створює належні умови, за яких іноземні слова засвоюються учнями непомітно за рахунок частого повторення. Вона обов'язково має бути цікавою, простою, доступною для розуміння, але і насиченою лексико-граматичними та фонетичними елементами заради досягнення освітніх цілей.

Вчитель іноземної мови повинен уміти коректно організувати процес проведення гри для того, щоб кожен учень був залучений в процес гри і в нього, відповідно, пробудився інтерес до цієї діяльності та активності. При підборі інтерактивної гри необхідно врахувати такі аспекти:

- відповідність темі уроку;
- врахування можливостей дітей;
- поступове ускладнення;
- мотивація учнів до отримання знань.

Інтерактивні ігри для вивчення англійської мови вчитель може знайти в Інтернеті [2; 3], або створити з допомогою онлайн-додатків. Прикладами онлайн-додатків для створення дидактичних ігор є такі ресурси, як *Bamboozle*, *Wordwall* та *Kahoot*, які подобаються учням і водночас забезпечують можливість для вчителя подавати лексичний матеріал в ігровій формі, тренувати у вживанні нової лексики та автоматизувати її використання у різних ситуаціях.

Окрім ресурсів, згаданих вище, варто відмітити *Quizlet* та *Quizizz*, що слугують інструментами створення навчальних презентацій для ілюстрування лексичної одиниці у вигляді картинки чи фото. Такі презентації найбільш ефективно сприймаються молодшими школярами, у яких на даному етапі переважає наочно-образний тип мислення. Ще однією перевагою є створення вікторин, які є легкими у використанні і дають можливість швидко перевірити рівень сформованості лексичних навичок з певної теми.

Поширений у використанні ресурс *Liveworksheets* також пропонує скористатись наявними розробками та створити нові, тоді як *LearningApps* може слугувати аналогом до *Kahoot*, адже учні також можуть брати участь у грі разом.

Перелічені вище ресурси для створення дидактичних ігор можуть бути застосовані

на всіх етапах розвитку лексичної компетентності, починаючи від ознайомлення з лексичними одиницями і до їх використання в комунікативній діяльності.

Отже, дидактична лексична гра є ефективним засобом, що допомагає сформувати базові мовні навички в молодших школярів і поступово перейти до активного спілкування. Обираючи інтерактивні ресурси і самі ігри необхідно враховувати вік учнів, їхні можливості, щоб вивчення матеріалу не здавалось непосильним і щоб вони отримували мотивацію для подальшого опанування іноземної мови. Крім зазначених вище дидактичних переваг дидактична гра несе в собі психологічну і соціальну цінність, адже сприяє побудові дружніх стосунків між учнями. Використовуючи ігри вчителю вдається зблизити учнів, а також непомітно зацікавити дітей новою інформацією та подати лексичний матеріал простим, зрозумілим і водночас креативним способом, що узгоджується з вимогами сучасної освіти.

ЛІТЕРАТУРА

1. Григор'єва Н.Д. Діяльнісний підхід і ігрові методи навчання в умовах Нової української школи. Київ: НВК «Домінанта», 2019. 36 с. (дата звернення: 12.04.2023).
2. Ігри для вивчення англійської мови / Teaching.Info. URL: <http://teacheng.info/games> (дата звернення: 12.04.2023).
3. Он-лайн ігри з англійської мови / Центр розважальної англійської Step up. URL: http://www.stepup.com.ua/english_online_games.html (дата звернення: 12.04.2023).

Мельник Д. О.

група мСОАМ –12

Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка

Науковий керівник – канд. пед. наук, доцент Левчик Н. С.

THE ROLE OF GRAMMAR COMPETENCE IN FOREIGN LANGUAGE LEARNING

Nowadays knowledge of foreign languages plays an important role in our society. The world has become more international and interdependent in modern times. New technologies show a tendency to make people work in close contact worldwide. As relations with countries have grown deeper, the need for foreign languages has also intensified. The process of learning a foreign language consists of refining language skills such as speaking, listening, writing, reading etc. However, many pedagogues put great emphasis on the importance of grammar recognition.

Among many scholars that have devoted their research to the field of teaching grammar methodology, we can highlight such names as O. Vovk, O. Kozakevych, V. Luchkevych, L. Orlovska, N. Serdyuk, N. Stetsenko and others. They prove that grammar competence plays an important role while building foreign language communicative competence as soon as it is formed by understanding and using grammar structures and patterns in the target language. Also, I. Androsova, E. Holoborodko, E. Passov, M. Penteliuk, L. Pokushalova, O. Pometun, V. Redko, O. Tarnapolskyi, A. Shchekhlova have made a significant contribution to the study of modern methods and innovative approaches to foreign language teaching. However, the problem of the importance of grammar competence in foreign language learning is still on the agenda of various methodologists and educators.

Our study aims to determine common characteristics of the role of grammar competence in the process of foreign language learning, to analyse the principles of accomplishment of the aforementioned skill and to outline central learning methods of enhancing grammar competence.

The Dictionary of Linguistic Terms by E. Krotevych offers such a definition of the term "grammar". Grammar is a system of objectively valid rules for the formation of word forms and word combinations in a sentence that organise a speech. Since language is a means of reflecting reality, grammar reflects the objective relations and connections between objects and phenomena of the world around us. [5]

According to S. Nikolaieva grammar competence is the ability of a person to formulate their oral and written statements correctly and to understand the grammatical construction of other people's speech, based on a complex and dynamic interaction of relevant knowledge and skills and grammatical awareness. [6.]

Having a good lexicon is not enough for meeting learners' needs in terms of communication space. In the view of S. Thornbury grammar competence is the level of mastery of the basic code of the language, i.e., its grammar rules, word formation, sentence structure and vocabulary. [2]

O. Vovk states that grammatical competence involves the following characteristics:

a) systematic knowledge of lexical, morphological, syntactic, phonetic and orthographic aspects of the language to understand and construct meaningful and coherent statements;

b) mastery of grammatical concepts, as well as the means of expressing grammatical categories;

c) knowledge of the stylistic features of the foreign language being studied; d) authenticity of the use of a foreign language;

e) skills and abilities to adequately use grammatical phenomena in speech activity in various communication situations to solve communicative tasks. [3]

Based on several studies we may come to a common conclusion that many scholars agree that grammar competence plays a crucial role in foreign language learning as it helps to recognise and utilise various grammatical structures and rules of a language in both oral and written communication, as it enables learners to transmit their thoughts and ideas in a clear and structured manner. Without basic grammar knowledge, it may be difficult for learners to produce any comprehensible structured sentence and express their ideas effectively i. e. incorrect word order, verb tense or agreement errors can change the meaning of a sentence, making it difficult for others to understand. Here are some aspects that grammar competence can have a great impact on while learning foreign languages:

- Comprehension: Grammar competence allows learners to understand and interpret the meaning of what is read; decode what they read and make connections between what they read and what they already know;
- Production: Grammar competence is also essential for producing grammatically correct ideas. When learners have a good understanding of grammar, they can produce more complex and sophisticated flows of thought that bear the intended meaning;
- Fluency: Knowing grammar rules can help learners produce sentences more quickly and efficiently. This can lead to improved fluency in speaking and writing;
- Accuracy: Grammar competence is essential for accuracy in communication. A lack of grammar knowledge can lead to errors that may distort the intended meaning of a message;
- Confidence: Having a good understanding of grammar can also boost learners' confidence in

their language skills. They may feel more comfortable expressing themselves in a foreign language if they are confident in their ability to use the correct grammar.

So, grammar competence is indeed a crucial component of foreign language learning. It allows learners to comprehend, produce, and communicate effectively in the target language, leading to improved fluency, accuracy, and confidence.

O. Kasatkina suggests that to ensure and achieve success in the process of grammar competence development, it is necessary to adhere to the following principles: [4]

- the principle of taking into account students' psychological characteristics;
- the principle of the communicative nature of teaching;
- the principle of accessibility;
- the principle of gradual formation of foreign language knowledge, skills and abilities;
- the principle of interdisciplinary interconnection and interdependence of different components in the system of students' education;
- the principle of personality-oriented direction.
- the principle of a socio-cultural system of exercises that contain problematic tasks of cultural studies that encourage students to engage in a dialogue with representatives of other cultures.

To sum up, based on the presented data we can make an assumption that grammar competence has a significant role in foreign language learning. As soon as it is formed by understanding and using grammar structures and patterns in the target language, it is a key component of communicative competence development. The way of its presentation can influence students' level of quality of grammar skills. A great vocabulary stock in conjunction with grammar competence allows students to move to a higher level of proficiency in a foreign language.

REFERENCES

1. Вовк О.І. Формування граматичної компетенції студентів-філологів у процесі оволодіння англійською мовою. Вісник ЛНПУ ім. Т. Шевченка. 2007. № 20 (136). С. 20–24.
2. Касаткіна О. В. До питання розвитку граматичних компетентностей на заняттях іноземної мови. Вісник ЖДУ. 2021 №59 С. 52–55.
3. Кротевич Є. В., Родзевич Н. С. Словник лінгвістичних термінів. Київ : Академія наук УРСР, 1957. 390 с.
4. Ніколаєва С. Ю. 6. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах : підручник. 2-ге вид. Київ : Ленвіт, 2002. 328 с.
5. Norris N. The trouble with competence. Cambridge Journal of Education. 1991. Vol. 21. № 3. P. 337–344.
6. Thornbury S. Uncovering Grammar New Edition (Anglais) Broché, 2005. 454 p.

EUPHEMISMS AS A SOURCE OF SYNONYMY IN THE MODERN ENGLISH LANGUAGE (ON THE MATERIAL OF JOE BIDEN'S POLITICAL SPEECHES)

A euphemism is a polite word or expression that is used to refer to things which people may find upsetting or embarrassing to talk about, for example sex, the human body, or death [3].

Euphemisms are widely used in the political speeches of various politicians, in particular Joe Biden. Political speeches are a means of solving current problems in the country, reaching consensus and uniting people who have common values. However, one of the main functions of this discourse is instrumental – struggle for power and its preservation, which is closely related to influencing the audience through linguistic means at various levels [4]. Euphemisms play a decisive role, and are used as a source of synonymy in the speeches of the President of the United States, in order to smooth the corners, to choose an appropriate and apt phrase that will not be offensive to any citizen.

V. Pavlutska claims that the function of persuasion is political propaganda, one of the most important functions of political discourse. The speeches of politicians are focused on the consciousness of the public, and political discourse is a very dangerous means of influence, since it is primarily aimed at forming the necessary opinions and views of the authorities in society [5, p. 65].

Euphemism is necessary for effective conflict-free communication, especially in a country like the USA. Leaders in the USA are quite sensitive and harsh towards negative expressions in political speeches. For example, using political euphemisms, such as –undernourishment‖ instead of –starvation‖; the –building up of labor reserves‖ instead of –unemployment‖ allows to completely mask facts that are inconvenient for publication. In this way, the President wants to somewhat hide the real situation, to show it as not so terrible as it is.

–Joe Biden's speech in the Verkhovna Rada: full version‖ and –Remarks by Vice President Joe Biden to The Ukrainian Rada‖ is a speech of the USA President to Ukrainian politicians, which is full of euphemisms as a source of synonymy. Joe Biden used phrase –diverse people‖ instead of –multi-racial‖ in order to very correctly emphasize the diversity of nations that inhabit the USA [1].

The president also uses the political euphemism –Ukrainian Americans‖, not only in this particular speech, but very widely. It is one of the euphemisms that directly exclude ethnicity. In his speeches, he performs a unifying mission, again emphasizing the multi-ethnicity of his citizens, as well as their unconditional equality [2].

Joe Biden used the euphemism –military leaders and clergy‖ to avoid gender discrimination. It is worth noting that the president very often uses euphemisms as synonyms for words to avoid issues of gender inequality, as this issue is acutely perceived by society [2]. The president often uses the word –loss‖ instead of –death‖ to make his speeches less subjective, emotionally biased, or overly sympathetic [1].

Joe Biden very aptly chooses synonyms, which can be considered euphemisms, in many speeches. So, after analyzing his speeches to his citizens, American and world politicians, we can cite the following examples that perfectly show the versatility of the president's speech. –Climate crisis‖ – the term which is used by the president to refer to the urgent need for action to

address global warming and climate change. It can be called –catastrophell, but Biden used to make language more comfortable to listeners. –Freedom to choosell is another example of euphemism Biden used referring to a woman’s right to choose whether to have an abortion or not, rather than using the controversial term –pro-choiceell. –Affordable housingll – Biden’s euphemism for government-subsidized or public housing, which may be seen as a more positive or neutral term. The president’s speeches used to be in formal style avoiding usage of vulgarisms. –Collateral damageell – the phrase which is often used in the context of military operations to refer to unintended civilian casualties. –Special interestsll is really often used by Joe Biden to refer to groups or individuals with particular political or economic interests, more often in a negative connotation [6].

He also impeccably chooses worthy words about his opponents and the former government, aptly presenting the content in a light and non-offensive manner. –The previous administrationll is the euphemism which Biden uses often to refer to the Trump administration without explicitly mentioning Trump’s name. –Undocumented immigrantsll is used instead the term "illegal immigrantsll, which some consider to be dehumanizing. –End of life planningll is a euphemism for discussing end-of-life care and making decisions about medical treatment at the end of someone's life, which is used in a lot of president’s speeches to Americans [6].

So we can conclude that the president widely uses euphemisms for various reasons. The most common are: to avoid the gender issue, to replace concepts of multiracialism which is a hot issue in the USA, to smooth out unpleasant things that can adversely affect public opinion; to make the speech more acceptable and sweeter for the society; to avoid offensive words and bias in speech. President Joe Biden uses euphemisms in political speeches regarding Ukraine to use synonyms to smooth out and put real affairs in Ukraine, military achievements, and international politics in a better light.

REFERENCES

1. Виступ Джо Байдена у Верховній Раді. URL: <https://kr.ua/politics/521635-vystuplenye-dzho-baidena-v-verkhovnoi-rade> (дата звернення: 14.04.2023)
2. Коваль М., Скребнев Ю. Стилистика англійського мови: учебник. Київ: Вища школа, 1991. 257 с.
3. Пастух Т. А. Лакуни як прояв розбіжностей у мовній картині світу. Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Філологічні науки. 2013. С. 124-128.
4. Collins Online Dictionary. URL: <https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english/euphemism> (дата звернення: 14.04.2023)
5. Remarks by Vice President Joe Biden to The Ukrainian Rada. URL: <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/12/09/remarks-vice-president-joe-biden-ukrainian-rada> (дата звернення: 14.04.2023)
6. Speeches and Remarks of the White House. URL: <https://www.whitehouse.gov/briefing-room/speeches-remarks/> (дата звернення: 14.04.2023)

SIMILE AS A STYLISTIC COLORING OF R. BRADBURY’S NOVEL “SOMETHING WICKED THIS WAY COMES”

The topicality of the chosen research problem is caused by several factors at a time. Firstly, simile belongs to one of the most frequently used and naturally sounding parts of the figurative language. It is easily constructed by speakers and writers as well as easily recognized by listeners and readers. Moreover, it is one of the earliest stylistic devices developed and used in literature. That is why it has been widely studied in modern stylistics. However, there is a continuing need for the examination of simile structure, meaning and function in newly evolved literature periods and styles, its reconsideration, development and application by a certain author. For this reason, we decided to study the role of simile in one of the less known novels by Ray Bradbury, –Something wicked this way comes. It should be noted here, that the name of the novel itself represents allusion on famous W. Shakespeare’s quotation.

Simile is a lexical and syntactic stylistic device constructed for literary texts, which explicitly represents the likeness and similarity between different objects. Traditionally, it involves the comparison of objects corresponding to different areas and domains. It always implies some elements of imagination. Simile has powerful aesthetic effect and allows the writer to design and construct something creative, surprising and unexpected [1].

Typical simile consists of three main components:

- topic or tenor that is the subject described with the help of its means;
- vehicle or image that is the subject to which the tenor is contrasted or compared. It is always combined with a comparison marker such as *like, as, such as, as if, seem, resemble*, etc.;
- similarity and likeness features (the properties commonly shared by the tenor and the image). They can be represented both explicitly or implicitly. In the last case, it is the reader’s task and responsibility to find this similarity in order to reconstruct and enjoy the initial image created by the writer.

Let us consider the simile structure on the basis of the simile taken from the novel –Something wicked this way comes: *The arm was like a cobra weaving, bobbing, swaying, to strike*. As we can see the topic is *‘the arm’* it is compared with the *‘cobra’* that is the vehicle. They are connected with the help of a comparison marker *‘like’*. Their contextual and situational similarity is represented explicitly in terms of the behavior patterns shared by both subjects *‘weaving, bobbing, swaying’*.

R. Bradbury actively uses similes in the analysed novel to create different images. The dominating topics for simile development include:

1) weather conditions (*Somewhere, a storm like a great beast with terrible teeth could not be denied. It blew like milkweed in the breathing dark. Swim around with the carousel where summer, sweet as clover, honey-grass, and wild mint, kept its lovely time*);

2) landscapes (*The sun rose yellow as a lemon*);

3) characters’ appearance (*... eyes fire-crystal, quick, striking like snakes... his smile melt like a white and pink paraffin candy toy. She was as fair as this morning and fresh as tomorrow’s flowers and lovely as any maid. This second man was tall as a lamp post. ... eyes as bright as*

sharp blue stars... Tall as a dead tree in winter. ... with a single eye as open, bright and clear as a drop of summer rain);

4) characters' behavior, emotions, and states (*Jim skimmed like a dark owl after a mouse. Like a weather vane in wild seasons he had tremored this way, wandered that, hesitated upon bright horizons and warm directions, only at last now to tilt and, half sleep-walking, tremble about in the bright brass pull and summer march of music. The man was cold as an albino frog. Dad stricken, looked dismayed, as if caught in a criminal act.*);

5) some basic abstract categories (*Death like a rattle in one hand. Life like candy in the other.*);

6) some material things (*So he paced round and round the huge clock squinting at the yellowed pages as if they were moth-wings pinned dead to the wood*)

It is worth noting that the brightest similes found in the novel are based on the vehicles nominating natural phenomena (*it makes a sound like the stars turning over in your sleep. Or it announces itself like moonrise and moonset. That last is best: like the moon sailing the universal deeps, so rides a balloon. It was warm as summer on his teeth. ... incredibly fast, then as slow as the moon going down the sky on a white night in winter... ... with a single eye as open, bright and clear as a drop of summer rain) and different animals and live creatures (*Mr. Cooger hid but showing like a firefly between his eyelashes*). As for comparison markers, quite traditionally 'like' dominates with 58% of the selected cases.*

Finally, we would like to present the sustained simile, created by R. Bradbury to convey the image of a lightning: *Never seen a lightning-rod like this, stretched like a cat, and turned his head the balls of blue light that prowl the earth like sizzling cats. Some folks draw lightning, suck it like cats suck babies' breath. Lightning needs channels, like rivers, to run in.*

As we can see similes contribute greatly to the stylistic coloring of the novel –something wicked this way comes filling the characters, their emotions and states with clear and picturesque images. The further research may concern the correlation of simile and other stylistic devices developed and logically interwoven into the image system and plot of the novel.

REFERENCES

1. Трибуханчик А. М. Курс стилістики англійської мови (для денного відділення). Ніжин: Вид-во НДУ імені М. Гоголя, 2006. 64 с.
2. Bradbury R. D. *Something wicked this way comes*. Simon & Schuster, 1962. 293 p.

Мулярчук О.Р.

група АМ-43

Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка

Науковий керівник – к.ф.н., доцент ГарасимТ.О.

LINGUOPRAGMATICS OF APPLE COMMERCIALS

Language is a powerful tool to attract and affect consumers' behavior which is extensively used in the fields of promotion and advertising. It is significant that the use of language is most influential effect on the minds of consumers, especially with the development of technology and the massive diversity of the mass media. Influencing the daily life of every person, the word –advertising in its simplest sense means –drawing attention to something, or notifying or informing somebody about something. The usage of various stylistic devices plays a

crucial role in drawing the viewer's attention.

According to U. Lehtsalu, G. Liiv and O. Mutt expressive means of a language may be classified as lexical, grammatical and phonetic. The expressive means are inherent in any language, as they are used in ordinary speech by any speaker or writer, irrespective of stylistic purposes. The expressive means of a language may be employed with a definite stylistic aim, and in such cases they are deliberately selected and arranged so as to create a certain stylistic effect. Any expressive means may be used in this way for specific purposes, and when so employed, it is described as a stylistic device [1, p. 14].

Advertisements aim to attract attention and arouse curiosity. On the stylistic level, this can be achieved by breaking conventions of the language. What we are interested is the analysis of Apple 1997 TV commercial *-Think Different* in terms of stylistic devices used in the advertisement and how they influence the viewer's perception.

In the analyzed advertisement a lot of stylistic devices of different levels are used. From the phonetical perspective, alliteration is used in order to make it memorable and impressive, for example —*some seel*. It is pleasing to ears because of the choice of the words. On the semantic level, the usage of metaphor —*round pegs in the square holes* makes this advertisement appealing to all social classes. Morphologically, pronouns of the first and second person: *-well* and *-you* outnumber the other pronouns in the analyzed advertisement which creates a friendly-like intimate atmosphere in order to persuade the general public. Moreover, there are a lot of rhetorical questions to make the target audience take a desired action: *-How else can you stare at an empty canvas and see a work of art? Or sit in silence and hear a song that's never been written? Or gaze at a red planet and see a laboratory on wheels?*

The language of the advertisement is persuasive, imperative in tone and with positive politeness markers creating a hypnotic effect on the viewers: *-Think different*. In particular, the main slogan of the analyzed advertisement —*Think Different* contains an allusion to the well-known slogan by IBM *-Think*, which was the main competitor of Apple in the market at the time advertisement was broadcast. Its usage points out innovative thinking of Apple in contrast to the old-fashioned way of thinking of their competitors. Anaphora as a form of repetition is widely used, for example: *-The misfits. The rebels. The troublemakers. The round pegs in the square holes. The ones who see things differently* or —*They invent. They imagine. They heal. They explore. They create. They inspire. They push the human race forward*. This device is successfully used to appeal to the emotions of the buyers in order to encourage them to feel like they belong to a special group of people if they buy the advertised Apple goods.

The usage of antithesis —*While some may see them as the crazy ones, we see genius* — only emphasizes the fact that buying a product made by Apple you will be accepted, you will feel included, even though those people could be —*crazy ones* by the general public, in contrast to being considered as *-genious* by Apple. It makes the audience feel motivated to buy a product created by Apple because it gives —*crazy ones* sense of belongingness. When it comes to structure of the sentences in the analyzed commercial, they are mostly nominative, for example: —*The misfits. The rebels. The troublemakers*, whereas complex and compound sentences are rather rare. It could be explained by the fact that nominative sentences compress an advertisement text and its message to the limit and thus make it extremely catchy.

Having analyzed all the stylistic devices which are used in Apple TV commercial, we come to the conclusion that it is possible to break down the subtle processes advertisements use

to persuade people to buy certain products and get a sense of how the marketing strategies of advertisers work through. Relevantly chosen stylistic devices by the advertiser in unity encourage the viewers to buy a particular product.

REFERENCES

1. Lehtsalu U. Liiv G. Mutt. O. An Introduction to English Stylistics. Tartu State University. 1971.

Obidny A. O., Vovk Yu. O.
group 101FO

National University –Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic
Scientific supervisor – PhD in pedagogical Sciences, Associate Professor Korol T. H.

ENGLISH POLITICAL IDIOMS: SEMANTICS AND STRUCTURE

Correct and precise comprehension and interpretation of individual speech, especially in politics, is of high importance. Every detail influences the shade of meaning of certain expressions and utterances. The situation gets even more complicated in case of the involvement of different figurative means, such as idioms. They were widely analyzed by various linguists in different domains from versatile perspectives. For instance, M. L. Drazdauskiene examined the role of idioms in direct and indirect communication in political publications. This paper is an attempt to determine the main semantic and structural features of contemporary English idioms used in political discourse. Firstly, we have to define the term –idiom, then we classify them according to certain criteria and illustrate the determined groups with relevant examples, finally we will demonstrate their usage samples, selected from different sources.

An idiom is a type of phrase or expression that has a figurative meaning, which cannot be concluded on the basis of the analysis of the meaning of the individual words-components. The word –idiom is derived from the ancient Greek word –idioma, which means –peculiar phraseology [1]. Modern English contains about 24,000 idioms [3]. They are traditionally classified according to such criteria as meaning, emotional saturation and structure [2]. N. Hertsovska and T. Shpenyk [2] suggested multi-faceted idiom classification according to its size (number of words involved), period and history of origin and grammatical structure.

In our research, we applied the suggested classification in order to analyse English political idioms and received the following findings.

"*Body politic*" (a group of individuals gathered together to organise a political movement under a single political leadership). It is a short, containing two words, traditional idiom, related to the history of Ancient Rome («The Western concept of the "body politic", originally meaning a human society considered as a collective body, originated in classical Greek and Roman philosophy» [2]). It is represented by the structure N + N. The following sample of its use was fixed in The Dallas Morning News article: *History has shown that when the body politic moves radically in either direction, a commensurate response builds in subsequent years to slow or reverse that radicalism* [4].

"*Hung parliament*" (a situation in which no political party has a majority in the House of Commons). It is a short, traditional idiom, related to the history of Great Britain («The term apparently emerged in the United Kingdom, around the time of the 1974 election, by analogy with a hung jury, that is, one unable to reach a verdict» [6]). It is formed according to the

structure Adj. + N. The example of its usage was found in CNN publication: *Malaysia is facing a hung parliament for the first time in its political history, after a divisive, tightly-contested general election left major parties unable to secure enough votes to form a new government* [7].

"Red tape" (excess rules that may cause delays or problems within the company or institution). It is a short, traditional idiom ("red tape comes from the filing practices of the 16th century. Archives with miles and miles of documents from all of Europe were bound with a red tape, or red ribbon. It became the most convenient and common practice, but also the most visible way to keep track of the them [10]). This idiom also represents the model Adj. + N. The example of usage is taken from USA Today: *The Biden administration temporarily changed the Public Service Loan Forgiveness program to ease some of the red tape* [11].

One more idiom falling into the above mentioned model is "Political suicide" (when a political party or politician loses widespread support from the voting public). It is a short idiom, traditional one ("first emerged in Britain in the mid-eighteenth century, and was used amongst other things to describe seemingly self-destructive policy at national level"[8]). The example of usage is the following: *Plainly, Republicans are trying to bait Democrats into infighting that scuttles their agenda, which would be political suicide* [9].

"Politically correct" is another sample of short idiom consisting of two words. It refers to a belief that one's language must always be inoffensive, especially talking about sex, race, etc. It belongs to modern idioms ("Professor Frank Ellis at the University of Sheffield noted the term –political correctness was first used in the late 19th to the early 20th century when Vladimir Lenin began his rise to power. Ellis said that Marxist-Leninists and Maoists placed a heavy preeminence on being ideologically correct, both politically and theoretically"[12]). This idiom represents the model Adv. + Adj. Here is the example of its usage taken from *Forbes*: *Predictably, mixing a politically correct framework with an ineffective investment strategy has caused battle lines to be drawn* [13].

Another idiom analysed is "Take the Law into One's Own Hands" (if you take the law into your own hands, you try to punish someone for breaking the law according to your own understanding of justice, even though you don't have the right to do that). It is an extended (consisting of seven words), traditional idiom, related to the history of Great Britain. This idiom is represented by a verbal phrase combining political terms and words related to the parts of the body. We have found such an example of its use in *The Sun Daily*: *So, those who take the law into their own hands can be punished under the Penal Code and be prosecuted for causing harm to another person, in pursuit of swift justice* [5].

To our mind, such approach to idiom analysis and classification is of great methodological value, since its outcomes can be efficiently applied to the development of teaching materials directed to the presentation of idiomatic vocabulary to different categories of learners. It comprises the explanation of idiom meaning and origin, explicitly represents its structure, shows authentic ways of its use at the text level. Further steps of our research are seen in quantitative analysis of the most common English political idioms according to the criteria discussed above.

REFERENCES

1. Ніколенко А. Г. Лексикологія англійської мови – теорія і практика. Вінниця: Нова Книга. 2007. 528 с.
2. Герцовська Н., Шпеник Т. Підходи до класифікації англійських ідіом: тематичний аспект. Сучасні дослідження з іноземної філології. Збірник наукових праць. 2021. Вип. 1(19). С. 27-39.

3. Мишак О. О. Прагматичні ідіоми в сучасній англійській мові. Вісник Дніпропетровського університету ім. Альфреда Нобеля. Серія «Філологічні науки». 2012. №2(4). URL: <https://phil.duan.edu.ua/images/PDF/2012/2/26.pdf>

4. The Dallas Morning News, "Can America rebound after this cruel and oppressive abortion ruling? ", June 24, 2022.

5. The Sun Daily, "Don't take the law into your own hands", 25.07.2022

6. URL : <https://wordhistories.net/2017/06/07/origin-of-hung-parliament/>

7. CNN, Malaysia faces hung parliament for first time in history, November 20, 2022

8. URL : <https://historiesofemotion.com/2015/03/09/getting-to-the-root-of-political-suicide-figuratively-speaking/>

9. The Washington Post, How Republicans hope to scam Democrats into committing political suicide, July 13, 2021

10. Louisville Public Media, " Where Does The Phrase 'Red Tape' Come From?", July 7, 2016

11. USA Today, "Millions of borrowers have had billions in student loan debt erased, and there's more to come. Here's how", Feb.26, 2023

12. Washington Examiner, "Why the origins of political correctness should frighten you", February 12, 2018

13. Forbes, " When ESG Investing Falls Short Of Expectations, There Are Alternatives", Jan 6, 2023

Олійник А. І., Ярема А. Р

група СОАМ-32

Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка

Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Бабій Л.Б.

TEACHING ENGLISH USING ONLINE RESOURCES

Many teachers have found that it is a significant challenge to ensure that students are able to learn and absorb educational material quickly and effectively during foreign language lessons. As a result, they have been actively seeking ways to increase motivation and stimulate students' educational and cognitive processes in order to address this problem.

In today's digital age, the use of online resources has become an integral part of education, especially in the field of language learning. English, being the most widely spoken language across the globe, has a vast array of online resources available to learners. These resources, when used effectively, can significantly enhance the learning experience and improve the student's language skills.

One of the primary benefits of using online resources in English lessons is the availability of authentic materials. Online resources offer a wealth of real-life materials, such as news articles, podcasts, and videos, which can be used to expose learners to real-world English. This exposure to authentic materials helps learners to develop their language skills and become familiar with the nuances of the language. The British Council's LearnEnglish website offers a wide range of resources for teaching and learning English. The site covers all the major language skills, including listening, reading, writing, speaking, grammar, and vocabulary. It provides a variety of materials, including articles, videos, audio recordings, quizzes, and games, all designed to help learners improve their English proficiency. In addition, TubeQuizard is a website designed to help English language learners improve their listening and vocabulary skills by using YouTube videos. The site offers a variety of video content, such as interviews, movie trailers, and news reports, along with a series of multiple-choice questions that test the learner's

comprehension of the content.

Moreover, these resources offer learners the opportunity to explore different aspects of the language, such as grammar, vocabulary, and pronunciation, in an engaging and interactive way. For example, The website lingua.com provides a variety of resources for teaching and learning English. Specifically, the website offers a range of reading materials at different levels, from beginner to advanced, which can be used to help students improve their reading comprehension and vocabulary skills. The site also provides audio recordings of each text, which can help students improve their listening skills as well.

Another advantage of using online resources in English lessons is the ability to tailor learning to individual needs. Online resources offer a wide range of tools and activities that cater for different learning styles and abilities. For example, visual learners can benefit from the use of videos and images, while auditory learners can benefit from podcasts and audio materials. Online resources also offer personalized feedback, allowing learners to identify their strengths and weaknesses and work on them accordingly. The website isllcollective.com offers a range of ESL video lessons and resources for teachers of English as a Second Language. Overall, the site provides a useful resource for teachers of English as a Second Language, offering engaging and relevant content, multimedia resources, and a focus on key grammar topics.

Online resources also provide learners with the opportunity to connect with other learners and native speakers of English from around the world. This allows learners to practice their language skills in a real-life context and to interact with people who use the language on a daily basis. This interaction not only helps learners to improve their language skills but also exposes them to different cultures and perspectives.

Despite the many benefits of online resources, it is essential to use them rationally. Learners must be able to discern between credible and unreliable sources and use them appropriately. Teachers must also provide guidance on how to use online resources effectively and how to integrate them into the classroom environment.

In conclusion, the use of online resources in English lessons can significantly enhance the learning experience and improve learners' language skills. These resources offer a wealth of authentic materials, personalized learning opportunities, and the chance to interact with other learners and native speakers. As the world becomes increasingly digital, the importance of using online resources in language learning will continue to grow, and it is essential that educators embrace this trend to provide students with the best possible learning experience.

REFERENCES

1. Carol A.Chapelle, Shannon Sauro. *The Handbook of Technology and Second Language Teaching and Learning*. Hoboken, 2017. 503 p.
2. Donna L. Pasternak. *Integrating Technology in English Language Arts Teacher Education*. New York: University of Wisconsin, 2019. 102 p.
3. Vikash G. 10 Benefits of Online Language Learning. *Study French Spanish*. January, 2023. URL: <https://www.studyfrenchspanish.com/benefits-of-online-language-learning/> (22. 04. 2023)

Пантелеймін А.М.

група зМАУП-11

Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка

Науковий керівник – канд. пед. наук, доцент Головацька Ю.Б.

ВІДТВОРЕННЯ КОМІЧНОГО ПРИ ПЕРЕКЛАДІ КОМЕДІЙНИХ СЕРІАЛІВ

Ще з античних часів людей зацікавлювали засоби, за допомогою яких можна було б відволіктися від проблем буденності та задобрити вищі сили. Такі передумови сприяли зародженню комічного, спрямованого на піднесення людини над недосконалостями життя.

Використання засобів комічного є досить важливим як у сучасному повсякденному спілкуванні, так і у літературних творах: сміх і жарти (пустощі, висловлювання чи дії людей заради веселощів) сприяють розвитку почуття гумору, гнучкості мислення, а також допомагають заспокоюватися, уникати перенавантаження, зберігати свіжість ідей, думок.

Специфіку взаємин людини зі світом виражає поняття картини світу, в структурі якої представлений концепт «комічного» як фрагмент концептуальної картини світу та стійке культурно-національне уявлення про явище і ситуації. Концептуальне поняття «комічне», яке існує в області наукового знання, можна представити у вигляді моделі, що включає в себе різні концепти, утворені на основі семантичних полів .

Комічне стосується різних аспектів людського буття, тому дослідження цієї категорії розділилося на декілька категорій: з точки зору філософії, психології, лінгвістики, естетики, соціології, лінгвокультурології, літературознавства, мистецтвознавства. Питання тлумачення поняття комічного є одним з найскладніших і дискусійних у філології.

Комічне – категорія давня, велика і досить суперечлива. . Існує припущення, що слово комізм має грецьке походження (комос), що у перекладі означає «натовп ряджених людей», бо саме такими були учасники свят, влаштованих на честь бога Діоніса. Слово ж комедія витлумачують як «пісні комосу» [1, с. 46]. Давні греки асоціювали комізм із веселими, а інколи навіть і досить жорстокими ігрищами. Із цим поняттям пов'язували карнавальні заходи, у яких усі охочі приймали участь. Культура сміху має бути зобов'язана і грандіозним святковим гулянням сатурналіям, якими давні римляни вшанували бога землеробства Сатурна. Тлумачення поняття комічного є неоднозначним, і наразі не існує єдиної повної класифікації мовних засобів передачі комічного ефекту у художніх творах. У своїй праці «Проблеми комізму і сміху» науковець В. С. Пропп наголошує, що створеному попередниками теоретичному підґрунті комічного властиві недоліки: відсутність розуміння специфіки комічного для його розкриття, відсутність логіки у розмежуванні його різновидів, а також надмірна абстрактність.

Виникнення комічного обумовлено особливістю індивідуального людського сприйняття дійсності і культурним досвідом та умовами існування. У різних народів існують культурні особливості в тому, над чим вони сміються, а що сприймають серйозно. Наявність і виявлення реципієнтами комічної складової повідомлення ґрунтується на поєднанні двох сценаріїв (матриць, фреймів), згідно з бісоціативною теорією А. Кестлера. У результаті переходу від одного сценарію до іншого, хід і патерн (модель) думок

одержувача повідомлення, що містить комічне, змінюються, і, як наслідок, порушується звична схема сприйняття тексту, що призводить до появи комічного ефекту [3, с. 100].

Заслуговує на увагу твердження Ю. Б. Борєва про те, що сміх не завжди виявляє комічне, і це навіть не завжди естетична реакція людини. Смішне ширше комічного. Комічне породжує соціально забарвлений, значущий, натхненний естетичними ідеалами, «світлий», «високий» сміх, що заперечує одні людські якості і суспільні явища та утверджує інші. Учений також переконаний у соціальній природі комічного. Справжнє царство комедії і трагедії – це людина і людське суспільство. Людина не тільки єдине створіння, яке може сміятися, але й єдине створіння, яке здатне викликати дійсно комедійний сміх [2, с. 23 – 28].

Також, слід зазначити, що питання про комізм ситуації, як і про категорію комічного взагалі, безпосередньо пов'язано з національною свідомістю народу, мовою якого написаний оригінал, адже ще Ю. Б. Борєв наголошував на необхідності враховувати при вивченні комічного його національну природу та історичну мінливість [2, с. 60-61].

На наш погляд, найбільш зручною та чіткою базою для нашого дослідження слугуватиме розрізнення основних видів комічного, розроблене науковцем Ю. Б. Борєвим, який виокремлює іронію, гумор, сатиру та сарказм. Гумор – це різновид комічного, пов'язаний із зображенням смішного у житті. Завдяки гумору автор підкреслює недосконалість описаного явища, предмета чи істоти. Це незлий, «беззубий» сміх, що допомагає читачеві більш уважно роздивитися позитивні якості героя літературного твору, відвернувши увагу від деяких його недоліків характеру чи поведінки. Цей вид комічного легко відрізнити від інших – так, іронія міститься у висловлюванні, значення якого не відповідає справжній ситуації, сатира викриває огріхи людей, подій, предметів або явищ, порівнюючи їх з ідеалом, а жорстокий сарказм може викликати у об'єкта критики дуже сильну образу через контраст висловлювання мовця з прихованою думкою. Гумор, вжитий під час змалювання портрету персонажа, робить його образ більш яскравим та цікавим, чим, безсумнівно, приваблює читачів.

Дискурс кінофільмів, згідно словацькому лінгвістові Я. Хованец, може бути концептуалізований як художня, неаутентична, сценічна бесіда між художніми персонажами [5, с. 245]. Посилаючись на театральну комунікацію, дослідник драматичної мови Ж. Чотіа абсолютно точно визначає її двоїсту природу, яка в рівній мірі властива і дискурсу кінофільмів. Так, сценічний діалог відрізняється від живої повсякденної мови, але йому властива якість двоїстості: він не спонтанний, але повинен здаватися таким; він фіксований, але повинен здаватися таким же ефемерним, як і мова, яку він імітує. Ми сприймаємо ілюзію спонтанності, але одночасно усвідомлюємо, що це вдавання [4, с. 21].

Вельми цікавим є той факт, що дискурс кінофільмів схильний проникати в дискурс живої мови. Окремі мовці включають в свої ідіолекти мовні елементи з кінофільмів, використовуючи їх як дотеп, заснований на алюзії. Досить згадати, скільки фраз з фільмів, наприклад, радянського періоду стали крилатими. Дискурс кінофільмів володіє великою кількістю характеристик, притаманних реальній комунікативній взаємодії. Однак можуть бути виділені деякі риси, властиві виключно дискурсу кінофільмів. Вербальні взаємодії між кіногероями можуть відображати характеристики, які зазвичай не зустрічаються в повсякденній мові чи, принаймні, не в такій мірі.

Дискурс кінофільмів являє собою автономну категорію, виробленою складовою якої буде кінодіалог. Володіючи подвійною природою, дискурс кінофільму поєднує набір характеристик, притаманних як живій мові (спонтанність, ефемерна структура, наявність комунікативного наміру), так і сценічному діалогу (статичність, підготовленість, відсутність комунікативного наміру в мовця). При цьому дискурс кінофільму відображає мовні комунікативні зразки сучасного носія мови, будується на принципах і умовах спонтанної комунікації, а також володіє унікальною здатністю проникати в дискурс повсякденної мови. У порівнянні з дискурсом живої мови йому характерна велика чіткість, повнота інформації, що передається, велика ступінь насиченості різними мовними елементами в залежності від жанру фільму.

ЛІТЕРАТУРА

1. Арістотель. Поетика : Мистецтво, 1967. 136 с.
2. Борев Ю. Б. Комічне або про те, як сміх стратить недосконалість світу, очищає і оновлює людину і стверджує радість буття: Мистецтво, 1970. 239 с.
3. Уткіна А.В. Обґрунтування когнітивного підходу до теорії комічного, 2007. с. 93-107.
4. Chovanec J. Humour in quasi-conversations: Constructing fun in online sports journalism. The Pragmatics of Humour across Discourse Domains. London: Routledge & Kegan Paul, 2011. P. 243-264.
5. Chothia J. Forging a Language: A Study of Plays of Eugene O'Neill. Cambridge: Cambridge University Press, 1978. P. 20-38.

Пастернак В. Ю.

група зМAM-11

Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка

Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Ярема О.Б.

ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНІ ТЕРМІНИ У РІЗНИХ ТИПАХ ДИСКУРСУ

Мова є однією з основних складових людської культури. Кожна мова має свою унікальну структуру та використовує різноманітні терміни для опису різних явищ та процесів. У сучасному світі, де глобалізація відіграє важливу роль, виникає потреба у стандартизації термінології та використанні інтернаціональних термінів, які були б зрозумілі для людей з різних країн та культур.

Один і той самий термін може мати різні значення в різних країнах та культурах, тому важливо вивчати, як використовуються інтернаціональні терміни в різних типах дискурсу, таких як медичний, юридичний, науковий тощо.

Медичний дискурс є одним з найбільш складних типів дискурсу, оскільки має велику кількість спеціалізованих термінів та складну структуру. У медичному дискурсі використовуються інтернаціональні терміни, які є стандартними для медичної спільноти в усьому світі. Одним з прикладів інтернаціональних термінів є *анестезія*. Цей термін використовується в багатьох країнах світу та має одне й те саме значення, а саме - *знеболювання під час операції*. Також в медичному дискурсі широко використовуються

інтернаціональні терміни, які вказують на назви хвороб та станів, такі як *інфаркт, діабет, астма, онкологія* тощо.

Проте варто зазначити, що інтернаціональні терміни можуть мати різне значення в різних країнах та культурах. Наприклад, термін *профілактика* використовується в медичному дискурсі для опису запобіжних заходів та профілактики хвороб, а в некоторых країнах, таких як Україна, цей термін може мати більш широке значення та використовуватися в інших контекстах, наприклад, для опису запобігання кримінальним діям.

Юридичний дискурс є ще одним типом дискурсу, який використовує багато спеціалізованих термінів. У цьому дискурсі інтернаціональні терміни є особливо важливими, оскільки вони дозволяють забезпечити єдиний термінологічний підхід та зрозумілість міжнародним спільнотам. Одним з прикладів інтернаціональних термінів в юридичному дискурсі є *договір*. Цей термін використовується в усіх країнах світу та має одне й те саме значення - *письмова угода між двома або більше сторонами*.

Іншими прикладами інтернаціональних термінів в юридичному дискурсі є *право, закон, суд, адвокат, свідок* тощо. Проте, як і у медичному дискурсі, інтернаціональні терміни в юридичному дискурсі можуть мати різне значення в різних країнах та культурах. Наприклад, поняття *суд* може відрізнятися в різних юрисдикціях, де правосуддя може здійснюватися різними органами та за різними процедурами. Також інтернаціональні терміни можуть бути перекладені різними мовами з різною точністю, що може призвести до різних тлумачень та непорозумінь.

Науковий дискурс також використовує багато спеціалізованих термінів та термінології. У науці інтернаціональні терміни дозволяють вченим з різних країн та культур зрозуміти одне одного та обмінюватись інформацією. Наприклад, термін *експеримент* використовується в усіх наукових дисциплінах та має одне й те саме значення - *контрольований спосіб вивчення явища з метою підтвердження або спростування гіпотези*. Також у науковому дискурсі використовуються інтернаціональні терміни, які вказують на різні наукові дисципліни та напрямки, наприклад *біологія, хімія, фізика, економіка, психологія* тощо.

Отже, інтернаціональні терміни є важливими у будь-якому дискурсі, оскільки вони забезпечують зрозумілість та єдиний термінологічний підхід міжнародним спільнотам. Однак, важливо пам'ятати, що кожна мова має свою унікальну структуру та використовує різноманітні терміни для опису різних явищ та процесів, тому необхідно досліджувати та вивчати специфіку використання інтернаціональних термінів у кожному типі дискурсу та кожній мові окремо.

Знання і використання мови є надзвичайно важливими для людей, оскільки мова є однією з основних складових людської культури. Кожна мова має свою унікальну структуру та використовує різноманітні терміни для опису різних явищ та процесів. У сучасному світі, де глобалізація відіграє важливу роль, виникає потреба у стандартизації термінології та використанні інтернаціональних термінів, які були б зрозумілі для людей з різних країн та культур.

Один і той самий термін може мати різні значення в різних країнах та культурах, тому важливо вивчати, як використовуються інтернаціональні терміни в різних типах дискурсу, таких як медичний, юридичний, науковий тощо.

ЛІТЕРАТУРА

1. Калашиникова, О. В. *Інтернаціональна термінологія: питання теорії та практики. Мовознавство, 2013. № 1. С. 71-76.*
2. Кочерга, О. О. *Інтернаціональні терміни у фаховому дискурсі: проблеми та перспективи. Фаховий та науковий дискурс, 2016. № 1. С. 76-83.*
3. Михайленко, О. В. *Інтернаціональні терміни у лінгвістичному дискурсі. Мовознавство, 2015. № 2. С. 45-51.*
4. Семеріков, С. О. *Інтернаціональні терміни в медичному дискурсі: проблеми та перспективи. Медична освіта, 2018. № 4. С. 48-54.*
5. Швець, Л. І. *Інтернаціональні терміни в юридичному дискурсі: специфіка використання та проблеми перекладу. Право та держава: теорія і практика, 2017. № 2. С. 77-82.*

Патриляк Л.І.

група АМ-42

Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка

Науковий керівник – канд. філ. наук, доцент Гарасим Т.О.

ЛЕКСИЧНІ ЗАСОБИ ОПИСУ ПРИРОДИ НА МАТЕРІАЛІ СТАТЕЙ NATIONAL GEOGRAPHIC

National Geographic відома своєю роботою в галузі охорони природи та допомоги збереженню різноманітності тваринного та рослинного світу. Організація підтримує декілька проєктів по всьому світу, які ставлять на меті збереження дикої природи, захист тварин та їх середовища існування. До того ж, це одне з найвідоміших видань у світі, яке займається дослідженнями природи та культурної спадщини людства. Читачів приваблюють статті, що описують незвичайні місця, природні явища, тваринний та рослинний світ, тощо.

У статтях National Geographic багато використовуються лексичні засоби, які допомагають створити багатоаспектний та глибокий опис предметів та явищ, що передає багатство та розмаїття природи та інших тем. Один з найбільш поширених лексичних засобів, що використовуються у статтях National Geographic – це епітети, що репрезентують кольорову гаму природних явищ та їх різні властивості. Наприклад: *–They come with **long** or **short** beaks – if by beak we mean a smooth tube of snout ending in a **tiny**, **toothless** mouth. And they're called **spiny anteaters**, but those aren't spines; they're **rigid**, **modified** hairs* [2]. Також, до прикладу, при описі океанів використовують такі прикметники, як *–boundless*, *–endless*, *–tumultuous*, *–deep*, *–dark*, *–disturbing* [3]. Завдяки цим епітетам читач може уявити собі могутність океану та почути звук його хвиль. А такі прикметники, як *–picturesque*, *–breathtaking*, *–magnificent*, *–wild*, *–vibrant* чудово описують природу та навколишнє середовище [1].

У статтях National Geographic епітети вживаються для того, щоб передати враження від природних явищ та краси природи. Як наприклад: *||haunting, barren prospect|| –nameless shrimplike creature||,||green leaves||, ||The wild, unpredictable natural world|| [3].*

Важливо, що епітети надають тексту більшої точності та наочності, наприклад, кольори, форми, текстури та інші якості предметів та явищ.

Характерним для журналу National Geographic є використання порівнянь та метафор. Такі фігури мови допомагають зробити опис більш емоційним та яскравим. Наприклад, *–a perfectly proportioned Renaissance town||, –I go for an evening float on arrival – it’s like getting into a warm bath|| [1], –The sea that breathes huge waves|| [3].* Усі ці засоби лексичного та семасіологічного рівнів використовуються для того, щоб передати враження від природних явищ, краси природи та її величі, надання емоційного забарвлення тексту, що дозволяє читачеві легше сприймати написане. Використання метафор в статтях National Geographic сприяє створенню яскравих та запам’ятовувальних образів.

Отже, використання різних лексичних засобів у статтях журналу National Geographic є досить поширеним явищем. Це допомагає читачеві в більшому обсязі зрозуміти інформацію, інтерпретувати її з різних сторін, передавати враження та емоції та зробити тексти більш наочними та детальними.

ЛІТЕРАТУРА

1. Buckley J. A road trip through Val d'Orcia in search of undiscovered Tuscany. URL: <https://www.nationalgeographic.com/travel/article/road-trip-val-dorcia-undiscovered-tuscany> (дата звернення: 7.04.2023)
2. Ermonds P. Enter the weird world of the echidna – a mammal in a category all its own. URL: <https://www.nationalgeographic.com/animals/article/echidna-egg-laying-mammal-love-train> (дата звернення: 7.04.2023)
3. Kunzig R. What you can learn from an ocean. URL: <https://www.nationalgeographic.com/newsletters/article/what-you-can-learn-from-an-ocean-20210608> (дата звернення: 7.04.2023)

Позднякова А. В.

Група СОАМ-32

Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка

Науковий керівник – канд. пед. наук, Гупка-Макогін Н. І.

ОСНОВНІ ТАКТИКИ САМОПРЕЗЕНТАЦІЇ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО ІМІДЖУ ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Професійний імідж вчителя іноземних мов є важливим елементом успішної кар'єри в освітній сфері, а ефективна самопрезентація є ключовим фактором у формуванні цього іміджу. Метою статті є актуалізація проблеми самопрезентації майбутнього вчителя; теоретичне обґрунтування сутності та значення самопрезентації вчителя іноземних мов.

Поняття самопрезентації було вперше введено в науковий обіг американським соціологом Ервіном Гофманом у книзі "The Presentation of Self in Everyday Life",

опублікований в 1956 році. Гофман ввів поняття "самопрезентації" для опису процесу, в якому людина активно керує своєю поведінкою, мовою, виглядом та іншими аспектами зовнішнього прояву з метою створення певного враження на інших. [1] Перші наукові розробки, присвячені іміджу, з'явилися в економістів. Американський економіст К. Боулдінг ввів у науковий обіг поняття «імідж», обґрунтувавши його раціональне значення для бізнесу («Імідж. Знання про життя суспільства», 1961 рік).[2]

Імідж педагога - емоційно забарвлений стереотип сприйняття образу вчителя у свідомості вихованців, колег, соціального оточення, в масовій свідомості.

Основні тактики самопрезентації для формування професійного іміджу:

1. Використання відповідної мови тіла. Це включає встановлення контакту з очима, використання жестикуляцій, посмішок та рухів, які відповідають вимогам культури вчителя та учнів. [3]

2. Ефективне спілкування: Здатність ефективно спілкуватися є важливим аспектом самопрезентації вчителя. Це включає вміння слухати уважно, використовувати чіткі та зрозумілі комунікативні стратегії, встановлювати зв'язок з учнями й колегами та враховувати їхні потреби та погляди, виявляти інтерес до їхніх питань, думок та досвіду, бути доступними для допомоги та консультацій. [4]

3. Емоційна інтелігентність: Здатність розуміти, регулювати та виражати свої власні емоції, а також розпізнавати та відповідати на емоції може допомогти створити позитивну атмосферу в класі, зміцнити взаємодію з учнями та вирішувати конфлікти. [5]

4. Професійна зовнішність: Вчителі повинні володіти відповідними професійними навичками та зовнішнім виглядом, що відповідає професійним стандартам. Це включає відповідний одяг, дотримання етикету, культурних норм та правил поведінки в класному середовищі. [6]

5. Саморефлексія: Здатність вчителя до самоаналізу та саморефлексії може допомогти вдосконалювати свої професійні навички, враховувати свої сильні та слабкі сторони, вчитися на помилках та розвивати свою педагогічну практику. [7]

Створення професійного іміджу є важливим аспектом для вчителя іноземних мов, оскільки він впливає на комунікацію, довіру та авторитет педагога. Позитивний професійний імідж стимулює мотивацію учнів, сприяє ефективній взаємодії та професійному розвитку педагога.

REFERENCES

1. Goffman, E. (1956). *The Presentation of Self in Everyday Life*. Anchor Books.
2. Ткаченко Н. Імідж як феномен міждисциплінарного наукового дослідження / Наталія Ткаченко // Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. - 2017 - №33 - с. 121
3. Mehrabian, A. (1971). *Silent messages: Implicit communication of emotions and attitudes*. Belmon
4. Darling-Hammond, L., & Bransford, J. (2005). *Preparing teachers for a changing world: What teachers should learn and be able to do*. San Francisco, CA: Jossey-Bass.
5. Brackett, M. A., Rivers, S. E., & Salovey, P. (2011). Emotional intelligence: Implications for personal, social, academic, and workplace success. *Social and Personality Psychology Compass*, 5(2), 88-103.

6. Stronge, J. H., Richard, H. B., & Catano, N. (2008). Qualities of effective teachers.
7. Zeichner, K. M., & Liston, D. P. (1996). Reflective teaching: An introduction. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.

Позднякова А. В.
група СОАМ-32

Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка
Науковий керівник – канд. філ. наук, доцент Бабій Л. Б.

ОПРИЯВЛЕННЯ ЗАХИСНИХ МЕХАНІЗМІВ В ОПОВІДАННІ "ТРИ НЕПРОЧИТАНІ ЛИСТИ" ІРВІНА ЯЛОМА

Захисні механізми психіки – це необхідна складова нашого психологічного функціонування, яка допомагає зберегти психічну стійкість та знизити рівень стресу. Метою статті є аналіз та розкриття захисних механізмів, які описані в оповіданні "Три непрочитані листи" відомого психотерапевта Ірвіна Ялома. В оповіданні відображена кореляція між літературою і психологією, де література виступає мостом для психотерапевта.

Поняття захисних механізмів психіки було вперше введено та досліджено Зигмундом Фрейдом, австрійським нейрологом та психоаналітиком, який вважається батьком психоаналізу. Фрейд описав захисні механізми, які застосовуються людьми, щоб впоратися з психологічними конфліктами та стресовими ситуаціями. Він розглядав ці захисні механізми як способи захисту психіки від небажаних або болючих думок, почуттів та спогадів. [1]

Основні захисні механізми, які були описані Зигмундом Фрейдом, та конкретно визначені його донькою Анною Фрейд, включають такі:

1. Заперечення – відмова визнавати або усвідомлювати, що певна подія відбувається або відбулася.
2. Виміщення – перенесення власних почуттів або емоцій на щось або когось, що видається менш загрозливим.
3. Інтелектуалізація - оцінка ситуації холодним, об'єктивним поглядом, що дозволяє уникнути концентрації на стресовій або емоційній складовій.
4. Проекція – присвоєння власних неприємних почуттів іншій людині та відповідне переконання, що ця людина відчуває щось замість вас.
5. Раціоналізація – пошук правдоподібних, однак фальшивих виправдань людиною, яка уникає справжніх причин виникнення певного почуття або поведінки.
6. Формування реакцій – протилежна поведінка для приховання справжніх почуттів.
7. Регресія – повернення до дитячої поведінки.
8. Витіснення – відсунення думок, що викликають відчуття незручності, до підсвідомості.
9. Сублимація – приведення неприйнятної поведінки до більш прийнятної форми. [2]

Оповідання «Три непрочитані листи» розповідає про науковця Сола, який півтора року тому пройшов успішну психотерапію, але зараз його стан дуже критичний.

Суїцидальні думки, параноя та почуття провини викликані трьома листами, що надійшли від Стокгольмського інституту, які науковець боїться відкрити. Проаналізувавши оповідання можемо простежити наступні оприявлення захисних механізмів:

1) **Заперечення:** –Здається, що я, знесилений, просто сів на стілець у кухні. Потім я склав конверт і запхнув його в задню кишеню штанів. Почав готувати ланч. 2) **Проекція:** –Я знав, що він подумає про мене. Я знав, що в його очах і в очах всього Стокгольмського інституту я буду шахраєм, злодієм, більше ніж злодієм. 3) **Регресія:** –Сол не прийшов наступного разу.... Я знав, що він не пошкодив спину (він часто уникав неприємних ситуацій, симулюючи хворобу) 4) **Виміщення:** –Він вагався, але потім сказав, що вирішив повернути п'ятдесят тисяч доларів стипендії назад!... Такий внесок, на його думку, був би вдалим ходом — своєрідним страховим полісом, щоб запобігти будь-якому осуду його вчинку. 5) **Інтелектуалізація:** –..дістав лист із кишені та почав бавитися з ним. Я проглядав його на світло, зважував його в руці, намагаючись визначити, скільки там сторінок. Не те щоб це мало значення... Я знав, що повідомлення буде коротким — і жорстоким.

Отже, головний герой намагається відмовитися від реальності, проектує власні переживання на інших, відступає до вчинків, що вимагають менших вольових зусиль та інтелектуалізує ситуацію, щоб зменшити емоційну напругу. Всі ці механізми використовуються, щоб захистити себе від болісних почуттів, які викликали листи.

ЛІТЕРАТУРА

1. Депутатов В.О. Захисні механізми психіки як об'єкт новітніх досліджень у англомовних виданнях. Частина 2 / В. О. Депутатов // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Психологічні науки». – 2017. – №5. – Т. 1. – С. 40-45.
2. Клейнман П. Психологія 101. / Пол Клейнман. – Книжковий клуб сімейного дозвілля, 2016. – 240 с.
3. Yalom I. D. Love's Executioner And Other Tales of Psychotherapy / Irvin D. Yalom. — New York : Basic Books, 2012. — 288 p.

Потапов М.І.

група АМ-42

Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка

Науковий керівник – канд. філ. наук, доцент Гарасим Т.О.

ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ ПОНЯТТЯ PANDEMIC У ТЕКСТАХ АНГЛОМОВНИХ ГАЗЕТ

Наприкінці 2019 світ змінився назавжди. Епідемія коронавірусу перевернула наше життя з ніг на голову та залишила стільки наслідків, що світ і досі бореться із ними. Одним з таких наслідків є страх. Звичайний людський страх, який сіє паніку та хаос. Щоб люди не перетворювались на заляканих звірів, у світових медіа прийнято використовувати літоти та синоніми. Навіть найбільші газети, як наприклад –New York Times 2 або –CNN 3 широко використовують даний прийом для контролю читачів.

Інтернет хоч і не славиться сильною цензурою, проте нічим не відрізняється від інших медіа. Переглядаючи новини можна з легкістю знайти вражаючі заголовки, як наприклад: –The coronavirus pandemic in 2020 caused the death rate in New York City to climb

about 50 percent over the previous year [1]. Проте, натиснувши на цей заголовок перше, що читач бачить – це речення: *–A wave of illness hit New York City, with little warning* [1]. У цьому випадку, світові медіа, зокрема *–New York Times* [1], досить хитро маніпулюють читачами. Спочатку читачі отримують провокуючий заголовок із словом *–Pandemic* [1] у ньому, а далі автори вдаються до хитрощів, а саме до евфемістичного словосполучення – *–A wave of illness* [1], який зменшує напругу читача та заохочує читати статтю далі.

Проте, не завжди автори намагаються применшити значущість слова *–pandemic* [1]. В іншій статті того ж видання ми можемо помітити багаторазове вживання слова *–pandemic* [1]: *–...her experience during the pandemic has shaped how she thinks about her daily life...* [2], *–She felt much more comfortable when schools in the Los Angeles Unified district were online during the first year and a half of the pandemic...* [2]. Це свідчить про те, що ця лексема втрачає свій ефект і тепер її набагато частіше будуть вживати у мовленні, адже люди звикли до нього та спокійно сприймають пандемію як щось буденне.

У виданні *–CNN* [1] автори не соромляться вживати лексичну одиницю *–pandemic* [1], не модифікуючи її, проте, щоб не застосовувати цю лексичну одиницю занадто часто, автори вдалися до евфемізму: *–...when businesses were still hamstrung by restrictions to stop the spread of Covid* [3]. Авторка цього допису Julia Horowitz навмисно скористалась уникненням слова, щоб підтримати баланс тривожності та спокою. Назва цього допису – *–Global corporate defaults highest since the pandemic in 2020* [3] – є чіткою і немотивною, адже заголовок має бути провокуючим та викликати інтерес у читача. Однак занадто часте використання слова *–pandemic* [1] може налякати, напружити або навіть розчарувати читача та він просто не дочитає допис до кінця.

Отже, вважаємо, що світові ЗМІ використовують чималу кількість різноманітних засобів вираження поняття *–pandemic* [1], проте найпопулярнішими та найочевиднішими є літота, синоніми та евфемізми з метою маніпулювання читачською аудиторією. Проте із кожним днем *–pandemic* [1] все частіше зустрічається у звичайному вигляді без лінгвістичних модифікацій, адже люди звикають та не потребують захисту від негативно конотованих слів, які чують вже декілька років поспіль.

ЛІТЕРАТУРА

1. Joseph Goldstein, The New York Times, N.Y.C. Life Expectancy Dropped 4.6 Years in 2020. URL: <https://www.nytimes.com/2023/04/07/nyregion/nyc-covid-deaths.html>
2. Meg Bernhard, The New York Times, The School Where the Pandemic Never Ended URL: <https://www.nytimes.com/2023/04/05/magazine/la-school-pandemic.html>
3. Anna Cooban, CNN Business, Global corporate defaults highest since the pandemic in 2020 URL: <https://edition.cnn.com/2023/04/18/business/global-corporate-defaults-highest-level/index.html>

Пронь Р.М.

група зМAM-11

Тернопільського національного педагогічного університету

імені Володимира Гнатюка

Науковий керівник- канд. філ. наук, викладач Шуляк І.М.

ФЕНОМЕН ПОСТКОЛОНІАЛЬНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Постколоніальні явища в літературі є глобальним явищем, що трансформують образи національних літератур.

Поняття "колонія" і "культура" мають зв'язок, який зародився в античні часи, але став ще більш явним в кінці ХХ століття в зв'язку з виникненням постколоніального простору і постколоніальної культури.

Постколоніальний дискурс вивчає історичні прояви колоніалізму та досліджує різні форми колоніального підпорядкування, такі як національне, культурне, гендерне, класове та генераційне.

Поширення європейських мов та освітніх моделей метрополії на території колоній у колоніальний період призвело до набуття англійської мови статусу глобальної мови.

Виникнення та швидкий розвиток постколоніальних явищ в літературі є новою реальністю, що виникла в другій половині двадцятого століття, тому їх вивчення є необхідним.

Для осмислення процесу постколоніальної трансформації культури потрібне теоретичне вивчення через його універсальність у культурі.

Постколоніалізм - напрямок мислення в різних галузях науки, який спрямований на вивчення історичних проявів колоніалізму та розуміння його впливу на суспільство.

Методологічне поле постколоніального дискурсу охоплює 5 антиімперських стратегій та різні форми колоніального підпорядкування.

Постколоніальна теорія має своє підґрунтя в працях Е. Саїда та інших дослідників, які аналізують основні ідеї та концепти цього дискурсу.

Постколоніальні дослідження в культурології спрямовані на вивчення впливу колоніалізму на культури колонізованих народів.

Едвард Саїд розглядав колоніалізм як моральну мету європейських колонізаторів зберегти свою ідентичність за рахунок інших націй. Ідеї Саїда стали основою для постколоніального дискурсу, досліджень колоніалізму як культурного конфлікту, викликаного науковими поглядами та уявними образами у художній літературі.

Постколоніальна тема доповнюється новими розділами, що критикують колоніалізм як національну проблему та аналізують його вплив на суспільство у ХХІ столітті.

Постколоніальні дослідження трактують колоніалізм як расову, національну, соціальну та гендерну дискримінацію, що продовжується в сучасному суспільстві.

Постколоніальна тема доповнюється новими розділами, що критикують колоніалізм як національну проблему, а також поєднують напрями фемінізму з дискурсом внутрішніх національних проблем.

Автори П. Чайлд і П. Вільям заперечують концепцію визначення постколоніальної культури, запропоновану Б. Ешкрофтом, Г. Гріффітсом і Х. Тіффіном, та вважають, що поняття постколоніального відноситься до сьогодення.

Постколоніальний роман розвивався ще під час колоніалізму та відображає протистояння між "центром" і "периферією", де периферійна література виступає на перший план.

Роман "Широке Саргасове море" Джин Рис є одним з ранніх помітних постколоніальних творів, який досліджує вплив колоніалізму на життя звичайних людей і критикує європейську літературу за неправильне зображення колонізованих народів.

Постколоніальна література продовжувала розвиватися протягом десятиліть, залучаючи увагу до тем, пов'язаних з колоніалізмом та його наслідками, включаючи питання раси, класу, статі та влади.

Постколоніальна література не обмежується тільки романами, а також включає поезію, п'єси та нехудожні твори, що стає потужним інструментом для критики домінуючих уявлень про колоніалізм та озвучення перспектив колонізованих народів.

Протягом останнього десятиріччя в американістиці, французькій і німецькій

критиці відбувається перетворення постколоніальної критики з радикальної та маргіналізованої теорії на академічний мейнстрім.

Роман "Ніколи не відпускай мене" Кадзуо Ісігуро є прикладом постколоніальної літератури, яка досліджує теми ідентичності, людяності та наслідків колоніалізму.

Творчість Кадзуо Ісігуро можна розглядати як частину постколоніальної літературної традиції, оскільки вони стосуються питань культурної ідентичності, переміщення та спадщини колоніалізму.

Постколоніальні романи з Великобританії та Японії пропонують унікальні погляди на наслідки колоніалізму та складності культурної ідентичності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ashcroft, B., Griffiths, G., & Tiffin, H. (2013). *The Empire Writes Back: Theory and Practice in Post-Colonial Literatures*. Routledge.
2. Bhabha, H. K. (1994). *The Location of Culture*. Routledge.
3. Gikandi, S. (1996). *Maps of Englishness: Writing Identity in the Culture of Colonialism*. Columbia University Press.
4. Isiguro, K. (2000). *Never Let Me Go*. Faber and Faber.
5. Lazarus, N. (2008). *Postcolonial Literary Studies: An Introduction*. JHU Press.
6. Young, R. (2001). *Postcolonialism: An Historical Introduction*. Wiley-Blackwell.

Русіна К.-М. В
група СОАМ-32

Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка
Науковий керівник – кандю філю наук, доц. Бабій Л.Б.

РОЗВИТОК НАВИЧОК СЛУХАННЯ УЧНІВ ЗА ДОПОМОГОЮ ОНЛАЙН РЕСУРСІВ

Сприймання інформації на слух є важливою навичкою, проте не найлегшою для навчання. Згідно із численними дослідженнями, проведеними різноманітними інститутами, більшість учнів та студентів вважають аудіювання однією із найважчих навичок для здобуття у процесі вивчення мови. Серед труднощів зазначаються вимова, швидкість, використана мовцем лексика, акцент, фоновий шум, тощо.

Із розвитком технологій зараз у вчителів та викладачів є доступ до багатьох онлайн ресурсів та можливість їх використання у навчальному процесі. Існує багато переваг використання онлайн-платформ для навчання. Перш за все, це доступ до широкого спектру матеріалів. Інтернет ресурси надають вчителям доступ до величезної кількості матеріалів для аудіювання, включаючи подкасти, відео та інтерактивні завдання, які можуть допомогти учням практикувати свої навички аудіювання в різних контекстах. Онлайн ресурси часто містять автентичні матеріали, такі як випуски новин, інтерв'ю та виступи, які можуть познайомити учнів з різними акцентами, лексикою та темами. Більше того онлайн матеріали можна легко адаптувати відповідно до потреб та інтересів різних учнів. Вчителі можуть вибрати те, що, відповідає рівню мови, зацікавлень і стилю навчання їхніх учнів. Ще однією важливою перевагою є зручність і гнучкість, адже доступ до онлайн-ресурсів можна отримати в будь-який час і з будь-якого місця, де є підключення до Інтернету, тож онлайн платформи можна використовувати і для

самостійного навчання, дозволяючи учням вибирати теми та матеріали, які їх цікавлять, і самостійно практикувати свої навички слухання. Онлайн ресурси часто надають миттєвий зворотний зв'язок, що може допомогти учням визначити аспекти, де вони потребують вдосконалення. Вчителі також можуть використовувати онлайн ресурси, щоб оцінити прогрес учнів і визначити сфери, де їм може знадобитися додаткова підтримка.

Загалом онлайн-ресурси можуть стати цінним доповненням до традиційних методів навчання та можуть допомогти покращити досвід вивчення мови для учнів. Використання різноманітних онлайн джерел може допомогти вчителям доповнити свої уроки різними цікавими та актуальними матеріалами.

До найпопулярніших платформ та джерел належать:

- TED Talks і ed.ted.com: TED Talks – це короткі інформативні виступи на різноманітні теми, а ed.ted.com пропонує відео та плани уроків для викладачів. Веб-сайт пропонує завдання з аудіювання, які передбачають перегляд і прослуховування доповідей або відео, а також відповіді на запитання щодо розуміння або завдання для обговорення на тему переглянутого відео.

- Test-english.com: test-english.com пропонує різноманітні вправи для розвитку навичок сприймання інформації на слух, які включають прослуховування коротких діалогів і монологів, а також відповіді на питання щодо розуміння теми. Веб-сайт також містить вправи з граматики та лексики для закріплення знань.

- Listeninenglish.com: listeninenglish.com пропонує низку вправ із аудіювання, які включають прослуховування коротких історій, діалогів, а також уривків фільмів, серіалів, випусків новин і різноманітні завдання на основі відео, а саме, опрацювання лексики, завдання на перевірку розуміння прослуханого та обговорення.

- fluentize.com – цей веб- сайт надає вправи з аудіювання, які включають перегляд і прослуховування коротких відео та відповіді на питання щодо розуміння прослуханого матеріалу. Відео розроблено таким чином, щоб бути цікавими та відповідати потребам тих, хто вивчає мову. Завдання також можна завантажити у різному форматі, в тому числі й інтерактивному.

- ESL-lab.com: ESL-lab.com надає великий вибір завдань на аудіювання включаючи прослуховування розмов, інтерв'ю та випусків новин, а також виконання вправ, таких як опрацювання лексики та пояснення граматики, а також завдань для перевірки розуміння прослуханого і завдання, що надає учням можливість провести власне дослідження і підготувати розповідь.

- Eslvideo.com: веб-сайт пропонує широкий вибір відеоматеріалів, у тому числі фільмів і телевізійних шоу, музичних відео та документальних фільмів, щоб залучити учнів і ознайомити з різними акцентами та мовними стилями. Завдання передбачають перегляд і прослуховування відео та виконання вправ і відповіді на питання щодо розуміння теми.

- Littlefox.com: littlefox.com – це веб-сайт, створений для юних учнів. Він пропонує анімаційні історії та пісні для дітей. На веб-сайті можна знайти завдання з аудіювання, які передбачають перегляд і прослуховування історій і пісень, а також відповіді на запитання щодо розуміння або завдання для обговорення, пов'язаних із темою.

Підсумовуючи, слід зазначити, що використання інтерактивних платформ у процесі навчання є цінним доповненням до звичних методик навчання та можуть допомогти покращити і урізноманітнити процес вивчення мови для студентів та підвищити рівень зацікавленості. Застосування різноманітних онлайн-джерел може допомогти вчителям доповнити свої навчальні матеріали, надаючи учням різноманітні матеріали для аудіювання та види діяльності, які можна адаптувати до їхніх потреб та інтересів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Fluentize. Fluentize lessons [Електронний ресурс]. URL: <https://app.fluentize.com/lessons> (дата звернення: 20.04.2023).
2. Listen In English. Listen in English [Електронний ресурс]. URL: <https://www.listeninenglish.com/index.php> (дата звернення: 20.04.2023).
3. TED-Ed. TED-Ed [Електронний ресурс]. URL: <https://ed.ted.com/> (дата звернення: 23.04.2023).
4. TEDx Talks. TEDx Talks [Електронний ресурс]. URL: <https://www.youtube.com/@TEDx> (дата звернення: 20.04.2023).
5. TED Talks. TED Talks [Електронний ресурс]. URL: <https://www.youtube.com/@TED> (дата звернення: 20.04.2023).
6. TED-Ed. TED-Ed [Електронний ресурс]. URL: <https://www.youtube.com/@TEDEd> (дата звернення: 20.04.2023).
7. Randall's ESL Cyber Listening Lab. Randall's ESL Cyber Listening Lab [Електронний ресурс]. URL: <https://www.esl-lab.com/> (дата звернення: 20.04.2023).
8. ESL Video. ESL Video [Електронний ресурс]. URL: <https://eslvideo.com/index.php> (дата звернення: 20.04.2023).
9. Little Fox. Little Fox [Електронний ресурс]. URL: <https://www.littlefox.com/en> (дата звернення: 20.04.2023).
10. Test-English. Listening [Електронний ресурс]. URL: <https://test-english.com/listening/> (дата звернення: 20.04.2023).
11. Alzamil J. (2018). Listening skills: Important but difficult to learn [PDF файл]. English Language Centre Taif University, Saudi Arabia. URL: <https://osf.io/9yhf2/download/?format=pdf> (дата звернення: 20.04.2023).

Сенатор В.О.

група АМ-81

Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького

Науковий керівник – канд. філ. наук, доцент Кресан О.Я.

ТИПОЛОГІЯ ДИСКУРСУ В СУЧАСНІЙ ЛІНГВІСТИЦІ

Термін «дискурс» застосовувався ще понад дві тисячі років тому. У Стародавньому Римі ним позначали бесіди (діалоги, мовлення) вчених. У XIX ст. цей термін стає полісемічним. Німецьким мовознавцем Я. Гріммом було вказані наступні семантичні параметри:

- 1) діалог, бесіда;
- 2) мовлення, лекція [3, с. 32].

Французький вчений Ф. де Сосюр дає визначення поняттю дискурсу та робить перші спроби дослідити його сутність [8, с. 118], а у 50-ті роки ХХ ст. у своїй статті «Аналіз дискурсу» американський вчений З. Харріс використовує це як лінгвістичний термін [8, с. 12–18].

Загалом поняття «дискурс» є багатограним феноменом мислення та комунікації, що привертає увагу сучасних мовознавців. Його аналізують і неоднозначно трактують у різних галузях сучасної лінгвістики, а також у багатьох науках, предметом вивчення яких є дискурс. [4, с. 17].

Дати точне визначення дискурсу намагалися видатні науковці, зокрема Т. ван Дейк, Ю.Габермас, Р. Барт, Н. Ферклоу, П. Серіо, Д. Шифрін, Н.Д. Арутюнова та багато інших [4, с. 17]. Визначення Н.Д. Арутюнової, яка розуміє дискурс як «зв'язний текст у сукупності з екстралінгвістичними і прагматичними, соціокультурними та іншими факторами»; «як текст, взятий у подієвому аспекті; мовлення, розглянуте як цілеспрямована соціальна дія, як компонент, що бере участь у взаємодії людей і в механізмах їхньої свідомості (когнітивних процесах)» [9, с. 124] вважається загальноприйнятим. Згідно з цим визначенням, дискурс розуміється як лінгвістична практика, спрямована на осмислення контексту та умов, у яких учасники комунікації продукують тексти з певними мовними одиницями. [там само].

Упродовж останніх років неодноразово робилися спроби систематизувати та класифікувати існуючі визначення. Так, В.Є. Чернявська, узагальнивши різні тлумачення дискурсу та проаналізувавши праці вітчизняних і зарубіжних дослідників, розрізняє два підходи до визначення дискурсу. Перший підхід розглядає дискурс як комунікативну подію, відбиту як у письмовому тексті, так і в усному мовленні, що «здійснюється у визначеному когнітивно і типологічно обумовленому комунікативному просторі» [11, с. 147]. Згідно з другим підходом, дискурс розглядається як серія текстів на одну тему, а «зміст (тема) дискурсу розкривається не одним окремим текстом, а через інтертекстуальність, у комплексній взаємодії багатьох окремих текстів» [там само]. Обидва підходи доповнюють один одного і враховуються у практиці лінгвістичного аналізу дискурсу [там само].

Український лінгвіст Ф. Бацевич на основі комунікативної моделі Р. Якобсона класифікує дискурс за такими ознаками [1, с. 73]:

- за виявом комунікації в суспільстві (комунікативний, мовний; вербальний, невербальний дискурс, сучасні дискурсивні практики, дискурс мовчання);
- за каналами спілкування (візуальний, слуховий, тактильний дискурс);
- за різновидами мовлення (формами мовленнєвої діяльності): усний, письмовий дискурс;
- за типами й формами мовлення, принципами побудови повідомлення (монологічний, діалогічний, нарративний, риторичний, іронічний дискурс);
- за тотожністю з предметом дослідження різних наук (соціологічний, політологічний, філологічний дискурс);
- індивідуальними характеристиками мовлення (особистісний, неповторний, колективістський, авторитарний);
- за реалізацією в різних сферах спілкування (юридичний, політичний, газетний, кінодискурс, театральний, рекламний, святковий дискурс);

- за етнокультурними особливостями спілкування (міжкультурний, різномовний дискурс);
- за функціональним стилем (науковий, діловий, художньо-белетристичний дискурс);
- за виявом правил спілкування, способів викладу й утілення прагматичної мети мовців (етикетний, лайливий, дидактичний дискурс).

При цьому, за сферами комунікації виокремлені такі типи дискурсу: академічний, педагогічний, рекламний, релігійний, бізнес-дискурс, дипломатичний, переговорів, політичний, риторичний, сімейного спілкування, юридичний, Інтернет-дискурс, медичний, психотерапія/НЛП. За сферою спілкування А. Баранов і Ю. Караулов розрізняють політичний, юридичний, військовий, економічний, педагогічний та інші види. Окремим різновидам дискурсу присвячували дослідження багато вчених, наприклад: Н. Волкогон – рекламному, А. Габідулліна – навчально-педагогічному, Л. Колток – педагогічному, С. Коновець – газетному, К. Серажим – політичному, Т. Скуратовська – судовому, І. Соболева – публіцистичному тощо [див. 5, с. 37]. Крім того, варто додати, що лінгвісти часто пов'язують дискурс з певною лінгвокультурою: американський дискурс (С. Пак), англійський дискурс (О. Селіванова) тощо. Тип дискурсу може визначатися й гендерними параметрами (О. Прокудіна) [див. 2, с. 47–59].

Зокрема найважливішими характеристиками педагогічного дискурсу, що представлені в науковій літературі різними авторами, є:

- своєрідна суспільна мета (соціалізація члена суспільства);
- хронотоп (єдність часу й місця);
- учасники (учителі й учні, викладачі та студенти);
- особливі цінності, що формують світогляд студента;
- жанрова парадигма педагогічного дискурсу: урок, лекція, семінар, іспит, батьківські збори, бесіда батьків і дитини, учителя й учня тощо;
- жанри педагогічного спілкування (пояснення, вправа, контроль, організація діяльності основних учасників);
- спеціальні тексти (прислів'я, приказки, тексти підручників тощо);
- характерне використання педагогічних стратегій [10, с. 248].

Тобто, педагогічний дискурс належить до інституційного типу дискурсу, володіє всіма вказаними вище системоутворювальними ознаками і співвідноситься з юридичним, науковим, рекламним, релігійним, спортивним, військовим дискурсами тощо [7, с. 132].

Своєю чергою, дослідники, що займаються розглядом рекламного дискурсу, наголошують на тому, що задля досягнення комунікативно-прагматичної мети, автори текстів мають досягти таких цілей: надати інформацію про товар, або послугу, нагадати про його існування та вирізнити його особливість з-поміж інших об'єктів рекламування. Відповідно комунікативним цілям рекламні повідомлення поділяються на:

- інформативні, що ознайомлюють аудиторію з товаром або послугою і створюють первинний попит;
- персуазивні, що формують переваги товару(послуги) і створюють вибірковий попит (набувають особливого значення на етапі росту);
- мнемонічні, що утримують товар або послугу на ринку, нагадуючи споживачеві та підтримуючі його прихильність до марки (необхідні на етапі «зрілості») [6, с. 203].

Вивчаючи еволюцію поняття дискурсу, особливо в контексті класифікації, вітчизняні та зарубіжні дослідники висувують різні підходи до його тлумачення, що ілюструє неоднозначність цього поняття в сучасній лінгвістиці. Крім того, існують різні типології дискурсу, які базуються на різних ознаках. У цьому контексті виокремлюють

різні типи дискурсу. Кожний із цих типів має свої особливості, які можуть проявлятися як у письмовому, так і в усному дискурсі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики : навчальний посібник. Київ : ВЦ, «Академія», 2004. 344 с.
2. Габідулліна А.Р. Навчально-педагогічний дискурс: категоріальна структура та жанрова своєрідність : дис. докт. філ. наук : 10.02.02. Донецьк : ДНУ, 2009. С. 47–59.
3. Герасименко О. Ю. Потракткування дискурсу та його характеристика у лінгвістичній думці. Інтелект, особистість, цивілізація (1 (22)). 2021. с. 30-39. DOI : 10.33274/2079-4835-2021-22-2-30-39
4. Данилюк Л.В. Дискурс у міжмовному та міжкультурному аспекті // Актуальні проблеми сучасного дискурсу в теоретичній та прикладній лінгвістиці: Матеріали IV Регіон. наук.-практ. конф., м. Полтава, 5 грудня 2019 р. Полтава : Полтавський інститут економіки і права Університету «Україна», 2019. С.17-21.
5. Нікітіна А.В. Педагогічний дискурс учителя словесника : монографія. Київ : Ленвіт, 2013. 338 с.
6. Поліщук М. І. Класифікація рекламного дискурсу. «Гуманітарний і інноваційний ракурс професійної майстерності: пошуки молодих вчених» : матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих учених, м. Одеса, 19 листопада 2021 року. – Одеса: Міжнародний гуманітарний університет, 2021. С. 203-205.
7. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава : Довкілля, 2006. 716 с.
8. Серажим К. С. Дискурс як соціолінгвальне явище: методологія, архітектоніка, варіативність : монографія. Київ, 2002. 392 с.
9. Ситник І. В. Дискурс в сучасній лінгвістиці. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія. 2020 № 46 том 2. С. 123-126. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/39827/1/I_Sytnyk_NVMHU_46_KUBG.pdf (Дата звернення: 15.04.2023)
10. Ситник І. В. Педагогічний дискурс у типології дискурсу. Збірник наукових праць «Нова філологія» № 83 (2021). С. 244-250. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/39064/1/I_Sytnyk_NF_83_KUBG.pdf (Дата звернення: 15.04.2023)
11. Фуко М. Археологія знання / пер. Бр. Левченко. Киев : НикаЦентр, 1996. 208 с
12. Harris Z. Discourse Analysis. Linguistic Society of America, 1952. 30 p.

Скасків Ю.В

група АМ-42

Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка

Науковий керівник – канд. філ. наук, доцент Гарасим Т. О.

POLITICAL EUPHEMISMS IN ONLINE MEDIA CONTENT

Political euphemisms serve a number of purposes. Recent studies have indicated that they are used to construct politically correct language which results in eliminating societal discrimination and protecting people from malicious issues and events. However, political euphemisms remain a tool of manipulation and deception in order to conceal the truth from people.

The term –euphemismll derives from the Greek language, and it is closely related to ancient philosophy, because even Democritus mentioned –*euthymia*ll (a phonetic variant of the term –euphemiall) as a good state of mind and contentment and was interpreted as speaking words that have a good omen, refraining from words that announce about something bad [3].

The euphemization of the language indicates the development of the system of linguistic and cultural values among speakers of modern English. Euphemisms of the modern English language are indicators of changes taking place in the society, including the influence of the Western culture. Such a process is natural, as changes in the social cultural sphere are reflected in language, and language changes in turn actively participate in social processes and influence them. Language is the main symbolic reality of culture, and the linguistic picture of the world reproduces the worldview of the speakers of the language.

People closely associate euphemisms with the military-political sphere and PC’s ideas. Euphemisms aim to soften attitudes to negative social phenomena, inhumane policies, and aggressive military actions. Euphemisms in English devoted to military themes circulate in online media content [2].

In the political sphere, euphemisms represent something better than it is. Compared to the euphemisms of everyday speech, euphemisms of the political scope hide unpleasant facts about military situations and the alleged happenings in combat zones. In the modern day political media discourse, euphemisms allow us to stick to indirect strategies for describing negative statements’ ideological meaning and significance in the context of wars. Certain content avoids talking explicitly about political and social issues that are taking place in the world. The substitute expressions are used instead.

Thus we can distinguish the following factors of its occurrence can be attributed to the prerequisites of the euphemization process: psychological factors are determined by the work of consciousness, social one are defined by social norms, landmarks; value factors are determined by evaluations of the concept from the point of view of acceptability or unacceptability of the form of expression [1].

REFERENCES

1. Bridgette M. Lustañas & Rodrigo A. Litao. Categories and Functions of Political Euphemisms in Philippine Online News Articles. Proceedings of the 2nd LITU-CULI International Conference. Bangkok, Thailand, 6-7 October 2016. P. 21-34. URL: https://www.researchgate.net/publication/343658016_Categories_and_Functions_of_Political_Euphemisms_in_Philippine_Online_News_Articles (дата звернення: 14.04.2023)

2. Euphemism of Political News in Republika Online Mass Media. URL: <https://www.atlantispress.com/proceedings/aisteel-19/125928387> (дата звернення: 14.04.2023)

3. Study on the Features of English Political Euphemism and its Social Functions. URL: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1081477.pdf> (дата звернення: 14.04.2023)

Скиба В. О.

гр. Англ-240

Волинський національний університет ім. Л. Українки

Науковий керівник – канд. філол. наук., доцент Шелудченко С.Б.

РОЗВИТОК ВМІНЬ 21 СТОЛІТТЯ В КОНТЕКСТІ ІТ

З розвитком технологій і швидкістю змін у сфері інформаційно-комунікаційних технологій (ІТ) зростає потреба у використанні максимальних можливостей цієї галузі. Одним із головних факторів успіху в ІТ-індустрії є наявність необхідних навичок та вмінь. У цьому контексті освітні платформи та конструктори завдань стали необхідними інструментами для сприяння розвитку навичок і компетенцій у сфері ІТ не лише учнів, а й студентів. Під терміном компетенція розуміємо сукупність взаємопов'язаних якостей людини (знання, уміння, навички), необхідних для здійснення ефективної діяльності в певній галузі [3, с. 242]. Завдяки цьому навчання може відбуватися дистанційно в будь-який зручний час і може бути персоналізовано під потреби кожного учня чи студента. У світі, де технології змінюють наше середовище з безпрецедентною швидкістю, розвиток ІТ-навичок став надзвичайно важливим для розвитку усіх людей і суспільства в цілому.

Узагалі, сучасна інформаційна технологія (СІТ) в освіті – це комплекс навчальних і навчально-методичних матеріалів, технічних та інструментальних засобів техніки навчального призначення, а також система наукових знань про роль і місце обчислювальної техніки в навчальному процесі, про форми і методи їх застосування для вдосконалення праці [1, с. 119]. Всім відомо, що найбільш перспективним напрямком в розвитку онлайн-освіти в останні роки стало комбіноване або інтегроване, змішане (*blended learning*) навчання, засноване на поєднанні принципів і технологій електронної освіти і традиційних аудиторних занять [4, с. 5]. Тому, з появою інформаційних технологій в освіті уявлення про процес навчання кардинально змінилося. Розглянемо такі поняття як –освітня платформа та –конструктори завдань

Конструктори завдань – це засоби, що дозволяють створити різні задачі, тести, завдання і різноманітні форми контролю для кращої ефективності навчання. Найпопулярніші з них: *Kahoot!*, *Quizlet*, *Moodle* та *Google Forms*.

Освітня платформа – це спеціальний онлайн-сервіс, який надає вчителям і учням доступ до різних навчальних матеріалів, як безкоштовних, так і платних. Не менш важливе питання постає щодо реалізації дистанційного навчання. Освітня платформа «Освіторія» надає найбільш вдалих перелік сервісів для е-освіти:

- *Zoom*
- *Hangouts*
- Вбудовані конференції в систему *SMLS*
- *ClassTime* - основний сервіс для тестування та контролю знань [2, с. 264].

За допомогою онлайн конструкторів та освітніх платформ тепер значно простіше зробити урок цікавішим для учнів та студентів, підвищити рівень уваги до матеріалу, створити ідеальне та ефективне освітнє середовище. Крім того, онлайн конструктори та освітні платформи можуть допомогти вчителям і викладачам персоналізувати навчання для кожного учня та студента відповідно до його потреб і рівня знань, тим самим

підвищуючи його успішність і ефективність. Також, використання онлайн-інструментів дозволяє педагогам надавати ширший спектр матеріалів і ресурсів, що може підвищити якість освіти та підготувати учнів і студентів до майбутніх викликів.

Завдяки таким корисним сервісам як *Coursera*, *EdX*, *EdEra*, *Testportal* та іншим можна розвивати багато корисних умінь та навичок:

1. Комп'ютерні навички. Вміння працювати з комп'ютером дозволяють розширити можливості, покращити навички та вміння, допоможуть стати більш успішним та посприяють розкриттю кожної особистості.

2. Критичне мислення та аналітичні вміння. Студенти та учні мають змогу застосовувати нестандартні підходи для вирішення проблем, аналізувати інформацію, приймати важливі рішення.

3. Саморозвиток і самостійність. Розвинути самостійність можна лише в ході самостійної діяльності, ініційованої самим студентом або учнем.

4. Командна робота. Онлайн-інструменти також можуть допомогти розвинути навички командної роботи та спілкування. Спільна робота над проектами з використанням спеціальних платформ і програм дозволяє студентам і учням ефективно взаємодіяти, ділитися ідеями та навичками, вчитися допомагати один одному, разом вирішувати завдання.

Розвиток навичок 21 століття у контексті ІТ, особливо на прикладі онлайн-платформ, демонструє глибоку зміну способів сприйняття інформації, її опрацювання та обміну. Онлайн-платформи надають будь-кому можливість обмінюватися досвідом, покращувати та набувати нові знання і обмінюватися з іншими різноманітною інформацією, розширювати кола спільноти та надавати і отримувати доступ до новітніх технологій. Безліч платформ спрямовані на полегшення освітнього процесу та професійного зростання, що є дійсно важливим в нашому сучасному світі. Стрімкий розвиток технологій створює нові перспективи та можливості для людей і сприяє розвитку цифрової економіки.

ЛІТЕРАТУРА

1. Любович А. А. Сучасні інформаційні технології в освіті / А. А. Любович, О. Г. Єсіна // Інформатика та інформаційні технології : студ. наук. конф., 20 квітня 2015 р. : матер. конф – Одеса, ОНЕУ. – С. 118–120.

2. Пренько Я. О. Неформальна онлайн освіта та навчання FACE-TO-FACE / Пренько Я. О. // TOPICAL ASPECTS OF MODERN SCIENCE AND PRACTICE: scientific and practical conference, 21 вересня 2020 р. : матер. конф – Frankfurt am Main, Germany. – С. 264.

3. Рудніцька К. В. Сутність понять «компетентнісний підхід», «компетентність», «компетенція», «професійна компетентність» у світлі сучасної освітньої парадигми [Текст] / К. В. Рудніцька // Науковий вісник Ужгородського національного університету : Серія: Педагогіка. Соціальна робота / гол. ред. І.В. Козубовська. – Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2016. – Вип. 1 (38). – С. 241–244. – Бібліогр.: с. 243 (11 назв).

4. Січкаренко К. О. Розвиток цифрових освітніх платформ та поширення цифрових компетенцій в освіті. / Січкаренко К. О // Ефективна економіка: ЕНФВ, 27 грудня 2018 р. № 12 : матер. конф – Дніпро. – С. 1–6.

Стефанюк Т.І.

група мСОАМ-12

Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка

Науковий керівник – канд. пед. наук, доцент Дацків О. П.

ПРОБЛЕМНІ СИТУАЦІЇ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ЛЕКСИЧНИХ НАВИЧОК УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Постановка проблеми: Підґрунтям сучасної концепції освіти в Україні є формування національно свідомої особистості, здатної до продуктивного діалогу в сучасному полікультурному просторі. Це відображено зокрема в «Національній доктрині розвитку освіти»: «Національне виховання є одним із головних пріоритетів, органічною складовою освіти. Його основна мета – виховання свідомого громадянина, патріота, набуття молоддю соціального досвіду, високої культури міжнародних взаємовідносин, формування у молоді потреби та уміння жити в громадянському суспільстві» [2, с. 34]. Вагоме місце у цьому контексті займає іншомовна освіта учнів, а формування лексичних навичок учнів старших класів на уроках англійської мови є важливим освітнім завданням. В той же час, аналіз наукової літератури засвідчив, що в умовах сьогодення окреслене питання остаточно не вирішене.

Мета і методи дослідження. Метою дослідження є обґрунтування доцільності використання проблемних ситуацій для формування лексичних навичок учнів старших класів на уроках англійської мови. У процесі дослідження використано методи аналізу, порівняння, синтезу, логічного узагальнення та систематизації літератури із досліджуваної проблеми.

Результати дослідження вказують на необхідність нового підходу до формування лексичних навичок учнів старших класів на уроках англійської мови, розвиток у них самостійного мислення, зокрема через створення проблемних ситуацій. Як показують численні дослідження, глибокі, міцні знання учні отримують лише у процесі продуктивної діяльності. Дослідники єдині у тому, що без проблемної складової уроку складно виховати самостійну, активну, творчу особистість. Окреслене вище завдання набуває особливої важливості також в умовах дистанційного навчання.

Проблема – це завжди перешкода, а подолання перешкод – рух, постійний супутник розвитку. Тому одним із елементів системи методів та прийомів, спрямованих на ефективне засвоєння знань та умінь, є проблемна ситуація. Проблемна ситуація народжується при виникненні суперечності між відомими учню відомостями та новими фактами, явищами, для розуміння та пояснення яких знань недостатньо. Ці суперечності стають рушійною силою творчого засвоєння знань [1].

Проблемні ситуації на уроках англійської мови мають власну специфіку і підпорядковуються завданню розкриття зв'язків окремого і загального, навчанню

школярів самостійно мислити. Вони ведуть думку учня від фактів до узагальнень, від елементарних узагальнень до складніших і вчать систематизувати знання, отримані різними шляхами, і самостійно користуватися ними під час аналізу нових явищ.

Висновок і перспективи подальших досліджень. Таким чином, процес формування лексичних навичок учнів старших класів на уроках англійської мови повинен базуватись на використанні проблемних ситуацій, що позитивно вплине на формування цільової компетентності та на загальні педагогічні умови набуття таких навичок. Аналізі методик формування лексичних навичок учнів закладів середньої освіти стане наступним кроком нашого дослідження.

ЛІТЕРАТУРА

- 1.Лунячек В. Нова українська школа: практична реалізація. URL: <http://osvita.ua/school/reform/53666/> (дата звернення: 12.04.2023).
- 2.Нова українська школа. / Упорядники: Л. Гриневич, О. Елькін, С. Калашнікова, І. Коберник, В. Ковтунець та ін.; за заг. ред. М. Грищенко. 2016. 34 с.

Стульківська С.В.

група МАМ-13

Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка

Науковий керівник – док. пед. наук, професор Задорожна І.П.

THE PECULIARITIES OF THE CONCEPT “HORROR” IN LITERATURE

For centuries, readers have been captivated by the horror genre, which has the ability to evoke emotions such as fear, disgust, and awe through the written language. Horror literature has taken many forms over the years, exploring everything from supernatural creatures to psychological terrors. The investigation of the concept of horror in literature is relevant for various reasons. We can learn more about human psychology and some of our most primal and universal emotions by examining the characteristics of this specific genre. We can also develop an appreciation for the art of using language and imagery as verbal means of expression to create powerful emotional responses. In this article, we will investigate the concept "horror" in the context of literary fiction, examining its nature, the genre's appearance, and some of its key features.

Some of the scholars have studied the concept of horror in fiction, such as Noël Carroll, Sigmund Freud, H.P. Lovecraft, Stephen King, and others. Each of them has brought their own perspective and expertise to the topic.

The term "horror" has its roots in the Latin verb "horrere," which means to tremble or shudder (or, in the case of hair, to stand on end). In literature, horror typically represents stories or texts that intend to provoke feelings of fear, shock, or disgust (or a combination of these), along with associated emotions such as dread or suspense. While it is not always the case, horror is often centered around supernatural phenomena or fantastic events [5].

Mathias Clasen, in his article –The horror, the horror, gives broad observations about the nature of horror as a genre based on the ideas of several scholars, including H.P. Lovecraft's essay "Supernatural Horror in Literature" (1927). In his article, he points out that comprehending the essence of horror involves acknowledging that present-day horror literature has developed from earlier forms of stories that are quite similar. H.P. Lovecraft traced the origins of modern horror stories back to "the earliest folklore of all races" and tracked its evolution from folktales

to the Gothic novel and, ultimately, to the contemporary tale of terror. Therefore, horror is not entirely a result of social or cultural influences, but rather a natural outcome of human nature's evolution. –Horror is what happens when Homo sapiens meets the world; it is a –natural genre, not the chance product of an unusual mind or a specific set of cultural circumstances on stories. Mathias Clasen also mentions Lovecraft's ideas concerning the horror genre being an ancient form of storytelling that has existed since the beginning of human thought and speech. The author explains that this is unsurprising given the genre's close connection with primal emotions [2].

Noël Carroll, a philosopher and scholar, has written extensively on the aesthetics of horror in both literature and film. His book "The Philosophy of Horror: Or, Paradoxes of the Heart" (1990) explores the psychological and emotional effects of horror on the audience.

Noël Carroll singles out the notion of "art-horror", which he defines as –an emotion, one reflected in the emotional responses of characters to the monsters in works of horror. The author suggests that it is –an occurrent emotional state, as is a flash of anger, rather than a dispositional emotional state, such as undying envy. An occurrent emotional state has both physical and cognitive dimensions [1].

We can state that the effect of horror directly depends on the reader and his emotional reaction. As a famous American writer, Peter Straub noted, –horror stories are about engagement. About actual experience, instead of simulated, false experience...it's about discovering one's ability to feel in certain ways, and deepening and widening one's emotional experience by that means... [1].

The concept of horror is often confused with the concept of terror. According to a free Internet-based encyclopedia, Wikipedia, the distinction between terror and horror is –a standard literary and psychological concept applied especially to Gothic and horror fiction. *Terror* is usually described as the feeling of dread and anticipation that *precedes* the horrifying experience. By contrast, *horror* is the feeling of revulsion that usually *follows* a frightening sight, sound, or otherwise experience [3].

Stephen King proposes that there are three levels of horror that work together to create a successful horror story and keep audiences engaged.

The first level is revulsion, which triggers a physical reaction of disgust in the audience. The second level is horror, which involves the –graphic portrayal of the unbelievable that the audience struggles to comprehend, often causing fear. Finally, the highest level is terror, which induces fear through the power of imagination, where the specifics of the horror exist only in the mind of the reader [4].

Horror stories often rely on presenting audiences with things that they cannot easily comprehend or explain, such as chaos or aberrations, in order to create a sense of fear and unease. It also suggests that part of what makes horror stories effective is the way they play on our innate desire for order and structure in the world. When we encounter things that seem to defy logic or order, it can be deeply unsettling and frightening, because it challenges our sense of control over our surroundings and our understanding of how the world works. As King puts it, –it is not the physical or mental aberration in itself which horrifies us, but the lack of order which these aberrations seem to imply [4].

To sum up, horror is a genre of literature that has fascinated readers for centuries, eliciting a range of emotions such as fear, disgust, and awe. Scholars and philosophers have studied the concept of horror in fiction, and have proposed various theories on its nature and effects on the audience. While horror can be seen as a product of human nature, it is also shaped by cultural and social factors. Horror literature often plays on our innate desire for order and structure, challenging our understanding of the world and generating fear and unease. By studying the peculiarities of horror in literature, we can gain a deeper understanding of human

psychology and the primal emotions that shape our experiences. Ultimately, horror is a powerful tool for storytelling, allowing authors to create powerful emotional effects through the use of language and imagery.

REFERENCES

1. Carroll N. *The Philosophy of Horror or, the Paradoxes of the Heart*. N.Y.: Routledge, 1996. 272 p.
2. Clasen Mathias. *The Horror! The Horror!* 2010. URL: https://www.researchgate.net/publication/334203697_The_Horror_The_Horror (Last accessed: 18.04.2023)
3. Horror and terror. Wikipedia. October 9, 2022. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Horror_and_terror ((Last accessed: 18.04.2023)
4. Neilan Dan. Stephen King breaks down the different levels of horror. September 13, 2017. URL: <https://www.avclub.com/stephen-king-breaks-down-the-different-levels-of-horror-1806112160> (Last accessed: 18.04.2023)
5. Xavier Aldana Reyes. *Introduction: What, Why and When Is Horror Fiction?* London: British Library Publishing, 2016. p. 7–17.

Танцюра Л. Л.
група СР М-81

Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького
Науковий керівник – канд. філ. наук, ст. викладач Зайковська О. М.

ОСОБЛИВОСТІ МОТИВУ ВИЖИВАННЯ У КАНАДСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ

Канадський літературний дискурс відображає історичний розвиток країни, яка пройшла порівняно довгий шлях від періоду тубільного населення, перших іммігрантів-поселенців, британської колонії та отримання незалежності й ствердження політики мультикультуралізму. Тож, художня література Канади сповнена мотивами виживання, які представляють як фізичне виживання перших іммігрантів на північноамериканському континенті, так і культурне виживання серед багатоголосся етнічних меншин сьогодення.

Дослідженням мотиву виживання у канадській літературі присвячена певна кількість праць канадських дослідників, приміром, Нортропа Фрая [3] та Маргарет Етвуд [2]. Використовуючи метафору гарнізонного менталітету Нортропа Фрая, Маргарет Етвуд чітко формулює центральний символ Канади: виживання, яке частково відображає саму природу канадського існування [2]. Канада – північна країна, умови життя якої створюють «північний менталітет» і передбачають природний відбір [3, с. 74]. Боротьба за виживання в суворих умовах дикого простору вимагала фізичної витривалості від перших поселенців, для яких вижити означало очистити територію від чагарників й дерев та побудувати будинки. Ті, хто вижив, були щасливі не тому, що перемогли дику природу, а тому, що залишилися живими та пережили сувору зиму. Ось тому у канадській літературі на основі ідеї виживання почав формуватися характер типового канадського персонажа [2, с. 112], а виживання стало центральним символом канадського літературного дискурсу. Проте ця теорія Маргарет Етвуд часто різко критикувалася іншими літературними критиками, які прагнули знайти позитивні приклади для канадської літератури та засуджували символ виживання як фаталізм. Приміром, Робін Метью вбачає у цьому символі «песимістичну інтерпретацію канадської національної ідентичності» [6, с. 296].

Літературна сцена Канади почала змінюватися у 1960-х роках. Швидкий розвиток національної літератури Канади у цей період сприяв втручання уряду Сполучених Штатів у війну у В'єтнамі. Канадські письменники почали публічно засуджувати політику США, наголошуючи на відмінностях між двома країнами: канадці залишалися пасивними спостерігачами під час активної участі США у війні у В'єтнамі, при цьому Канада стала безпечним притулком для американських солдатів, які ухилялися від виконання своїх військових завдань. Ці політичні події змусили літературознавців переглянути канадсько-американські стосунки через призму національного самовдосконалення. У цей час літературні критики Маргарет Етвуд і Редріка Моганрам зосереджують увагу на таких аспектах виживання, як виживання під час кризи та культурне виживання.

Слід зазначити, що найкращі твори канадської прози були надруковані саме у період між 1965 і 1975 роками. Ці твори і пов'язують з початком нової літератури Канади. Серед авторів, які творили нову канадську літературу цього часу, можна назвати Маргарет Лоуренс (серія творів про вигадане місто Манаваку), Робертсона Девіса («П'ятий персонаж», 1970) та Еліс Монро («Життя дівчат і жінок», 1971). Усі ці твори пов'язує звернення до минулого, спроба драматизувати історію, що бракує визначення, та мотив виживання у різних обставинах [4, с. 35].

Постмодернізм у канадській літературі відродив концепції, які колись були у центрі уваги канадських літературознавців й науковців. Недовіра постмодерністської естетики до центральності та метанаративів, підкреслення суб'єктивності та розмитості, фрагментації та рефлексивності гендерних кордонів максимально повно відображають ідею канадської ідентичності, в основі якої спостерігається мотив виживання. Маршал Маклюен у 1977 році вважав Канаду «кордонним випадком» [5, с. 105], про що свідчить той факт, що Канада ніколи в історії не мала географічного чи етнічного центру [6, с. 303]. Таке трактування історичного минулого країни ще раз акцентує увагу на мотиві виживання як центрального символу канадського літературного дискурсу. Наразі літературна критика Канади продовжує досліджувати фронтові (кордонні) образи персонажів, котрі презентують мотиви виживання «на кордоні» та стали метафорами канадської національної ідентичності.

Таким чином, можна підкреслити, що постмодернізм у канадській літературі відродив концепції, які колись були в центрі уваги канадських літературознавців і науковців. Недовіра постмодерної естетики до центральності та метанаративів, її акцент на суб'єктивності та двозначності, а також фрагментація та рефлексивність кордонів відображають ідею канадської ідентичності, заснованої на мотивах виживання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Заїковська О. М. Творчіс Дугласа Коупленда: Дискурс національної ідентичності / Оксана Заїковська – 2013. – С. 41-42
2. Atwood, M. *Survival: A Thematic Guide to Canadian Literature* / Margaret Atwood. – Toronto : Anansi, 1972. – 287 p.
3. Frye N. *The Bush Garden: Essays on the Canadian Imagination* / N. Frye, L. Hutcheon. – Toronto : Anansi, 2011. – 386 p
4. Henighan S. *When Words Deny the World: The Reshaping of Canadian Writing* / Stephen Henighan. – Erin : The Porcupine's Quill, 2002. – 211 p.
5. McLuhan M. *Understanding Me: Lectures and Interviews* / Marshall McLuhan. – Cambridge : MIT Press, 2005. – 317 p.

6. Rosental C. Where is There? / Caroline Rosental // History of Literature in Canada: English-Canadian and French-Canadian. – New York : Camden House, 2008. – P. 291–310.

Triukhan V. P.

group 1-A 81

Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy

Research adviser - Doctor of Pedagogy, Professor Vovk O. I.

LATE ADOLESCENTS' PSYCHOLOGICAL PROPERTIES OF THE BRAIN

The purpose of this paper is to provide insights of a period of significant neurobiological and psychological changes in the brain during the late adolescence. During this time, individuals undergo significant maturation in cognitive, emotional, and social development.

To begin with, such period has a greater susceptibility to social and emotional cues, with higher activation in the amygdala and increased activity in the striatum [3]. This heightened sensitivity may lead to the formation of risky behaviors like substance use [9]. Risk-taking behavior is linked to the growth of the limbic system, the brain's emotional center, which fuels impulsive and sensation-seeking behavior. The research suggests that the growth of the prefrontal brain, which is involved in impulse control and decision-making, may help to alleviate this behavior [2].

Moreover, late adolescence is a stage of rapid brain growth, with late adolescents showing greater reactivity in the prefrontal cortex when undertaking complicated cognitive tasks. This suggests that they have evolved more sophisticated cognitive control processes than younger people [6]. They also have higher cognitive plasticity and the capacity to consider numerous viewpoints than earlier adolescents. Late adolescents also undergo major social and emotional changes, with higher emotional complexity and broader and differentiated emotional experiences than earlier adolescents. This is likely due to the prefrontal cortex's ongoing maturation and the formation of more complex cognitive functions [1, p. 3-4]. As they negotiate the transition to maturity and the growing pressures of social and occupational duties, late adolescents demonstrate increased sensitivity to social standards and expectations [5].

Another essential point is that the late adolescence is a vulnerable time for the onset of mental health issues, such as depression, anxiety, and substance use disorders [10]. Recent studies have shown that late adolescents' ability to reason logically and abstractly improves during this period of growth. This is believed to be linked to continuing prefrontal brain development, which is responsible for higher-level thinking functions like planning, problem-solving, and decision-making [2]. Additionally, late adolescents' ability for introspection and self-reflection is linked with increased psychological well-being, as it enables them to gain greater insight into themselves and their position in the world. The continual improvement of the prefrontal cortex, which allows for more complicated and abstract reasoning, is believed to aid this process of identity creation [4].

Additionally, late adolescence may be defined as a period that fosters freedom and autonomy in terms of social and emotional growth. According to L. Steinberg, it is evident in the increasing significance of peer interactions and an ambition for increased independence from parents and other authority figures. Late adolescents report greater agency and control over their lives than earlier adolescents, as well as more contentment with their social interactions [11]. However, T. Paus, M. Keshavan, and J. Giedd think that the shift to maturity can be stressful and difficult, especially for those who experience major social or external pressures [7]. C. Rees and

J. Freeman emphasize the importance of social and environmental assistance for young people during this critical growth period [8].

Considering the aforementioned, late adolescence is a period of significant psychological peculiarities and neurobiological changes in the brain. These specificities are associated with greater cognitive flexibility, abstract thinking, introspection, and independence, as well as increased sensitivity to social and emotional stimuli. However, this period is also associated with increased risk-taking behavior and vulnerability to stress and mental health problems.

REFERENCES

1. Blakemore, S. J., & Choudhury, S. (2006). Development of the adolescent brain: implications for executive function and social cognition. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 47(3-4), 296-312.
2. Boyes, M. E., & French, D. J. (2014). The role of reasoning and abstract thinking in predicting adolescent risk-taking behavior. *Journal of Adolescent Health*, 55(4), 522-528.
3. Galván, A., Hare, T. A., Parra, C. E., Penn, J., Voss, H., Glover, G., & Casey, B. J. (2006). Earlier development of the accumbens relative to orbitofrontal cortex might underlie risk-taking behavior in adolescents. *Journal of Neuroscience*, 26(25), 6885-6892.
4. Kroger, J., Martinussen, M., & Marcia, J. E. (2010). Identity status change during adolescence and young adulthood: A meta-analysis. *Journal of Research on Adolescence*, 20(3), 683-698.
5. Laursen, B., & Jensen-Campbell, L. A. (1999). The nature and functions of social exchange in adolescence. *Journal of adolescence*, 22(2), 211-232.
6. Luna, B., Garver, K. E., Urban, T. A., Lazar, N. A., & Sweeney, J. A. (2004). Maturation of cognitive processes from late childhood to adulthood. *Brain and cognition*, 55(1), 144-157.
7. Paus, T., Keshavan, M., & Giedd, J. N. (2008). Why do many psychiatric disorders emerge during adolescence?. *Nature Reviews Neuroscience*, 9(12), 947-957.
8. Rees, C. L., & Freeman, J. G. (2007). The effects of perceived stress on students' psychological well-being: The influence of perceived control and social support. *Social Psychology of Education*, 10(3), 263-284.
9. Somerville, L. H., Heatherton, T. F., & Kelley, W. M. (2006). Anterior cingulate cortex responds differentially to expectancy violation and social rejection. *Nature neuroscience*, 9(8), 1007-1008.
10. Steinberg, L. (2010). A dual systems model of adolescent risk-taking. *Developmental psychobiology*, 52(3), 216-224.
11. Steinberg, L. (2014). *Age of opportunity: Lessons from the new science of adolescence*. Boston, Houghton Mifflin Harcourt.

Цехош Д. С.

група Англ - 240

Волинський національний університет імені Лесі Українки
Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Шелудченко С. Б.

ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНІЙ МОВИ В УКРАЇНІ

Освіта – вирішальний фактор розвитку інформаційного суспільства. Діджиталізація навчання іноземній мові є одним з головних трендів в освітній сфері сьогодення. Сучасний педагог повинен бути компетентним у використанні різнопланових цифрових матеріалів на уроках, зокрема це стосується ефективного застосування відео- та аудіокомпонентів, інфографіки, фотоматеріалів. Діджиталізація освіти – компетенція XXI століття.

У зв'язку з поширенням інформаційних технологій та розвитком Інтернету, дистанційне навчання стало більш доступним і ефективним. В Україні, діджиталізація навчання іноземній мові почала набирати популярності у школах, вищих навчальних закладах та курсах. З одного боку, дистанційне навчання можна розглядати через призму позитивізму: можливість приєднатись до занять у будь-якому місці, де є мережа Інтернет, зручні умови для учнів і викладачів, можливість навчатись у зручному темпі. Водночас, дистанційна освіта значно дешевша. Але нестабільний зв'язок і відсутній зоровий контакт, можуть вплинути на ефективність засвоєння матеріалу. Таким чином, потрібно запроваджувати ще більше цифрових засобів навчання.

Цифрові технології – унікальні засоби, що сприяють всебічному розвитку як учня, так і установи вцілому. Цифрова грамотність – невід'ємна здібність сучасного працівника, адже застосування візуалізації даних, веб-сервісів, мультимедійних технологій – компетенція, яка істотно покращує ефективність праці. Під компетенцією розуміємо сукупність взаємопов'язаних якостей особистості (знань, умінь, навичок, способів діяльності), що є заданими до відповідного кола предметів і процесів та необхідними для якісної продуктивної дії стосовно них [5]. На сьогодні постає потреба активно вивчати іноземні мови з використанням цифрових шаблонів та інструментів. Сучасне покоління знайоме з віртуальними класами, онлайн курсами, 3D-таблицями. Окрім зручності такого роду навчання, учням значно цікавіше навчатись іноземній мові.

Застосування модернізованих освітніх технологій стало невід'ємною складовою функціонування сучасного начального закладу. Візьмімо до уваги початкову школу. До реформації вона слугувала місцем, де учень опановував першочергові знання і формував основні навички. Проте, метою базової середньої освіти є розвиток природних здібностей, інтересів, обдарувань учнів, формування компетентностей (компетентність – це володіння людиною відповідною компетенцією, що містить її особистісне ставлення до предмета діяльності [5]), необхідних для їх соціалізації та громадянської активності, свідомого вибору подальшого життєвого шляху та самореалізації, продовження навчання на рівні профільної освіти або здобуття професії, виховання відповідального, шанобливого ставлення до родини, суспільства, навколишнього природного середовища, національних та культурних цінностей українського народу [2]. Наскрізне застосування інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі та управлінні закладами освіти і системою освіти має стати інструментом забезпечення успіху нової української школи [3]. Як розвиваються інформаційні технології, так і школярі, з року в рік зростають, як особистість з власними думками та прагненнями [4]. Знання та вміння, взаємопов'язані з ціннісними орієнтирами школяра, формують його життєві компетентності, потрібні для успішної самореалізації у житті, навчанні та праці.

Процес викладання іноземної мови в Україні з кожним роком урізноманітнюють за допомогою інтерактивних ресурсів і навчальних платформ, наприклад, *Microsoft Teams*, *Moodle* чи *Zoom*. Вони надзвичайно вмісткі: від журналів з оцінками до комплексу вправ і тестів. Освітні сервіси презентують програми для проведення вікторин, мовних ігор: *Kahoot*, *Quizlet*, *Dilema Game*. Іноземні співробітництва створюють нові мобільні додатки для вивчення іноземних мов. Віртуальні платформи та програмні продукти дозволяють зробити процес навчання більш ефективним та цікавим.

Крім цього, інтерактивність та наявність мультимедійних елементів дозволяють підвищити мотивацію учнів до навчання іноземної мови, а ефективна система контролю знань, яка може бути забезпечена за допомогою діджиталізації, дозволяє більш точно оцінювати рівень знань учнів та вчасно коригувати навчальний процес. Тому викладачі повинні стежити за трендами в галузі освітніх технологій аби мати змогу правильно балансувати з інструментами навчання.

Широковідомо, що діджиталізація освіти в Україні становить лише декілька відсотків. Та не варто забувати про постійний розвиток подібних компаній. Такі стартапи, як *Grammarly*, *EdTech* підносять цифрову трансформацію на нові рівні.

Розгляньмо один з ринків освіти, який в Україні стрімко покращується протягом останніх років. *EdTech* – це найкращий підхід навчання, що доповнює ефективну і значущу інтеграцію технологій і може включати широкий спектр речей, як-от системи управління навчанням, цифрові інструменти та засоби масової інформації, ІКТ, онлайн-курси, які допомагають у розвитку і навчанні. Завдяки *Edtech*, навчальний процес стає більш доступним, оскільки учні можуть навчатися в будь-який зручний для них час та місце, використовуючи мобільні пристрої та комп'ютери. *Edtech* дозволяє створювати навчальні програми, які підлаштовуються під індивідуальні потреби та можливості кожного студента, допомагаючи забезпечити оптимальний рівень засвоєння матеріалу. Популярні курси як *Prometheus*, *EdEra* є складниками цього українського стартапу.

Багатомовна розумна ручка – ще один сучасний навчальний винахід - гаджет для дітей, що дозволяє вивчати 3 мови одночасно; навчальні картки з віртуальною реальністю або ж *Grammarly* - онлайн-сервіс, що надає можливість 30 мільйонам користувачів у всьому світі не тільки перевіряти граматику та вокабуляр з іноземної мови щодня, а й отримувати рекомендації щодо правильності, чіткості, і навіть тону свого текстового повідомлення.

Таким чином, діджиталізація в навчанні іноземних мов дедалі більше набирає обертів, що є запорукою успішності та конкурентоспроможності на ринку освітніх послуг. Інтеграція цифрової освіти дозволить максимізувати безперервне навчання для студентів і для вчителів і досягти високої продуктивності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гойда. О. Досвід роботи у напрямку викладання іноземної мови в системі НУШ. URL: <https://genezum.org/library/dosvid-roboty-u-napryamku-vykladannya-inozemnoi-movy-v-systemi-nush-389> (дата звернення: 14.04.2023)
2. Державний стандарт базової середньої освіти. URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/76886/ (дата звернення: 14.04.2023)
3. Міністерство освіти і науки України. Нова українська школа: концептуальні засади реформування середньої школи, - 2016.
4. Рослик Л. Активність учнів на уроках – ключовий чинник успіху навчання. URL: <https://naurok.com.ua/aktivnist-uchniv-na-urokah-klyuchoviy-chinnik-uspihu-navchannya-129711.html> (дата звернення: 14.04.2023)
5. Формування літературної компетентності учнів початкових класів. URL:

<https://ukped.com/rozrobky-urokiv/ukrainska-mova-ta-literatura/6784-osnovni-ponyattya-kompetentsiya-kompetentnist.html> (дата звернення: 14.04.2023)

Цимбалюк В.В.

група Англ-41

Волинський національний університет імені Лесі Українки

Науковий керівник – канд. філ. наук, доцент Калиновська І.М.

ОСОБЛИВОСТІ РОСІЙСЬКОЇ ПРОПАГАНДИ В АНГЛОМОВНИХ ПУБЛІКАЦІЯХ

У книзі «*Техніка пропаганди у світовій війні*» Гарольд Лассвел вважає пропаганду невід'ємною частиною війни: «Сучасна війна повинна вестися на трьох фронтах: військовому, економічному і пропагандистському. Економічна блокада душить ворога, пропаганда збиває ворога з пантелику, а військова сила завдає ворогу остаточний удар» [4]. Пропаганда може використовувати будь-які засоби для досягнення своїх цілей і навіть створювати або розповсюджувати чутки. Роль пропаганди у війні сьогодні величезна і незамінна. Гарольд Лассвел виокремив чотири пропагандистські цілі: розпалювати ненависть до ворога; підтримувати дружні стосунки з союзниками; підтримувати дружбу з нейтральними націями, залучаючи їх до співпраці, де це можливо; зламати моральний дух ворога [4].

Слід зауважити, що сучасна війна виходить за межі тривимірного простору землі, моря та повітря та розширюється до інформаційного виміру, а отже, відносна інформаційна перевага в мережевій системі, включаючи інформаційні технології, гарантує успіх майбутньої війни. Зросла роль невійськових засобів досягнення політичних і стратегічних цілей у війні, які в багатьох випадках за ефективністю перевершують потужність звичайних видів зброї. На етапі розв'язання війни розгортається широкомасштабна пропагандистська та агітаційна діяльність дипломатичними, економічними, ідеологічними, психологічними та інформаційними засобами, спрямована на розрив єдності населення супротивника та послаблення бойового духу армії.

Актуальність дослідження зумовлена необхідністю аналізу російської пропаганди в сучасних англомовних публікаціях в умовах повномасштабної російської війни в Україні сьогодні.

Мета нашого дослідження – виявлення та характеристика особливостей російської пропаганди в англомовних публікаціях, зокрема причин і наслідків ведення інформаційної війни.

Матеріалом дослідження слугують публікації RT (раніше – англ. *Russia Today*, укр. *Росія сьогодні*) – російська пропагандистська державна багатомовна телекомпанія, орієнтована на закордонну аудиторію. З бюджетом понад 300 мільйонів доларів на рік, вона веде мовлення англійською, французькою, німецькою, іспанською, російською та кількома мовами Східної Європи. Глобальна мережа *Russia Today* – це головна зброя російської влади в інформаційній боротьбі. Її аудиторією станом на 2015 рік було 700 мільйонів людей з понад 100 країн світу. Крім цього, Росія вміло використовувала західні медіа, на кшталт *BBC News*, *Reuters*, *AFP* тощо для просування своєї антиукраїнської риторики. У певний період ці медіа виявилися не готовими до російсько-української війни та інколи ставали ненавмисними поширювачами російської антиукраїнської пропаганди. Російські ЗМІ, які діють як в Росії, так і за кордоном, використовуються країною-агресором для інтенсивної та багатоканальної пропаганди та нав'язування світовій спільноті точок зору, які генерує російське військово-політичне керівництво. Серед

найвідоміших російських пропагандистських медіа можна також зазначити *Sputnik, Russia Today, Ria Novosti, LifeNews* тощо.

Щодо розуміння терміну «пропаганда», необхідно звернути увагу на таке визначення: інформація, ідея, думки чи образи, які часто дають лише односторонню аргументацію, що транслюються, публікуються або якимось іншим чином поширюються задля впливу на думку людей [2]. Або, пропаганда – це інформація, часто упереджена або оманлива, що використовується для забезпечення політичної мети або певної точки зору [7].

Огляд літератури з проблеми дослідження показав, що нинішня російська пропаганда ґрунтується на радянських методах часів холодної війни. Особлива увага приділяється тому, щоб спонукати населення діяти в інтересах пропагандистів, не усвідомлюючи, як воно це робить [6]. Проте, підхід до пропаганди є абсолютно новим і обумовленим характеристиками сучасного інформаційного середовища. Росія скористалася технологіями та наявними медіа, зробивши своїми інструментами впливу Інтернет та ЗМІ. Тому, сучасну модель поширення російської пропаганди можна охарактеризувати як високооб'ємну і багатоканальну, швидку, безперервну і повторювану; з відсутністю зображення об'єктивної реальності; з браком послідовності тощо.

Підхід держави-агресора до поширення пропаганди та введення в оману читачів/глядачів може бути цілком ефективним. Доцільним є наведення деяких прикладів:

- через перевантаження інформацією (особливо в Інтернеті) люди не відразу можуть визначити чи нова інформація заслуговує довіри [5]; надлишок інформації спонукає людей використовувати короткі шляхи для визначення достовірності повідомлень;

- споживачі інформації часто погано відрізняють правдиву інформацію від неправдивої; перше враження є дуже стійким, а повторення схожої інформації спонукає людей ознайомитися з нею і прийняти її, тому швидка, безперервна та повторювана пропаганда є успішною;

- передача, яка виглядає як випуск новин, навіть якщо це насправді пропагандистське мовлення, може мати такий самий ступінь довіри, як і справжня трансляція новин [3]; периферійні ознаки, такі як зовнішній вигляд досвіду або формат інформації, змушують людей визнати, не замислюючись, що інформація надходить із надійного джерела;

- історії чи розповіді, які викликають в одержувача емоційне збудження (наприклад, огиду, страх, щастя), будуть сприйняті, незалежно від того, правдиві вони чи ні [3];

- твердження з більшою ймовірністю будуть прийняті за правдиві, якщо вони підкріплені доказами, навіть якщо вони неправдиві [1].

Отже, Інтернет та ЗМІ змінюють сучасну війну всеохоплююче та глибоко, незалежно від того, чи це когнітивне поле бою, чи фізичне поле бою. Уряди та організації, які мають високі технології та авторитет, можуть використовувати соціальні мережі для більш точної та продуманої пропаганди війни. Природа соціальних медіа дає кожному користувачу мережі можливість стати воїном, брати участь у кібервійськових діях і виконувати різні види військових функцій у гібридній медіа-екосистемі. Саме тому, важливо розуміти і розпізнавати той вплив, який чиниться на людину соціальними мережами та інформацією, яка розміщується в них. Крім цього, важливо розуміти тактики та техніки, якими користується ворог при поширенні відвертої брехні, щоб не потрапити на гачок кремлівської машини пропаганди. Пропаганда є важливим інструментом, яким користується країна-агресор у російсько-українській війні, щоб ввести в оману

читачів/глядачів по всьому світу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Bell B., Loftus E. –Trivial Persuasion in the Courtroom: The Power of (a Few) Minor Details. Journal of Personality and Social Psychology. 1989. 56 (5). P. 669–679. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.56.5.669>
2. Cambridge Advanced Learner's Dictionary & Thesaurus. –Propaganda. URL: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/propaganda>.
3. Destono D., Petty R. E., Derek D., Rucker, Wegener D., Braverman J. –Discrete Emotions and Persuasion: The Role of Emotion-Induced Expectancies. Journal of Personality and Social Psychology. 2004. Vol. 86, No. 1. P. 129–145.
4. Lasswell H. Propaganda Technique in the World War. 1927. P. 233. URL: <https://archive.org/details/dli.ernet.6011/page/n5/mode/2up>
5. Metzger M., Flanagin A. –Credibility and Trust of Information in Online Environments: The Use of Cognitive Heuristics. Journal of Pragmatics. 2013. Vol. 59, Part B. P. 19–45.
6. Oliner O. –Russia's New Military Doctrine: Same as the Old Doctrine, Mostly. Washington Post. 2015. January 15, URL: <https://www.washingtonpost.com/news/monkey-cage/wp/2015/01/15/russias-new-military-doctrine-same-as-the-old-doctrine-mostly/>
7. Oxford English dictionary. –Propaganda. URL: <https://www.lexico.com/definition/Propaganda>.

Човніцька Х.І.

група мСОАМ-12

Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка

Науковий керівник – канд.пед. наук., викладач Нацюк М.Б.

THE DEVELOPMENT OF STUDENTS' LISTENING COMPREHENSION IN LEARNING ENGLISH

Introduction. The development of students' readiness for foreign language intercultural communication involves not only the ability to express their thoughts, feelings, intentions, but also the ability to understand the speech of other people. Thus, the level of formation of foreign language listening comprehension is significant for the educational activity of students. However, in the process of students' development of all necessary foreign language skills – among which reading, writing, speaking and listening are distinguished – only a small part of the study time is devoted to development of listening competence.

Hence, at the current mastering a foreign language at a high level, one of the most urgent problems that require new solutions is the need to qualitatively improve students' competence in listening. It is also worth noting that the reason for the relevance and necessity of the research of competence under study is also the problematic fact of students not being among its native speakers. Since it is one of the crucial stumbling-blocks for the further successful development of listening comprehension at the appropriate level.

Recent years were distinct with a particular attention to a mentioned problem. Works of many modern methodologists and experts in the foreign language acquisition help us to clarify these aspects. It has been studied by following foreign linguists and researchers: Michael Rost, Larry Alan Nadig, Dr Arafat Hamouda, etc. Also, in recent times, interest in peculiarities of developing students' listening competence has grown among Ukrainian scientists O. B. Bihych, Y. A. Krapchatova, N. M. Diachuk, O. B. Tarnopolskyi and others.

The **objective** is to define and substantiate the notion and development of students' listening comprehension in learning English by means of analysing works of methodologists and researchers.

When we have compared basic information concerning the notion of listening comprehension in learning English, we have found out that there is no significant difference. Each of the definitions proposed by both Ukrainian and foreign scientists complement each other. We will present how it is treated by some of them. For instance, Y. A. Krapchatova considers the listening process as an individual's ability to correctly perceive, understand and respond communicatively to the speech of native or non-native English speakers [3]. O. B. Bihych gives the following definition of auditory competence: "it is the ability to listen to authentic texts of various genres and types with different levels of understanding of the content in the conditions of direct and indirect communication" [1, p. 1]. Besides, it is also defined as a "complex receptive type of speech activity" by some researchers [2, 4, 5]. According to Michael Rost listening is "... an active and important mental ability" as well as "...the process of interpretation in which listeners match what they hear with what they already know" [6, p. 1671]. In accordance with Larry Alan Nadig these are different processes of understanding spoken language, which include knowledge of speech sounds, understanding the meaning of certain words and understanding the syntax of sentences [6]. Other foreign experts, as evidenced by the analysis of the processed sources, consider the listening process according to a similar principle [6]. Consequently, based on all of the above, we come to the conclusion that *listening comprehension in foreign language is characterized as a complex, active, receptive, interactive process as well as a type of speech activity which involves the recipient's ability and readiness to perceive and adequately understand foreign spoken speech.*

In the matter of development of students' listening comprehension in learning English, all the sources we have worked on show that it is necessary to take into account the **components of listening competence** among which **a) speech, intellectual, compensatory, educational and organizational skills** as well as **b) phonetic, lexical, grammatical skills** which are distinguished separately from the first ones, **c) declarative and procedural knowledge** and **d) communicative abilities** [1, 2, 3, 4, 5]. We would like to consider them in more detail.

According to O.B. Bihych and other researchers, *speech skills* involve predicting the content of the audio text, highlighting key information and the main points of the listened material based on the context and language assumptions, while ignoring unimportant facts as well as unknown lexical material [1, 3].

Equally important are the listeners' mastery of *intellectual skills* which comprise a combination of two types of activity in the process of auditory perception – mnemonic activity, which is memorization, and logical-semantic activity, which refers to the ability of the listener to

classify and systematize, analyse and summarize audio material. Moreover, well-developed intellectual skills in particular in the listening process, help students successfully switch from one mental operation to another, take into account the signals of oral speech (logical stress, pauses, rhetorical questions, marker words etc.) as well as establish the sequence of facts reported in the audio text [1, 4].

The students' mastery of *compensatory skills* include linguistic or contextual guesswork, as well as extra linguistic means: intonation, laughter, music, sound effects and recognition of nonverbal means of communication, for example: gestures, facial expressions, visual contact, etc., if we are talking about listening process by means of video materials [1, 5].

Educational and organizational skills are also an integral part of development of students' listening comprehension. The first ones, in particular, concern students' critical thinking as well as using various electronic educational tools, while for others, it means independent learning, etc. [1, 4].

Regarding *phonetic, lexical, grammatical skills*, the first relate to the perception and recognition of individual sounds/sound combinations and various intonation patterns in the speech flow. *Lexical skills*, consequently, involve distinguishing and directly understanding the sound images of lexical units and also include the skills of making an informed guess about the meaning of lexemes related to the active vocabulary of students. Accordingly, *grammatical skills* are the ability of students to recognize grammatical forms during listening process, correlating them with a certain meaning and predict further syntactic constructions [1, 4].

Declarative knowledge includes knowledge about the culture of the country whose language is studied as well as language knowledge about the system and structure of the language by levels. *Procedural knowledge*, in turn, refers to sociocultural knowledge of speech as well as non-verbal behaviour of speakers of a foreign language [1, 2, 4].

The last component – *communicative abilities* – concerns more live communication. It involves listeners' abilities to listen, respond accordingly and generally orient oneself in the communication situation, etc. [1, 4, 5].

Conclusion. The analysis revealed that we can conclude that successful development of students' listening comprehension in learning English is directly related to students having all the discussed components of listening competence, namely *speech, intellectual, compensatory, educational and organizational skills, phonetic, lexical, grammatical skills, declarative and procedural knowledge, and communicative abilities*. Therefore, under the condition that students master all the above-mentioned skills and knowledge, their development and success in listening competence will correspond to a high level.

REFERENCES

1. Бігич О.Б. Методика формування іншомовної компетентності в аудіюванні. Іноземні мови. 2012 (70). № 2. С. 19–30.
2. Гапонова С.В. Навчання розуміння аудіо текстів учнів старших класів середньої школи. Іноземні мови 1996 №2 С. 9-17.

3. Крапчатова Я.А. Методика організації само - і взаємоконтролю рівня сформованості англomовної компетенції в аудіюванні у майбутніх філологів: дис. ... канд. пед. наук. Київ, 2014. 266 с.
4. Тарнопольський О. Б. Методика навчання іншомовної мовленнєвої діяльності у вищому мовному закладі освіти: Навч. посібник. Київ, 2006. 248 с
5. Щокіна Т. Аудіювання як один із видів мовленнєвої діяльності на заняттях з іноземної мови. Молодь і ринок. 2004. № 5 (112). С. 79–82.
6. Theory and Practice in Language Studies, Vol. 6, No. 8, pp. 1670-1677, August 2016
URL: <http://dx.doi.org/10.17507/tpls.0608.22> (Last accessed: 11.04.2023)

Чух У.В.

гр. мСОАМ-12

Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка
Науковий керівник – канд. філ. наук, доцент Скорейко-Свірська І.П.

INTERPRETATION OF THE CONCEPT “LEXICAL-SEMANTIC FIELD” IN MODERN LINGUISTIC SCIENCE

At present stage of linguistic research development the systematic approach is the basic one in the investigation of vocabulary: language is analysed as a system with a certain structure, where words are not studied in isolation, but in contrast to other units – through the relations and connections they form (Hertsovska N.O., Dilay I.P., Nizhehorodtseva-Kyrychenko L.A., Pimenova M.V., Stankevych V.L., Shepitko S.V., and others). The ability of one system to be decomposed into a number of other systems reveals the hierarchical nature of language, where elements of a simpler structural integrity are a part of a more complex one, forming a dialectical unity – a lexical-semantic field (LSF). The purpose of our research is to provide a generalized linguistic characterization of the concept "lexical-semantic field" in modern linguistics.

The general scientific recognition of the substantiation of the systematic nature of language at the lexical level belongs primarily to German linguists J. Trier, G. Ipsen, L. Weisgerber, W. Porzig, and others. The research works of these scientists created a theoretical prerequisite for the formation and development of the theory of the semantic field, opened new perspectives on the study of vocabulary as a system [1, p. 18.]. In modern linguistics, the LSF is defined as a set of linguistic (mainly lexical) units that are united by common content (or certain indicators) and reflect the conceptual, subject or functional similarity of the denoted phenomena [2]. Lexical-semantic units combine into LSFs according to certain principles, and their polysemy contributes to the belonging of the same unit to different fields, which in turn leads to the unification of all the words into one lexical and semantic system of the language. LSFs are not isolated associations; they are interconnected, they intersect and unite into one common lexical and semantic system of the language. The systematic nature of the lexical structure of a language is caused not only by communicative needs, but also by the coordinated nature of the objective world, which is reflected in the lexicon [2, p. 210].

It should be stated, though, that nowadays the concept of lexical field is often reconsidered under the influence of various scientific approaches to its study. Thus, in lexicology, semantics, and cognitive linguistics, the lexical field is a means for a holistic consideration of the lexical meaning of a word, the structure of the lexical composition of languages, and the conceptualization and categorization of the speaker's reality; in lexicography – it is a principle of codification of the lexical structure of a language, and in psycholinguistics –

it is a way of studying speech memory, peculiarities of speech acquisition and reproduction [3, p. 470-471].

The analysis of the scientific literature on the investigated problem allows us to identify three main principles according to which linguists usually form the concept of a lexical-semantic field – semantic, structural, and systemic [1, p. 24]. The semantic principle is implemented through component analysis of the lexical meanings of words that form a certain lexical-semantic field: semes unite the lexical meanings of certain units. As a result, the internal structure of the lexical-semantic field and the semantics of separate words are revealed, which implies a broader understanding of the lexical meaning of each word, its structure and nature.

The structural principle is embodied in the peculiarities of the organization of all the units that make up a particular lexical-semantic field. Each field is characterized by a specific composition. Structural differences depend on the culture and development of the consciousness of native speakers, and on the principles by which reality is categorized [1, p. 26].

The systemic principle of lexical organization is manifested in the presence of word groups (paradigms) characterized by common meaning. Lexical-semantic groups of words are the formative components of the lexical-semantic field, which integrate around a common semantic feature and represent the association of words with homogeneous meanings. Each lexical group in the field system does not exist in isolation, but in close interaction with other groups, and that fact proves the existence of complex, hierarchical relations between all elements of the field [1, p. 28].

As a complex dialectical unity of various components, the LSF is endowed with certain features and properties, among which we consider it appropriate to single out the following as the predominant ones:

- the semantic field is formed by a multitude of meanings that have at least one common component (common semantic feature);
- its structure includes microfields – semantic combinations the members of which are connected by an integral feature, usually expressed by a nuclear lexeme;
- the internal structure of a field is understood as a set of relations connecting lexical and semantic units;
- LSF exists autonomously and can be distinguished as an independent subsystem of the language;
- the field is characterized by the interdependence of elements, sometimes presented in the form of their interchangeability;
- LSFs are not isolated from each other: each word of the language is included in a certain LSF, and, most often, due to its polysemy, not only in one field;
- one LSF can be included in another field of a higher level;
- a single word used by a speaker or perceived by a listener can be understood only in connection with the existence of a set of other words of this field;
- the boundaries of a field are movable, the division of the lexical system into fields changes over time, as it is influenced by the historical development of a language [1].

Summarizing it can be stated that the lexical structure of a language is an organized set of words formed from a set of fields, whose units are united on the basis of semantic relatedness. The lexical-semantic field is a complex, multifaceted phenomenon in the lexical structure of a language, with its certain properties and typical features. The organization of units in the field system is based on the semantic, structural, and systemic principles.

REFERENCES

1. Засанська Н. Д. Лексико-семантичне поле криза в українській та англійській

мовах: графо-матричний і статистичний аспекти : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.21. Кіровоград, 2016. 283 с.

2. Кочерган М. П. Вступ до мовознавства : Підручник для студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів : Київ : ВІД Академія, 2001. 368 с.

3. Concise Encyclopedia of Semantics / eds. Keith Allan, Keith Brown : Oxford : Elsevir Ltd, 2009. 848 p.

Шикман А.М.

група зМAM-11

Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка

Науковий керівник – канд. філ. наук, доцент Ярема О.Б.

ІНТЕРТЕКСТУАЛЬНІСТЬ ЯК СТИЛЬОВА ОЗНАКА ХУДОЖНЬОГО ПОСТМОДЕРНОГО НАРАТИВУ

Однією з ключових стильових ознак художнього постмодерного нарративу можна вважати інтертекстуальність. Ця ознака передбачає наявність посилань, цитат та інших відгуків на раніше створені текстові матеріали. У постмодерному нарративі це зазвичай зроблено з метою показати, що історії та жанри, що ми знаємо, не є однозначними або остаточними.

Інтертекстуальність, – зазначає М.Ткачук, – «це код посилань, це життя у міждекстиві»[1, с.173], а також звернення до типових образів, до мовного багатства, сюжетних мотивів, характерних для творів попередників і сучасників. Вона описує, як тексти можуть посилатися один на інший і які зв'язки можуть існувати між ними. Появі поняття інтертекстуальності у лінгвістиці завдячують Юлії Крістевій, яка вважала, що «будь-який текст – мозаїка цитат; будь-який текст поглинає і трансформується в інший»[2, с. 66].

Завдяки інтертекстуальності постмодерністські автори можуть звернутися до традиційних жанрів та мотивів, але змінити їхнє значення, наділивши їх новими контекстами та інтерпретаціями. Інтертекстуальність дозволяє авторам створювати складні та глибокі текстові конструкції, що можуть містити в собі багато різних рівнів значень та інтерпретацій.

Художній постмодернізм характеризується використанням інтертекстуальності, тобто використанням текстів із інших творів, які знаходяться у діалозі з самим собою і з іншими текстами. Деконструкція традиційних нарративів та відверте поєднання різних стилів, технік та тематик з інших творів, іронічність, запозичення та пародійність є характерними рисами художнього постмодернізму [3].

У художньому постмодерному нарративі існує безліч різновидів інтертекстуальності, оскільки цей стиль відрізняється відкритістю до різноманітних культурних та історичних джерел. Ось деякі з найпоширеніших видів інтертекстуальності в художньому постмодерному нарративі та приклади:

1. *Парадоксальна інтертекстуальність* може мати багато проявів, включаючи приклади в англійських творах. Це означає, що в творі можуть зустрічатися суперечливі або непов'язані елементи, які посилюють взаємодію між текстами та викликають додаткову увагу до значення інтертекстуальної взаємодії. Одним із прикладів є "White Noise" Дон Делілло - у цьому романі головний герой балансує між різними формами інформації, що він отримує з мас-медіа та інших джерел. Один з найбільш парадоксальних моментів у книзі - це той факт, що головний герой дивиться на телевізорі трансляцію

ядерного вибуху, в той час як він і його сім'я перебувають в надзвичайної ситуації. Інший приклад можна знайти в романі — *White Teeth* Зеді Сміт парадоксальна інтертекстуальність виявляється у використанні елементів біблійних проповідей, культурних традицій різних країн, а також у використанні метафор і знаків, що вказують на різноманітність культурних традицій.

2. *Пародійна інтертекстуальність*. Пародія (грец. Parodia – жартівлива переробка) – різновид парафрази, що виконує гумористичну чи сатиричну функції, створюючи комічний образ твору, гіперболізовану імітацію його стилю [4, с.305]. Одним з прикладів є вірш Т.С. Еліота — *The Waste Land* (1922), який використовує фрагменти з різних літературних творів, включаючи Вільяма Шекспіра, Данте Аліг'єрі, Альфреда Теннісона та інших. Таким чином, Еліот використовує ці елементи для створення нового твору, який має власний сенс та стиль. Також, *"The Crying of Lot 49"* (1966) Томаса Пінчона - роман, який включає в себе відсилки до різних культурних контекстів, включаючи літературу, науку та масову культуру. Роман також містить багато іронії та гумору, що робить його прикладом пародійної інтертекстуальності.

3. *Цитатна інтертекстуальність* - включення в текст цитат з інших творів. Цитати - дослівні уривку з тексту, твору або ж чийось слів, що наводяться на письмі чи усно [5, с. 975]. Одним із прикладів є *"Infinite Jest"* (David Foster Wallace, 1996) - у цьому романі автор включає численні відсилання до поп-культури, науки та технології. До того ж, *"American Psycho"* (Bret Easton Ellis, 1991) - цей роман включає численні відсилання до високої моди, ресторанів та інших елементів життя високого класу, що стає синонімом поп-культури та знаком часу. Також, *"Gravity's Rainbow"* (Thomas Pynchon, 1973) - у цьому романі автор включає відсилання до наукової та технічної спадщини, а також до культурних та літературних текстів, що показує широкий спектр інтертекстуальності.

4. *Алюзійна інтертекстуальність* - непряме звернення до іншого тексту. Алюзії, фігури, що містять натяк, аналогію чи вказівку на загальновідомий історичний, літературний чи побутовий факт [5, с. 65]. Наприклад, *"Палець Будди"* (The Buddha of Suburbia) - роман Ханіфа Курейші, який містить алюзії на британську музику, культуру та історію. Ще одним прикладом є *"Бібліотекар"* (The Librarian) - вірш Джона Купера Кларка, який містить алюзії на багато класичних творів, таких як *"Гамлет"* Шекспіра та *"Фауст"* Гете. У вірші також є посилання на історію науки та технології.

Отже, інтертекстуальність важлива у постмодерному наративі, оскільки вона допомагає створювати багатошарові тексти, які відображають залежність від попередніх текстів та культурних контекстів, а також надає можливість читачам краще зрозуміти та оцінити текст.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ткачук О.М. Наратологічний словник. Тернопіль: Астон, 2002. 173с.
2. Kristeva, J. Word, Dialogue, and Novel. Desire in Language. A Semiotic Approach to Literature and Art by Julia Kristeva / ed. L.S. Roudiez. New York : Oxford University Press, 1980. P. 64–91.

3. Постмодернізм // Енциклопедія літературних напрямів і течій. URL: printout.php. (дата звернення: 15.04.2023).
4. Нич Р. Пародія і пастиш: 3 історії художніх понять у літературній свідомості ХХ століття // Світ тексту: Постструктуралізм і літературознавство / Пер. з польськ. Олена Галета. - Львів: Літопис, 2007. 305 с.
5. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод., допов. та CD) / уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. К.; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2009. 1736 с.

Шиш Ю.Ю.

група 2-PR

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
Науковий керівник – канд. пед. наук, доцент Чемерис І. М.

ВПЛИВ ТВОРЧОСТІ АГАТИ КРІСТІ НА РОЗВИТОК АНГЛІЙСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Англійська література здавна славиться багатьма талановитими діячами, які зробили вагомий внесок у розвиток письменництва. Літературна спадщина Англії багата на шедеври, які відтворені у різноманітних жанрах. Зокрема, популярним жанром, який без перебільшення захопив увагу людей у всьому світі, є детективний роман. Однією із найвідоміших представниць, котрі працювали у цьому жанрі, була видатна англійська письменниця – Агата Крісті.

Агата Мері Кларисса Міллер народилася 15 вересня 1890 року в англійському місті Торкі, у графстві Девон [1]. Завдяки тому, що дівчинка виховувалася у досить заможній на той час родині, вона здобула якісну освіту вдома. Вихованням Агати переважно займалася її мати, адже батько рано помер. Саме мама привила їй велику любов до музики. У цій сфері Агата досягла великих успіхів, але надалі її переслідувала боязнь сцени. Через це вона змушена була закінчити заняття з музики.

У роки Першої світової війни дівчина працювала медсестрою, допомагаючи лікарям у госпіталі. Вона вважала, що ця професія найкорисніша, бо приносить багато користі людству. Пізніше Агата Крісті почала працювати фармацевтом [2]. Саме на цій посаді вона здобула багато корисних знань, які стали їй у нагоді під час написання творів. У більшості сюжетів йшлося про те, що злочин був скоєний саме через отруєння.

Перший період творчості співпав з періодом одруження. У 1914 році жінка вийшла заміж за полковника Арчибальда Крісті. Незабаром у подружжя народилася донечка, яку, за бажанням Агати, назвали Розалінда. [3]. У цей період Агата здійснює перші проби пера. За припущеннями, вона заклалася зі своєю сестрою, котра на той час уже публікувалася як літераторка, що зможе написати щось гідне для опублікування. І саме цей факт став поштовхом до того, що у 1920 році побачив світ перший роман під назвою «Таємнича пригода в Стайлзі» [4]. Над цим твором жінка працювала дуже ретельно, кілька разів його переписуючи. Однак, саме цей роман поклав початок блискучої кар'єри письменниці.

Крісті писала дуже багато, писала там, де доводилося: на кухні, у ванній чи перед сном. Слава прийшла до неї 1926 року. Так сталося через те, що її твори активно публікували у журналах, які на той час були на піку своєї популярності [2]. Найулюбленішою героїнею самої письменниці стала Міс Марпл, тому що вона була схожа на її бабусю. Агаті була близькою саме така «традиція англійська леді». Часто авторка лишала автобіографічні елементи у сюжетах.

На вершині своєї популярності у житті Агати Крісті сталося 2 найбільші потрясіння: розлучення з чоловіком та смерть матері. На фоні стресу сталося дещо дивне: Агата зникла на 11 днів. Виявилось, вона відпочивала під чужим ім'ям [4].

1930 року Агата Крісті вдруге вийшла заміж за археолога Мака Маллоуена. У неї знову з'явилося бажання творити. Детективні романи здобували неабиякий успіх, а 1958 року Агата Крісті очолила Детективний клуб [3].

Творчість письменниці умовно можна поділити на кілька етапів. Перший, як уже зазначалося раніше, припадає на 1920-і роки. Романи цього періоду мають досить складний і заплутаний сюжет. Авторка використовує прийоми гри та діалогу з читачем. Вона так майстерно приховує злочини, що до останньої сторінки неможливо здогадатися, хто вчинив злочин.

Другий етап припадає на 1930-і роки. Тут концепція творів кардинально відрізняється. У таких романах, як: «Карти на столі», «Смерть на Нілі», «Десять негрятят» – письменниця відразу натякає, хто може бути потенційним злочинцем. Загалом Агата Крісті писала за такою схемою: розгорнута фабула, тонкість та виразні персонажі.

До найкращих її романів належать: «Вбивство в Східному експресі», «Багдадська зустріч», «Що бачила місіс Макгіллікадді», «Нічна темрява», «Вечір на Хеллоуїн», «Брами долі».

Безумовно, найвідомішим твором є «Вбивство у Східному експресі». Для цього роману Агата створила видуманого персонажа детектива Пуаро. Він став головним персонажем для серії книжок. За сюжетом події у цьому детективі розвиваються у потягу, де скоїли вбивство. Цей роман встановив стандарт детективного жанру, і Агата Крісті продовжувала досліджувати цю тему в багатьох своїх наступних романах.

Однак, вона також була відома своєю здатністю створювати персонажів, які були унікальні та незабутні. Наприклад, персонаж Міс Марпл став популярним не менше, ніж Еркюль Пуаро. Цей персонаж відображав здатність Агати Крісті до створення сильних жіночих героїнь, що було важливим досягненням для літератури того часу.

Авторка запропонувала нові ідеї та підходи до письма детективних романів, які стали дуже популярними серед читачів. Вона була відома своїм унікальним стилем написання, де кожна деталь пов'язана з іншими. Це дозволяє читачам занурюватися в сюжет і розв'язувати загадки самостійно.

Слід зауважити, що вона стала однією з перших письменників, котрі застосовували психологічний підхід у детективному жанрі, розкриваючи при цьому внутрішній світ персонажів. Твори Агати Крісті дали поштовх до розвитку детективного жанру і стали прикладом для багатьох інших письменників, які продовжують писати детективні романи по цей день. Її внесок у світову літературу був величезним і він продовжує бути актуальним і цікавим для читачів по всьому світу. У 1956 році Крісті була нагороджена орденом Британської імперії II ступеня [6].

Померла Агата Крісті 12 січня 1976 року, похована в селі Чолсі. Її називають «королевою детективів». Детективи Агати – це не тільки високий рівень мистецтва, а й приклад майстерності для багатьох інших письменників. Вона зробила величезний внесок у розвиток англійської літератури, що й відобразилося в популярності її творів, які продовжують чарувати читачів усіх віків і національностей.

REFERENCES

1. [Amy Tikkanen](https://www.britannica.com/biography/Agatha-Christie), Agatha Christie British author. URL: <https://www.britannica.com/biography/Agatha-Christie> (дата звернення: 06.04.2023)

2. Агата Крісті біографія письменниці, фото і її твори. TopInfoWeb: website <https://topinfoweb.com/71483561-biografiya-agata-kristil-910#menu-2> (дата звернення: 06.04.2023)
3. Гнатюк, Агата Крісті біографія. URL: <https://dovidka.biz.ua/agata-kristi-biografiya/> (дата звернення: 06.04.2023)
4. Агата Крісті – королева детективу. Миська спеціалізована молодіжна бібліотека: веб-сайт. URL: <https://msmb.org.ua/bibliioresursi/bibliografiya/osobistosti/agata-kristi-koroleva-detektivu/> (дата звернення: 07.04.2023)
5. Queen of Crime: Agatha's influence. The History Press: website. URL: <https://www.thehistorypress.co.uk/articles/queen-of-crime-agatha-s-influence/> (дата звернення: 07.04.2023)
6. Агата Крісті. Альманах визначних подій: веб-сайт. URL: <https://calendate.com.ua/person/170> (дата звернення: 09.04.2023)

Shcherbukha R.H.

group 1-A 81

Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy
Research adviser - Doctor of Pedagogy, Professor Vovk O. I.

BASIC CONCEPTIONS OF SECOND LANGUAGE ACQUISITION

This study elucidates basic conceptions of second language acquisition (hereinafter SLA) in their essence. The process of acquiring proficiency in a language is known as acquisition. Language acquisition falls into two broad categories: first language acquisition and SLA. On the other hand, SLA implies awareness in L1 and refers to the process through which an individual learns essential elements of L2 (specifically, phonological qualities, grammatical frameworks, and vocabulary units). Therefore, a concise overview of the major theories pertaining to the process of SLA is needed.

Notably, *the Behaviorist theory*, established by B. Skinner in the mid-1940s, posits that the consistency of reinforcement and the quality and quantity of language input plays a crucial role in shaping the language behavior of learners [9]. However, this theory was criticized by N. Chomsky, who argued that language learning cannot be solely explained by repetitive exposure to language stimuli.

More importantly, Chomsky's introduction of *the Universal Hypothesis* in 1965 marked a shift from Behaviorism to *Nativism* as a theoretical framework for understanding SLA [1]. Chomsky proposed the concept of *the Language Acquisition Device* (LAD), an innate mechanism in the human mind that initiates, regulates, and facilitates the language learning process. He also proposed the notion of *Universal Grammar* (UG), which posits that language acquisition capacity is inherent in humans from birth [1]. UG suggests that each individual is equipped with the LAD, which governs the early stages of language development. However, critics of UG argue that it views the learner as a language processor rather than a social being. Furthermore, according to the Universal Hypothesis, there may be a critical period during which the LAD and UG operate optimally, resulting in the most effective SLA. This idea was extended by E. Lenneberg in his *Critical Period Hypothesis* in 1967 [6]. Nevertheless, critics of this hypothesis argue that there is insufficient evidence to support the notion that the brain remains

malleable only until adolescence when the functions of both hemispheres become fixed [3].

Consequently, in response to Behaviorism, there has been a shift towards *Constructivism theories* [2, p. 7], which focused on the learner's internal cognitive processes rather than external stimuli. One of the most knowledgeable constructivist theories of SLA is the Monitor Hypothesis proposed by S. Krashen, known for its intuitive simplicity and practical implications [4]. V. Kapur further classified constructivism theories into cognitive and social [2, p. 8]. J. Piaget introduced *Cognitive Constructivism* in 1959 as a learning theory that emphasizes the process of learning over behavior [2, p. 7]. Piaget argued that cognitive growth and language learning are intertwined, a concept known as "cognitive determinism", which posits that cognitive development determines the sequence of SLA stages [8].

Specifically, L. Vygotsky, a prominent proponent of *Social Constructivism* in 1980 [2, p. 8], emphasized the role of the social environment in human cognitive development [12]. He argued that, just as individuals develop physical tools to interact with their physical world, they also develop psychological skills to think and behave in their social world [11]. Building upon Vygotsky's ideas, J. Wertsch developed *the Sociocultural theory* in 1985 [13], drawing on Vygotsky's writings. This theory posits that human cognitive functions are shaped by cultural mediation within social activities.

In line with this, D. Larsen-Freeman constructed the triangle model in 2011, which illustrates the interaction of four key elements in SLA: the teacher, the learner, language or culture, and the context [5]. Furthermore, as an extension of Krashen's Input Hypothesis, M. Long proposed *the Interactionist theory* in 1985 [7], which highlights the significance of both external factors and internal cognitive processing in language learning [10, p. 18].

In conclusion, SLA is a complex process that involves various theoretical perspectives to elucidate how languages are learned.

REFERENCES

1. Chomsky, N. (1965) *Aspects of the Theory of Syntax*. Cambridge : MIT Press. 296 p.
2. Kapur, V. (2018) *Understanding Constructivism in the Second Language Learning Context*. *Scholarly Research Journal for Humanity Science & English Language*. Volume 5. Issue 25. P. 7061-7080.
3. Klein, W. (1986) *Second Language Acquisition*. Cambridge : Cambridge University Press. 612 p.
4. Krashen, S. (1982). *Principles and Practice in Second Language*. *Language Acquisition*. New York : Pergamon Press. 209 p.
5. Larsen-Freeman, D. (2009) *KEY CONCEPTS in LANGUAGE LEARNING and LANGUAGE EDUCATION*. *The Routledge Handbook of Applied Linguistics*. New York : Routledge. P. 155–170 URL: <https://doi.org/10.4324/9780203835654> (Last accessed: 12.04.2023).
6. Lenneberg, E. (1967) *Biological Foundation of Language*. New York : Wiley and Sons. 489 p.
7. Long, M. H. (1985) *LINGUISTIC and CONVERSATIONAL ADJUSTMENTS to NON-NATIVE SPEAKERS*. *Studies in Second Language Acquisition*, Volume 5. P. 177–193.

8. Piaget, J. (1959) (2002) *The Language and Thought of the Child*. London: Routledge. 296 p.
9. Skinner, B. F. (1957) *Verbal Behavior*. New York : Appleton-Century-Crofts. 193 p.
10. Trawinski, M. (2005) *An Outline of Second Language Acquisition Theories*. Krakow : Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej. 92 p.
11. Vygotsky, L. S. (1962) *Thought and Language*. Cambridge : MA MIT Press. 168 p.
12. Vygotsky, L. S. (1980) *Mind in Society. The Development of Higher Psychological Processes*. London : Harvard University Press. 174 p.
13. Wertsch, J. V. (1985) *Vygotsky and the social formation of mind*. Cambridge : Harvard University Press. 280 p.

Юрчак Х. І.

група зМAM-11

Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка
Науковий керівник – док. пед. наук, професор Задорожна І. П.

JANE AUSTEN AND HER NOVEL OF MANNER

Jane Austen is the English writer who first gave the novel its distinctly modern character through her treatment of ordinary people in everyday life. Her novels defined the era's novel of manners, but they also became timeless classics. Moreover, they remained critical and popular successes for over two centuries after the writer's death.

Nicholas Dames in his article «Jane Austen is everything» claims that this great English writer is as worth recognizing as Shakespeare. She shaped a vision of personal flourishing that still feels thoroughly modern. He also claims that this great woman spoke with intimidating speed and streetwise bluntness. Austen is the first female writer to be honored in such a great way. Moreover, Austen has firmly joined Shakespeare not just as a canonical figure but as a symbol of literature itself. [9, c. 12]

Nicholas Dames described such key ideas: Austen, with her 18th-century diction, village settings, and archaic social codes that somehow survive all manner of contemporary avatars and retellings, is strangely both. The first would have us explore the context of Austen's own moment, and read her as her contemporaries might have – to de-prettify her novels and show her immersion in the world, with all its political messiness and social friction. [4, c. 18] The second takes the prettifications at face value and asks how they happened.

When it is important to mention the historical fact Dames describes how Austen has been understood, manipulated and adapted to speak to different times. Yet Austen's own plots figure secrecy as a moral flaw, which might give a sleuthing critic pause. In addition, the author said that her sentences can leave readers in a swoon, with their controlled wit, their many-edged irony, their evident pleasure in their own mastery – and in the masterful way they negotiate or transform less graceful realities. [10, c. 8]

Dames mentioned the fact that in published novels Austen wrote a first draft of "Pride and Prejudice" in her early 20s, and her last novel, «Persuasion», as she turned 40. Here the author of the article emphasizes that it is a recurrent problem for biographical criticism of

Austen's novels. The unmarried woman who spent much of her adulthood living on the not particularly lavish charity or hospitality of male relations, is nowhere present in them. The pleasure that spiritedness provides, as everyone who reads Austen discovers, tends to feel self-evident. Her spirited characters stand out because they enchant us. But all pleasures have their politics, even the seemingly personal pleasure of watching her lively heroines assert themselves. [7, c. 28]

In the other article "What Jane Austen can teach us about resilience" Heloise Wood states that Jane Austen's novels may be mischaracterized as romantic escapism. But on the other hand, they have a lot to say about perseverance. The author describes some main ideas about Austen's style of writing for herself. [2, c. 47] Among them are the next: the most joyful books ever written, funny books which can be serious at the same time and the Jane Austen novel you didn't know.

Heloise Wood goes on to say when someone actually dig into the writing, he or she can find Austen offers more unexpected consolations. [8, c. 5] Beyond their preoccupation with love and romance, there is a layer of steel and a celebration of resilience in her books that may well inspire us as we read them in these deeply uncertain and circumscribed times.

The author of the article mentioned that Austen's own life was a lesson in forbearance as well. And here are some described facts to prove: she published her six celebrated novels in the space of seven years and died at the age of only 41. [9, c. 16] The general state of instability Austen suffered for much of her life is replicated in many of her heroines.

Moreover, the author explains that there is a constant low-level psychological stress that all her characters are under. Heloise Wood Heloise states that the sensation of feeling both trapped and surrounded by familial friction is also a prevalent element in Austen's work. [7, c. 11]

Wood emphasizes that Austen's [way to be publicated](#) can also be seen as a lesson in resilience, consisting of rejection and false starts. She started to write at around the age of 12. Then she began to do it seriously in her 20s but did not get published until her mid-30s. She also continues to focus on the fact that Austen's heroines are similarly often required to persevere, though more stoically, suffering in silence after believing their chance of happiness has been lost forever. [10, c. 19]

Heloise Wood concludes with a key moment that in most Jane Austen's novels there is the moment when the heroine realizes she has been wrong about another character. Wood's reflection is described in these lines: "But on finally reading and enjoying the richness of her writing with its mixture of social satire, poignancy and dawning epiphanies, I have secured a safe haven to which I will return to for the rest of my life. The key to Austen for me is that she simultaneously comforts and challenges us, embracing the dark and lonely aspects of life but with a lightness of touch and humor much-needed in difficult times." [6, c. 11]

Without any doubt, the writer did not only emphasize the key problems, topics and challenges of the society of those days but also skillfully expressed herself through masterful use of language as a woman who is ready to contradict established rules and requirements, chooses her own emotions and way of thinking, which deserves great respect. [5, c. 29] In her novels and thanks to the description of the characters, we can read the soul and views of Jane Austen herself, as well as the views of other people who were key at those times. [8, c. 10]

The description of the literary language used by Jane Austen became the basis of the content of the novels. And there is no doubt that the character of Jane Austen and the topics she raises in her work will remain relevant and unforgettable in world literature and in the hearts of readers. [1, c. 32]

"Pride and Prejudice" is the novel of manners written by the English novelist Jane Austen in 1813. It became the author's second published novel and one of her most memorable works to

modern society. Due to her use of social commentary, realism and biting irony Jane Austen earned her acclaim among critics and scholars. Moreover, it has become one of the most popular novels in English literature, with over 20 million copies sold and film versions of «Pride and Prejudice» which have portrayed the memorable characters and themes of the novel supposed to remain forever in the hearts of different generations. [9, c.5]

The book consists of 61 chapters. The actions took place in the early 19th century in the United Kingdom. The relationship between Elizabeth Bennet, the daughter of a country gentleman, and Fitzwilliam Darcy, a rich aristocratic landowner, their fight against own sins and weaknesses and the final choice to get married despite of all difficult challenges of society of those times are the major themes of the novel. Besides, Jane Austen draws attention of her readers to such other topics as tight connection of marriage and wealth, class distinction, self-knowledge and cruel struggle against themselves to reach happiness in love which took place in the major characters' hearts. [3, c. 113]

And now I really want to focus on the most interesting and the deep meaning of the theme: the choice to love despite of the stubborn nature and other weaknesses or not to love. Our major characters showed us how they fight all these sharp problems and in the end were happy. The strong love which they felt were totally worth of all their previous losses and disappointments.

Here we can read such lines from the novel: –There are few people whom I really love, and still fewer of whom I think well. The more I see of the world, the more am I dissatisfied with it; and every day confirms my belief of the inconsistency of all human characters, and of the little dependence that can be placed on the appearance of merit or sense. [7, c. 2] They describe how difficult for the character is to love and accept that despite of the fact that people are not stable and sometimes are not worth of being loved it is important to continue to love, trust and realize that the goodness will always win the last struggle in the human's heart. And sometimes somebody comes in our life to save us as Elizabeth Bennet saved her Mr. Darcy. But first of all the young lady made a great choice to overcome all pride and prejudice which ruined her heart before. And their mutual steps towards each other saved them in the full sense of this word.

REFERENCES

1. Аналіз літературного твору. Під ред. Л.І. Ємельянова, О.М. Ієзуїтова. Л.: Наука, 1976. 236 с.
2. Arland M. Preface. Marivaux. Romans. Recits. Paris, 1979.
3. Austen J. Pride and Prejudice. Glasgow: Blackie, 2000. 432 p.
4. Litz W. Jane Austen. London: S., 1965. 160 p.
5. Волошина О. В. Роль сенсорної лексики у створенні художньої образності : автореф. дис. канд. філол. наук. Київ, 1994. 23 с. 17.
6. Волошина О. В. Сенсорна лексика як засіб створення художньої образності. Мовні і концептуальні картини світу: зб. наук, праць. 1999. С. 171–178.
7. *Jane Austen's Use of Irony in the Novel 'Emma'*. (2022, August 25). Edubirdie. Retrieved April 14, 2023, from <https://edubirdie.com/examples/jane-austens-use-of-irony-in-the-novel-emma/>
8. A Spectacular Product Of A Young Woman's Heart And Mind In Jane Austen's Pride And Prejudice. (2022, July 08). Edubirdie. Retrieved April 15, 2023, from <https://edubirdie.com/examples/a-spectacular-product-of-a-young-womans-heart-and-mind-in-jane-austens-pride-and-prejudice/>
9. Boarcas, Camelia. *'Feminine Consciousness in Jane Austen's novels.'* Journal of

Research in Gender Studies, vol. 4, no. 2, 2014, p. 1021+. Gale Academic OneFile,
<https://link.gale.com/apps/doc/A397454326/AONE?u=lond95336&sid=AONE&xid=a2bde713>.
Accessed 20 Nov. 2019.

10. Gao, Haiyan. 'Jane Austen's ideal man in Pride and Prejudice.' Theory and Practice in Language Studies, vol. 3, no. 2, 2013, p. 384+. Gale Academic OneFile,
<https://link.gale.com/apps/doc/A351081923/AONE?u=lond95336&sid=AONE&xid=dd82c4bf>.
Accessed 20 Nov. 2019.

Яручик О.В.

група Англ-240

Волинський національний університет ім. Лесі Українки

Науковий керівник – канд. філ. наук., доцент Шелудченко С.Б.

ОНЛАЙН ПЛАТФОРМИ / ХМАРНІ СЕРВІСИ / КОНСТРУКТОРИ ЗАВДАНЬ / ТЕСТІВ ПРИ ПЛАНУВАННІ ЗАНЯТЬ З ВПО НА ПРИКЛАДІ “Kahoot” ТА “Quizlet”

Сьогодні, українці живуть у військовий час, Росія веде проти нашої держави агресивну війну і кількість внутрішньо переміщених осіб через бойові дії збільшується. Оскільки, отримання освіти є невід'ємним правом людини, яке гарантується Конституцією України, вчителі закладів середньої освіти та викладачі вищих навчальних закладів надають ВПО можливість здобувати знання. Оскільки, явище використання інтерактивних технологій стає все більш популярним – викладачі використовують різноманітні онлайн платформи, які є незамінними помічниками для забезпечення освітнього процесу, адже є безкоштовними, простими у використанні та економлять багато часу на організацію заняття та перевірку відповідей [1].

Одним з прикладів онлайн платформ є застосунок –Kahoot!. Здобувачам освіти подобаються викладачі, які здатні активно навчатися стратегії залучення учасників навчально-виховного процесу до теми уроку. Проте, у великих лекційних класах – важко залучити усіх до участі в діяльності та обговорення та провести оцінювання. –Kahoot! – це ідеальне рішення для створення цікавого та інтерактивного навчально-виховного процесу задля вивчення нового матеріалу. Kahoot – це інструмент, який ставить запитання студентам. Він налаштований як гра, в яку здобувачі освіти можуть грати як індивідуально, так і в групах. Викладачі забезпечують учасників освітнього процесу запитаннями з варіантами відповідей, які проєктуються на екран класу. Кожне запитання має обмеження в 95 символів, відображається від 5 до 2 секунд хвилин і обмежується чотирма варіантами відповіді. Здобувачам знань потрібно буде створити унікальне ім'я користувача, яке можна використовувати впродовж семестру. Усе, що потрібно зробити –

це дати відповідь на запитання, використовуючи власний електронний пристрій (наприклад, ноутбук, смартфон або планшет) і отримати бали як за точність відповідей, так і за оперативність. Після відповіді на кожне запитання буде відображено правильну відповідь, а також таблицю результатів із найбільшими балами. У будь-який час викладач може відстежувати прогрес і бали здобувача освіти. –Kahoot! також може бути включений в онлайн-класи [6].

Переваги застосунку –Kahoot!: перебування у безкоштовному доступі, простота у використанні, забезпечення цікавої та інтерактивної подачі матеріалу, наявність опції опитування задля розуміння викладачем рівня ознайомлення здобувачів освіти з матеріалом, можливість повторної гри, щоб учасники зрозуміли чому їхні попередні відповіді були неправильними.

Недоліки застосунку –Kahoot!: неможливість ретельного викладання матеріалу, спосіб перегляду матеріалу надто залежить від часу, наданого для відповіді, відсутність пояснень матеріалу.

Ще однією програмою для інтерактивного навчання є –Quizlet!, який є веб-інструментом і програмою для мобільних пристроїв, задля покращення навчання студентів за допомогою ряду навчальних інструментів, які включають картки та ігрові тести, тобто – це є цифровою базою вікторин. Викладач може створювати власний клас на –Quizlet! і ділитися навчальним матеріалом зі здобувачами освіти. Також є можливість створення матеріалу або пошуку готового, з функціями налаштування та використання його у навчанні. Є декілька способів використання –Quizlet! у навчально-виховному процесі. Викладач може використовувати його для проведення оцінювання у своєму класі, адже є можливість створення опитувань або вікторин на основі ігор, задля перевірки знань у здобувачів освіти. Дану програму можна використовувати для аналізу відповідей здобувачів освіти, щоб визначити теми, де виникають проблеми з навчанням і де потрібне індивідуальне втручання. Крім того, ґрунтуючись на аналізі відгуків здобувачів освіти, можна змінювати власні стратегії навчання, налаштовувати свої плани занять, щоб ефективніше вирішувати проблеми у процесі навчання. Викладач також може застосовувати –Quizlet! під час вивчення мови, щоб розвивати словниковий запас здобувачів освіти і покращувати їхнє загальне розуміння цільової мови, шляхом створення інтерактивних карток, орієнтованих на певні мовні терміни. Також здобувачі освіти можуть отримати дозвіл на створення карток та стеження за всім освітнім процесом. Іншим ключовим розділом, на який потрібно орієнтуватися за допомогою –Quizlet!, є вивчення граматики. Створивши тести, учасники навчально-виховного процесу будуть використовувати свої граматичні знання мови перекладу, щоб правильно відповідати на запитання, практикуючи свою граматику та відточуючи навички письма.

Переваги застосунку –Quizlet!: наявність більшості контенту у безкоштовному доступі, можливість перегляду підказок та пояснень, легкість у використанні, –Quizlet! поділений за предметами, тому в ньому можна легко пересуватися, щоб знайти конкретну навчальну ціль. Наявна можливість використання макетів у стилі карток, які пропонують підказку або запитання, яке студент може обрати,

щоб перегорнути і отримати відповідь. Однією з опцій є створення індивідуального способу перегляду інформації з наданням можливості співпраці та командної роботи, що є альтернативним засобом підготовки до різних видів контрольних робіт.

Недоліки застосування –Quizlet: можливість відстежувати навчальний прогрес здобувачів освіти і створення необмеженої кількості класів потребує придбання преміум-плану, велика кількість реклами, яка відволікає увагу,

Використання новітніх технологій, таких як –Kahoot та –Quizlet у викладанні серед ВОП допоможе викладачам організувати цікавий, ефективний навчально-виховний процес. В свою чергу здобувачі освіти без зайвих труднощів матимуть можливість ефективно засвоїти матеріал [6].

ЛІТЕРАТУРА

1. Голуб Н. М., Л. І. Проценко. Роль комунікативно-ситуативних вправ у формуванні мовної особистості. Література та культура Полісся. 2008. № 43. С. 218–223.
2. Дем'ян В. Використання відеосюжетів на заняттях з англійської мови. Сучасна педагогіка: теорія, методика, практика. Полтава, 2016. С. 30–34.
3. Інтерактивні технології навчання. Спецвипуск. Сільська школа України. 2004. № 6. 128 с.
4. Казачінер О. С. Сучасні форми та методи навчання англійської мови. Харків : Основа, 2010. 112 с.
5. Сідашова О. М. Типи нестандартних уроків, особливості їх організації. Англійська мова в початковій школі. 2011. № 5. С. 28–29.

**МАТЕРІАЛИ
IV ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«МОВА, ОСВІТА, НАУКА В КОНТЕКСТІ МІЖКУЛЬТУРНОЇ
КОМУНІКАЦІЇ: ВИКЛИКИ ЧАСУ»**

25 квітня 2023 р., м. Тернопіль